

Spis treści

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2019–2020

Posiedzenia od 13 do 16 stycznia 2020 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 239 z 18.6.2021.

TEKSTY PRZYJĘTE

I Rezolucje, zalecenia i opinie

REZOLUCJE

Parlament Europejski

Środa, 15 stycznia 2020 r.

2021/C 270/01	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (2019/2956(RSP))	2
2021/C 270/02	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie wdrożenia i monitorowania przepisów dotyczących praw obywateli zawartych w umowie o wystąpieniu (2020/2505(RSP))	21
2021/C 270/03	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie – sprawozdanie roczne za rok 2018 (2019/2125(INI))	25
2021/C 270/04	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne (2019/2136(INI))	41
2021/C 270/05	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne (2019/2135(INI))	54

2021/C 270/06	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie stanowiska Parlamentu Europejskiego dotyczącego konferencji w sprawie przyszłości Europy (2019/2990(RSP))	71
Czwartek, 16 stycznia 2020 r.		
2021/C 270/07	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie Burundi, w szczególności wolności słowa (2020/2502(RSP))	76
2021/C 270/08	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie Nigerii, w szczególności niedawnych ataków terrorystycznych (2020/2503(RSP))	83
2021/C 270/09	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli po nielegalnym wyborze nowego przewodniczącego i prezydium Zgromadzenia Narodowego (parlamentarnym zamachu stanu) (2020/2507(RSP))	88
2021/C 270/10	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie trwających wysłuchań na mocy art. 7 ust. 1 TUE dotyczących Polski i Węgier (2020/2513(RSP))	91
2021/C 270/11	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15. posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej (2019/2824(RSP))	94
2021/C 270/12	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich – sprawozdanie roczne za 2018 r. (2019/2134(INI))	105
2021/C 270/13	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie instytucji i organów unii gospodarczej i walutowej: zapobieganie konfliktom interesów związanym z zatrudnianiem byłych urzędników instytucji publicznych (2019/2950(RSP))	113

III Akty przygotowawcze

Parlament Europejski

Środa, 15 stycznia 2020 r.

2021/C 270/14	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie składu liczbowego komisji stałych (2020/2512(RSO))	117
2021/C 270/15	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu między Unią Europejską a Islandią i Królestwem Norwegii do Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii dotyczącej kryteriów i mechanizmów określania państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w państwie członkowskim lub w Islandii lub Norwegii dotyczącego dostępu do Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))	119
2021/C 270/16	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską a rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie niektórych aspektów przewozów lotniczych (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))	120
2021/C 270/17	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie projektu dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw oraz rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w zakresie współpracy administracyjnej i wymiany informacji do celów monitorowania i prawidłowego stosowania procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))	121

Skróty i symbole

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza: drugie czytanie
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza: trzecie czytanie

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki Parlamentu:

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się **wytłuszczonym drukiem i kursywą**. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu **■** lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu **wytłuszczonym drukiem i kursywą** i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2019–2020

Posiedzenia od 13 do 16 stycznia 2020 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 239 z 18.6.2021.

TEKSTY PRZYJĘTE

Środa, 15 stycznia 2020 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P9_TA(2020)0005

Europejski Zielony Ład

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (2019/2956(RSP))

(2021/C 270/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 listopada 2018 r. pt. „Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” (COM(2018)0773) oraz pogłębioną analizę przygotowaną na poparcie propozycji zawartych w komunikacie,
- uwzględniając unijny program działań w zakresie środowiska do 2020 r. oraz plany na 2050 r.,
- uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz protokół z Kioto do tej konwencji, a także porozumienie paryskie,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej (CBD),
- uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska z dnia 4 grudnia 2019 r. pt. „Środowisko Europy – Stan i prognozy na 2020 r.”,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) zatytułowane „Globalne ocieplenie o 1,5 °C”, jego 5. sprawozdanie oceniające oraz sprawozdanie podsumowujące, a także sprawozdanie specjalne dotyczące zmiany klimatu i gruntów oraz sprawozdanie specjalne dotyczące oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie,
- uwzględniając sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska z 2019 r. na temat niwelowania rozbieżności w odniesieniu do emisji, opublikowane 26 listopada 2019 r., oraz jego pierwsze sprawozdanie podsumowujące na temat produkcji paliw kopalnych z grudnia 2019 r. (sprawozdanie w sprawie rozbieżności w produkcji z 2019 r.);
- uwzględniając sprawozdanie z globalnej oceny różnorodności biologicznej i funkcjonowania ekosystemów opublikowane dnia 31 maja 2019 r. przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES),

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając globalną prognozę dotyczącą zasobów z 2019 r. Międzynarodowego Panelu ds. Zasobów Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając konwencje i zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP),
- uwzględniając zrewidowaną Europejską kartę społeczną Rady Europy,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych,
- uwzględniając 26. Konferencję Stron UNFCCC, która odbędzie się w listopadzie 2020 r., oraz fakt, że zgodnie z celami porozumienia paryskiego wszystkie strony tej konwencji zobowiązały się do zwiększenia swoich wkładów ustalonych na poziomie krajowym,
- uwzględniając 15. Konferencję Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (COP15), która odbędzie się w październiku 2020 r. w Kunmingu (Chiny) i podczas której strony muszą podjąć decyzję o globalnych ramach powstrzymujących utratę różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie zmiany klimatu – europejska, długofalowa i zgodna z porozumieniem paryskim wizja strategiczna na rzecz dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2019 (COP25) w Madrycie (Hiszpania) ⁽³⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 12 grudnia 2019 r.,
- uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że rezolucja ta stanowi wstępną ogólną odpowiedź Parlamentu na komunikat Komisji w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu; mając na uwadze, że Parlament w toku prac nad Zielonym Ładem przedstawi bardziej szczegółowe stanowiska w sprawie konkretnych środków i działań politycznych oraz wykorzysta w pełni swoje uprawnienia ustawodawcze w celu dokonania przeglądu i wprowadzenia zmian do propozycji Komisji, aby zapewnić, że wspierają one wszystkie cele Zielonego Ładu;

1. podkreśla, że niezbędne jest pilne podjęcie ambitnych działań w celu zaradzenia zmianie klimatu i sprostania wyzwaniom środowiskowym, ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C oraz uniknięcia olbrzymiej utraty różnorodności biologicznej; dlatego przyjmuje z zadowoleniem komunikat Komisji w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu; podziela zobowiązanie Komisji do przekształcenia UE w zdrowsze, zrównoważone, sprawiedliwe i dobrze prosperujące społeczeństwo o zerowym poziomie netto emisji gazów cieplarnianych; wzywa do niezbędnej transformacji społeczeństwa w społeczeństwo neutralne dla klimatu najpóźniej do 2050 r., tak by stała się ona przykładem europejskiego sukcesu;

2. podkreśla, że wszystkim mieszkańcom Europy powinno przysługiwać – bez dyskryminacji – podstawowe prawo do bezpiecznego, czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska oraz stabilnego klimatu, a ponadto że prawo to musi zapewniać ambitna polityka, a wymiar sprawiedliwości na szczeblu krajowym i unijnym musi być w pełni je egzekwować;

3. jest głęboko przekonany, że Europejski Zielony Ład powinien sprzyjać zintegrowanemu, naukowemu podejściu i zbliżyć wszystkie sektory, tak aby dążyły one do osiągnięcia tego samego celu; uważa, że połączenie różnych strategii politycznych w całościową wizję stanowi prawdziwą wartość dodaną Europejskiego Zielonego Ładu, dlatego też należy dążyć do takiego połączenia; uważa, że Zielony Ład jest katalizatorem inkluzywnej i niedyskryminującej przemiany społecznej, której kluczowe cele to neutralność klimatyczna, ochrona środowiska, zrównoważone wykorzystywanie zasobów oraz zapewnienie zdrowia i jakości życia obywateli w skali całego świata;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0217.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0078.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0079.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

4. podkreśla, że Zielony Ład powinien znaleźć się w centrum europejskiej strategii na rzecz nowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego, przy jednoczesnym poszanowaniu limitów planety, a także z myślą o tworzeniu możliwości gospodarczych, pobudzaniu inwestycji i zapewnianiu wysokiej jakości miejsc pracy; uważa, że przyniesie to korzyści europejskim obywatelom i przedsiębiorstwom oraz doprowadzi do powstania nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarki, której wzrost gospodarczy nie jest powiązany z globalnym poziomem emisji gazów cieplarnianych w UE oraz zużyciem zasobów i wytwarzaniem odpadów; podkreśla, że Zielony Ład musi prowadzić do postępu społecznego dzięki poprawie dobrostanu wszystkich obywateli, zmniejszeniu nierówności społecznych, ograniczaniu dysproporcji między państwami członkowskimi oraz różnic między płciami i pokoleniami; uważa, że sprawiedliwa transformacja nie powinna zaniedbywać żadnej osoby ani żadnego miejsca i powinna zniwelować nierówności społeczne i gospodarcze;
5. uważa, że cele zrównoważonego rozwoju ONZ powinny znajdować się w centrum unijnego procesu tworzenia i wdrażania strategii politycznych, tak by UE wspierała model rozwoju ludzkiego idący w parze z zapewnieniem dobrego stanu planety; w związku z tym podkreśla, że Europejski Zielony Ład musi łączyć w sobie prawa socjalne, integralność środowiskową, spójność regionalną, zrównoważony rozwój i przyszłościowe sektory przemysłu konkurencyjne w skali światowej, z korzyścią dla wszystkich obywateli;
6. podkreśla, że Zielony Ład musi dążyć do dobrze prosperującej, sprawiedliwej, zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarki, która niesie korzyści wszystkim obywatelom we wszystkich regionach Europy; uważa, że Zielony Ład powinien stwarzać możliwości gospodarcze i gwarantować sprawiedliwość międzypokoleniową; podkreśla znaczenie poszanowania i wzmocnienia dialogu społecznego na wszystkich szczeblach i we wszystkich sektorach, aby zapewnić sprawiedliwą transformację; podkreśla potrzebę włączenia perspektywy płci w działania i cele wpisujące się w ramy Zielonego Ładu, w tym uwzględniania aspektu płci i działań dotyczących tego aspektu; ponownie podkreśla, że transformacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu i zrównoważonego społeczeństwa musi być prowadzona w powiązaniu z wdrażaniem Europejskiego filaru praw socjalnych, i nalega, aby wszystkie inicjatywy podejmowane w ramach Europejskiego Zielonego Ładu były w pełni zgodne z Europejskim filarem praw socjalnych;
7. podkreśla, że osiągnięcie przez Unię celów Zielonego Ładu będzie wymagało dokonania znacznych inwestycji publicznych i prywatnych, oraz postrzega to jako warunek wstępny powodzenia Zielonego Ładu; uważa, że UE musi zagwarantować inwestorom długoterminową pewność i przewidywalność regulacji, a także odpowiednie ramy finansowe, zasoby oraz zachęty rynkowe i podatkowe, aby pomyślnie dokonać ekologicznej transformacji w dążeniu do pozytywnych zmian społecznych, przemysłowych i gospodarczych; powtarza, że Zielony Ład powinien skierować Europę na drogę trwałego wzrostu gospodarczego, dobrobytu i dobrostanu, a jednocześnie zadbać o to, by nasza polityka środowiskowa, gospodarcza i społeczna była rozwijana w celu zapewnienia sprawiedliwej transformacji;
8. podkreśla, że globalne wyzwania związane ze zmianą klimatu i degradacją środowiska wymagają działań w skali globalnej; podkreśla, że UE musi wykazać się ambitnymi celami, a także zmobilizować inne regiony świata, aby działały w tym samym kierunku; podkreśla rolę UE jako światowego lidera w działaniach na rzecz środowiska i klimatu;
9. proponuje, by wszystkie działania w ramach Zielonego Ładu opierały się na podejściu naukowym i na całościowych ocenach skutków;
10. uznaje swoją instytucjonalną odpowiedzialność za zmniejszenie śladu węglowego; proponuje przyjąć własne środki na rzecz ograniczenia emisji, obejmujące m.in. wymianę swojego parku samochodowego na pojazdy bezemisyjne, oraz pilnie apeluje do wszystkich państw członkowskich, aby jak najszybciej zgodziły się na ustanowienie jednej siedziby Parlamentu Europejskiego;

Zwiększenie ambicji UE w dziedzinie klimatu na lata 2030 i 2050

11. uważa, że wiążące zobowiązanie UE na rzecz neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r. stanie się skutecznym narzędziem mobilizującym niezbędne siły polityczne, gospodarcze i technologiczne w procesie transformacji; zdecydowanie podkreśla, że transformacja jest wspólnym wysiłkiem wszystkich państw członkowskich oraz że każde państwo członkowskie musi przyczynić się do osiągnięcia neutralności klimatycznej w UE najpóźniej do 2050 r.; wzywa Komisję, bo do marca 2020 r. przedstawiła wniosek w sprawie europejskiego prawa o klimacie;
12. apeluje o opracowanie ambitnego prawa o klimacie zawierającego prawnie wiążący cel krajowy i odnoszący się do całej gospodarki w zakresie osiągnięcia zerowej emisji gazów cieplarnianych netto najpóźniej do 2050 r. oraz pośrednie cele UE na lata 2030 i 2040, które mają zostać ostatecznie opracowane jako część tego prawa najpóźniej do czasu jego przyjęcia przez współprawodawców, w oparciu o oceny skutków oraz solidne ramy zarządzania; uważa, że prawo o klimacie musi odzwierciedlać najlepszą dostępną wiedzę naukową, a jego celem powinno być ograniczenie globalnego

Środa, 15 stycznia 2020 r.

ocieplenia do 1,5 C, oraz powinno się w nim na bieżąco uwzględniać zmiany ram prawnych UE oraz cykl przeglądu porozumienia paryskiego; uważa, że prawo o klimacie musi również zawierać konkretne elementy dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu, a mianowicie zobowiązanie wszystkich państw członkowskich do przyjęcia planów przystosowania się do zmiany klimatu;

13. apeluje o zwiększenie wewnętrznego celu UE w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych na rok 2030 o 55 % w stosunku do poziomów z 1990 r.; wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia wniosku w tej sprawie, aby umożliwić Unii przyjęcie tego celu jako zaktualizowanego ustalonego na poziomie krajowym wkładu na długo przed COP26; wzywa ponadto do uwzględnienia tego celu w europejskim prawie o klimacie;

14. uważa, że UE musi odgrywać aktywną rolę i wykazać się silnym przywództwem w przygotowaniach do COP26, gdzie strony powinny podwyższyć wspólne zobowiązania w dziedzinie klimatu, odzwierciedlając najwyższe możliwe ambicje; mając to na względzie, uważa, że UE powinna przyjąć zwiększony ustalony na poziomie krajowym wkład na jak najwcześniejszym etapie w 2020 r. w celu zachęcenia innych krajów spoza UE, w szczególności największych emitentów, do podążenia jej śladem; podkreśla w tym kontekście potrzebę uzgodnienia zwiększonych ustalonych na poziomie krajowym wkładów przed planowanym szczytem UE-Chiny we wrześniu, a także przed szczytem UE-Afryka;

15. przyznaje, że państwa członkowskie mogą obierać różne drogi w celu osiągnięcia, w sprawiedliwy i oszczędny sposób, neutralności klimatycznej najpóźniej do roku 2050, ponieważ startują one z różnych punktów wyjścia i mają odmienne zasoby, a niektóre z nich zmieniają się szybciej niż inne; jednak przejście na zieloną gospodarkę powinno stać się dla wszystkich regionów Europy szansą gospodarczą i społeczną;

16. podkreśla, że emisje netto będą musiały zostać ograniczone niemal do zera we wszystkich sektorach gospodarki, które powinny wspólnie przyczynić się do realizacji celu osiągnięcia neutralności klimatycznej; wzywa Komisję do przedstawienia w razie potrzeby wniosków w oparciu o oceny skutków w celu dokonania do czerwca 2021 r. przeglądu unijnych środków ustawodawczych w dziedzinie klimatu i energii w dążeniu do osiągnięcia bardziej ambitnych średnio- i długoterminowych celów w dziedzinie klimatu; wzywa Komisję do uwzględnienia również dodatkowego potencjału innych istniejących przepisów UE, które wzbogacają działania na rzecz klimatu, takich jak dyrektywa w sprawie ekoprojektu, prawodawstwo UE w sprawie odpadów, środki dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym i rozporządzenie w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych; podkreśla ponadto, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody mogą pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych i celów w zakresie różnorodności biologicznej, ale zaznacza, że powinny one mieć charakter dodatkowy w stosunku do redukcji emisji gazów cieplarnianych u źródła;

17. uważa, że nowe, wyższe cele w zakresie emisji gazów cieplarnianych wymagają dostosowania unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS); wzywa Komisję do szybkiego dokonania przeglądu dyrektywy w sprawie systemu handlu uprawnieniami do emisji, w tym odniesienia się do współczynnika liniowego redukcji, zasad przydzielania bezpłatnych uprawnień i ewentualnej potrzeby ustalenia minimalnej ceny emisji dwutlenku węgla;

18. z uwagi na utrzymujące się w skali światowej różnice w poziomie ambicji w dziedzinie klimatu popiera zamiar Komisji, by opracować zgodny z zasadami WTO mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ postrzega rozwój takiego mechanizmu jako element szerszej strategii na rzecz konkurencyjnej bezemisyjnej gospodarki UE, która wspiera ambitne dążenia UE w dziedzinie klimatu, a jednocześnie zapewnia równe warunki działania; zwraca uwagę, że zdaniem Komisji taki mechanizm byłby alternatywą dla stosowanych obecnie w ramach EU ETS środków dotyczących ucieczki emisji gazów cieplarnianych; podkreśla, że obecne środki mające na celu rozwiązanie problemu ucieczki emisji nie powinny zostać uchylone, dopóki nie zostanie wprowadzony nowy system, i zwraca się do Komisji, aby przed przedstawieniem jakichkolwiek wniosków przeprowadziła dogłębną analizę różnych form, jakie mogłyby przyjąć mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, przed przeglądem przepisów dotyczących klimatu, który ma się odbyć w czerwcu 2021 r.; uważa, że przyszły mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ powinien utrzymywać zachęty gospodarcze do pomyślnego przechodzenia na gospodarkę ekologiczną, a także dla pionierów w dziedzinie klimatu, i wspierać rynek niskoemisyjnych towarów w UE, oraz powinien gwarantować rzeczywistą cenę emisji dwutlenku węgla w UE, przy jednoczesnym promowaniu opłat za emisję gazów cieplarnianych w innych częściach świata; uważa, że musi on uwzględniać specyfikę każdego sektora i może być wprowadzany stopniowo w wybranych sektorach, przy czym należy unikać nieuzasadnionych dodatkowych kosztów administracyjnych, zwłaszcza dla europejskich MŚP;

19. z zadowoleniem przyjmuje planowany wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie opodatkowania energii w odniesieniu do kwestii środowiskowych w celu zastosowania zasady „zanieczyszczający płaci”, przy jednoczesnym uwzględnieniu krajowej polityki budżetowej i w celu uniknięcia wszelkich pogłębiających się nierówności;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

20. apeluje o nową i ambitniejszą strategię UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu; przypomina, że w UE i jej państwach członkowskich potrzebne są dalsze wysiłki na rzecz uodpornienia na klimat, budowania odporności, zapobiegania i gotowości; podkreśla potrzebę uruchomienia publicznych i prywatnych inwestycji w celu przystosowania się do zmiany klimatu i wzywa do zapewnienia prawdziwej spójności politycznej w wydatkach UE, tak aby odporność na zmiany klimatu i przystosowanie się do niej były kluczowymi kryteriami finansowania dotyczącymi wszystkich odnośnych funduszy UE; jednocześnie uważa, że zapobieganie klęskom żywiołowym, gotowość na wypadek ich wystąpienia i reagowanie na nie muszą stanowić cel solidnego instrumentu solidarności wyposażonego w wystarczające środki; apeluje o spójny i wystarczający przydział środków w budżecie UE i zgrupowanie zasobów w unijnym mechanizmie ochrony ludności;

21. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź, że Komisja wprowadzi Europejski Pakt na rzecz Klimatu; podkreśla, że Europejski pakt na rzecz klimatu musi łączyć obywateli, regiony, społeczności lokalne, społeczeństwo obywatelskie, przedsiębiorstwa (w tym MŚP) i związki zawodowe jako aktywnych uczestników procesu transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, w oparciu o prawdziwy dialog oraz przejrzyste i partycypacyjne procesy, w tym opracowania, wdrażania i oceny strategii politycznych; uważa, że należy współpracować z zainteresowanymi stronami z sektorów energochłonnych i z odpowiednimi partnerami społecznymi, zwłaszcza z pracodawcami, pracownikami, organizacjami pozarządowymi i środowiskiem akademickim, aby przyczynić się do znalezienia zrównoważonych rozwiązań w procesie przechodzenia do gospodarki neutralnej pod względem emisji;

Dostarczanie czystej, taniej i bezpiecznej energii

22. podkreśla kluczową rolę energii w procesie przejścia na gospodarkę o zerowej emisji gazów cieplarnianych netto i z zadowoleniem przyjmuje cel Komisji, jakim jest dalsza dekarbonizacja systemu energetycznego, tak aby UE mogła osiągnąć neutralność emisyjną najpóźniej do 2050 r.; wzywa do dokonania przeglądu dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii zgodnie z tym ambitnym celem, wraz z wyznaczeniem wiążących celów krajowych dla każdego państwa członkowskiego; ponadto z zadowoleniem przyjmuje priorytetowe potraktowanie efektywności energetycznej; w tym kontekście wzywa Komisję i państwa członkowskie do wdrożenia we wszystkich sektorach i strategiach politycznych zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, która ma zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia zależności energetycznej UE i emisji z produkcji energii, a jednocześnie zapewnia lokalne miejsca pracy przy renowacjach i zmniejsza rachunki, jakie obywatele płacą za energię; wzywa do przeglądu dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej i dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej budynków, zgodnie z większymi ambicjami w dziedzinie klimatu, oraz do wzmocnienia ich wdrażania poprzez wiążące cele krajowe, przy zwróceniu szczególnej uwagi na obywateli znajdujących się w trudnej sytuacji i jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby przewidywalności ekonomicznej dla zainteresowanych sektorów;

23. podkreśla, że aby osiągnąć cele porozumienia paryskiego, kluczowe jest egzekwowanie na szczeblu krajowym i unijnym; wzywa państwa członkowskie i Komisję do dopilnowania, aby krajowe plany w zakresie energii i klimatu były w pełni zgodne z celami UE; przypomina, że państwa członkowskie mają prawo decydować o swoim koszyku energetycznym w ramach polityki klimatyczno-energetycznej UE;

24. podkreśla fakt, że aby osiągnąć cele UE dotyczące klimatu i zrównoważonego rozwoju, wszystkie sektory muszą zwiększyć wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych i wycofywać paliwa kopalne; wzywa do przeglądu wytycznych dotyczących transeuropejskich sieci energetycznych (TEN-E) przed przyjęciem kolejnego wykazu projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, aby dostosować ramy prawne do priorytetu, jakim jest wdrażanie inteligentnych sieci, oraz zapobiec uzależnieniu od inwestycji charakteryzujących się wysokim poziomem emisji CO₂; podkreśla potrzebę stosowania strategicznego podejścia w odniesieniu do klastrów energetycznych UE, aby czerpać korzyści z najefektywniejszych inwestycji w odnawialne źródła energii; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie strategii w sprawie morskiej energii wiatrowej; uważa, że polityka UE powinna w szczególności promować innowacyjność i zrównoważone technologie magazynowania energii oraz zielone technologie wodorowe; podkreśla potrzebę zagwarantowania, że korzystanie ze źródeł energii takich jak gaz ziemny będzie miało charakter przejściowy, biorąc pod uwagę cel osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.;

25. podkreśla, że kluczowe znaczenie ma dobrze funkcjonujący, w pełni zintegrowany, ukierunkowany na konsumenta i konkurencyjny rynek energii w Europie; podkreśla znaczenie transgranicznych połączeń międzysystemowych dla osiągnięcia w pełni zintegrowanego rynku energii; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź, że do połowy 2020 r. Komisja zaproponuje środki na rzecz inteligentnej integracji, i podkreśla, że dalsza integracja unijnego rynku energii będzie miała istotny wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa dostaw energii i osiągnięcie gospodarki o zerowej emisji netto gazów cieplarnianych; podkreśla, że potrzebna jest odpowiednio dofinansowana Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki, która wzmocni i pogłębi współpracę regionalną państw członkowskich;

26. nalega na szybkie wycofanie bezpośrednich i pośrednich dopłat do paliw kopalnych do 2020 r. w UE i w każdym państwie członkowskim;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

27. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedzianą falę renowacji budynków publicznych i prywatnych oraz zachęca do skupienia się na renowacji szkół i szpitali, a także mieszkalnictwie socjalnym i mieszkaniach wynajmowanych, aby pomóc gospodarstwom domowym o niskich dochodach; podkreśla potrzebę renowacji istniejących budynków w taki sposób, by przekształcić je w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, w celu osiągnięcia neutralności emisyjnej najpóźniej do 2050 r.; podkreśla, że branża budowlana ma duży potencjał w zakresie oszczędności energii oraz potencjał w zakresie produkcji energii ze źródeł odnawialnych na miejscu, co może zwiększyć zatrudnienie i pomóc MŚP w rozwoju; uważa, że podstawowe znaczenie mają inteligentne i przyszłościowe ramy ustawodawcze; w związku z tym przyjmuje z zadowoleniem propozycje zmniejszenia liczby krajowych barier regulacyjnych w zakresie renowacji oraz przeglądu rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych; wzywa do rygorystycznego egzekwowania zobowiązań państw członkowskich do renowacji budynków publicznych zgodnie z dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej; zachęca do promowania konstrukcji drewnianych i ekologicznych materiałów budowlanych;

28. podkreśla, że transformacja energetyczna musi być zrównoważona społecznie i nie może pogłębiać ubóstwa energetycznego, oraz przyjmuje z zadowoleniem zobowiązanie Komisji w tym zakresie; uważa, że społeczności walczące z ubóstwem energetycznym muszą być wyposażone w narzędzia niezbędne do wzięcia udziału w zielonej transformacji; takimi narzędziami są edukacja, doradztwo i pobudzanie długoterminowych inwestycji; wzywa do podjęcia ukierunkowanych działań w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi oraz do wymiany najlepszych praktyk w celu zmniejszenia ubóstwa energetycznego przy jednoczesnym wspieraniu równego dostępu do narzędzi finansowania renowacji zwiększających efektywność energetyczną; uważa, że kosztów renowacji zwiększających efektywność energetyczną nie powinny ponosić gospodarstwa domowe o niskich dochodach; podkreśla ponadto rolę systemu ciepłowniczego w dostarczaniu energii po przystępnych cenach;

29. ogólnie popiera ideę środków rynkowych jako jednego z narzędzi do osiągnięcia celów klimatycznych; wyraża jednak zastrzeżenia co do ewentualnego włączenia emisji z budynków do systemu EU ETS, gdyż mogłoby to oznaczać odejście od działań publicznych i doprowadzić do wyższych rachunków za energię dla najemców i właścicieli mieszkań; uważa, że każdy taki środek wymagałby dalszej analizy;

Mobilizacja przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym

30. postrzega przejście na nowoczesną, neutralną dla klimatu, wysoce zasobooszczędną i konkurencyjną bazę przemysłową w UE najpóźniej do 2050 r. jako główne wyzwanie i szansę oraz z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź, że w marcu 2020 r. Komisja przedstawi nową strategię przemysłową, a także strategię na rzecz MŚP; podkreśla, że konkurencyjność przemysłu i polityka klimatyczna wzajemnie się uzupełniają oraz że innowacyjna i neutralna dla klimatu reindustrializacja stworzy lokalne miejsca pracy i zapewni konkurencyjność europejskiej gospodarki;

31. podkreśla, że strategia przemysłowa powinna koncentrować się na zachęcaniu do tworzenia łańcuchów wartości dla ekonomicznie opłacalnych i zrównoważonych produktów, procesów i modeli biznesowych mających na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej, efektywnego gospodarowania zasobami, obiegu zamkniętego i nietoksycznego środowiska, przy jednoczesnym utrzymaniu i rozwijaniu międzynarodowej konkurencyjności oraz unikaniu delokalizacji przemysłu europejskiego; zgadza się z Komisją, że energochłonne gałęzie przemysłu, takie jak przemysł stalowy, chemiczny i cementowy, są kluczowe dla europejskiej gospodarki, i że modernizacja i dekarbonizacja tych sektorów ma kluczowe znaczenie;

32. wzywa Komisję, aby zapewniła spójność transformacji z punktu widzenia gospodarczego, społecznego i terytorialnego oraz zwróciła szczególną uwagę na regiony znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, obszary dotknięte transformacją przemysłową (głównie regiony górnicze i obszary zależne od wysokoemisyjnych sektorów przemysłu, takich jak przemysł stalowy), obszary słabo zaludnione i obszary wrażliwe pod względem środowiskowym;

33. podkreśla, że w strategiach dotyczących przemysłu i MŚP należy zawrzeć jasne plany działania dotyczące kompleksowego zestawu zachęt i możliwości finansowania innowacji, wdrażania przełomowych technologii i nowych zrównoważonych modeli biznesowych, a także usuwania zbędnych przeszkód regulacyjnych; apeluje o wsparcie UE dla pionierów w dziedzinie klimatu i zasobów poprzez podejście neutralne technologicznie, zgodne z najlepszą dostępną wiedzą naukową i długoterminowymi celami UE w zakresie klimatu i środowiska; podkreśla rolę bezpiecznego dla środowiska wychwytywania i składowania dwutlenku węgla tam, gdzie nie ma możliwości bezpośredniej redukcji emisji, w celu uczynienia przemysłu ciężkiego neutralnym dla klimatu;

34. przypomina o podstawowej roli technologii cyfrowych we wspieraniu zielonej transformacji, np. dzięki bardziej wydajnemu wykorzystywaniu zasobów i energii oraz lepszemu monitorowaniu środowiska, a także dzięki korzyściom dla klimatu wynikającym z pełnej cyfryzacji przesyłu i dystrybucji oraz inteligentnych aplikacji; uważa, że w strategii

Środa, 15 stycznia 2020 r.

przemysłowej należy uwzględnić, jak zaproponowano, zieloną i cyfrową transformację oraz określić główne cele i przeszkody utrudniające pełne wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych; wzywa Komisję do opracowania strategii i finansowania wdrożenia innowacyjnych technologii cyfrowych; jednocześnie podkreśla znaczenie poprawy efektywności energetycznej i wydajności gospodarki o obiegu zamkniętym samego sektora cyfrowego i z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania Komisji w tym zakresie; zwraca się do Komisji o opracowanie metody monitorowania i ilościowego pomiaru rosnącego wpływu technologii cyfrowej na środowisko, bez tworzenia zbędnych obciążeń administracyjnych;

35. podkreśla, że strategia przemysłowa musi odpowiednio uwzględniać wpływ na siłę roboczą, a także szkolenie, przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji pracowników; wzywa Komisję do uważnego przyjrzenia się regionalnemu wymiarowi tej strategii i do zadbania, by żadna osoba i żaden region nie pozostały w tyle; podkreśla, że strategia musi obejmować dialog społeczny, w który w pełni zaangażowani są pracownicy;

36. apeluje o ambitny nowy plan działania w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, który musi mieć na celu zmniejszenie całkowitego wpływu na środowisko i zużycia zasobów w produkcji i konsumpcji w UE, a jednocześnie zdecydowanie zachęcać do innowacji, zrównoważonej działalności gospodarczej i rozwoju rynków neutralnych dla klimatu i nietoksycznych produktów o zamkniętym cyklu życia, z uwzględnieniem efektywnego gospodarowania zasobami, zerowego zanieczyszczenia i zapobiegania powstawaniu odpadów jako kluczowych priorytetów; podkreśla silną synergię między działaniami w dziedzinie klimatu a gospodarką o obiegu zamkniętym, w szczególności w sektorach energochłonnych i wysokoemisyjnych; wzywa do ustanowienia na szczelbu UE celu w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami;

37. wzywa Komisję do zaproponowania celów dotyczących selektywnej zbiórki odpadów, redukcji odpadów, ponownego wykorzystania i recyklingu, a także innych konkretnych działań, takich jak rozszerzona odpowiedzialność producenta, w priorytetowych sektorach, takich jak odpady handlowe, tekstylia, tworzywa sztuczne, elektronika, budownictwo i żywność; wzywa Komisję do opracowania środków wspierających rynek materiałów z recyklingu w Europie, obejmujących wspólne normy jakości, jak również obowiązkowe cele dotyczące wykorzystywania odzyskanych materiałów w sektorach priorytetowych, jeżeli jest to możliwe; podkreśla znaczenie rozwoju nietoksycznego obiegu materiałów, intensyfikacji zastępowania substancji wzbudzających szczególnie duże obawy oraz wspierania badań i innowacji w celu opracowania nietoksycznych produktów; wzywa Komisję do rozważenia środków mających na celu rozwiązanie problemu produktów importowanych zawierających substancje lub składniki, które są zakazane w UE, i uważa, że nie powinny one być ponownie wprowadzane na rynek UE w produktach konsumpcyjnych przez recykling;

38. popiera projekty polityczne promujące zrównoważone produkty, w tym uzupełnienie ekoprojektu o przepisy dotyczące wytwarzania produktów o większej trwałości, nadających się do naprawy, wielokrotnego użytku i recyklingu, oraz solidny program prac dotyczący ekoprojektu i oznakowań ekologicznych począwszy od 2020 r., który uwzględni również smartfony i inne nowe urządzenia; apeluje o wnioski ustawodawcze w sprawie prawa do naprawy, eliminacji celowego postarzania produktów i wspólnych ładowarek do przenośnych urządzeń informatycznych; popiera plany Komisji dotyczące wniosków ustawodawczych, których celem jest stworzenie bezpiecznego, zgodnego z zasadami obiegu zamkniętego i zrównoważonego łańcucha wartości baterii i oczekuje, że we wniosku tym uwzględni się co najmniej środki dotyczące ekoprojektu, cele w zakresie ponownego użycia i recyklingu oraz zrównoważone, a także społecznie odpowiedzialne pozyskiwanie; podkreśla potrzebę utworzenia w Europie silnego i zrównoważonego klastra baterii i magazynowania; podkreśla potrzebę promowania konsumpcji i produkcji na szczelbu lokalnym w oparciu o zasady odmowy, ograniczenia, ponownego wykorzystania, recyklingu i naprawy w celu wyeliminowania strategii biznesowych polegających na celowym postarzaniu produktów, które są zaprojektowane tak, aby ich żywotność była krótsza i konieczna była ich wymiana, oraz podkreśla potrzebę dostosowania konsumpcji do ograniczeń planety; uważa, że prawo do naprawy i stałego wsparcia w odniesieniu do usług informatycznych jest niezbędne do osiągnięcia zrównoważonej konsumpcji; wzywa do włączenia tych praw do prawodawstwa UE;

39. wzywa Komisję do dalszego zaostrzenia środków UE przeciwko zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi, w szczególności w środowisku morskim, oraz apeluje o dalsze ograniczenia i zastąpienie jednorazowych produktów z tworzyw sztucznych; popiera prawodawstwo mające na celu rozwiązanie problemu nadmiaru opakowań oraz niedopuszczanie od 2030 r. na rynek UE opakowań, które nie nadają się do ponownego użycia lub recyklingu w sposób ekonomicznie opłacalny, przy jednoczesnym zagwarantowaniu bezpieczeństwa żywności; apeluje o działania na rzecz transgranicznej koordynacji systemów kaucyjnych; wzywa Komisję do kompleksowego rozwiązania problemu mikrodrobin plastiku, w tym przez przyjęcie kompleksowego wycofywania celowo dodawanych mikrodrobin plastiku oraz za pomocą nowych środków, w tym środków regulacyjnych, zapobiegających niezamierzonemu uwalnianiu tworzyw sztucznych, na przykład z tekstyliów, opon i granulatów z tworzyw sztucznych; odnotowuje, że Komisja zamierza stworzyć ramy regulujące tworzywa sztuczne ulegające biodegradacji i pochodzenia biologicznego; podkreśla potrzebę gospodarki tworzyw sztucznych o całkowicie zamkniętym obiegu;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

40. wzywa do stworzenia jednolitego rynku ekologicznego UE w celu zwiększenia popytu na zrównoważone produkty za pomocą specjalnych przepisów, takich jak szersze stosowanie zielonych zamówień publicznych; wyraża w związku z tym zadowolenie, że Komisja zobowiązała się zaproponować kolejne przepisy i wytyczne dotyczące zielonych zamówień publicznych; wzywa instytucje UE, aby dawały przykład w ramach zamówień publicznych; podkreśla ponadto potrzebę przeglądu i zmiany unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych w celu zapewnienia rzeczywicie równych warunków działania dla przedsiębiorstw z UE, zwłaszcza dla przedsiębiorstw wytwarzających zrównoważone produkty lub świadczących takie usługi, na przykład w dziedzinie transportu publicznego;

41. podkreśla, jak ważną rolę odgrywają dobrze poinformowani konsumenci o mocnej pozycji; wzywa do przyjęcia środków, które zagwarantują im dostęp do przejrzystych, porównywalnych i zharmonizowanych informacji o produktach, w tym na etykietach, opartych na solidnych danych i badaniach konsumenckich, aby pomóc konsumentom w dokonywaniu zdrowszych i bardziej zrównoważonych wyborów oraz informować ich o trwałości i możliwości naprawy produktów i ich śladzie środowiskowym; podkreśla konieczność wyposażenia konsumentów w skuteczne, zrozumiałe i możliwe do wyegzekwowania środki odwoławcze, w których uwzględnia się aspekty zrównoważonego rozwoju i priorytetowo traktuje ponowne użycie lub naprawę produktów zamiast ich wyrzucania, jeżeli nie działają prawidłowo;

42. uważa, że pozyskiwane w sposób zrównoważony materiały odnawialne będą odgrywać ważną rolę w przechodzeniu na gospodarkę neutralną dla klimatu, oraz podkreśla potrzebę pobudzenia inwestycji w rozwój zrównoważonej biogospodarki, w której materiały wykorzystujące paliwa kopalne zastępuje się materiałami odnawialnymi i pochodzenia biologicznego, na przykład w budynkach, wyrobach włókienniczych, produktach chemicznych, opakowaniach, przemyśle stoczniowym oraz – gdy można zapewnić zrównoważony charakter – produkcji energii; podkreśla, że należy tego dokonać w sposób zrównoważony i zgodny z zasadami ekologii; podkreśla, że biogospodarka ma potencjał tworzenia nowych zielonych miejsc pracy, w tym na obszarach wiejskich UE, oraz może pobudzać innowacyjność; wzywa do wspierania innowacji i badań nad trwałymi rozwiązaniami w zakresie zrównoważonej biogospodarki, które powinny uwzględniać potrzebę ochrony unikalnej różnorodności biologicznej i ekosystemów; wzywa do skutecznego wdrożenia unijnej strategii dotyczącej biogospodarki jako elementu Europejskiego Zielonego Ładu;

Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność

43. z zadowoleniem przyjmuje nadchodzącą strategię na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności i zgadza się z Komisją, że wszystkie rodzaje transportu (transport drogowy, kolejowy, lotniczy i wodny) będą musiały przyczynić się do dekarbonizacji sektora transportu zgodnie z celem, jakim jest osiągnięcie gospodarki neutralnej dla klimatu, a jednocześnie uznaje, że będzie to zarówno wyzwaniem, jak i szansą; popiera stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci”; wzywa do opracowania długoterminowej, całościowej strategii sprawiedliwej transformacji, uwzględniającej także wkład sektora transportu w gospodarkę UE oraz potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu przystępnych cenowo i dostępnych połączeń transportowych, a także aspekty społeczne i ochronę praw pracowniczych;

44. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący promowania transportu multimodalnego w celu zwiększenia wydajności i ograniczenia emisji; uważa jednak, że multimodalność można najlepiej osiągnąć jedynie za pomocą konkretnych wniosków ustawodawczych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza zaproponować środki zwiększenia liczby połączeń między drogami, koleją i śródlądowymi drogami wodnymi prowadzące do rzeczywistej intermodalności; wzywa do zwiększenia i poparcia inwestycji w połączenie unijnych sieci kolejowych, aby umożliwić równy dostęp do publicznego transportu kolejowego w całej UE i zwiększyć atrakcyjność kolejowego transportu pasażerskiego; podkreśla, że jednolity europejski obszar kolejowy jest wstępnym warunkiem zmiany rodzaju transportu, i wzywa Komisję do przedstawienia do końca 2020 r. strategii, po której nastąpią konkretne wnioski ustawodawcze, aby położyć kres fragmentacji rynku wewnętrznego;

45. podkreśla, że bezemisyjny transport wodny ma kluczowe znaczenie dla rozwoju zrównoważonego transportu multimodalnego; wzywa Komisję do opracowania skoordynowanych europejskich ram prawnych dla śródlądowych dróg wodnych; zwraca się do Komisji o aktywne wspieranie intermodalności z udziałem śródlądowych dróg wodnych, zwłaszcza transgranicznych sieci krajowych systemów dróg wodnych, które należy usprawnić;

46. przypomina, że jednolita europejska przestrzeń powietrzna (SES) jest w stanie zmniejszyć emisje lotnicze bez większych kosztów, ale sama w sobie nie spowoduje znacznego zmniejszenia emisji lotniczych zgodnie z długoterminowym celem UE; wzywa do opracowania jasnego planu regulacyjnego w celu dekarbonizacji lotnictwa, opartego na rozwiązaniach technologicznych, infrastrukturze, wymogach dotyczących zrównoważonych paliw alternatywnych i efektywnych działań, w połączeniu z zachętami do przesunięcia międzygałęziowego;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

47. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dokonania przeglądu dyrektywy w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych oraz rozporządzenia w sprawie transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), aby przyspieszyć wprowadzanie bezemisyjnych i niskoemisyjnych pojazdów i statków; z zadowoleniem przyjmuje nacisk na rozbudowę infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych; wzywa jednak do opracowania bardziej kompleksowego planu mobilności miejskiej na rzecz zmniejszenia zagęszczenia ruchu i poprawy jakości życia w miastach, na przykład poprzez wspieranie bezemisyjnego transportu publicznego oraz infrastruktury rowerowej i pieszej, zwłaszcza na obszarach miejskich;

48. uważa, że kluczowe jest zapewnienie wystarczających inwestycji w rozwój odpowiedniej infrastruktury mobilności bezemisyjnej oraz że wszystkie odpowiednie fundusze UE (instrument „Łącząc Europę”, InvestEU itd.), a także polityka EBI w zakresie pożyczek transportowych powinny być dostosowane do tego celu; wzywa państwa członkowskie, aby zobowiązały się do odpowiedniego finansowania i przyspieszenia tempa wdrażania innowacyjnych strategii, infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i paliw alternatywnych; uważa, że dochody z podatków lub opłat za transport powinny być przeznaczane na wsparcie transformacji, tak aby koszty te były łatwiejsze do zaakceptowania przez obywateli; z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji opracowania inteligentnych systemów zarządzania ruchem i rozwiązań z zakresu mobilności jako usługi, zwłaszcza na obszarach miejskich; wzywa Komisję do wspierania rozwoju innowacyjnych zastosowań, nowych technologii, nowych modeli biznesowych oraz nowo powstających i innowacyjnych systemów mobilności w Europie; wzywa Komisję do włączenia miast z ich praktycznym doświadczeniem i know-how do debaty na temat wdrażania przyszłych strategii w zakresie mobilności na szczeblu UE;

49. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji włączenia sektora morskiego do systemu handlu emisjami (ETS); podkreśla, że UE powinna bronić ambitnych celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze morskim, zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i unijnym, a jednocześnie żadne nowe środki UE nie powinny osłabiać międzynarodowej konkurencyjności statków pływających pod unijnymi banderami; uważa, że środki unijne i międzynarodowe powinny iść ze sobą w parze, aby uniknąć tworzenia podwójnych uregulowań dla przemysłu oraz że wszelkie działania lub brak działań na szczeblu globalnym nie powinny ograniczać zdolności UE do podejmowania bardziej ambitnych działań w Unii; ponadto podkreśla potrzebę podjęcia środków mających na celu odejście od stosowania ciężkiego oleju napędowego oraz potrzebę pilnych inwestycji w badania nad nowymi technologiami mającymi na celu dekarbonizację sektora morskiego, a także rozwój bezemisyjnych i ekologicznych statków;

50. popiera proponowane środki mające na celu zmniejszenie emisji w sektorze lotnictwa i wzmocnienie ETS zgodnie z unijnymi ambicjami w dziedzinie klimatu oraz stopniowe wycofywanie przydziału bezpłatnych uprawnień dla przedsiębiorstw lotniczych w przypadku lotów wewnątrzunijnych; równocześnie wzywa Komisję i państwa członkowskie, by dołożyły wszelkich starań w celu zaostreżenia mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego (CORSIA) oraz opowiedziały się za przyjęciem przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) długoterminowego celu redukcji emisji w sektorze lotnictwa przy jednoczesnym zagwarantowaniu autonomii prawodawczej UE we wdrażaniu dyrektywy w sprawie ETS; podkreśla, że jako współprawodawcy Parlament Europejski i Rada są jedynymi instytucjami, które mogą decydować o jakichkolwiek przyszłych zmianach w dyrektywie w sprawie ETS; podkreśla jednak, że jakichkolwiek zmian w dyrektywie w sprawie ETS powinno się dokonywać tylko wtedy, gdy są one spójne z unijnym zobowiązaniem do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w całej gospodarce;

51. podkreśla znaczenie zapewnienia równych warunków działania dla różnych rodzajów transportu; w związku z tym wzywa Komisję do przedstawienia propozycji skoordynowanych środków na rzecz zniesienia zwolnień podatkowych dla paliw lotniczych i morskich w państwach członkowskich w kontekście nowelizacji dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, przy jednoczesnym uniknięciu niezamierzonych negatywnych skutków środowiskowych, gospodarczych lub społecznych;

52. oczekuje przyszłych wniosków Komisji dotyczących bardziej rygorystycznych norm emisji zanieczyszczeń powietrza dla pojazdów napędzanych silnikiem spalinowym (Euro 7) oraz zmienionych norm emisji CO₂ dla samochodów osobowych, dostawczych i ciężarowych, dzięki którym po 2025 r. nastąpi przejście na mobilność bezemisyjną; wzywa Komisję do opracowania metod oceny cyklu życia; przypomina wyniki dogłębnej analizy zawartej w komunikacie Komisji pt. „Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki”, zgodnie z którą przy scenariuszach zakładających neutralność klimatyczną w 2050 r. od 2040 r. wszystkie nowe samochody wprowadzane na rynek UE będą musiały być bezemisyjne, oraz wzywa do opracowania spójnych ram politycznych i programów przejściowych w celu wsparcia tego kierunku zmian; zauważa, że konieczna będzie zmiana obecnych przepisów, aby umożliwić państwom wiodącym w tej dziedzinie stosowanie bardziej rygorystycznych środków na szczeblu krajowym, jeżeli państwa te tak postanowią;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

53. z zadowoleniem przyjmuje plany Komisji dotyczące przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza przez transport morski i lotnictwo, w tym uregulowanie dostępu statków najbardziej zanieczyszczających środowisko do portów UE, oraz działania regulacyjne mające na celu przeciwdziałanie zanieczyszczaniu przez statki przebywające w portach; podkreśla, jak ważne jest sprzyjanie rozwojowi portów bezemisyjnych wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych; podkreśla, że ustanowienie nowych obszarów kontroli emisji przewidzianych w Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki (MARPOL) oraz ograniczenie prędkości żeglugi to właściwe rozwiązania na rzecz redukcji emisji, które można łatwo wdrożyć;

54. odnotowuje plany Komisji dotyczące rozszerzenia systemu handlu emisjami i włączenia do niego emisji z transportu drogowego; sprzeciwia się ich bezpośredniemu włączeniu do ETS oraz opracowywaniu jakichkolwiek systemów równoległych; zdecydowanie podkreśla, że żaden system ustalania cen nie powinien zastępować ani osłabiać istniejących lub przyszłych norm emisji CO₂ dla samochodów osobowych i samochodów ciężarowych ani też nakładać dodatkowych ciężarów bezpośrednio na konsumentów;

„Od pola do stołu” – stworzenie sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowisku systemu żywnościowego

55. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie przedstawienia w 2020 r. strategii „od pola do stołu” zwiastującej bardziej zrównoważoną politykę żywnościową dzięki połączeniu wysiłków na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu, ochrony środowiska i zachowania i przywrócenia różnorodności biologicznej z zamiarem dbania o to, aby Europejczycy mieli dostęp do przystępnych cenowo, wartościowych i zrównoważonych środków spożywczych, przy jednoczesnym zapewnieniu godnych warunków życia rolnikom i rybakom oraz konkurencyjności sektora rolnego; uważa, że wspólna polityka rolna (WPR) powinna być w pełni zgodna z większymi ambicjami UE w dziedzinie klimatu i różnorodności biologicznej; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do zagwarantowania, że żywność europejska stanie się światowym standardem dla zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję do wykorzystania strategii „od pola do stołu” do stworzenia prawdziwie długoterminowej wizji zrównoważonych i konkurencyjnych systemów żywnościowych, przy jednoczesnym promowaniu wzajemności unijnych norm produkcji w umowach handlowych;

56. podkreśla, że zrównoważone rolnictwo i rolnicy będą odgrywać ważną rolę w stawianiu czoła wyzwaniom związanym z Europejskim Zielonym Łądem; podkreśla znaczenie europejskiego rolnictwa i jego potencjał, by przyczynić się do działań związanych z klimatem, gospodarki o obiegu zamkniętym i zwiększenia różnorodności biologicznej oraz do promowania zrównoważonego wykorzystywania surowców odnawialnych; podkreśla, że unijni rolnicy muszą otrzymać niezbędne narzędzia do walki ze zmianą klimatu i przystosowania się do niej, takie jak inwestowanie w środki służące przejściu na bardziej zrównoważone systemy rolne; podkreśla, że celem strategii „od pola do stołu” powinno być ambitne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i degradacji gleby;

57. podkreśla, że należy wzmocnić pozycję rolników w łańcuchu dostaw produktów rolno-spożywczych; podkreśla, że należy zająć się wpływem unijnych przepisów dotyczących konkurencji na zrównoważony charakter łańcucha dostaw żywności, na przykład poprzez zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych i wynagradzanie producentów dostarczających wysokiej jakości żywność za dostarczanie dóbr publicznych, takich jak wyższe normy ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt, które to korzyści nie są obecnie wystarczająco odzwierciedlone w cenach poza gospodarstwami;

58. apeluje o zrównoważoną WPR, która aktywnie wspiera rolników i zachęca ich – za pomocą środków w ramach WPR – do zapewnienia większych korzyści środowiskowych i klimatycznych oraz do lepszego zarządzania wahaniami i kryzysami; zwraca się do Komisji o przeanalizowanie wkładu obecnego wniosku w sprawie reformy WPR w zobowiązania UE w zakresie ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianie klimatu i ochrony różnorodności biologicznej, tak aby dostosować go do celów Europejskiego Zielonego Ładu przy uwzględnieniu konieczności utrzymania równych warunków działania w Europie w celu zapewnienia silnej, odpornej i zrównoważonej produkcji rolnej; podkreśla, że plany strategiczne WPR muszą w pełni odzwierciedlać ambicje Europejskiego Zielonego Ładu, i wzywa Komisję, aby w swojej ocenie planów strategicznych zajęła zdecydowane stanowisko w tej kwestii, w szczególności w celu zweryfikowania poziomu ambicji i skuteczności ekoprogramów państw członkowskich oraz ścisłego monitorowania wyników ich wdrażania; podkreśla, jak ważne w nowym modelu realizacji jest oparte na wynikach i ukierunkowane podejście polegające na większej prostocie i większej przejrzystości w odniesieniu do konkretnych rezultatów i celów wartości dodanej; uważa, że należy wspierać rolników w przechodzeniu na bardziej zrównoważone rolnictwo, i w tym celu popiera wyposażenie WPR w budżet umożliwiający realizację wszystkich jej celów, w tym spełnienie ambicji UE w zakresie ochrony środowiska;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

59. przypomina, że ograniczenie zależności od pestycydów jest jednym z priorytetowych celów zrównoważonego rolnictwa; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do zajęcia się problemem presji ze strony pestycydów na środowisko i zdrowie oraz do znacznego ograniczenia stosowania pestycydów chemicznych i związanego z nimi ryzyka, a także do ograniczenia stosowania nawozów i antybiotyków, w tym za pomocą środków ustawodawczych; podkreśla, że strategia „od pola do stołu” powinna obejmować wiążące cele w zakresie redukcji emisji niebezpiecznych pestycydów; wzywa do opracowania strategii UE na rzecz ułatwienia dostępu do rynku dla naukowo uzasadnionych, zrównoważonych alternatyw; wzywa Komisję do reakcji na postulaty zawarte w rezolucji Parlamentu z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie unijnej procedury wydawania zezwoleń na dopuszczenie pestycydów do obrotu (*);

60. z zaniepokojeniem zauważa, że rolnictwo, rybołówstwo i produkcja żywności są nadal największym motorem utraty różnorodności biologicznej na lądzie i morzu; jest przekonany, że utrata zapylaczy, w tym pszczoł, jest szczególnie niepokojąca z punktu widzenia bezpieczeństwa żywnościowego, ponieważ uprawy zależne od owadów zapylających odgrywają ważną rolę w naszej diecie; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zadbały o przyjęcie w trybie pilnym ogółu wytycznych Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z 2013 r. dotyczących pszczoł, oraz wzywa państwa członkowskie do odpowiedniego dostosowania ocen pestycydów;

61. podkreśla, że potrzebne są inteligentne techniki rolnicze i metody produkcji, aby zapewnić bogatą w składniki odżywcze żywność dla rosnącej liczby ludności oraz ograniczyć straty i marnotrawienie żywności; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia działań na rzecz ograniczenia marnotrawienia żywności i zwalczania oszustw w branży spożywczej; apeluje o wykonalny, oparty na wspólnej metodologii ogólnounijny cel ograniczenia marnotrawienia żywności o 50 % do 2030 r.; podkreśla pozytywny wpływ, jaki krótkie łańcuchy dostaw żywności mogą mieć na ograniczenie marnotrawienia żywności;

62. podkreśla, że przepisy dotyczące materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów powinny zostać zmienione i opierać się na najnowszych ustaleniach naukowych; wzywa Komisję do zakazania dodatków do żywności, które są szkodliwe dla zdrowia ludzkiego; przypomina o kluczowej roli zdrowej żywności w ograniczaniu występowania chorób układu krążenia i nowotworów; podkreśla znaczenie ustanowienia ram prawnych, w tym mechanizmów egzekwowania, dla importowanych produktów spożywczych w celu dostosowania ich do europejskich norm środowiskowych;

63. zauważa, że zdaniem obywateli UE głównym priorytetem wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa powinno być „zapewnienie bezpiecznej, zdrowej i wartościowej żywności” wszystkim konsumentom; uważa, że cyfrowe środki dostarczania informacji mogą uzupełniać informacje na etykietach, ale nie mogą ich zastępować; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar zbadania nowych sposobów lepszego informowania konsumentów; wzywa Komisję do rozważenia lepszego etykietowania żywności, na przykład w odniesieniu do etykietowania dotyczącego wartości odżywczej, etykietowania dotyczącego kraju pochodzenia niektórych środków spożywczych oraz etykietowania informującego o ochronie środowiska i dobrostanie zwierząt w celu uniknięcia rozdrobnienia jednolitego rynku oraz dostarczenia obiektywnych, przejrzystych i przyjaznych dla konsumenta informacji;

64. podkreśla, że rolnictwo może pomóc UE w ograniczeniu emisji dzięki zrównoważonym praktykom, takim jak rolnictwo precyzyjne, rolnictwo ekologiczne, agroekologia, system rolno-leśny, większy dobrostan zwierząt oraz lepsze zapobieganie chorobom ludzi i zwierząt, w tym zrównoważona gospodarka leśna, wychwytywanie dwutlenku węgla oraz lepsza gospodarka składnikami odżywczymi z myślą o osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu; podkreśla, jak ważne jest zachęcanie rolników do przejścia na metody, które przyniosą większe korzyści dla klimatu, środowiska i różnorodności biologicznej w sposób sprawiedliwy, terminowy i opłacalny ekonomicznie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że strategia „od pola do stołu” będzie również odnosić się do korzyści płynących z nowych technologii, w tym z cyfryzacji, oraz zwiększy wydajność, wykorzystanie zasobów i zrównoważenie środowiskowe, jednocześnie przynosząc sektorowi korzyści ekonomiczne; ponawia swój apel o wdrożenie szeroko zakrojonego europejskiego planu strategicznego na rzecz produkcji białek roślinnych i zaopatrzenia w nie, opartego na zrównoważonym rozwoju wszystkich upraw w całej UE;

65. wzywa Komisję do uwzględnienia w strategii „od pola do stołu” produktów rybołówstwa i akwakultury w celu wzmocnienia zrównoważonego łańcucha wartości w sektorze rybołówstwa (od połowów do spożycia); dostrzega, że sektor rybołówstwa może przyczynić się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu; zdecydowanie podkreśla potrzebę dostosowania tego sektora do unijnych celów w zakresie środowiska, klimatu i zrównoważonego rozwoju, a także do wiedzy naukowej; podkreśla, że ważne jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla europejskich rybaków, aby pomóc im w przechodzeniu na zrównoważoną działalność połowową; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie lepszej identyfikowalności wszystkich produktów z owoców morza, w tym etykietowania dotyczącego pochodzenia produktów rybnych w puszkach i rezygnacji z produktów, które niszczą lub zubożają środowisko morskie;

(*) Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0023.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

66. uważa, że ważne jest podniesienie istniejących standardów dobrostanu zwierząt oraz – w stosownych przypadkach – opracowanie nowych standardów w oparciu o nowe ustalenia naukowe, a także wszczęcie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko systemowej niezgodności w państwach członkowskich przy wdrażaniu i egzekwowaniu obowiązujących przepisów w zakresie dobrostanu zwierząt; wzywa Komisję do przedstawienia bez zbędnej zwłoki nowej strategii w zakresie dobrostanu zwierząt, która utoruje drogę do ram prawnych dotyczących dobrostanu zwierząt, a także do zapewnienia, że ich zdolność odczuwania zostanie uwzględniona we wszystkich odpowiednich strategiach politycznych;

Zachowanie i odtworzenie ekosystemów i różnorodności biologicznej

67. głęboko ubolewa, że Europa i świat nadal w niepokojącym tempie tracą bioróżnorodność i nie są w stanie osiągnąć obecnych celów, w tym celów z Aichi dotyczących powstrzymania utraty różnorodności biologicznej; podkreśla potrzebę zachowania i przywrócenia różnorodności biologicznej oraz z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przedstawienia do marca 2020 r. strategii na rzecz ochrony różnorodności biologicznej przed 15. Konferencją Stron Konwencji o różnorodności biologicznej; podkreśla, że UE powinna dążyć do osiągnięcia ambitnego i wiążącego globalnego porozumienia w sprawie ram różnorodności biologicznej na okres po roku 2020, zawierającego jasno wyznaczone zadania i wiążące cele dotyczące obszarów chronionych, zarówno w całej UE, jak i na świecie; uważa za konieczne zatrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej do 2030 r. zarówno w UE, jak i na świecie, w tym konkretne działania na rzecz europejskich terytoriów zamorskich;

68. podkreśla, że strategia na rzecz ochrony różnorodności biologicznej do 2030 r. musi obejmować zarówno ambitne, możliwe do wdrożenia środki prawne i wiążące cele na rzecz zwiększenia ochrony i odtworzenia wrażliwych ekosystemów, jak i kompleksowe działania mające na celu zaradzenie przyczynom utraty różnorodności biologicznej; podkreśla znaczenie zwiększenia skuteczności i wielkości sieci obszarów chronionych w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz umożliwienia przywrócenia różnorodności biologicznej; wzywa Komisję do uwzględnienia jako jednego z celów w strategii na rzecz ochrony różnorodności biologicznej stopniowego wycofania z użytku niebezpiecznych substancji chemicznych i do powiązania go ze strategią dotyczącą nietoksycznego środowiska; odnotowuje, że Komisja zamierza określić środki mające na celu poprawę i odtworzenie zniszczonych ekosystemów oraz zaproponować plan odbudowy przyrody; uważa, że obszary o bogatej różnorodności biologicznej w zielonej infrastrukturze miejskiej przyczyniają się do rozwiązania problemu zanieczyszczenia powietrza, hałasu, skutków zmiany klimatu, fal upałów, powodzi oraz problemów ze zdrowiem publicznym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja przedstawi propozycje ekologizacji europejskich miast i zwiększenia różnorodności biologicznej przestrzeni miejskich;

69. podkreśla, że spójność polityki zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym ma kluczowe znaczenie dla powodzenia polityki ochrony przyrody i różnorodności biologicznej; jeśli chodzi o wdrażanie, podkreśla znaczenie wymiany najlepszych praktyk i doświadczeń pomiędzy państwami członkowskimi; wzywa Komisję do wszczęcia postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko państwom członkowskim, które nie przestrzegają przepisów w zakresie ochrony przyrody; wzywa Komisję do wzmocnienia dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko zgodnie z zaleceniami Parlamentu Europejskiego zawartymi w rezolucji przyjętej w dniu 26 października 2017 r.;

70. uważa, że czynniki przyczyniające się do utraty różnorodności biologicznej mają charakter globalny i nie są ograniczone granicami państwowymi; w związku z tym popiera wniosek Komisji dotyczący ustanowienia wiążącego globalnego celu ochrony i przywrócenia różnorodności biologicznej na konferencji ONZ w sprawie różnorodności biologicznej w październiku 2020 r.; wzywa Komisję i państwa członkowskie do połączenia wysiłków zmierzających do osiągnięcia porozumienia w sprawie ambitnego celu w zakresie chronionych na całym świecie obszarów morskich i lądowych;

71. przypomina, że lasy są niezbędne dla naszej planety i różnorodności biologicznej; z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar przeciwdziałania globalnemu wylesianiu i apeluje do niej o zintensyfikowanie działań; wzywa Komisję, by bezzwłocznie zaproponowała wniosek w sprawie europejskich ram prawnych opartych na zasadzie należytej staranności, by zapewnić zrównoważone i niepowodujące wylesiania łańcuchy dostaw produktów wprowadzanych na rynek UE, ze szczególnym uwzględnieniem zwalczania głównych przyczyn wylesiania związanego z przywozem, a jednocześnie zachęcała do przywozu produktów, które nie powodują wylesiania za granicą;

72. wzywa Komisję do przedstawienia nowej, ambitnej strategii leśnej UE, aby w odpowiedni sposób uznać ważną, wielofunkcyjną i przekrojową rolę lasów europejskich, sektora i zrównoważonej gospodarki leśnej w walce ze zmianą klimatu i utratą różnorodności biologicznej, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów społecznych, gospodarczych i środowiskowych; przypomina o potrzebie zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna w Europie; podkreśla, że działania związane z zalesianiem, ponownym zalesianiem i rekultywacją lasów powinny mieć na celu zwiększenie różnorodności biologicznej oraz składowanie dwutlenku węgla;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

73. podkreśla, że nielegalny handel dziką fauną i florą jest główną przyczyną utraty różnorodności biologicznej; podkreśla, że plan działania z 2016 r. przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą dobiegnie końca w 2020 r.; wzywa Komisję do zaktualizowania i wzmocnienia przepisów, do pełnego włączenia ich do Strategii na rzecz różnorodności biologicznej na okres do 2030 r. oraz do zapewnienia odpowiedniego finansowania; wzywa Komisję do uczynienia ze współpracy z krajami partnerskimi głównego narzędzia walki z przestępstwami przeciwko dzikiej faunie i florze oraz ze spadkiem różnorodności biologicznej;

74. uznaje rolę niebieskiej gospodarki w przeciwdziałaniu zmianie klimatu; podkreśla, że niebieska gospodarka, w tym energia ze źródeł odnawialnych, turystyka i przemysł, musi być rzeczywiście zrównoważona, ponieważ wykorzystanie zasobów morskich zależy bezpośrednio lub pośrednio od długoterminowej jakości i odporności oceanów; uważa, że oceany należy potraktować jako ważny element Europejskiego Zielonego Ładu; wzywa Komisję, by przydała Zielonemu Ładowi „błękitny” wymiar oraz faktycznie uczyniła oceany kluczowym elementem Zielonego Ładu, w pełni uznając ekosystemowe usługi oceanów, dzięki opracowaniu „Planu działania na rzecz oceanów i akwakultury”, w tym konkretnych działań łączących w jedną zintegrowaną strategiczną wizję w takich obszarach polityki morskiej jak transport, innowacje i wiedza, różnorodność biologiczna, niebieska gospodarka, emisje, odpady i zarządzanie;

75. uważa, że do celów WPRyb powinno należeć położenie kresu przełowieniu oraz odbudowa zasobów rybnych powyżej maksymalnego podtrzymywalnego połowu, rozwój zrównoważonych systemów akwakultury morskiej i wodnej oraz ustanowienie skutecznego i zintegrowanego systemu zarządzania opartego na ekosystemach, uwzględniającego wszystkie czynniki mające wpływ na stada ryb i ekosystem morski, w tym zmianę klimatu i zanieczyszczenie środowiska; apeluje, aby Komisja przedstawiła wniosek w sprawie przeglądu WPRyb w tym zakresie;

76. podkreśla potrzebę działań na rzecz ochrony oceanów i obszarów przybrzeżnych, zarówno w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, jak i przystosowania się do niej, a także ochrony i odbudowy ekosystemów morskich i przybrzeżnych oraz wzywa do opracowania wniosku w sprawie wiążącego celu dotyczącego rozszerzenia sieci chronionych obszarów morskich do co najmniej 30 % na szczeblu UE w ramach Strategii na rzecz ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2030 r. w celu większej ochrony oceanów; podkreśla potrzebę zwiększenia zasobów finansowych i potencjału w celu poszerzenia wiedzy o środowisku morskim pod względem różnorodności biologicznej, klimatu i zanieczyszczenia, aby lepiej zrozumieć wpływ różnych rodzajów działalności na ekosystemy morskie i stan zasobów rybnych oraz stworzyć odpowiednie plany działania na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków;

77. podkreśla znaczenie wspierania roli UE jako światowego lidera w zarządzaniu oceanami, w tym w wymiarze handlowym, przez poparcie dla przyjęcia, w oparciu o Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza, międzynarodowego mechanizmu ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich poza obszarami podlegającymi jurysdykcji krajowej oraz polityki zerowej tolerancji wobec nielegalnych połowów, w tym wspólnej z państwami sąsiadującymi strategii na rzecz zapobiegania zanieczyszczeniom i ich ograniczania; zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia roli UE w przyczynianiu się do realizacji ustanowionej przez ONZ dekady nauki o oceanach na rzecz zrównoważonego rozwoju w celu większego zaangażowania się w badania nad oceanami oraz w celu przyczynienia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju;

Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska

78. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji przedstawienia planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, który powinien również dotyczyć zanieczyszczenia wód gruntowych, obejmować wzmocniony monitoring i kłaść nacisk na zapobieganie zanieczyszczeniom; uważa za godne ubolewania, że opóźniono przedstawienie strategii na rzecz nietoksycznego środowiska i wzywa Komisję do bezzwłocznego przedstawienia w 2020 r. ambitnej międzysektorowej strategii na rzecz nietoksycznego środowiska, aby zapewnić wszystkim Europejczykom, w tym konsumentom, pracownikom i słabszym grupom społecznym, odpowiednią ochronę przed substancjami szkodliwymi;

79. uważa, że strategia na rzecz nietoksycznego środowiska powinna zlikwidować wszelkie luki regulacyjne w prawodawstwie UE dotyczącym chemikaliów i skutecznie przyczynić się do szybkiego zastąpienia substancji wzbudzających szczególnie duże obawy i innych niebezpiecznych substancji chemicznych, w tym substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego, bardzo trwałych substancji chemicznych, o działaniu neurotoksycznym i substancji immunotoksycznych, a także do rozwiązania problemu połączonych skutków chemikaliów, nanofarm substancji oraz narażenia na niebezpieczne substancje chemiczne pochodzące z produktów; przypomina, że we wszelkich zakazach stosowania tych chemikaliów należy uwzględniać wszystkie aspekty zrównoważonego rozwoju; podkreśla potrzebę wyraźnego zaangażowania na rzecz pozyskania środków na poprawę badań nad bezpieczniejszymi rozwiązaniami alternatywnymi, a także wspierania zastępowania szkodliwych chemikaliów, czystej produkcji i zrównoważonej innowacji; podkreśla potrzebę ograniczenia badań na zwierzętach w ocenach ryzyka i wzywa do zwiększenia starań i środków w tym celu;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

80. apeluje o przedstawienie do czerwca 2020 r. ambitnych wniosków ustawodawczych dotyczących stosowania substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego, w szczególności w kosmetykach, zabawkach i materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, jak również planu działania przewidującego kompleksowe ramy zminimalizowania narażenia obywateli na działanie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego, wraz z celami i terminami; zwraca uwagę, że nowe kompleksowe ramy dotyczące substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego muszą zapewniać uwzględnienie wpływu mieszanin i narażenia łącznego;

81. wzywa Komisję do podjęcia zdecydowanych działań ustawodawczych, aby zaradzić problemowi obecności w środowisku produktów leczniczych, które trafiają doń zarówno w wyniku procesu produkcji, jak i stosowania i wyrzucania leków; z zaniepokojeniem zauważa, jak produkty lecznicze, uwalnianie do środowiska w procesie zrzutu obornika zwierzęcego, powodują oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe;

82. zwraca uwagę, że plan działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby musi być kompleksową i przekrojową strategią mającą na celu ochronę zdrowia obywateli przed degradacją i zanieczyszczeniem środowiska; wzywa Komisję do lepszej ochrony jakości powietrza zgodnie z najnowszymi ustaleniami naukowymi i wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO); apeluje o lepsze monitorowanie zanieczyszczenia powietrza w państwach członkowskich przez wdrożenie solidnych i zharmonizowanych metod pomiaru oraz o umożliwienie obywatelom europejskim łatwego dostępu do informacji; wzywa do podjęcia kompleksowych działań w odniesieniu do wszystkich istotnych zanieczyszczeń w celu przywrócenia naturalnych funkcji wód gruntowych i powierzchniowych; podkreśla, że w przeglądzie dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych należy położyć nacisk na zapobieganie zanieczyszczeniom, spójność z polityką dotyczącą gospodarki o obiegu zamkniętym i dekarbonizację; ponadto apeluje o przegląd dyrektywy Seveso;

Finansowanie Europejskiego Zielonego Ładu i zapewnienie sprawiedliwej transformacji

83. z zadowoleniem przyjmuje uznanie znacznych potrzeb w zakresie finansowania, aby osiągnąć cele określone w Europejskim Zielonym Ładzie; ponadto z zadowoleniem przyjmuje uznanie w komunikacie, że zrównoważony rozwój powinien być nadal uwzględniany we wszystkich sektorach; uważa, że Komisja powinna przedstawić kompleksowy plan finansowania oparty na spójnym zestawie wniosków, których celem powinno być pobudzenie inwestycji publicznych i prywatnych na każdym szczeblu; uważa, że taki plan jest konieczny w celu zaspokojenia znacznych potrzeb w zakresie finansowania i dodatkowych inwestycji wymaganych do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu, które znacznie przekraczają ostrożnie oszacowaną przez Komisję kwotę 260 mld EUR, która nie uwzględnia na przykład potrzeb inwestycyjnych w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz innych wyzwań środowiskowych, takich jak różnorodność biologiczna, ani inwestycji publicznych niezbędnych do pokrycia kosztów społecznych; podkreśla, że koszty głębokiej dekarbonizacji są obecnie znacznie niższe niż koszty wynikające ze skutków zmiany klimatu;

84. popiera plan zrównoważonych inwestycji, który ma pomóc zlikwidować lukę inwestycyjną, przyczynić się do sfinansowania przejścia do gospodarki bezemisyjnej oraz zapewnić sprawiedliwą transformację we wszystkich regionach UE; podkreśla, że plan powinien opierać się na doświadczeniach zdobytych przy realizacji poprzednich programów (tzw. planu Junckera) i kłaść szczególny nacisk na inwestycje o europejskiej wartości dodanej; wzywa do podjęcia skoordynowanych działań w celu wyeliminowania luki inwestycyjnej w całej UE, w tym za pomocą budżetu UE, finansowania z EBI i innych instytucji finansowych oraz programów UE, na przykład InvestEU;

85. z zadowoleniem przyjmuje, jako pozytywny wkład w osiągnięcie Europejskiego Zielonego Ładu, przyjęcie przez EBI 14 listopada 2019 r. nowej polityki w zakresie udzielania pożyczek na cele energetyczne oraz nowej strategii na rzecz działań klimatycznych i zrównoważenia środowiskowego; przyjmuje z zadowoleniem, że EBI ma się przekształcić w nowy bank klimatyczny UE, przy czym do 2025 r. 50 % jego operacji będzie przeznaczonych na działania klimatyczne i zrównoważenie środowiskowe, do 2021 r. zakończy on wsparcie dla projektów dotyczących paliw kopalnych, a do 2020 r. wszystkie jego działania finansowe będą zgodne z zasadami i celami porozumienia paryskiego; zachęca EBI do odgrywania aktywnej roli we wspieraniu projektów, które wspomagają sprawiedliwą transformację, takie jak badania, innowacje i cyfryzacja, dostęp MŚP do finansowania oraz inwestycje społeczne i umiejętności; wzywa, aby polityka inwestycyjna EBI zapewniała ukierunkowane finansowanie inicjatyw na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu w pierwszej kolejności, przy uwzględnieniu zasady dodatkowości, jaką finansowanie przez EBI może zapewnić w połączeniu z innymi źródłami; podkreśla, że koordynacja z innymi instrumentami finansowymi ma kluczowe znaczenie, ponieważ EBI nie może sam finansować wszystkich inicjatyw w ramach Europejskiego Zielonego Ładu; z zadowoleniem przyjmuje niedawne oświadczenia nowo mianowanej prezes Europejskiego Banku Centralnego (EBC), że instytucja, zarówno w obszarze polityki pieniężnej, jak i nadzoru bankowego, będzie przyczyniać się do walki ze zmianą klimatu; wzywa w związku z tym Komisję do współpracy z EBC w celu zapewnienia spójnego działania obiecanego w komunikacie w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, bez uszczerbku dla mandatu EBC na mocy traktatów;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

86. podkreśla, że należy zająć się obecną nierównowagą rynkową między niskim poziomem podaży a wysokim popytem na zrównoważone produkty finansowe; ponownie podkreśla rolę zrównoważonego finansowania i uważa, że zasadnicze znaczenie ma szybkie przyjęcie i rozwój zrównoważonego finansowania przez największe międzynarodowe instytucje finansowe, aby zapewnić pełną przejrzystość co do stopnia zrównoważoności systemu finansowego UE oraz doprowadzić do pomyślnego obniżenia emisyjności gospodarki światowej; podkreśla potrzebę wykorzystania sukcesów strategii zrównoważonego finansowania i podkreśla potrzebę szybkiego wdrożenia planu działania UE w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, w tym ekologicznego oznaczenia produktów finansowych, normy dotyczącej obligacji ekologicznych oraz włączenia czynników z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego w ramy ostrożnościowe banków, a także z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie międzynarodowej platformy zrównoważonego finansowania;

87. podkreśla potrzebę wsparcia sprawiedliwej transformacji i z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania Komisji w tym zakresie; uważa, że dobrze zaprojektowany mechanizm sprawiedliwej transformacji, w tym fundusz sprawiedliwej transformacji, będzie ważnym narzędziem ułatwiającym przejście i osiągnięcie ambitnych celów w zakresie klimatu, przy jednoczesnym uwzględnieniu skutków społecznych; podkreśla, że solidne finansowanie tego instrumentu, w tym dodatkowe środki budżetowe, będzie kluczowym elementem udanej realizacji Europejskiego Zielonego Ładu; uważa, że sprawiedliwa transformacja dotyczy nie tylko funduszu, lecz podejścia politycznego wspartego inwestycjami, które nie pozostawi nikogo w tyle, a także podkreśla rolę polityki społecznej państw członkowskich w tym zakresie; uważa, że mechanizm ten nie powinien oznaczać zwykłego transferu środków netto na ręce rządów krajowych lub przedsiębiorstw, ani nie powinien być wykorzystywany do uregulowania zobowiązań korporacyjnych, lecz powinien w konkretny sposób pomagać pracownikom wszystkich sektorów i społeczności w UE najbardziej dotkniętych dekarbonizacją, takich jak sektor wydobywania węgla i regiony wysokoemisyjne, aby umożliwić przejście na czystą gospodarkę w przyszłości, nie wywierając jednak zniechęcającego wpływu na proaktywne projekty i inicjatywy; uważa, że fundusz powinien między innymi wspierać podnoszenie umiejętności i przekwalifikowywanie się w celu przygotowania i dostosowania pracowników do nowych perspektyw zatrudnienia, wymogów i kompetencji oraz wspierać tworzenie wysokiej jakości i trwałych miejsc pracy; zdecydowanie podkreśla, że fundusz sprawiedliwej transformacji musi być uwarunkowany postępami konkretnych i wiążących planów na rzecz dekarbonizacji zgodnie z porozumieniem paryskim, a szczególnie stopniowym rezygnowaniem z węgla i transformacją wysokoemisyjnych regionów gospodarczych; uważa, że istotne jest zapewnienie odpowiednich ram monitorowania w celu śledzenia sposobu, w jaki państwa członkowskie korzystają z funduszy; podkreśla jednak, że same fundusze nie zapewnią transformacji oraz że potrzebna jest kompleksowa strategia UE oparta na prawdziwym dialogu i partnerstwie z zainteresowanymi obywatelami i społecznościami, w tym związkami zawodowymi;

88. podkreśla zasadniczą rolę wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027 w realizacji Europejskiego Zielonego Ładu oraz pilną potrzebę dokonania kolejnego kroku naprzód w staraniach politycznych i finansowych, w tym nowych środków budżetowych, aby osiągnąć jego cele, a także sprawiedliwego przejścia na gospodarkę bezemisyjną w oparciu o najwyższe kryteria sprawiedliwości społecznej, tak aby żaden obywatel i żaden region nie został pominięty; spodziewa się, że środki budżetowe na kolejny okres programowania finansowego będą współmierne do tych ambicji, i jednocześnie podkreśla, że zmniejszenie WRF stanowiłoby oczywiście krok wstecz;

89. wzywa do ustanowienia mechanizmu zapewniającego dobrą koordynację, spójność i konsekwencję wszystkich dostępnych unijnych strategii politycznych, instrumentów finansowania i inwestycji, w tym EBI, w celu uniknięcia powielania działań oraz zwiększenia synergii, komplementarności i dodatkowości finansowania, a także w celu przyciągania zrównoważonych inwestycji prywatnych i publicznych, a tym samym optymalizacji i włączenia w główny nurt wsparcia finansowego na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu; podkreśla w związku z tym swoje poparcie dla zasady uwzględniania celów w głównym nurcie wieloletnich ram finansowych w celu osiągnięcia spójności polityki; uważa, że walka z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania, agresywnym planowaniem podatkowym i praniem pieniędzy ma do odegrania ważną rolę w realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu i kształtowaniu sprawiedliwego społeczeństwa i silnej gospodarki;

90. wzywa do określenia ambitnego wiążącego celu w zakresie wydatków na ochronę różnorodności biologicznej oraz wartości docelowych w zakresie uwzględniania kwestii klimatu, wykraczających poza poziomy ukierunkowanych wydatków określone w sprawozdaniu okresowym Parlamentu w sprawie WRF, w tym rygorystycznej i kompleksowej metodologii ustalania i śledzenia wydatków związanych z klimatem i różnorodnością biologiczną; domaga się, by Komisja zagwarantowała, że żadne unijne finansowanie publiczne, w ramach żadnej ze strategii politycznych UE, nie będzie sprzeczne ani z celami porozumienia paryskiego, ani z innymi celami środowiskowymi UE, ani z międzynarodowymi zobowiązaniami i obowiązkami Unii;

91. popiera wprowadzenie koszyka właściwie ukierunkowanych nowych ekologicznych zasobów własnych, odpowiadających celom Europejskiego Zielonego Ładu oraz promujących i ułatwiających ekologiczną i sprawiedliwą ze społecznego punktu widzenia transformację, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu i ochronę środowiska; postrzega wnioski Komisji jako punkt wyjścia w tym zakresie;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

92. uważa, że planowany przegląd wytycznych w sprawie pomocy państwa powinien odzwierciedlać cele polityczne Europejskiego Zielonego Ładu i mieć na celu wzmocnienie i uproszczenie inwestycji w zrównoważone rozwiązania, zapewnienie szybkiego wycofania bezpośrednich i pośrednich dotacji do węgla i paliw kopalnych w UE oraz zapewnienie władzom krajowym, regionalnym i lokalnym – które odegrają zasadniczą rolę w skutecznym i innowacyjnym wdrażaniu Europejskiego Zielonego Ładu – wytycznych w pełni zgodnych z celami w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych i celami środowiskowymi; uważa, że przegląd ten powinien umożliwić krajowe wsparcie dla zmian strukturalnych spowodowanych rezygnacją z węgla zgodnie z tymi samymi warunkami, co fundusz sprawiedliwej transformacji; podkreśla, że taki przegląd nie powinien osłabiać dobrze zdefiniowanego zbioru unijnych reguł konkurencji;

93. podkreśla, że znaczna część finansowania, jakiego wymaga Europejski Zielony Ład, będzie musiała pochodzić z budżetów państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar współpracy z państwami członkowskimi w zakresie ekologizacji budżetów krajowych; wyraża zaniepokojenie, że bez zrównoważonej polityki budżetowej i wiarygodnej sytuacji finansowej państw członkowskich każdy przyszły model finansowania Europejskiego Zielonego Ładu może być zagrożony; apeluje zatem o wprowadzenie ram umożliwiających zrównoważone inwestycje publiczne, aby realizować cele ustanowione w Europejskim Zielonym Ładzie, ale podkreśla, że bez względu na wybór modelu finansowania nie można dopuścić do osłabienia zrównoważonego charakteru finansów publicznych w UE; podkreśla jednak, że zrównoważone inwestycje w ramach Europejskiego Zielonego Ładu powinny mieć rzeczywiście dodatkowy charakter i nie powinny prowadzić do wypierania finansowania rynkowego; w związku z tym zwraca uwagę, że z powodu utrzymujących się niskich stóp procentowych inwestycje prywatne i publiczne mogą być korzystne;

94. apeluje o to, aby program transformacji ujęty w Europejskim Zielonym Ładzie znalazł odzwierciedlenie w bardziej ekologicznym europejskim semestrze; podkreśla, że charakter europejskiego semestru w formie, w jakiej funkcjonuje obecnie, nie może zostać zatarty; uważa, że należy doń włączyć cele zrównoważonego rozwoju ONZ, aby uczynić z tego procesu siłę napędową zmian w kierunku zrównoważonego dobrobytu dla wszystkich w Europie; popiera zatem sukcesywne włączanie do semestru wskaźników i celów społecznych i środowiskowych, przy czym państwa członkowskie będą zobowiązane do przedstawienia krajowych planów ich realizacji; ponadto wzywa Komisję do przedstawienia ocen spójności budżetów państw członkowskich ze zaktualizowanymi celami UE w zakresie klimatu;

Wspieranie badań naukowych i pobudzanie innowacji

95. podkreśla, że wiodące w skali światowej badania naukowe i innowacje mają zasadnicze znaczenie dla przyszłości Europy i są niezbędne do osiągnięcia naszych celów środowiskowych i klimatycznych, wypracowania strategii o podstawach naukowych w celu doprowadzenia do Europy neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla najpóźniej do 2050 r. oraz dokonania transformacji ku społeczeństwu zrównoważonemu środowiskowo przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności gospodarczej i dobrobytu; z zadowoleniem zauważa, że Komisja kładzie nacisk na potrzebę współpracy między sektorami i dyscyplinami; zaznacza, że potrzebne jest systemowe uwzględnianie kwestii klimatu oraz uwzględnianie kwestii odporności na zmianę klimatu we wszystkich programach w ramach unijnego planu badawczo-inwestycyjnego; zwraca uwagę na rolę nowych technologii jako źródła dodatkowych korzyści podczas przechodzenia na zrównoważoną gospodarkę; wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do promowania badań naukowych w zakresie technologii adaptacyjnych;

96. podkreśla znaczenie programu „Horyzont Europa” ukierunkowanego na realizację misji na lata 2021–2027, który stanowi okazję do zaangażowania wielu różnych podmiotów, w tym obywateli europejskich, w stawianie czoła niecierpiącym zwłoki globalnym wyzwaniom związanym ze zmianą klimatu oraz do częstszego prowadzenia wspólnych badań naukowych i praktyk w zakresie innowacji w dążeniu do osiągnięcia Europejskiego Zielonego Ładu; podkreśla potrzebę utrzymania ambitnego budżetu programu „Horyzont Europa” wynoszącego 120 mld EUR w cenach bieżących, aby sprostać ważnym wyzwaniom związanym z innowacjami w zakresie transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, biorąc pod uwagę, że co najmniej 35 % budżetu programu „Horyzont Europa” powinno przyczynić się do realizacji celów klimatycznych; podkreśla, że należy przeznaczyć większy odsetek budżetu innych funduszy UE na badania naukowe i innowacje w dziedzinie czystych technologii; zwraca się do Komisji o zmaksymalizowanie możliwości wynikających z szerszego środowiska innowacji, zwłaszcza że wiele nowych kluczowych technologii prorozwojowych będzie miało zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.;

97. podkreśla, że UE musi utrzymać w działaniu i dalej rozwijać swoje sztandarowe cywilne programy kosmiczne Copernicus i Galileo oraz Agencję UE ds. Programu Kosmicznego, które wnoszą cenny wkład w monitorowanie i gromadzenie danych na temat środowiska; podkreśla, że wszystkie usługi programu Copernicus w zakresie zmiany klimatu powinny niezwłocznie stać się w pełni funkcjonalne oraz zapewniać ciągły przepływ danych na potrzeby skutecznych działań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

98. podkreśla znaczenie wzmocnienia transferu technologicznego i dzielenia się wiedzą w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, dostosowania się do zmiany klimatu, ochrony i przywrócenia różnorodności biologicznej, efektywnego gospodarowania zasobami i obiegu zamkniętego oraz technologii niskoemisyjnych i bezemisyjnych, w tym gromadzenia danych w celu wsparcia realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu; podkreśla znaczenie wspierania działań mających na celu wejście na rynek, gdyż jest ono główną siłą napędową przekształcania istotnych zasobów wiedzy UE w innowacje; jest zdania, że Europejski Zielony Ład daje również możliwość nawiązania współpracy między różnymi zainteresowanymi sektorami, co powinno doprowadzić do symbiotycznych korzyści; uważa w związku z powyższym, że biogospodarka daje nam szansę na stworzenie takich symbiotycznych korzyści w różnych sektorach i uzupełnienie gospodarki o obieg zamkniętym;

99. ponownie podkreśla, że polityka UE powinna sprzyjać doskonałości naukowej i nauce partycypacyjnej, wzmocniać współpracę między środowiskiem akademickim a przemysłem oraz propagować innowacje i kształtowanie polityki oparte na danych przy jednoczesnym wspieraniu współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie, w tym poprzez ułatwianie wymiany dobrych praktyk w celu podnoszenia umiejętności związanych z zieloną transformacją w nowych zawodach również z nią powiązanych w odniesieniu do pracowników, nauczycieli i ludzi młodych; z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący zaktualizowania Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności oraz gwarancji dla młodzieży w celu zwiększenia szans na zatrudnienie w zielonej gospodarce oraz zachęca państwa członkowskie do inwestowania w edukację i systemy szkoleniowe, w tym również działania w zakresie szkoleń zawodowych; uważa, że promowanie „zielonej mobilności” w programie Erasmus+ na lata 2021–2027 to kwestia spójności z celami komunikatu;

„Nie szkodzić” – uwzględnianie kwestii zrównoważonego rozwoju we wszystkich obszarach polityki UE

100. z zadowoleniem przyjmuje koncepcję „Nie szkodzić” i zobowiązanie Komisji do zadbania o to, by wszystkie działania UE pomogły jej w osiągnięciu zrównoważonej przyszłości i sprawiedliwej transformacji, w tym dzięki wykorzystaniu zielonych narzędzi budżetowych, oraz do odpowiedniego uaktualnienia wytycznych w sprawie lepszego stanowienia prawa; domaga się spójnego podejścia do wdrażania porozumienia paryskiego, Konwencji o różnorodności biologicznej i Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, zarówno w polityce wewnętrznej, jak i zewnętrznej; wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich w pełnym i prawidłowym wdrażaniu obecnego i przyszłego prawodawstwa w dziedzinie środowiska i klimatu na ich terytorium oraz do dopilnowania wyciągania konsekwencji w przypadku nieprzestrzegania przepisów;

101. podkreśla zasadniczą rolę zasady ostrożności, która powinna przyświecać działaniom UE we wszystkich sferach polityki wraz z zasadą nieszkodzenia, z pełnym uwzględnieniem zasady spójności polityki; uważa, że zasada ostrożności powinna stanowić podstawę wszystkich działań podejmowanych w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu, tak aby przyczynić się do ochrony zdrowia i środowiska; uważa, że UE musi stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”, kiedy przedstawia wnioski dotyczące sprawiedliwych i skoordynowanych środków mających na celu rozwiązanie kwestii klimatycznych i środowiskowych;

102. podkreśla, że wszystkie przyszłe wnioski ustawodawcze powinny mieć za podstawę kompleksowe oceny skutków opisujące społeczno-gospodarcze, środowiskowe i zdrowotne skutki różnych opcji, w tym całkowity wpływ na klimat i środowisko, koszty niepodjęcia działań, wpływ na międzynarodową konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw, w tym MŚP, potrzebę zapobiegania ucieczce emisji, skutki dla różnych państw członkowskich, regionów i sektorów oraz wpływ na zatrudnienie i na długoterminową pewność inwestycji; podkreśla potrzebę wykazania przed opinią publiczną korzyści wynikających z każdego wniosku przy jednoczesnym dbaniu o spójność polityki z celami w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C, a także przy zagwarantowaniu, że nie dojdzie do utraty różnorodności biologicznej; z zadowoleniem zauważa, że uzasadnienia towarzyszące wszystkim wnioskom ustawodawczym i aktom delegowanym będą zawierać specjalną sekcję wyjaśniającą, w jaki sposób każda z inicjatyw gwarantuje przestrzeganie zasady „nie szkodzić”; postuluje, by rozszerzyć to na akty wykonawcze i środki w ramach procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą;

103. ponownie podkreśla, że zasadnicze znaczenie ma zagwarantowanie obywatelom UE rzeczywistego dostępu do wymiaru sprawiedliwości i dokumentów, zagwarantowanego w konwencji z Aarhus; w związku z tym wzywa Komisję do zadbania o to, by UE przestrzegała konwencji, a także z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący dokonania przeglądu rozporządzenia w sprawie konwencji z Aarhus;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

104. zwraca się do Komisji o wypełnienie scenariusza 1 z dokumentu otwierającego debatę pt. „W kierunku zrównoważonej Europy do 2030 r.”, czego Parlament domagał się w swojej rezolucji z 14 marca 2019 r. w sprawie rocznego sprawozdania strategicznego w sprawie wdrażania i realizacji celów zrównoważonego rozwoju⁽⁵⁾, który do dokumentu wymaga m.in. włączenia zasady „zrównoważony rozwój przede wszystkim” do programów lepszego stanowienia prawa w UE i państwach członkowskich;

105. podkreśla, że ósmy program działań w zakresie środowiska musi odzwierciedlać ambitne dążenia przedstawione w Europejskim Zielonym Ładzie oraz musi być w pełni dostosowany do realizacji celów zrównoważonego rozwoju i przyczynić się do ich osiągnięcia;

106. podkreśla znaczny wpływ konsumpcji UE na środowisko naturalne i na klimat w krajach spoza UE; wzywa Komisję do opracowania celu polegającego na zmniejszeniu globalnego wpływu konsumpcji i produkcji UE na środowisko z poszanowaniem ograniczonych możliwości naszej planety; z zadowoleniem przyjmuje zatem zamiar Komisji dotyczący wspierania zrównoważonych łańcuchów dostaw w celu zwiększenia korzyści płynących z gospodarki o obiegu zamkniętym w wymiarze wewnętrznym i światowym;

UE jako podmiot na scenie światowej

107. podkreśla, że jako największy na świecie jednolity rynek UE jest w stanie ustalać normy, które będą stosowane w globalnych łańcuchach wartości, i uważa, że UE powinna zwiększyć swoje ambicje polityczne w oparciu o dyplomację inspirowaną Europejskim Zielonym Ładem i dyplomacją klimatyczną; uważa, że UE powinna pobudzać debatę w innych krajach, aby podnosić poziom ambicji klimatycznych tych krajów, a także że powinna podnieść poziom własnych ambicji w zakresie ustanawiania nowych standardów w zakresie zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz wykorzystać swoją potęgę gospodarczą do kształtowania międzynarodowych standardów zgodnych co najmniej z własnymi ambicjami w dziedzinie ochrony środowiska i klimatu; zaznacza, że UE ma do odegrania rolę w zapewnieniu sprawiedliwej i uporządkowanej transformacji na całym świecie, zwłaszcza w regionach, które są w dużym stopniu uzależnione od paliw kopalnych;

108. z zadowoleniem przyjmuje globalne ruchy na rzecz klimatu, takie jak „Piątki dla przyszłości”, które stawiają kryzys klimatyczny na pierwszym planie debaty publicznej i świadomości społecznej;

109. postrzegala Europejski Zielony Ład jako szansę na ożywienie europejskiej debaty publicznej; podkreśla, jak ważne jest, aby obywatele, parlamenty krajowe i regionalne, społeczeństwo obywatelskie i podmioty takie jak organizacje pozarządowe, związki zawodowe i przedsiębiorstwa były zaangażowane w opracowywanie i wdrażanie Europejskiego Zielonego Ładu;

110. podkreśla, że handel może być ważnym narzędziem promowania zrównoważonego rozwoju i wspierania walki ze zmianą klimatu; uważa, że Europejski Zielony Ład powinien oznaczać, że wszystkie międzynarodowe umowy handlowe i inwestycyjne będą zawierać solidne, wiążące i możliwe do wyegzekwowania rozdziały dotyczące zrównoważonego rozwoju, w tym również klimatu i środowiska, w pełni spójne z międzynarodowymi zobowiązaniami, w szczególności z porozumieniem paryskim, oraz zgodne z zasadami WTO; z zadowoleniem odnotowuje, że Komisja zamierza uczynić z porozumienia paryskiego istotny element wszystkich przyszłych umów handlowych i inwestycyjnych, a także zadbać o to, by wszystkie chemikalia, materiały, produkty spożywcze i inne produkty wprowadzane na rynek europejski były w pełni zgodne z odpowiednimi przepisami i normami UE;

111. uważa, że niepowodzenie konferencji COP25 w Madrycie w osiągnięciu konsensusu w sprawie większych globalnych ambicji w dziedzinie klimatu oraz wycofanie się Zjednoczonego Królestwa z porozumienia paryskiego uwypukla rosnącą potrzebę przywództwa UE na arenie międzynarodowej i będzie wymagało od UE udoskonalenia jej dyplomacji klimatycznej i środowiskowej, a także zacieśnienia dwustronnych porozumień z krajami partnerskimi, zwłaszcza przed COP26 w Glasgow i COP15 w Kunming w Chinach; uważa konferencję COP26 za kluczowy moment, który albo podważy, albo wzmocni integralność porozumienia paryskiego;

112. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kładzie się nacisk na dyplomację klimatyczną, i podkreśla, że aby osiągnąć rezultaty, UE musi mówić jednym głosem, zapewniać spójność wszystkich dziedzin polityki w całym jej cyklu, zgodnie z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju, a także wykorzystywać unijną dyplomację klimatyczną i środowiskową w sposób całościowy poprzez tworzenie powiązań między takimi elementami jak zmiana klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważony rozwój, rolnictwo, rozwiązywanie konfliktów, bezpieczeństwo, migracja, prawa człowieka, prawa humanitarne i kwestie dotyczące płci; podkreśla, że wszystkie działania zewnętrzne UE powinny zostać poddane kontroli wpływu na środowisko;

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0220.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

113. wzywa Komisję, aby w dążeniu do wypromowania UE na lidera międzynarodowych negocjacji w sprawie klimatu i różnorodności biologicznej opracowała konkretny plan działania służący realizacji zobowiązań zapisanych w nowym 5-letnim planie działania w sprawie równości płci uzgodnionym na konferencji COP25 (wzmocniony program prac z Limy), wspierała równość płci w procesie UNFCCC oraz wyznaczyła stały unijny punkt kontaktowy ds. problematyki płci i zmiany klimatu, dysponujący wystarczającymi środkami budżetowymi, mający realizować i monitorować w UE i na świecie działania na rzecz klimatu odpowiedzialnie uwzględniające problematykę płci;

114. przypomina, że zmiana klimatu niweczy postępy w zakresie rozwoju i ograniczania ubóstwa oraz może spowodować, że do 2030 r. miliony ludzi znajdą się w sytuacji skrajnego ubóstwa; podkreśla zatem, że Europejski Zielony Ład i wdrożenie agendy 2030 powinny być ściśle powiązane;

115. przypomina o potrzebie zajęcia się dramatycznymi konsekwencjami zmiany klimatu dla długoterminowego rozwoju gospodarczego krajów rozwijających się, w szczególności krajów najslabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państw wyspiarskich; uważa, że kraje emitujące duże ilości dwutlenku węgla, takie jak państwa członkowskie UE, mają moralny obowiązek udzielenia pomocy krajom rozwijającym się, aby te mogły dostosować się do zmiany klimatu; uważa, że strategie klimatyczne powinny stanowić nieodłączną część współpracy UE z krajami rozwijającymi się, w ramach podejścia skrojonego na miarę i dostosowanego do potrzeb, że należy zapewnić udział w tej współpracy zainteresowanych stron na szczeblu lokalnym i regionalnym, w tym rządów, sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego, a także dostosować tę współpracę do krajowych planów i strategii klimatycznych krajów partnerskich;

116. podkreśla, że UE powinna udzielać dodatkowej pomocy finansowej i technicznej, aby pomóc krajom rozwijającym się w procesie zielonej transformacji; wzywa w szczególności UE do zwiększenia finansowania działań klimatycznych z przeznaczeniem dla krajów rozwijających się, zwłaszcza krajów najslabiej rozwiniętych, małych rozwijających się państw wyspiarskich i krajów niestabilnych, oraz do priorytetowego traktowania inwestycji w budowanie odporności, innowacje, technologie dostosowawcze i technologie niskoemisyjne oraz odporną infrastrukturę przyjazną dla klimatu, aby móc reagować na coraz częstsze klęski żywiołowe; uważa, że potrzebne są dalsze działania w zakresie dzielenia się wiedzą, budowania potencjału i transferu technologii do krajów rozwijających się;

117. podkreśla, że kompleksowa strategia na rzecz Afryki oraz przyszła umowa o partnerstwie AKP–UE otwierają wyjątkowe możliwości w zakresie realizacji zewnętrznych aspektów Europejskiego Zielonego Ładu, przeglądu partnerstwa UE z krajami rozwijającymi się w kwestiach dotyczących klimatu i środowiska oraz dostosowania polityki UE do jej najnowszych międzynarodowych zobowiązań;

118. popiera ambicje Komisji dotyczące położenia kresu unijnemu eksportowi odpadów i usprawnienia gospodarki o obiegu zamkniętym na całym świecie; apeluje o wprowadzenie globalnego zakazu stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych;

119. wzywa Komisję do podjęcia inicjatywy na rzecz międzynarodowego porozumienia w sprawie zwalczania rozprzestrzeniania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i coraz częstszego występowania chorób zakaźnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do stosownego zajęcia się kwestią ryzyka niedoboru leków;

o

o o

120. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0006

Wdrażanie i monitorowanie przepisów o prawach obywateli w umowie o wystąpieniu**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie wdrożenia i monitorowania przepisów dotyczących praw obywateli zawartych w umowie o wystąpieniu (2020/2505(RSP))**

(2021/C 270/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 grudnia 2000 r. („Kartę”), ogłoszoną w dniu 12 grudnia 2007 r. w Strasburgu, która weszła w życie wraz z Traktatem z Lizbony w grudniu 2009 r.,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem w związku ze złożoną przezeń notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej ⁽¹⁾, z dnia 3 października 2017 r. w sprawie stanu zaawansowania negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem ⁽²⁾, z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie stanu zaawansowania negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem ⁽³⁾, z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie ram przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem ⁽⁴⁾ oraz z dnia 18 września 2019 r. w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej – rozwój wypadków ⁽⁵⁾,
- uwzględniając wytyczne Rady Europejskiej (art. 50) z dnia 29 kwietnia 2017 r., wydane w następstwie notyfikacji złożonej przez Zjednoczone Królestwo na mocy art. 50 TUE oraz załącznik do decyzji Rady z dnia 22 maja 2017 r., w którym ustanowiono wytyczne negocjacyjne dotyczące umowy ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej określającej warunki jego wystąpienia z Unii Europejskiej,
- uwzględniając wytyczne Rady Europejskiej (art. 50) z dnia 15 grudnia 2017 r. oraz załącznik do decyzji Rady z dnia 29 stycznia 2018 r. uzupełniającej decyzję Rady z dnia 22 maja 2017 r. upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie umowy określającej warunki jego wystąpienia z Unii Europejskiej,
- uwzględniając wspólne sprawozdanie negocjatorów z ramienia Unii Europejskiej i rządu Zjednoczonego Królestwa z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie postępów poczynionych na pierwszym etapie negocjacji na mocy art. 50 TUE dotyczących uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej,
- uwzględniając projekt umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, zatwierdzony przez Radę Europejską w dniu 25 listopada 2018 r., oraz oświadczenia zawarte w protokole posiedzenia Rady Europejskiej z tego samego dnia,
- uwzględniając projekt umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, zatwierdzony przez Radę Europejską w dniu 17 października 2019 r. (zwany dalej „umową o wystąpieniu”) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając projekt ustawy dotyczącej umowy o wystąpieniu przedłożony parlamentowi Zjednoczonego Królestwa w dniu 19 grudnia 2019 r.,
- uwzględniając deklarację polityczną określającą ramy przyszłych stosunków między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem ⁽⁷⁾;
- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 24.⁽²⁾ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 2.⁽³⁾ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 32.⁽⁴⁾ Dz.U. C 162 z 10.5.2019, s. 40.⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0016.⁽⁶⁾ Dz.U. C 384 I z 12.11.2019, s. 1.⁽⁷⁾ Dz.U. C 384 I z 12.11.2019, s. 178.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- A. mając na uwadze, że Parlament Europejski reprezentuje obywateli całej Unii Europejskiej i będzie działał na rzecz ochrony ich interesów zarówno przed wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii, jak i po nim;
- B. mając na uwadze, że obecnie ok. 3,2 mln obywateli z pozostałych 27 państw członkowskich (UE-27) zamieszkuje w Zjednoczonym Królestwie, a 1,2 mln obywateli Zjednoczonego Królestwa zamieszkuje w UE-27; mając na uwadze, że obywatele, którzy osiedlili się w innym państwie członkowskim, zrobili to na gruncie praw przysługujących im na mocy prawa Unii Europejskiej oraz przy założeniu, że przez całe życie będą nadal korzystać z tych praw;
- C. mając ponadto na uwadze 1,8 mln obywateli, którzy urodzili się w Irlandii Północnej i którzy na mocy porozumienia wielkopiątkowego mają prawo do obywatelstwa irlandzkiego, a tym samym mają prawo do obywatelstwa UE oraz do praw wynikających z obywatelstwa UE w miejscu ich zamieszkania;
- D. mając na uwadze, że UE i Zjednoczone Królestwo na mocy części drugiej umowy o wystąpieniu zobowiązały się zapewnić kompleksowe i wzajemne podejście do ochrony praw obywateli UE-27 mieszkających w Zjednoczonym Królestwie i obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających w UE-27;
- E. mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo zapowiedziało stosowanie zawartych w umowie o wystąpieniu przepisów dotyczących wydawania dokumentów pobytu za pomocą unijnego systemu osiedleńczego;
- F. mając na uwadze, że wiele z państw członkowskich UE-27 nie ustanowiło jeszcze przepisów odnoszących się do trybu wdrożenia art. 18 umowy o wystąpieniu dotyczącego wydawania dokumentów pobytu;
- G. mając na uwadze, że po zakończeniu okresu przejściowego przewidzianego w umowie o wystąpieniu obywatele Zjednoczonego Królestwa nie będą mogli już korzystać z praw ujętych w art. 20 TFUE, w szczególności z prawa do swobodnego przemieszczania się, chyba że Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo i postanowią inaczej w jakiegokolwiek innej umowie dotyczącej ich przyszłych relacji;
- H. mając na uwadze, że zgodnie z art. 132 umowy o wystąpieniu okres przejściowy może zostać wydłużony jedną decyzją Wspólnego Komitetu przed dniem 1 lipca 2020 r.;

Część druga umowy o wystąpieniu

- 1. uważa, że część druga umowy o wystąpieniu jest sprawiedliwa i zrównoważona
- 2. zauważa, że część druga umowy o wystąpieniu ustanawia co następuje:
 - wszyscy obywatele UE-27 legalnie przebywający w Zjednoczonym Królestwie i obywatele Zjednoczonego Królestwa legalnie przebywający w jednym z państw członkowskich UE-27, a także członkowie ich rodzin, w momencie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej nadal będą korzystali z pełni praw określonych w umowie o wystąpieniu, jak ustanowiono na mocy prawa UE i w myśl wykładni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
 - członkowie najbliższej rodziny obywateli i osoby pozostające w stałym związku z obywatelami, przebywający obecnie poza państwem przyjmującym, będą ponadto chronieni na mocy umowy o wystąpieniu oraz ochroną taką zostaną także objęte dzieci urodzone w przyszłości i poza granicami państwa przyjmującego,
 - wszystkie prawa w zakresie zabezpieczenia społecznego wynikające z prawa unijnego zostaną zachowane, w tym prawa do przeniesienia wszystkich świadczeń podlegających przeniesieniu,
 - ciągłość praw obywateli jest im zagwarantowana dożywotnio,
 - procedury administracyjne wdrażające część drugą umowy o wystąpieniu mają być przejrzyste, płynne i sprawne, a formularze – krótkie, proste i przyjazne dla użytkownika,
 - przepisy dotyczące praw obywateli zawarte w umowie o wystąpieniu zostaną włączone do prawa Zjednoczonego Królestwa i będą one miały bezpośredni skutek;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

Prawa obywateli podczas okresu przejściowego

3. zauważa, że podczas okresu przejściowego, który ma dobiec końca w dniu 31 grudnia 2020 r., zgodnie z art. 131 umowy o wystąpieniu do kompetencji Komisji będzie należeć monitorowanie wdrażania części drugiej umowy o wystąpieniu, w tym systemów stosowania zgodnie z jej art. 19, zarówno w Zjednoczonym Królestwie, jak i w państwach członkowskich UE-27;
4. zauważa, że w oparciu o art. 20 TFUE oraz stosowne przepisy UE podczas okresu przejściowego obywatele UE-27 będą w dalszym ciągu korzystać z prawa do swobodnego przemieszczania się w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa, a obywatele Zjednoczonego Królestwa – w odniesieniu do UE-27;
5. przypomina, że podczas okresu przejściowego Komisja będzie odpowiedzialna za dopilnowanie, by prawo do swobodnego przemieszczania się było przestrzegane w Zjednoczonym Królestwie i UE-27 oraz prosi Komisję o przydzielenie wystarczających zasobów na badanie przypadków naruszeń tego prawa i udzielanie zadośćuczynień, zwłaszcza w przypadku dyskryminacji obywateli UE-27 lub obywateli Zjednoczonego Królestwa;
6. podkreśla, że okres przejściowy jest krótszy, niż przewidywano; wzywa więc UE i Zjednoczone Królestwo do priorytetowych działań w związku z tymi aspektami części drugiej umowy o wystąpieniu, które odnoszą się do obywateli i ich praw;

Wdrażanie części drugiej umowy o wystąpieniu

7. podkreśla, że w decyzji o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy o wystąpieniu Parlament weźmie pod uwagę doświadczenie zdobyte i zapewnienia udzielone podczas wdrażania kluczowych przepisów umowy o wystąpieniu, zwłaszcza w odniesieniu do systemu osiedleńczego dla obywateli UE mieszkających w Zjednoczonym Królestwie;
8. zauważa wysoki odsetek obywateli UE składających wnioski o udzielenie statusu osoby osiedlonej, którym przyznano jedynie status wstępnie osiedlonych; przypomina, że można tego uniknąć, jeżeli Zjednoczone Królestwo zdecyduje się na procedurę administracyjną o charakterze deklaratywnym, na którą pozwala art. 18 ust. 4 umowy o wystąpieniu; wzywa więc Zjednoczone Królestwo, aby dokonało przeglądu swego podejścia, a państwa członkowskie UE-27 – by przyjęły procedurę deklaratywną przewidzianą w art. 18 ust. 4;
9. wyraża głębokie zaniepokojenie niedawnymi i sprzecznymi ogłoszeniami w odniesieniu do obywateli UE-27 w Zjednoczonym Królestwie, którzy nie złożą wniosków w systemie osiedleńczym dla obywateli UE przed 30 czerwca 2021 r.; zauważa, że ogłoszenia te wywołały niepewność i obawy niekorzystne dla obywateli, których dotyczą; wzywa rząd Zjednoczonego Królestwa do jasnego określenia sposobu, w jaki wdroży art. 18 ust. 1 akapit drugi lit. d) umowy o wystąpieniu, w szczególności co rozumie przez „uzasadnione powody niezachowania terminu”;
10. zwraca uwagę, że obywatele UE-27 mieszkający w Zjednoczonym Królestwie uzyskaliby większą pewność i poczucie bezpieczeństwa, gdyby otrzymali fizyczny dokument poświadczający ich prawo pobytu w Zjednoczonym Królestwie po upływie okresu przejściowego; powtarza, że brak fizycznego dowodu poświadczającego prawo pobytu zwiększy tylko ryzyko dyskryminacji obywateli UE-27 ze strony przyszłych pracodawców i właścicieli nieruchomości, którzy będą mogli chcieć uniknąć dodatkowego obciążenia administracyjnego związanego z internetową weryfikacją statusu lub z powodu błędnej obawy przed znalezieniem się w sytuacji niezgodnej z prawem;
11. wciąż niepokoi go niska liczba usług skanowania dokumentów tożsamości w ramach systemu osiedleńczego dla obywateli UE, ich ograniczony zasięg geograficzny w Zjednoczonym Królestwie oraz niski poziom pomocy dla obywateli starszych i znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym dla tych, którzy mogą mieć problemy z korzystaniem z aplikacji cyfrowych;
12. wyraża zaniepokojenie zaproponowaną strukturą niezależnego organu Zjednoczonego Królestwa przedstawioną w art. 159 umowy o wystąpieniu; oczekuje, że Zjednoczone Królestwo dopilnuje, by organ ten był rzeczywiście niezależny; przypomina w związku z tym, że organ ten powinien być gotowy do działań pierwszego dnia po upływie okresu przejściowego;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

13. oczekuje od Zjednoczonego Królestwa wyjaśnienia kwestii stosowania systemu osiedleńczego dla obywateli UE w odniesieniu do obywateli UE-27 w Irlandii Północnej, którzy zgodnie z warunkami porozumienia wielokopiatkowego nie ubiegali się o obywatelstwo Zjednoczonego Królestwa;

14. ponawia swoje zobowiązanie do uważnego monitorowania sposobu, w jaki państwa członkowskie UE-27 będą wdrażać część drugą umowy o wystąpieniu, w szczególności jej art. 18 ust. 1 i 4, dotyczącą praw obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających na ich terytoriach;

15. zachęca UE-27 do przyjęcia środków zapewniających pewność prawa obywatelom Zjednoczonego Królestwa zamieszkałym w UE-27; przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym UE-27 powinna stosować spójne i jak najprzychylniejsze podejście do ochrony praw obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających w UE-27;

16. wzywa Zjednoczone Królestwo i państwa członkowskie UE-27 do zwiększenia starań, aby poszerzyć wiedzę obywateli na temat skutków wyjścia Zjednoczonego Królestwa z UE oraz do rozpoczęcia lub założenia specjalnych kampanii informacyjnych informujących wszystkich obywateli objętych umową o wystąpieniu o ich prawach i jakichkolwiek możliwych zmianach w ich statusie;

Prawa obywateli w ramach przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem

17. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie deklaracji politycznej określającej ramy przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem, że „powinny to być stosunki, które będą służyć interesom obywateli Unii i Zjednoczonego Królestwa, zarówno dzisiaj, jak i w przyszłości”;

18. ubolewa w tym kontekście nad tym, że Zjednoczone Królestwo ogłosiło, iż zasada swobodnego przemieszczania się osób między Unią a Zjednoczonym Królestwem nie będzie miała już zastosowania; uważa, że wszelkie umowy w sprawie przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem powinny zawierać ambitne przepisy dotyczące przemieszczania się osób; powtarza, że prawa te powinny być proporcjonalne do stopnia przyszłej współpracy w innych obszarach; przypomina, że prawo do swobodnego przemieszczania się ma bezpośredni związek z trzema innymi wolnościami integralnie związanymi z rynkiem wewnętrznym oraz że ma szczególne znaczenie dla usług i kwalifikacji zawodowych;

19. wzywa do zagwarantowania prawa obywateli Zjednoczonego Królestwa objętych umową o wystąpieniu do przemieszczania się po całej Europie oraz prawa wszystkich obywateli objętych umową o wystąpieniu do powrotu do Zjednoczonego Królestwa lub UE przez całe ich życie; wzywa państwa członkowskie UE-27 do zapewnienia prawa do głosowania w wyborach samorządowych w kraju zamieszkania wszystkim obywatelom objętym umową o wystąpieniu;

20. przypomina, że wielu obywateli Zjednoczonego Królestwa, zarówno zamieszkałych w Zjednoczonym Królestwie, jak i w UE-27, wyraziło zdecydowany sprzeciw wobec utraty praw, z których obecnie korzystają na mocy art. 20 TFUE; proponuje, aby UE-27 zbadała, w jaki sposób można załagodzić tę sytuację w ramach prawa pierwotnego UE przy pełnym poszanowaniu zasady wzajemności, równości, symetrii i niedyskryminacji;

21. przypomina, że Wspólny Komitet, o którym mowa w art. 164, będzie odpowiedzialny za wdrażanie i stosowanie umowy o wystąpieniu;

22. uważa, że wspólny nadzór Parlamentu Europejskiego i Parlamentu Zjednoczonego Królestwa nad wdrażaniem i stosowaniem umowy o wystąpieniu byłby korzystny, i z zadowoleniem przyjąłby wiadomość o utworzeniu wspólnej struktury w tym celu;

o

o o

23. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich oraz rządowi Zjednoczonego Królestwa.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0007

Roczne sprawozdanie za rok 2018 dotyczące praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki UE w tym zakresie**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie – sprawozdanie roczne za rok 2018 (2019/2125(INI))**

(2021/C 270/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz inne traktaty i instrumenty Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 2, 3, 8, 21 i 23 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 17 i 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając globalną strategię na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej przedstawioną 28 czerwca 2016 r.,
- uwzględniając Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2015–2019, przyjęty przez Radę 20 lipca 2015 r., oraz jego przegląd śródkresowy z czerwca 2017 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, przyjęte 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając przyjęte 24 czerwca 2013 r. Wytyczne UE na rzecz promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI),
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie kary śmierci, wolności wypowiedzi w internecie i poza nim oraz obrońców praw człowieka,
- uwzględniając zmienione Wytyczne UE w sprawie polityki UE wobec państw trzecich dotyczącej tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karaniania, przyjęte 16 września 2019 r.,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące bezpiecznej wody pitnej i urządzeń sanitarnych, przyjęte 17 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (zwaną dalej „konwencją stambulską”) z 11 maja 2011 r., która nie została ratyfikowana przez wszystkie państwa członkowskie,
- uwzględniając Konwencje Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi (Seria Traktatów Rady Europy nr 197) i o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych (Seria Traktatów Rady Europy nr 201),
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych i Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych,

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając 17 celów zrównoważonego rozwoju ONZ oraz Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- uwzględniając drugi unijny plan działania w sprawie równości płci (GAP II) pt. „Równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet: odmiana losu dziewcząt i kobiet w kontekście stosunków zewnętrznych UE w latach 2016–2020” z 21 września 2015 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z 20 listopada 1989 r. i załączone do niej dwa protokoły fakultatywne,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z 30 marca 2007 r.,
- uwzględniając deklaracje ONZ dotyczące praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych oraz praw ludów tubylczych,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw ludów tubylczych dla Rady Praw Człowieka ONZ z 8 sierpnia 2017 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka z 16 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając Deklarację ONZ o przynależnych jednostkom, grupom i podmiotom społecznym prawie i obowiązku propagowania i ochrony powszechnie uznanych praw człowieka oraz podstawowych wolności, przyjętą 9 grudnia 1998 r.,
- uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW), pekińską platformę działania i program działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyniki odnośnych konferencji przeglądowych,
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka przedstawione 15 października 2019 r. na posiedzeniu Trzeciego Komitetu Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku,
- uwzględniając zasady z Yogyakarty (w sprawie stosowania międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka w stosunku do orientacji seksualnej oraz tożsamości płciowej) przyjęte w listopadzie 2006 r. oraz dziesięć zasad uzupełniających („plus 10”) przyjętych 10 listopada 2017 r.,
- uwzględniając decyzję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 28 maja 2019 r. ustanawiającą 22 sierpnia Międzynarodowym Dniem Upamiętniającym Ofiary Aktów Przemocy ze względu na Religię lub Wyznanie,
- uwzględniając podstawowe konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP),
- uwzględniając Globalne porozumienie na rzecz bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 10 i 11 grudnia 2018 r.,
- uwzględniając Globalne porozumienie w sprawie uchodźców potwierdzone przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 17 grudnia 2018 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) ⁽²⁾,
- uwzględniając Protokół Rady Europy z 10 października 2018 r. zmieniający Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych,

⁽¹⁾ <https://undocs.org/A/HRC/36/46/Add.2>

⁽²⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając konkluzje Rady z 25 czerwca 2018 r. w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz na 73. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając konkluzje Rady z 17 lipca 2018 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego z okazji 20. rocznicy przyjęcia statutu rzymskiego,
- uwzględniając komunikat Komisji z 26 kwietnia 2016 r. pt. „Godne życie: przejście od uzależnienia od pomocy do samodzielności” (COM(2016)0234) oraz późniejsze konkluzje Rady z 12 maja 2016 r. w sprawie podejścia UE do przymusowych wysiedleń i rozwoju,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie demokracji, przyjęte 14 października 2019 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz ministrów spraw zagranicznych lub przedstawicieli 13 uczestniczących państw członkowskich ONZ z 27 września 2018 r. na temat inicjatywy „Dobre przykłady realizacji praw człowieka”,
- uwzględniając roczne sprawozdanie UE na temat praw człowieka i demokracji na świecie w 2018 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie w 2017 r. oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie⁽³⁾, a także swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sprawozdań rocznych za lata poprzednie,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie unijnej komunikacji strategicznej w celu przeciwdziałania wrogiej propagandzie stron trzecich⁽⁴⁾ i swoje zalecenie z dnia 13 marca 2019 r. dla Rady oraz wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, zawierające podsumowanie działań podjętych przez ESDZ dwa lata po sprawozdaniu PE w sprawie unijnej komunikacji strategicznej w celu przeciwdziałania wrogiej propagandzie stron trzecich⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie wytycznych UE i mandatu specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii i przekonań poza UE⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie łamania praw rdzennej ludności na świecie, w tym masowego wykupu gruntów rolnych⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie przyszłości wykazu działań na rzecz osób LGBTI (2019–2024)⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie napotykanego wrogiego nastawienia w odniesieniu do praw kobiet i równouprawnienia płci w UE⁽⁹⁾,
- uwzględniając wszystkie swoje przyjęte w 2018 r., zgodnie z art. 144 Regulaminu, rezolucje w sprawie łamania praw człowieka, demokracji i praworządności (znane jako rezolucje w trybie pilnym),
- uwzględniając Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli, którą przyznano w 2018 r. Ołehowi Sencowowi, ukraińskiemu reżyserowi filmowemu i więźniowi politycznemu przetrzymywanemu w Rosji,

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0515.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 58.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0187.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0013.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0279.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0129.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0111.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając pismo Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0051/2019),
- A. mając na uwadze, że podczas obchodów 70. rocznicy uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (PDPC) w 2018 r. UE podkreśliła polityczne znaczenie budowania ładu światowego opartego na poszanowaniu praw człowieka oraz potwierdziła swoje głębokie i zdecydowane zaangażowanie w propagowanie i ochronę praw człowieka na całym świecie; mając na uwadze, że w listopadzie 2018 r. Parlament Europejski był gospodarzem pierwszego w historii Tygodnia Praw Człowieka, podczas którego podkreślono najważniejsze cele osiągnięte od czasu przyjęcia PDPC, a także obecne wyzwania w zakresie praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że poszanowanie, propagowanie, niepodzielność i ochrona powszechnego charakteru praw człowieka, a także krzewienie zasad demokracji i wartości demokratycznych, w tym praworządności, poszanowania godności ludzkiej i zasad równości i solidarności to podstawa dorobku etycznego i prawnego UE oraz jej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) i działań zewnętrznych; mając na uwadze, że UE powinna nadal dążyć do odgrywania na świecie pierwszoplanowej roli w powszechnym propagowaniu i ochronie praw człowieka, w tym we współpracy wielostronnej, zwłaszcza przez aktywne i konstruktywne działania w różnych organach ONZ oraz zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i prawem międzynarodowym, a także obowiązkami w dziedzinie praw człowieka i zobowiązaniami przyjętymi w ramach Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju;
- C. mając na uwadze, że w PDPC, która jest zbiorem uniwersalnych wartości, zasad i norm, jakimi kierują się państwa członkowskie ONZ, postrzega się ochronę praw człowieka jako fundament dobrych rządów; mając na uwadze, że w duchu PDPC i art. 21 TUE Unia Europejska odgrywa pierwszoplanową rolę w realizacji polityki bazującej na prawach człowieka i stale angażuje się w walkę z łamaniem praw człowieka;
- D. mając na uwadze, że przez działania na szczeblu dwustronnym i wielostronnym UE przyczyniła się do krzewienia praw człowieka w 2018 r., w szczególności przez intensyfikację dialogu politycznego z krajami spoza UE, w tym z krajami dążącymi do integracji europejskiej, i innymi instytucjami regionalnymi takimi jak Unia Afrykańska, oraz przez ustanowienie nowych umów międzynarodowych, m.in. partnerstw handlowych i gospodarczych; mając na uwadze, że ambitne zaangażowanie wymaga od UE konsekwencji i bycia przykładem dla innych;
- E. mając na uwadze, że polityka UE musi zapewniać ochronę praw człowieka przynależnych najsłabszym grupom, takim jak mniejszości etniczne, językowe i religijne, osoby z niepełnosprawnościami, społeczność LGBTI, kobiety, dzieci, osoby ubiegające się o azyl i migranci; mając na uwadze, że podczas całych obchodów związanych z wydaniem deklaracji ONZ o obrońcach praw człowieka UE podkreślała kluczową rolę obrońców praw człowieka w krzewieniu demokracji i praworządności; mając na uwadze, że na światowym szczycie obrońców praw człowieka w 2018 r. sporządzono plan działania zawierający priorytety w dziedzinie obrony praw człowieka; mając na uwadze, że w 2018 r. wielu obrońców praw człowieka padło ofiarą ataków, gróźb i prześladowania oraz zostało zabitych; mając na uwadze, że niektóre prywatne firmy wojskowe i ochroniarskie uczestniczyły w wielu przypadkach łamania praw człowieka, co musi być przedmiotem odpowiedniego dochodzenia, a osoby odpowiedzialne muszą zostać postawione przed sądem;
- F. mając na uwadze, że nawet w obecnym dziesięcioleciu równouprawnienie płci i prawa kobiet są przedmiotem widocznych ograniczeń i ataków na szczeblu międzynarodowym; mając na uwadze, że zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne należą do podstawowych praw człowieka i są zasadniczymi aspektami ludzkiej godności; mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet i dziewcząt należy do najbardziej rozpowszechnionych naruszeń praw człowieka na świecie i dotyka wszystkich warstw społeczeństwa oraz stanowi główną przeszkodę w osiągnięciu równouprawnienia płci; mając na uwadze, że kompleksowa i wiążąca strategia UE na rzecz równouprawnienia płci, zgodnie z postulatem Parlamentu, musi przewidywać uwzględnianie aspektu płci we wszystkich politykach UE i wzmacniać wpływ przyszłego unijnego planu działania w sprawie równości płci III;
- G. mając na uwadze, że krzewienie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa jest elementem racji bytu UE; mając na uwadze, że UE angażuje się na arenie międzynarodowej w imię zasad, które stanowiły inspirację do jej powstania, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego oraz przy ich wsparciu;
- H. mając na uwadze, że katastrofy środowiskowe, w tym globalne ocieplenie i wylesianie, są wynikiem działania człowieka i powodują naruszanie praw człowieka nie tylko wobec osób bezpośrednio poszkodowanych w związku z utratą miejsca zamieszkania i miejsca do życia, ale również wobec całej ludzkości; mając na uwadze, że należy uznać związek między prawami człowieka, zdrowiem i ochroną środowiska; mając na uwadze, że zapobieżenie napięciom w niektórych regionach wymaga zapewnienia dostępu do wody;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- I. mając na uwadze, że większa spójność między polityką wewnętrzną i zewnętrzną UE, a także między poszczególnymi dziedzinami polityki zewnętrznej UE, jest niezbędna do udanej i skutecznej polityki UE w dziedzinie praw człowieka; mając na uwadze, że polityka wspierająca prawa człowieka i demokrację powinna zostać uwzględniona we wszystkich innych nurtach polityki UE mających wymiar zewnętrzny, takich jak rozwój, migracja, bezpieczeństwo, zwalczanie terroryzmu, prawa kobiet i równouprawnienie płci, rozszerzenie i handel, szczególnie dzięki wprowadzeniu klauzul praw człowieka do umów między UE a państwami trzecimi; mając na uwadze, że większa spójność powinna umożliwiać UE szybszą reakcję na naruszenia praw człowieka w ich początkowej fazie oraz większą aktywność i wiarygodność jako podmiotu broniącego praw człowieka na szczeblu światowym;
- J. mając na uwadze, że przemiany demokratyczne oraz ustanowienie lub umocnienie praworządności w wielu krajach to długie i żmudne procesy, dla których powodzenia zasadnicze znaczenie ma wsparcie zewnętrzne w dłuższym okresie, w tym ze strony UE;

Prawa człowieka i demokracja: ogólne tendencje i kluczowe wyzwania

1. wyraża głębokie zaniepokojenie atakami na demokrację i praworządność na całym świecie w 2018 r., które są oznaką nasilającego się autorytaryzmu jako postawy politycznej, obejmującej lekceważenie praw człowieka, represje wobec dysydentów, upolityczniony wymiar sprawiedliwości, ustalanie z góry wyników wyborów, ograniczanie przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego oraz ograniczanie wolności zgromadzeń i wolności wypowiedzi; podkreśla, że społeczeństwo obywatelskie powinno umożliwiać elastyczne i skuteczne reagowanie w odpowiednim czasie na działania reżimów naruszających prawo międzynarodowe, prawa człowieka i zasady demokratyczne;
2. jest zdania, że kraje, które popadają w reżimy autorytarne, stają się bardziej podatne na niestabilność, konflikty, korupcję, brutalny ekstremizm i zaangażowanie w zagraniczne konflikty zbrojne; wyraża zaniepokojenie, że niektóre reżimy wciąż negują istnienie powszechnych praw człowieka zapisanych w prawie międzynarodowym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jednocześnie wiele krajów zapoczątkowało procesy pokojowe i demokratyzacyjne, wdrożyło reformy konstytucyjne i reformy sądownictwa oraz zaangażowało społeczeństwo obywatelskie w otwarte i publiczne debaty mające na celu propagowanie podstawowych wolności i praw człowieka, w tym zniesienie kary śmierci; ubolewa, że mimo coraz silniejszej tendencji do znoszenia kary śmierci na świecie szereg krajów nie wprowadziło jeszcze stosownego moratorium;
3. uważa, że wszystkie państwa, które przestrzegają uznanych na szczeblu międzynarodowym podstawowych wolności jako fundamentu demokracji, muszą przodować w rozpowszechnianiu na całym świecie demokratycznych praktyk w rządzeniu opartych na prawach człowieka i praworządności oraz we wzmacnianiu międzynarodowych instrumentów prawnych służących ochronie praw człowieka; podkreśla wyzwania związane z dopuszczaniem szkodliwych wpływów, które podważają rządy demokratyczne i wartości nierozdzielnie związane z prawami człowieka, a tym samym udaremniają pozytywne wysiłki państw demokratycznych; jest głęboko zaniepokojony powiązaniem między reżimami autorytarnymi a populistycznymi i nacjonalistycznymi partiami i rządami; uważa, że takie powiązania podważają wiarygodność wysiłków UE na rzecz promowania podstawowych wartości;
4. przypomina, że można układać hierarchii praw człowieka; podkreśla, że należy zapewnić pełne poszanowanie i przestrzeganie zasady, że prawa człowieka są powszechne i niezbywalne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane; podkreśla, że próby wykorzystania praw niektórych grup do uzasadnienia marginalizacji innych są zupełnie niedopuszczalne;
5. zwraca uwagę na plagę konfliktów zbrojnych i napaści wojskowych mających na celu między innymi czystki etniczne, które nadal przynoszą ofiary śmiertelne wśród cywilów i powodują masowe wysiedlenia, a państwa i podmioty niepaństwowe zrzekają się odpowiedzialności za przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka; podkreśla, że w regionach ogarniętych wojną lub ogarniętych konfliktem dochodzi do wyjątkowo poważnych naruszeń praw człowieka, zaprzeczających godności ludzkiej, co jest zarówno niszczycielskie dla ofiar, jak i poniżające dla sprawców; zwraca na przykład uwagę na stosowanie tortur i innego okrutnego, nieludzkiego i poniżającego traktowania, wymuszone zaginięcia, egzekucje pozasądowe, przemoc i umyślne głodzenie ludności jako narzędzia wojny mające na celu niszczenie, destabilizację i demoralizację jednostek, rodzin, społeczności i społeczeństw, a zwłaszcza dzieci; podkreśla szczególną podatność kobiet z mniejszości etnicznych i religijnych, zwłaszcza konwertytek, na przemoc seksualną; zdecydowanie potępia śmiertelne napaści na szpitale, szkoły i inne cele cywilne, do których doszło podczas konfliktów zbrojnych na całym świecie w 2018 r.; przypomina, że prawo do życia jest istotnym prawem człowieka i że nielegalne akty wojny należy zawsze jednomyślnie potępiać i skutecznie zwalczać;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

6. potępia wypieranie multilateralizmu i opartego na regułach porządku międzynarodowego, co stanowi poważne wyzwanie w dziedzinie praw człowieka na całym świecie; jest głęboko przekonany, że podejścia i decyzje podejmowane we współpracy wielostronnej, zwłaszcza w organach ONZ i uzgodnionych systemach negocjacji w organizacjach regionalnych, np. w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), są najskuteczniejsze w służbie interesom ludzkości, znajdowaniu trwałych rozwiązań konfliktów w oparciu o normy i zasady prawa międzynarodowego, Kartę Narodów Zjednoczonych i akt końcowy KBWE oraz wspieraniu postępów w dziedzinie praw człowieka; jest głęboko zaniepokojony, że w różnych organach ONZ zajmujących się prawami człowieka, w tym w Radzie Praw Człowieka, reprezentowane są państwa o udokumentowanej historii poważnych naruszeń praw człowieka;

7. jest poważnie zaniepokojony wzrostem liczby zabójstw, ataków fizycznych i szkalowania oraz stosowania kary śmierci, prześladowań, więzienia, nękania i zastraszania obrońców praw człowieka na całym świecie, szczególnie dziennikarzy, uczonych, prawników, polityków i działaczy społeczeństwa obywatelskiego, w tym obrońców praw kobiet, środowiska naturalnego i prawa do gruntów, a także obrońców mniejszości religijnych, głównie w krajach o wysokim poziomie korupcji oraz słabej praworządności i słabym nadzorze sądowym; jest szczególnie zaniepokojony coraz śmielszymi atakami poza granicami własnego kraju, a w niektórych przypadkach z naruszeniem przepisów i zwyczajów dotyczących przywilejów i immunitetów dyplomatycznych; domaga się sprawiedliwości i odpowiedzialności za te ataki na najwyższym szczeblu podejmowania decyzji; zauważa, że wszyscy obrońcy praw człowieka, zwłaszcza kobiety, stoją w obliczu konkretnych zagrożeń i potrzebują odpowiedniej ochrony; potępia fakt, że niektóre rządy przyjęły przepisy ograniczające działalność społeczeństwa obywatelskiego lub ruchów społecznych, w tym powodujące zamknięcie organizacji pozarządowych lub zamrożenie ich aktywów; jest głęboko zaniepokojony wykorzystywaniem represyjnych przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu do walki z obrońcami praw człowieka;

8. podkreśla znaczenie propagowania równouprawnienia płci i praw kobiet i dziewcząt na całym świecie; zaznacza, że mimo postępów kobiety i dziewczęta nadal doświadczają dyskryminacji i przemocy; podkreśla, że większość społeczeństw nadal ma trudności z zapewnieniem kobietom i dziewczętom równych praw na mocy obowiązujących przepisów i równego dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej, godnej pracy oraz reprezentacji politycznej i gospodarczej; wyraża zaniepokojenie z powodu powszechnych ataków na prawa kobiet oraz ich zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne, a także z powodu przepisów, które w wielu częściach świata ograniczają te prawa; podkreśla, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych i małżeństwa dzieci należą do najbardziej rozpowszechnionych naruszeń praw człowieka; jest zaniepokojony, że kobiety dające wyraz swojej wierze lub przekonaniom są w dwójnasób narażone na prześladowania; przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę UE i ONZ o nazwie Spotlight, której celem jest wyeliminowanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt, i apeluje o jej wzmocnienie;

9. podkreśla, że poszanowanie i promowanie praw dziecka, zwalczanie wszelkich form znęcania się nad dziećmi, zaniebywania ich, złego traktowania, handlu nimi i ich wykorzystywania, w tym przymusowych małżeństw i wcielania dzieci do wojska lub wykorzystywania dzieci-żołnierzy w konfliktach zbrojnych, oraz zapewnienie dzieciom opieki i edukacji mają kluczowe znaczenie dla przyszłości ludzkości; popiera w tym względzie mechanizm monitorowania i sprawozdawczości ustanowiony w rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1612 w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych;

10. podkreśla znaczenie pełnego uwzględnienia specyfiki potrzeb osób z niepełnosprawnościami; wzywa UE do włączenia walki z dyskryminacją ze względu na niepełnosprawność do polityki działań zewnętrznych i pomocy rozwojowej, obok walki o równy dostęp do rynku pracy oraz do edukacji i szkoleń, a także do wspierania rozwiązań ułatwiających osobom z niepełnosprawnościami funkcjonowanie w społeczeństwie;

11. zwraca uwagę na przypadki prześladowań i dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne, narodowość, klasę społeczną, kastę, religię, przekonania, język, wiek, płeć, orientację seksualną i tożsamość płciową, nadal powszechne w wielu krajach i społeczeństwach; jest poważnie zaniepokojony coraz bardziej nietolerancyjnymi i przesyconymi nienawiścią reakcjami wobec osób, które padły ofiarą takich naruszeń praw człowieka; apeluje, by osoby odpowiedzialne za te naruszenia zostały pociągnięte do odpowiedzialności;

12. zauważa, że liczba osób przymusowo przesiedlonych w 2018 r. przekroczyła 70 mln, z czego 26 mln to uchodźcy, 41 mln osoby wewnętrznie przesiedlone, a 3,5 mln to osoby ubiegające się o azyl⁽¹⁰⁾; zauważa ponadto, że na całym świecie jest około 12 mln bezpaństwowców; jest zdania, że wojny, konflikty, terroryzm, przemoc, ucisk polityczny, prześladowanie z powodu religii lub przekonań, ubóstwo, niedobór wody i brak bezpieczeństwa żywnościowego zwiększają ryzyko powstawania nowych konfliktów i dalszego przymusowego wysiedlania ludności; przyznaje, że konsekwencje środowiskowe zmiany klimatu, np. mniejszy dostęp do bezpiecznej wody pitnej, mogą zwiększyć liczbę przymusowych wysiedleń;

⁽¹⁰⁾ Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) – Sprawozdanie na temat globalnych tendencji w 2018 r. (19 czerwca 2019 r.).

Środa, 15 stycznia 2020 r.

13. zaznacza, że alarmująca sytuacja klimatyczna i masowa utrata różnorodności biologicznej stanowią poważne zagrożenie dla ludności; przypomina, że bez zdrowego środowiska zagrożone są podstawowe prawa człowieka do życia, zdrowia, żywności i bezpiecznej wody; zwraca uwagę na wpływ dewastacji środowiska na prawa człowieka zainteresowanej ludności, a w odniesieniu do prawa do środowiska – całej ludzkości; podkreśla podstawowe obowiązki i odpowiedzialność państw i innych decydentów za osiągnięcie celów porozumienia paryskiego z 2015 r. i przeciwdziałanie zmianie klimatu i jej skutkom, zapobieganie jej negatywnemu oddziaływaniu na prawa człowieka i wspieranie odpowiedniej polityki zgodnie z zobowiązaniami w dziedzinie praw człowieka; przypomina obowiązki państw w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i zapewnienia dostępu do skutecznych środków zaradczych w wypadku utraty i zmniejszenia różnorodności biologicznej; wyraża poparcie dla zaczątków działań ustawodawczych na szczeblu międzynarodowym w kwestii przestępstw przeciwko środowisku.

14. podkreśla, że wolność słowa i wyrażania opinii oraz pluralizm mediów zarówno w internecie, jak i poza nim są podstawą odpornych społeczeństw demokratycznych; potępia niewłaściwe wykorzystanie słusznych celów, takich jak zwalczanie terroryzmu, bezpieczeństwo państwa czy egzekwowanie prawa, jako pretekstów do ograniczania wolności wypowiedzi; potępia propagandę i przekazywanie przez media fałszywych informacji o mniejszościach; apeluje o wprowadzenie jak najlepszych zabezpieczeń przed nawoływaniem do nienawiści, radykalizacją, kampaniami dezinformacyjnymi i wrogą propagandą, zwłaszcza ze strony autorytarnych państw i podmiotów niepaństwowych takich jak grupy terrorystyczne, przez opracowanie przepisów na szczeblu unijnym i międzynarodowym, by przeciwdziałać zagrożeniom hybrydowym, w tym cyberwojnie i wojnie informacyjnej, przy jednoczesnym poszanowaniu praw podstawowych; przypomina, że media powinny być odzwierciedleniem pluralizmu różnych opinii oraz wspierać i stosować zasadę niedyskryminacji; podkreśla w tym względzie, że osoby należące do mniejszości powinny mieć swobodny dostęp do mediów nadawczych, również w swym języku;

Zwiększenie skuteczności polityki zagranicznej UE w zakresie praw człowieka

15. przypomina zobowiązanie UE do umieszczania praw człowieka i demokracji w centrum swoich stosunków z państwami trzecimi; podkreśla zatem, że cel krzewienia praw człowieka i demokracji na całym świecie musi zostać uwzględniony we wszystkich strategiach politycznych UE, które mają wymiar zewnętrzny; zwraca się do UE, by wypełniła te zobowiązania i zadbała o to, by jej zaangażowanie nie wzmocniło w sposób niezamierzony reżimów autorytarnych;

16. wzywa Komisję i państwa członkowskie UE do przyjęcia nowego, ambitnego, kompleksowego i wiążącego planu działania na rzecz praw człowieka i demokracji na kolejnych 5 lat; nalega, by wszystkie wyzwania związane z prawami człowieka, w tym w zakresie praw cyfrowych, praw środowiskowych, praw osób starszych, sportu i praw człowieka oraz praw migrantów zostały odpowiednio uwzględnione w przyszłym planie działania; wzywa do stworzenia silnego mechanizmu monitorowania w celu oceny realizacji i skutków planu działania; zwraca się do państw członkowskich o większe poczucie odpowiedzialności za plan działania oraz do składania sprawozdań z jego realizacji;

17. zwraca uwagę na znaczenie swoich rezolucji w sprawie łamania praw człowieka oraz naruszeń demokracji i praworządności, a także na wagę prac swej Podkomisji Praw Człowieka; zdecydowanie zaleca, by Komisja i ESDZ zwiększyły współpracę z Podkomisją Praw Człowieka, by mogła ona uczestniczyć w przyszłym planie działania i monitorować jego wdrażanie; apeluje do ESDZ, by przedstawiała Parlamentowi regularne sprawozdania na temat działań następczych wobec wszystkich rezolucji przyjętych w trybie pilnym lub zapisanych w nich zaleceń;

18. podkreśla, że handel, polityka UE w tej dziedzinie oraz prawa człowieka mogą i powinny wzajemnie się umacniać i że środowisko biznesu ma do odegrania ważną rolę, gdyż może zachęcać do wspierania praw człowieka, demokracji i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; nalega, by Komisja i ESDZ skutecznie wykorzystywały klauzule praw człowieka w umowach międzynarodowych, nie tylko za pomocą dialogu politycznego, regularnych ocen postępów i procedur konsultacji na wniosek, lecz również za pomocą stworzenia skutecznego mechanizmu monitorowania poważnych naruszeń praw człowieka w ramach działalności gospodarczej; wzywa, by klauzule praw człowieka należycie egzekwowano i odpowiednio monitorowano, również za pomocą wymiernych wskaźników referencyjnych, przy zaangażowaniu Parlamentu, społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednich organizacji międzynarodowych; postuluje o skutecznym i niezależnym mechanizmie umożliwiającym składanie skarg przez grupy obywateli i zainteresowane strony, których dotyczą naruszenia praw człowieka; zaznacza, że UE i jej państwa członkowskie muszą zapobiegać wszelkim naruszeniom praw człowieka przez przedsiębiorstwa i negatywnemu wpływowi działalności gospodarczej;

19. wspiera prowadzony z państwami trzecimi dialog dotyczący praw człowieka, ponieważ jest to niezbędne narzędzie dwustronnego zaangażowania w propagowanie i ochronę praw człowieka; przypomina, że wytyczne UE w sprawie dialogu na temat praw człowieka z państwami trzecimi określają szereg kryteriów umożliwiających rozpoczęcie dialogu, w tym

Środa, 15 stycznia 2020 r.

„zakres, w jakim rząd jest skłonny poprawić sytuację, stopień zaangażowania rządu w przestrzeganie międzynarodowych konwencji praw człowieka, gotowość rządu do współpracy z procedurami i mechanizmami ONZ w zakresie praw człowieka, a także stosunek rządu do społeczeństwa obywatelskiego”; wnosi, by ESDZ regularnie oceniała każdy dialog zgodnie z tymi wytycznymi i dbała, by w razie braku wymiernych postępów UE dostosowała swe cele i ponownie rozważyła swoje podejście; wzywa, by Komisja i ESDZ – przy większym zaangażowaniu grup społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednich organizacji międzynarodowych – wspólnie podejmowały kwestie praw człowieka i powiązanych z nimi obowiązków podczas dialogów i negocjacji z rządami państw trzecich dotyczących wszystkich obszarów politycznych i gospodarczych, co powinno zwiększyć oddziaływanie dialogów dotyczących praw człowieka; zaleca, by uwzględniano obawy dotyczące sytuacji w zakresie praw człowieka w tych krajach i by podejmowano odpowiednie działania, między innymi omawiając indywidualne przypadki w czasie dialogu dotyczącego praw człowieka; apeluje, by Parlament aktywniej uczestniczył w sporządzaniu programów dialogu na temat praw człowieka; podkreśla, że krajowe strategie w dziedzinie praw człowieka i coroczne sprawozdania z ich wdrażania są zasadniczym sposobem zapewnienia spójności polityki, wytyczenia kluczowych priorytetów strategicznych, określenia celów długo- i krótkoterminowych i wytyczenia konkretnych działań służących poprawie sytuacji w zakresie praw człowieka; ponawia apel, by posłowie do PE mieli wgląd do krajowych strategii praw człowieka; przyjmuje z zadowoleniem seminarium społeczeństwa obywatelskiego poprzedzające dialogi w sprawie praw człowieka i nalega, by podejmowano działania na podstawie konkluzji z tych dialogów, przy odpowiednim udziale organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

20. stanowczo apeluje, by UE konsekwentnie zajmowała się kwestią dyskryminacji, jak najlepiej wykorzystując dostępne jej narzędzia w zakresie praw człowieka, w tym dialog, potępiając dyskryminację i wspierając społeczeństwo obywatelskie i wspólne inicjatywy na szczeblu ONZ zgodnie z niedawno przyjętymi wytycznymi UE w sprawie niedyskryminacji w działaniach zewnętrznych oraz wskazówkami ONZ w sprawie dyskryminacji ze względu na pochodzenie opublikowanymi w 2017 r.;

21. zdecydowanie popiera prace i wysiłki Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka (SPUE) w zakresie ochrony i promowania praw człowieka na całym świecie; podkreśla istotny cel mandatu SPUE, czyli zwiększenie skuteczności UE w tej dziedzinie; apeluje do SPUE, by zgodnie z mandatem usprawniał starania UE o umacnianie demokracji; nalega, by uwzględniono wniosek PE o przegląd mandatu SPUE, by miał on stały i bardziej odpowiedzialny charakter oraz uprawnienia do sporządzania opinii z inicjatywy własnej, odpowiednie środki oraz możliwość publicznego zabierania głosu w celu przedstawiania sprawozdań z wyników wizyt w państwach trzecich oraz w celu prezentowania stanowiska UE w kwestii praw człowieka; ponawia apel o zapewnienie większej przejrzystości działań i misji SPUE i nalega, by jego regularne sprawozdania dla Rady przekazywano również Parlamentowi; przyjmuje z zadowoleniem poszerzenie mandatu SPUE o wspieranie poparcia dla międzynarodowego sądownictwa karnego i oczekuje, że SPUE będzie szczególnie aktywny w tej dziedzinie;

22. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki ESDZ i Komisji na rzecz stałego podnoszenia świadomości urzędników UE w zakresie praw człowieka; przychylnie odnosi się do faktu, że wszystkie delegatury UE mają obecnie punkty kontaktowe ds. praw człowieka i oficerów łącznikowych ds. obrońców praw człowieka; zwraca się do ESDZ, by przedstawiła mu szczegółowe sprawozdanie z ukończenia sieci punktów kontaktowych, by móc ocenić tę sieć i zapewnić jej spójne wdrażanie we wszystkich delegaturach UE; wzywa delegatury UE i ich punkty kontaktowe ds. praw człowieka do konsekwentnego wywiązywania się z obowiązku spotkań z obrońcami praw człowieka, odwiedzania zatrzymanych działaczy, monitorowania ich procesów i opowiadania się za ich ochroną w terenie;

23. uznaje postępy dotyczące procedury sporządzania i formatu corocznego sprawozdania UE na temat praw człowieka i demokracji na świecie za 2018 r., lecz oczekuje, że Rada i wysoki przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczący Komisji będą jeszcze bardziej uwzględniać stanowisko zajęte przez Parlament w rezolucjach lub zaleceniach, by zapewnić głębsze i skuteczniejsze kontakty między instytucjami UE w kwestiach praw człowieka; zwraca się do Rady, by nadal dążyła do tego, by te doroczne sprawozdania były gotowe wcześniej w ciągu roku; zachęca Radę, by kolejne sprawozdanie roczne przyjęto w odpowiedniej procedurze konsultacji;

Opracowanie rozwiązań służących propagowaniu i ochronie praw człowieka i demokracji

Rządy demokratyczne i zapewnianie społeczeństwu obywatelskiemu przestrzeni do działania

24. wzywa UE i państwa członkowskie, by nadal ściśle i bez wyjątku monitorowały wydarzenia, które negatywnie wpływają na sprawowanie rządów i przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego na całym świecie, oraz by systematycznie reagowały – przy użyciu wszelkich odpowiednich środków – na politykę rządów autorytarnych i wprowadzane przez nie zmiany legislacyjne podważające ład oparty na podstawowych zasadach demokratycznych i ograniczające przestrzeń

Środa, 15 stycznia 2020 r.

społeczeństwa obywatelskiego; jest zdania, że między Komisją, ESDZ i Parlamentem powinna być większa synergia w tej kwestii; przyjmuje z zadowoleniem bezcenną pomoc dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego na całym świecie w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka, który jest jednym z głównych narzędzi realizacji unijnej polityki zewnętrznej w zakresie praw człowieka; apeluje o większe finansowanie społeczeństwa obywatelskiego i praw człowieka za pomocą instrumentu, który zastąpi Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka; podkreśla, że w 2018 r. aresztowano setki pokojowych demonstrantów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, poddano ich złemu traktowaniu i arbitralnemu zatrzymaniu oraz zmuszono do płacenia grzywn w wyniku procesu sądowego;

Podjęcie UE do konfliktów i odpowiedzialności za naruszenia praw człowieka

25. podkreśla związek między wzrostem liczby przypadków łamania praw człowieka a powszechną bezkarnością i brakiem odpowiedzialności w tych regionach i krajach, które zostały zniszczone przez konflikty lub które charakteryzują się politycznie umotywowanym zastraszaniem, dyskryminacją, nękaniami i napaściami, uprowadzeniami, przemocą policyjną, arbitralnymi aresztowaniami, przypadkami tortur i zabójstwami; wzywa społeczność międzynarodową do wspierania działań mających na celu zwalczanie bezkarności i promowanie odpowiedzialności, zwłaszcza w tych regionach i krajach, w których dynamika bezkarności nagradza osoby ponoszące największą odpowiedzialność i pozbawia sprawczości ofiary; podkreśla ponadto, że konflikty często odbijają się zwłaszcza na mniejszościach i grupach zmarginalizowanych;

26. przypomina swoje rezolucje wskazujące odpowiedzialność za konflikty, które w 2018 r. spowodowały setki ofiar śmiertelnych wśród dzieci w trakcie celowych ataków na ludność cywilną i infrastrukturę humanitarną; apeluje, by wszystkie państwa członkowskie ściśle przestrzegały Kodeksu postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia, a szczególnie by zaprzęstały wszelkich transferów broni i sprzętu do inwigilacji i materiałów wywiadowczych, które mogą być wykorzystywane przez rządy do łamania praw człowieka, zwłaszcza podczas konfliktów zbrojnych; podkreśla, że potrzebna jest pełna przejrzystość i regularna sprawozdawczość ze strony państw członkowskich UE odnośnie do transferu broni; przypomina swoją rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie stosowania uzbrojonych dronów⁽¹¹⁾; wyraża poważne zaniepokojenie stosowaniem uzbrojonych dronów niezgodnie z międzynarodowymi ramami prawnymi; zwraca się ponadto do Komisji o odpowiednie informowanie Parlamentu o wykorzystywaniu funduszy UE na wszystkie projekty badawcze i rozwojowe związane z konstrukcją dronów; nalega, by wysoki przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczący Komisji zakazał opracowywania, produkcji i stosowania w pełni autonomicznej broni, która umożliwia przeprowadzanie ataków bez interwencji człowieka;

27. stanowczo potępia wszystkie haniebne zbrodnie i naruszenia praw człowieka popełniane przez podmioty państwowe i niepaństwowe, w tym naruszenia wymierzone w obywateli w odwecie za pokojowe korzystanie z przysługujących im praw człowieka; zwraca się do UE i państw członkowskich, by wykorzystywały całe swe znaczenie polityczne do zapobiegania wszelkim aktom, które można uznać za ludobójstwo, zbrodnię wojenną lub zbrodnię przeciwko ludzkości, by skutecznie i w sposób skoordynowany reagowały na przypadki takich aktów, oraz by zmobilizowały wszystkie zasoby niezbędne do postawienia przed sądem wszystkich osób odpowiedzialnych, jak również by wspierały ofiary oraz procesy stabilizacji i pojednania; apeluje do społeczności międzynarodowej, by ustanowiła instrumenty minimalizujące braki w ostrzeganiu i reagowaniu, np. system wczesnego ostrzegania UE, tak aby zapobiegać powstawaniu, odradzaniu się lub eskalacji gwałtownych konfliktów; wzywa ESDZ i Komisję, by włączyła ambitną strategię zwalczania bezkarności do trzeciego Planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji; zdecydowanie zaleca, by powołano europejskie obserwatorium ds. zapobiegania i zwalczania bezkarności oraz ds. rozliczalności w tej dziedzinie; ponawia postulat, by wysoki przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczący Komisji powołał specjalnego przedstawiciela UE ds. międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości oraz powierzył mu mandat w zakresie propagowania i reprezentowania unijnego zobowiązania do walki z bezkarnością oraz włączania tej kwestii w główny nurt polityki;

28. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz promowania uniwersalności Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, jakie UE podejmowała w 2018 r., czyli w 20. rocznicę przyjęcia tego statutu, a także potwierdza swoje niezachwiane poparcie dla Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK); zauważa, że prawo międzynarodowe jest obecnie pod dużą presją; wyraża zaniepokojenie, że z powodu szerokiej jurysdykcji MTK ze 193 państw członkowskich ONZ zaledwie 122 należy do MTK i tylko 38 ratyfikowało poprawkę w Kampali, która uprawnia MTK do ścigania zbrodni agresji; zwraca się do UE i państw członkowskich, by zachęcały wszystkie państwa członkowskie ONZ do ratyfikacji i stosowania statutu rzymskiego, i wyraża zaniepokojenie z powodu wypowiedzenia statutu rzymskiego i gróźb jego wypowiedzenia; apeluje również do wszystkich sygnatariuszy statutu rzymskiego, by skoordynowali prace i współpracowali z MTK; wzywa UE i państwa członkowskie do systematycznego popierania badań, dochodzeń i decyzji MTK oraz do podjęcia niezbędnych działań w celu zapobieżenia brakowi współpracy z MTK; zwraca się o wsparcie finansowe dla organizacji, które gromadzą, zachowują i chronią dowody – cyfrowe bądź inne – przestępstw popełnionych przez którąkolwiek ze stron konfliktu w celu ułatwienia ich ścigania na szczeblu międzynarodowym; wzywa państwa

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 110.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

członkowskie UE i sieć punktów kontaktowych UE ds. ścigania ludobójstwa, by wsparły zespół śledczy ONZ w gromadzeniu, zabezpieczaniu i przechowywaniu dowodów zbrodni popełnianych obecnie lub popełnionych bardzo niedawno, tak by pamięć o nich nie zginęła; wzywa Komisję i ESDZ, by zastanowiły się, jak można pomóc ofiarom naruszeń międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego w uzyskaniu dostępu do międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości oraz w uzyskaniu zadośćuczynienia i odszkodowania, w tym przez rozwijanie zdolności państw trzecich do stosowania zasady jurysdykcji uniwersalnej w ich krajowych systemach prawnych, a także by przedstawiły nowe narzędzia w tym względzie;

29. przyjmuje z zadowoleniem wstępne dyskusje wyjaśniające i apeluje o kontynuowanie w Radzie rozmów o utworzeniu unijnego mechanizmu sankcji w zakresie praw człowieka na całym świecie (tzw. listy Magnickiego), umożliwiającego nakładanie ukierunkowanych sankcji na osoby współwinne poważnych naruszeń praw człowieka, co wielokrotnie postulował, zwłaszcza w marcu 2019 r.; zwraca się do Rady o przyspieszenie dyskusji, by jak najszybciej przyjąć niezbędne przepisy, stworzyć wspomniany mechanizm i odpowiednio go finansować; podkreśla, że system ten powinien być zgodny z unijnym mechanizmem kontroli sądowej; zaznacza również, że należy pójść za przykładem niektórych państw członkowskich UE, które ustanowiły przepisy przewidujące sankcje na osoby uznane za odpowiedzialne za naruszenia praw człowieka;

30. apeluje do wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa i wiceprzewodniczącego Komisji oraz do Rady o zwrócenie szczególnej uwagi na stan praw człowieka na nielegalnie okupowanych terytoriach; przypomina, że nielegalna okupacja terytorium lub jego części jest stałym naruszeniem prawa międzynarodowego; podkreśla, że na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego na okupancie spoczywa odpowiedzialność względem ludności cywilnej; ubolewa nad przywróceniem do Zgromadzenia Parlamentarnej Rady Europy przedstawicieli kraju okupującego terytorium innego państwa;

Obrońcy praw człowieka

31. podkreśla nieocenioną i zasadniczą rolę odgrywaną z narażeniem życia przez obrońców i obrończynie praw człowieka, a w szczególności przez obrońców praw człowieka należnych kobietom; podkreśla potrzebę silnej unijnej koordynacji współpracy z organami państw trzecich w zakresie obrońców praw człowieka; zaznacza, że w 2018 r. obchodzono 20. rocznicę deklaracji ONZ o obrońcach praw człowieka; zaleca zacieśnienie współpracy między instytucjami UE a państwami członkowskimi, by umożliwić stałe wsparcie i ochronę obrońców praw człowieka; docenia mechanizm „ProtectDefenders.eu” ustanowiony w celu ochrony obrońców praw człowieka, którym grozi poważne niebezpieczeństwo, oraz apeluje o jego wzmocnienie;

32. podkreśla znaczenie strategicznego, widocznego i zorientowanego na efekty podejścia UE do ochrony obrońców praw człowieka; apeluje do Rady o publikację corocznych konkluzji Rady do Spraw Zagranicznych dotyczących działań UE na rzecz wspierania i ochrony obrońców praw człowieka w ramach polityki zagranicznej UE; wzywa Radę i Komisję do ustanowienia skoordynowanej procedury udzielania wiz obrońcom praw człowieka i w stosownych przypadkach zapewniania tymczasowego schronienia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wystarczającego finansowania na rzecz ochrony obrońców praw człowieka w odpowiednich programach tematycznych Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) oraz o zapewnienie jego dostępności dla najbardziej potrzebujących, którzy są najbardziej marginalizowani; wzywa Komisję do pełnego wykorzystania tego instrumentu w przyszłości oraz nalega, aby delegatury Unii i państwa członkowskie zwiększyły swoje finansowanie i zdolności na rzecz ochrony nadzwyczajnej i wspierania zagrożonych obrońców praw człowieka; potępia nieprzerwane stosowanie zakazów podróży wobec działaczy na rzecz praw człowieka pragnących wziąć udział w sesjach Rady Praw Człowieka w Genewie oraz innych międzynarodowych instytucji, a także wzywa stosujące je rządy do ich zniesienia;

Prawa kobiet i równouprawnienie płci

33. zdecydowanie popiera strategiczne zaangażowanie UE na rzecz równouprawnienia płci i jej bieżące wysiłki na rzecz poprawy sytuacji kobiet i dziewcząt w zakresie praw człowieka, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju 2030; podkreśla, że równouprawnienie płci powinno być kluczowym priorytetem we wszystkich kontaktach roboczych, politykach i działaniach zewnętrznych UE, gdyż zgodnie z Traktatami zasada ta obowiązuje UE i jej państwa członkowskie; apeluje do UE o przyjęcie kompleksowej strategii na rzecz równouprawnienia płci po wygaśnięciu strategicznego zaangażowania; apeluje do Komisji o przygotowanie i przyjęcie komunikatu dotyczącego odnowienia unijnego planu działania w sprawie równości płci po 2020 r. jako ważnego narzędzia UE przyczyniającego się do promowania praw kobiet i dziewcząt na całym świecie; apeluje do państw członkowskich o zaaprobowanie w konkluzjach Rady trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci; wzywa Komisję i ESDZ do dalszego przyczyniania się do równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji dziewcząt i kobiet poprzez ścisłą współpracę z organizacjami międzynarodowymi i państwami trzecimi oraz społeczeństwem obywatelskim w celu opracowania i wdrożenia nowych ram prawnych dotyczących równouprawnienia płci;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

34. podkreśla niepokojące nasilenie przemocy wobec kobiet i dziewcząt; potępia wszelkie formy przemocy ze względu na płeć, przemocy fizycznej, seksualnej i psychologicznej; wyraża poważne zaniepokojenie nasilonym użyciem tortur w formie przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć jako narzędzia wojny; zaznacza, że przestępstwa seksualne oraz przemoc uwarunkowana płcią zostały sklasyfikowane w statucie rzymskim jako zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości lub czyny mające znamiona ludobójstwa lub tortur; wzywa kraje do dostosowania ustawodawstwa w celu uporania się z tymi problemami; powtarza apel do państw członkowskich UE i państw należących do Rady Europy, aby ratyfikowały i wdrożyły konwencję stambulską w najwcześniejszym możliwym terminie, jeżeli jeszcze tego nie uczyniły; wzywa do podjęcia dalszych działań, by wykorzenić wszystkie formy przemocy uwarunkowanej płcią oraz wszystkie szkodliwe praktyki stosowane wobec kobiet i dziewcząt, takie jak przymusowe czy wczesne małżeństwa, okaleczanie narządów płciowych kobiet, przemoc seksualna czy przymusowe nawracanie na daną religię; popiera kontynuację wspólnej inicjatywy UE i ONZ „Spotlight”; wzywa delegatury UE do zapewnienia, aby gromadzone były dane dotyczące przemocy wobec kobiet, do sporządzenia zaleceń dla poszczególnych krajów oraz do promowania mechanizmów ochronnych i wspierania struktur niesienia pomocy ofiarom;

35. utrzymuje, że dostęp do opieki zdrowotnej jest prawem człowieka, że prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne znajdują oparcie w podstawowych prawach człowieka oraz są zasadniczymi elementami godności ludzkiej; zwraca uwagę, że nieadekwatny dostęp do podstawowych towarów i usług społecznych (np. wody, odżywiania, opieki zdrowotnej, edukacji i urządzeń sanitarnych) oraz trudności z uzyskaniem dostępu do zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego stanowią niedopuszczalne naruszenie podstawowych praw człowieka; potępia przypadki naruszeń praw reprodukcyjnych i seksualnych kobiet, w tym odmowy dostępu do odpowiednich usług; podkreśla, że wszystkim kobietom należy zagwarantować odpowiednią i przystępną cenowo opiekę zdrowotną, w tym opiekę w zakresie zdrowia psychicznego, taką jak wsparcie psychologiczne, oraz powszechne poszanowanie praw reprodukcyjnych i seksualnych i dostęp do tych praw oraz edukację, a także że wszystkie kobiety powinny mieć możliwość swobodnego, odpowiedzialnego podejmowania decyzji dotyczących ich zdrowia, w tym zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego; odnotowuje, że usługi te są istotne dla ratowania życia kobiet oraz ograniczenia umieralności niemowląt i dzieci; uznaje za niedopuszczalny fakt, że prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne kobiet i dziewcząt pozostają polem walki, w tym w kontekstach wielostronnych; podkreśla, że dziewczęta i kobiety będące ofiarami konfliktów zbrojnych mają prawo do potrzebnej im opieki medycznej; podkreśla znaczenie roli kobiet w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu, w operacjach utrzymania pokoju, pomocy humanitarnej i odbudowy po zakończeniu konfliktu oraz w działaniach na rzecz praw człowieka i reform demokratycznych;

36. apeluje do UE o współpracę z innymi krajami w celu wzmożenia ich działań w dziedzinie edukacji, opieki zdrowotnej i usług społecznych, gromadzenia danych, finansowania i programowania, aby lepiej zapobiegać przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć na całym świecie oraz lepiej reagować na taką przemoc; podkreśla, że edukacja jest kluczowym narzędziem do walki z dyskryminacją i przemocą wobec kobiet i dzieci; wzywa do podjęcia działań w celu ułatwienia dostępu kobiet i dziewcząt do edukacji i rynku pracy oraz do zwrócenia szczególnej uwagi na zachowanie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk kierowniczych przez przedsiębiorstwa; apeluje również o uwzględnienie edukacji dziewcząt w umowach UE z krajami rozwijającymi się;

Prawa dziecka

37. podkreśla, że nieletni są często narażeni na szczególne formy nadużyć, takie jak dziecięce i przymusowe małżeństwa, dziecięca prostytutka, wykorzystywanie dzieci jako żołnierzy, okaleczanie narządów płciowych, praca dzieci czy handel dziećmi, zwłaszcza podczas kryzysów humanitarnych i konfliktów zbrojnych, i w związku z tym wymagają większej ochrony; zwraca szczególną uwagę na dzieci będące bezpaństwowcami, migrantami i uchodźcami; wzywa UE do współpracy z państwami trzecimi w celu położenia kresu dziecięcym, wczesnym i przymusowym małżeństwom przez ustanowienie minimalnego wieku 18 lat uprawniającego do zawarcia związku małżeńskiego, wymaganie weryfikacji wieku oraz pełnej i dobrowolnej zgody obu małżonków, wprowadzenie obowiązkowych rejestrów związków małżeńskich i zapewnienie przestrzegania przedmiotowych przepisów; wzywa do podjęcia nowych unijnych inicjatyw na rzecz promowania i ochrony praw dziecka, w tym zapobiegania znęcaniu się nad dziećmi na świecie i zwalczania tego zjawiska, a także na rzecz rehabilitacji i reintegracji dzieci dotkniętych konfliktami, zwłaszcza dzieci zaangażowanych w działalność grup ekstremistycznych, oraz dzieci będących ofiarami dyskryminacji krzyżowej i wieloprzyczynowej, i zapewnienia im bezpiecznego otoczenia rodzinnego lub opartego na społeczności jako naturalnego środowiska ich życia, w którym opieka i edukacja mają fundamentalne znaczenie; wzywa UE do zainicjowania międzynarodowego ruchu w celu obrony praw dziecka, między innymi poprzez zorganizowanie międzynarodowej konferencji w sprawie ochrony dzieci w niestabilnym otoczeniu; ponownie podkreśla pilną potrzebę powszechnej ratyfikacji i skutecznego wdrożenia Konwencji ONZ o prawach dziecka i dołączonych do niej protokołów fakultatywnych;

Prawa przysługujące lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI)

38. potępia arbitralne zatrzymania, tortury, prześladowanie i zabójstwa osób LGBTI; zauważa, że w wielu krajach na całym świecie osoby LGBTI nadal doświadczają prześladowań i przemocy ze względu na swoją orientację seksualną; wyraża ubolewanie, że w wielu państwach homoseksualizm jest nadal uważany za przestępstwo, a w niektórych z nich podlega

Środa, 15 stycznia 2020 r.

karze śmierci; uważa, że takie praktyki i akty przemocy wobec osób ze względu na ich orientację seksualną nie powinny pozostawać bezkarne i muszą zostać wyeliminowane; wzywa do wdrożenia wytycznych UE w celu promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym;

Prawa osób niepełnosprawnych

39. z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; podkreśla znaczenie jej skutecznego wdrożenia zarówno przez państwa członkowskie UE, jak i instytucje UE; podkreśla znaczenie niedyskryminacji i potrzebę wiarygodnego uwzględniania zasady powszechnej dostępności i zagwarantowania wszystkich praw osób z niepełnosprawnościami we wszystkich stosownych politykach UE, w tym w polityce rozwojowej; apeluje o utworzenie globalnego centrum doskonałości ds. nieulegających dezaktualizacji umiejętności w dziedzinie przedsiębiorczości dla osób z niepełnosprawnościami;

Walka z dyskryminacją o podłożu kastowym

40. odnotowuje z wielkim zaniepokojeniem skalę i skutki segregacji kastowej, dyskryminacji o podłożu kastowym oraz popełnianie naruszeń praw człowieka w związku z przynależnością kastową, w tym odmowę dostępu do systemu prawnego lub zatrudnienia, ciągłą segregację, ubóstwo i stygmatyzację, a także bariery kastowe utrudniające korzystanie z podstawowych praw człowieka i rozwój społeczny; ponawia swój apel o opracowanie unijnej polityki w dziedzinie dyskryminacji o podłożu kastowym oraz wzywa UE, by podjęła działania w obliczu własnych poważnych obaw w związku z dyskryminacją o podłożu kastowym; apeluje o przyjęcie unijnego instrumentu służącego zapobieganiu i eliminowaniu dyskryminacji o podłożu kastowym; ponawia swój apel do UE i jej państw członkowskich o zwiększenie starań i wspieranie inicjatyw na szczeblu ONZ i delegatur w celu likwidacji dyskryminacji o podłożu kastowym; odnotowuje, że takie inicjatywy powinny obejmować promowanie konkretnych wskaźników, zdezagregowanych danych i specjalnych środków w celu rozwiązania problemu dyskryminacji o podłożu kastowym we wdrażaniu i monitorowaniu celów zrównoważonego rozwoju na 2030 r., przestrzeganie nowych wytycznych ONZ dotyczących dyskryminacji ze względu na pochodzenie oraz wsparcie dla państw;

Ludy tubylcze

41. wyraża głębokie zaniepokojenie, że ludy tubylcze na całym świecie padają ofiarą powszechnej i systematycznej dyskryminacji i prześladowań, w tym arbitralnych zatrzymań i zabójstw obrońców praw człowieka, przymusowych wysiedleń, masowego wykupu i dzierżawy ziemi oraz naruszeń ze strony korporacji; zauważa, że większość ludów tubylczych żyje poniżej progu ubóstwa; wzywa wszystkie państwa do uwzględnienia ludów tubylczych w procesie decyzyjnym dotyczącym strategii przeciwdziałania zmianie klimatu; wzywa państwa do ratyfikacji postanowień konwencji nr 169 MOP dotyczącej ludności tubylczej i plemiennej;

Wolność myśli, sumienia, religii lub przekonań

42. podkreśla, że wolność myśli, sumienia, religii lub przekonań (powszechniej nazywana wolnością religii lub przekonań) obejmująca także prawo do bycia osobą niewierzącą, prawo do przyjęcia postawy teistycznej, nieateistycznej, agnostycznej lub ateistycznej oraz prawo do apostazji i do niewyznawania żadnej religii musi być zagwarantowana na całym świecie i bezwarunkowo chroniona; wzywa Komisję, ESDZ i państwa członkowskie do nasilenia działań na rzecz wolności religii lub przekonań oraz zainicjowania dialogu z państwami i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, grup wyznaniowych i niewyznaniowych, humanistycznych i filozoficznych, kościołów, stowarzyszeń religijnych i wspólnot w celu zapobiegania aktom przemocy, prześladowaniu, nietolerancji i dyskryminacji ze względu na światopogląd, wolność sumienia, poglądy filozoficzne, religię lub przekonania; wyraża ubolewanie w związku z przepisami zakazującymi nawracania się i bluźnierstwa, które skutecznie ograniczają, a nawet eliminują wolność religii lub przekonań mniejszości religijnych i ateistów; apeluje również do Komisji, ESDZ i państw członkowskich o pełne wdrożenie wytycznych unijnych w sprawie wolności religii lub przekonań;

43. wzywa UE i państwa członkowskie do dalszego tworzenia sojuszy i zacieśniania współpracy z wieloma krajami i organizacjami regionalnymi w celu osiągnięcia pozytywnych zmian w odniesieniu do wolności religii lub przekonań, zwłaszcza na obszarach objętych konfliktami, gdzie grupy wyznaniowe, np. chrześcijanie na Bliskim Wschodzie, są najbardziej narażone; w pełni popiera praktykę UE polegającą na przejmowaniu wiodącej roli w zakresie rezolucji tematycznych Rady Praw Człowieka ONZ oraz w odniesieniu do wolności religii lub przekonań w ramach Zgromadzenia Ogólnego ONZ;

44. popiera prace i wysiłki osoby pełniącej funkcję specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii lub przekonań poza UE; ponawia apel do Rady i Komisji o przeprowadzenie przejrzystej i kompleksowej oceny skuteczności i wartości dodanej tego organu podczas procesu odnowy i wzmocnienia mandatu i pozycji wysłannika przez Komisję; nalega, by prace wysłannika były odpowiednio finansowane w celu zwiększenia skuteczności UE w tej dziedzinie;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

przypomina Radzie i Komisji o potrzebie odpowiedniego wspierania mandatu instytucjonalnego, zdolności i obowiązków specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii lub przekonań poza UE w stałym porozumieniu z organizacjami religijnymi i światopoglądowymi poprzez rozważenie możliwości wieloletniej kadencji z zastrzeżeniem corocznego przeglądu oraz dzięki rozwojowi sieci roboczych we wszystkich odnośnych instytucjach unijnych zgodnie z rezolucją z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie wytycznych UE i mandatu specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii i przekonań poza UE;

Wolność wypowiedzi, wolność mediów i prawo do informacji

45. zdecydowanie potępia zabójstwa, porwania, więzienie, zastraszanie i ataki – fizyczne i prawne – wobec wielu dziennikarzy, blogerów i sygnalistów oraz groźby, z którymi musieli się zmierzyć w 2018 r.; apeluje do UE, aby dołożyła wszelkich starań w celu ochrony tych osób w przyszłości; przypomina, że wolność wypowiedzi i wolne media sprzyjają rozwojowi kultury pluralizmu i stanowią podstawowe elementy fundamentów demokratycznego społeczeństwa; przypomina, że dziennikarze powinni móc swobodnie wykonywać swój zawód, nie obawiając się prześladowań ani uwięzienia; podkreśla, że wszelkie ograniczenia wolności wypowiedzi i mediów, np. usuwanie treści internetowych, muszą mieć charakter wyjątkowy i przestrzegać zasad konieczności i proporcjonalności, a także muszą być zapisane w prawie na mocy orzeczenia sądu;

46. wzywa UE, państwa członkowskie oraz zwłaszcza osobę pełniącą funkcję specjalnego przedstawiciela UE do zwrócenia szczególnej uwagi na ochronę wolności wypowiedzi oraz wolności, niezależności i pluralizmu mediów na całym świecie z myślą o lepszym monitorowaniu wszystkich rodzajów ograniczeń – w internecie i poza nim – nakładanych na wolność wypowiedzi i media oraz do systematycznego potępienia takich ograniczeń, a także do wykorzystania wszelkich dostępnych środków i instrumentów dyplomatycznych, by zlikwidować takie ograniczenia; podkreśla znaczenie potępienia i zwalczania w środowisku online i offline nawoływania do nienawiści i do przemocy, które stanowią bezpośrednie zagrożenie dla praworządności oraz wartości ucieleśnianych przez prawa człowieka; popiera inicjatywy pomagające oddzielić fałszywe informacje i informacje propagandowe wprowadzające w błąd od informacji zgromadzonych w wyniku rzetelnej i niezależnej pracy dziennikarskiej; podkreśla, że należy zadbać o skuteczne i systematyczne wdrażanie wytycznych UE w sprawie wolności wypowiedzi w internecie i poza nim oraz regularne monitorowanie ich wpływu;

Kara śmierci, tortury i inne formy brutalnego traktowania

47. potępia stosowanie w wielu krajach na całym świecie tortur, nieludzkiego i poniżającego traktowania oraz kary śmierci; wyraża zaniepokojenie liczbą wyroków skazujących i egzekucji motywowanych względami niespełniającymi warunków definicji poważnego przestępstwa, co jest sprzeczne z prawem międzynarodowym; wzywa kraje, które jeszcze tego nie uczyniły, aby niezwłocznie wprowadziły moratorium na wykonywanie kary śmierci jako krok w kierunku jej całkowitego zniesienia; apeluje do UE o aktywniejsze działania na rzecz zniesienia tortur i kary śmierci; wzywa UE i państwa członkowskie do zachowania szczególnej czujności względem państw, które grożą przywróceniem kary śmierci formalnie lub faktycznie; zwraca się o zakończenie handlu towarami używanymi do tortur i wykonywania kary śmierci;

48. uważa, że konieczne jest zwalczanie wszelkich form tortur i brutalnego traktowania, w tym przemocy psychicznej, stosowanych wobec osób osadzonych w więzieniu lub innych miejscach zatrzymań oraz wzmoczenie starań na rzecz przestrzegania prawa międzynarodowego w tej dziedzinie i zapewnienia zadośćuczynienia ofiarom; wyraża głębokie zaniepokojenie stanem więzień oraz warunkami w miejscach osadzenia w wielu krajach, włączając w to dostęp do opieki i leków, zwłaszcza w wypadku takich chorób jak zapalenie wątroby czy HIV; przypomina, że pozbawienie więźniów dostępu do opieki zdrowotnej stanowi brutalne traktowanie lub nawet tortury i może oznaczać nieudzielenie pomocy zagrożonej osobie; z zadowoleniem przyjmuje zrewidowaną politykę UE wobec państw trzecich dotyczącą tortur i innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania bądź karania; apeluje do państw członkowskich UE o uwzględnianie zabezpieczeń przeciwko torturom i innym formom brutalnego traktowania we wszystkich ich działaniach i politykach;

49. z zadowoleniem odnotowuje ustanowienie w 2017 r. unijnej Grupy Koordynacyjnej ds. Przeciwdziałania Torturom; w tym zakresie z zadowoleniem przyjmuje aktualizację prawodawstwa UE w drodze rezolucji ustawodawczej z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego traktowania lub karania⁽¹²⁾; podkreśla znaczenie dalszego pogłębiania współpracy z mechanizmami ONZ, organami regionalnymi i odpowiednimi podmiotami, takimi jak MTK, a także organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obrońcami praw człowieka w walce z torturami i innymi formami brutalnego traktowania;

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0467.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

Biznes a prawa człowieka

50. potwierdza, że działania wszystkich przedsiębiorstw, niezależnie od tego, czy prowadzą działalność w kraju czy za granicą, muszą być w pełni zgodne z międzynarodowymi standardami w zakresie praw człowieka; potwierdza ponadto znaczenie propagowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; podkreśla znaczenie europejskich przedsiębiorstw odgrywających czołową rolę w promowaniu międzynarodowych standardów dotyczących biznesu i praw człowieka; przypomina o odpowiedzialności przedsiębiorstw za dopilnowanie, aby w ich działalności i łańcuchach dostaw nie dochodziło do naruszeń praw człowieka, takich jak przymusowa praca i praca dzieci, pogwałcenie praw ludów tubylczych, masowy wykup i dzierżawa ziemi, groźby i ataki na obrońców i obrończynie praw człowieka oraz niszczenie środowiska;

51. podkreśla potrzebę ustanowienia międzynarodowego wiążącego instrumentu regulującego – w ramach międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka – działalność korporacji transnarodowych i innych przedsiębiorstw; apeluje o przedstawienie wniosku ustawodawczego w sprawie praw człowieka w przedsiębiorstwach i należytej staranności, aby zapobiegać naruszeniom w kontekście globalnej działalności firm oraz poprawić dostęp do wymiaru sprawiedliwości dla ofiar nadużyć korporacyjnych; podkreśla znaczenie pełnego wdrożenia przez wszystkie kraje Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz wzywa te państwa członkowskie UE, które nie przyjęły jeszcze krajowych planów działania w zakresie praw handlowych, by uczyniły to jak najszybciej; zachęca UE i państwa członkowskie do konstruktywnego uczestnictwa w pracach międzyrządowej grupy roboczej ONZ ds. międzynarodowych korporacji i innych przedsiębiorstw w odniesieniu do praw człowieka; uważa to za konieczny krok naprzód na rzecz promowania i ochrony praw człowieka;

52. apeluje do Komisji o zapewnienie, aby projekty wspierane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) były zgodne z polityką i zobowiązaniami UE w dziedzinie praw człowieka oraz aby istniały mechanizmy rozliczalności umożliwiające osobom zgłaszanie naruszeń związanych z działaniami EBI i EBOR; sądzi, że użytecznym dodatkowym narzędziem byłaby międzyinstytucjonalna grupa zadaniowa UE ds. biznesu i praw człowieka; apeluje do sektora prywatnego, w szczególności do przedsiębiorstw finansowych, ubezpieczeniowych i transportowych, o świadczenie usług na rzecz podmiotów humanitarnych niosących wsparcie, przy pełnym poszanowaniu wyłączeń ze względów humanitarnych i innych wyłączeń przewidzianych w przepisach UE; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie urzędu niezależnego kanadyjskiego rzecznika ds. odpowiedzialnej przedsiębiorczości;

53. odnotowuje z zadowoleniem system preferencji GSP+, ponieważ jest to środek stymulujący skuteczne wdrażanie 27 podstawowych konwencji międzynarodowych w obszarze praw człowieka i norm pracy; potwierdza, że globalne łańcuchy wartości przyczyniają się do wzmocnienia podstawowych międzynarodowych norm pracy, norm środowiskowych i standardów społecznych oraz stanowią szansę na zrównoważony postęp, zwłaszcza w krajach rozwijających się oraz w krajach w większym stopniu zagrożonych zmianą klimatu; podkreśla, że kraje spoza UE korzystające z systemu preferencji GSP+ powinny wykazać postęp we wszystkich aspektach praw człowieka; zauważa, że wzmocnione i skuteczne mechanizmy monitorowania mogą zwiększyć efekt dźwigni systemów preferencji handlowych w reakcji na naruszenia praw człowieka; wyraża poparcie dla wprowadzenia i wdrożenia klauzul praw człowieka w porozumieniach międzynarodowych między UE i państwami trzecimi, w tym w umowach handlowych i inwestycyjnych; apeluje do Komisji o systematyczne monitorowanie wdrażania tych klauzul, tak aby zapewnić ich przestrzeganie przez państwa beneficjentów systemu GSP, a także o regularne składanie sprawozdań Parlamentowi z przestrzegania praw człowieka przez kraje partnerskie;

Nowe technologie a prawa człowieka

54. podkreśla znaczenie opracowania strategii UE, która umożliwi wykorzystanie w służbie obywateli nowych technologii, takich jak sztuczna inteligencja, oraz zajęcie się potencjalnymi zagrożeniami, jakie nowe technologie stwarzają dla praw człowieka (co obejmuje dezinformację, masową inwigilację, fałszywe informacje, nawoływanie do nienawiści, restrykcje nakładane przez państwo oraz nadużywanie sztucznej inteligencji); ponadto zwraca uwagę na szczególne zagrożenie, jakie te technologie mogą stanowić w kontekście kontroli, ograniczania i udaremniania podejmowanych zgodnie z prawem działań; podkreśla znaczenie właściwej równowagi między prawami człowieka, w szczególności prawem do prywatności, a innymi uzasadnionymi względami takimi jak bezpieczeństwo lub zwalczanie przestępczości, terroryzmu i ekstremizmu; wyraża zaniepokojenie coraz powszechniejszym stosowaniem niektórych technologii podwójnego zastosowania obejmujących cyberinwigilację obrońców praw człowieka, dziennikarzy, przeciwników politycznych i prawników;

55. apeluje do UE i państw członkowskich UE o współpracę z państwami trzecimi w celu eliminacji represyjnych praktyk ustawodawczych i przepisów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i walki z terroryzmem; przypomina o obowiązku corocznej aktualizacji załącznika I do rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009⁽¹³⁾, w którym wymienia się produkty podwójnego zastosowania wymagające zezwolenia; podkreśla potrzebę skutecznej współpracy cyfrowej między rządami,

⁽¹³⁾ Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

sektorem prywatnym, społeczeństwem obywatelskim, środowiskami akademickimi i technicznymi, partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami w celu zapewnienia bezpiecznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu cyfrowej przyszłości dla wszystkich, zgodnie z międzynarodowymi przepisami dotyczącymi praw człowieka;

Migranci i uchodźcy

56. podkreśla pilną potrzebę zajęcia się podstawowymi przyczynami przepływów migracyjnych, takimi jak wojny, konflikty, reżimy autorytarne, prześladowania, sieci nieuregulowanej migracji, handel ludźmi, przemyt, ubóstwo, nierówności ekonomiczne i zmiana klimatu, oraz znalezienia długoterminowych rozwiązań opartych na poszanowaniu praw człowieka i godności; zwraca uwagę na konieczność tworzenia legalnych kanałów i dróg migracji oraz, w miarę możliwości, ułatwiania dobrowolnych powrotów, w tym zgodnie z zasadą non-refoulement;

57. wzywa do uwzględnienia zewnętrznego wymiaru kryzysu uchodźczego, w tym poprzez znalezienie trwałych rozwiązań konfliktów w drodze budowania współpracy i partnerstw z zainteresowanymi państwami trzecimi; uważa, że przestrzeganie międzynarodowego prawa uchodźczego i dotyczącego praw człowieka jest zasadniczym elementem współpracy z państwami trzecimi; podkreśla potrzebę podjęcia rzeczywistych działań, zgodnie z globalnymi porozumieniami w sprawie migracji i uchodźców, w celu zwiększenia samowystarczalności uchodźców, rozszerzenia dostępu do rozwiązań państw trzecich, poprawy warunków w zakresie praw człowieka w zarządzaniu migracją, w szczególności w krajach pochodzenia lub tranzytu, oraz w celu zapewnienia bezpiecznego powrotu z poszanowaniem godności; apeluje do UE i państw członkowskich o pełną przejrzystość w polityce na rzecz współpracy oraz w odniesieniu do przyznawania funduszy państwom trzecim na współpracę w dziedzinie migracji; uważa, że zasoby na rozwój i współpracę nie mogą być przekierowywane na inne cele i nie mogą trafiać do osób łamiących prawa człowieka; wzywa UE do poparcia inicjatywy UNHCR na rzecz eliminacji bezpaństwowości w UE i poza nią do 2024 r.;

58. potępia śmierć uchodźców i migrantów oraz naruszenia praw człowieka, których ofiarą padają na Morzu Śródziemnym; potępia także ataki na organizacje pozarządowe, które pomagają tym osobom; apeluje do UE i jej państw członkowskich o zwiększenie pomocy humanitarnej na rzecz wysiedleńców; apeluje do UE i jej państw członkowskich o zapewnienie wsparcia społecznościom przyjmującym uchodźców; podkreśla, że w związku z tym wdrażanie globalnych porozumień w sprawie migracji i uchodźców musi iść w parze z wdrażaniem Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, jak określono w celach zrównoważonego rozwoju, a także z większymi inwestycjami w krajach rozwijających się;

59. zaznacza, że alarmująca sytuacja klimatyczna i masowa utrata różnorodności biologicznej stanowią poważne zagrożenie dla praw człowieka; wzywa Komisję i ESDZ do podjęcia działań zmierzających do wypracowania strategii UE na rzecz ochrony zdrowego środowiska naturalnego przez ścisłą współpracę z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), które zainicjowało niedawno wspólną strategię z Programem ONZ ds. Ochrony Środowiska (UNEP); podkreśla, że według szacunków ONZ do 2050 r. pojawi się wielu uchodźców ekologicznych; przypomina o zadaniach i obowiązkach spoczywających na państwach i innych podmiotach odpowiedzialnych za łagodzenie skutków zmiany klimatu i zapobieganie jej negatywnemu wpływowi na prawa człowieka; z zadowoleniem przyjmuje międzynarodowe starania na rzecz wspierania integracji zagadnień związanych ze środowiskiem, katastrofami naturalnymi i zmianą klimatu z prawami człowieka; wzywa UE do aktywnego uczestnictwa w debacie międzynarodowej na temat ewentualnych ram normatywnych ochrony osób wysiedlonych z powodu zmiany klimatu i problemów środowiskowych;

Wspieranie demokracji

60. podkreśla, że UE powinna nadal aktywnie wspierać demokratyczny i skuteczny pluralizm polityczny instytucji działających w dziedzinie praw człowieka, niezależnych mediów, parlamentów i społeczeństwa obywatelskiego w kontekście wysiłków związanych z promowaniem demokracji w sposób uwzględniający kontekst, biorąc pod uwagę kulturowe i krajowe uwarunkowania odnośnych państw trzecich, aby wzmacniać dialog i partnerstwo; przypomina, że prawa człowieka stanowią podstawę procesów demokracji; z zadowoleniem odnotowuje w tym kontekście konsekwentne zaangażowanie Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji na Bałkanach Zachodnich oraz we wschodnim i południowym sąsiedztwie UE mające na celu krzewienie demokracji i poszanowania podstawowych praw i wolności; przypomina, że zdobyte doświadczenie i wnioski wyciągnięte z przejścia do demokracji w ramach polityki rozszerzenia i sąsiedztwa mogłyby pomóc we wskazaniu najlepszych praktyk, które mogłyby zostać zastosowane do wspierania i konsolidowania procesów demokracji na całym świecie; przypomina, że rozszerzenie UE okazało się najskuteczniejszym narzędziem wspierania demokracji, praworządności i praw człowieka na kontynencie europejskim, w związku z czym możliwość przystąpienia do UE powinna pozostać otwarta dla krajów pragnących tego dokonać, które wprowadziły reformy na mocy art. 49 TUE; wzywa UE do baczego śledzenia – w ramach wszystkich procesów rozszerzenia – wdrażania przepisów chroniących prawa człowieka i prawa osób należących do mniejszości;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

61. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady dotyczące demokracji z 14 października 2019 r. jako początek aktualizacji i doskonalenia podejścia UE do wzmacniania demokracji; w związku z tym podkreśla rolę edukacji w zakresie praw człowieka oraz demokratyzacji jako istotnych narzędzi wzmacniania tych wartości zarówno w Unii Europejskiej, jak i poza nią; podkreśla znaczenie przyjęcia specjalnych zasad finansowania unijnych programów wspierania demokracji z uwzględnieniem charakteru przemian demokratycznych; podkreśla potrzebę inwestowania w odpowiednie zasoby, aby lepiej koordynować programy wspierania demokracji i priorytety polityczne; popiera wysiłki zmierzające do zapewnienia przejrzystości wsparcia UE w tej dziedzinie; zobowiązuje się do promowania większej przejrzystości procesów demokratycznych, zwłaszcza finansowania kampanii politycznych i tematycznych przez różne podmioty niepaństwowe;

62. powtarza swoją pozytywną opinię na temat stałego unijnego wsparcia dla procedur wyborczych oraz na temat pomocy i wsparcia ze strony UE dla krajowych obserwatorów wyborczych; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje i w pełni popiera prace Zespołu ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów Parlamentu Europejskiego; przypomina znaczenie odpowiednich działań podejmowanych w następstwie sprawozdań i zaleceń misji obserwacji wyborów jako sposobu zwiększenia ich oddziaływania i wzmocnienia unijnego wsparcia dla standardów demokratycznych w danych krajach; podkreśla potrzebę popierania demokracji w całym cyklu wyborczym przez długoterminowe i elastyczne programy odzwierciedlające charakter przemian demokratycznych; wzywa do ścisłego monitorowania przypadków łamania praw człowieka w stosunku do kandydatów w trakcie procesu wyborczego, zwłaszcza w stosunku do osób należących do grup lub mniejszości znajdujących się w trudnej sytuacji;

o

o o

63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wysokiemu przedstawicielowi Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącemu Komisji, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, rządów i parlamentom państw członkowskich, Radzie Bezpieczeństwa ONZ, sekretarzowi generalnemu ONZ, przewodniczącemu 74. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, przewodniczącemu Rady Praw Człowieka ONZ, wysokiej komisarz NZ ds. praw człowieka i szefom delegatur UE.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0008

Realizacja wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne (2019/2136(INI))**

(2021/C 270/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa,
- uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych oraz Akt końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z Helsinek z 1975 r., opublikowany przez Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE),
- uwzględniając Traktat Północnoatlantycki z 1949 r. i wspólną deklarację w sprawie współpracy UE–NATO z 10 lipca 2018 r.,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa (WP) w sprawie odpowiedzialności politycznej ⁽¹⁾,
- uwzględniając globalną strategię z 2016 r. na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 7 czerwca 2017 r. pt. „Strategiczne podejście do kwestii odporności w ramach działań zewnętrznych UE” (JOIN(2017)0021),
- uwzględniając deklarację z Sofii z 17 maja 2018 r. i konkluzje Rady w sprawie rozszerzenia UE oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia z 26 czerwca 2018 r. i 18 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych A/RES70/1 z dnia 25 września 2015 r. zatytułowaną: „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 z 2000 r. ustanawiającą program działań na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,
- uwzględniając swoje zalecenie z dnia 15 listopada 2017 r. dla Rady, Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0054/2019),

⁽¹⁾ Dz.U. C 210 z 3.8.2010, s. 1.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0440.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- A. mając na uwadze, że Parlament ma obowiązek sprawowania nadzoru demokratycznego nad wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz wspólną polityką bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) i powinien uzyskać skuteczne niezbędne środki umożliwiające pełnienie tej roli;
- B. mając na uwadze, że działania zewnętrzne UE mają bezpośredni wpływ na dobrostan jej obywateli zarówno w UE, jak i poza nią oraz zmierzają do zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności, przy jednoczesnym promowaniu europejskich wartości: wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka; mając na uwadze, że wiarygodność Unii Europejskiej jako podmiotu działającego na rzecz światowego pokoju i bezpieczeństwa opiera się na praktycznym przestrzeganiu przez nią jej wartości, a zatem ukierunkowana na wartości polityka zagraniczna jest w bezpośrednim interesie Unii;
- C. mając na uwadze, że Unia Europejska może być promotorem swoich podstawowych europejskich wartości tylko pod warunkiem ich ochrony i poszanowania we wszystkich państwach członkowskich;
- D. mając na uwadze, że obserwujemy wycofywanie się tradycyjnych partnerów z areny światowej, rosnącą presję na współpracę wielostronną i wielostronne instytucje oraz coraz większą asertywność mocarstw regionalnych;
- E. mając na uwadze, że od pewnego czasu środowisko strategiczne Unii Europejskiej się pogarsza, w związku z czym silniejsza Europa występująca w stosunkach wewnętrznych jako jedność jest potrzebna bardziej niż kiedykolwiek wcześniej, aby sprostać licznym wyzwaniom mającym bezpośredni lub pośredni wpływ na państwa członkowskie i ich obywateli; mając na uwadze, że wśród kwestii wpływających na bezpieczeństwo obywateli UE można wymienić m.in. takie: konflikty zbrojne na wschodnich i południowych granicach kontynentu europejskiego i niestabilne państwa; terroryzm, a zwłaszcza dżihadyzm; cyberataki czy kampanie dezinformacyjne; zagraniczne ingerencje w europejskie procesy polityczne i wybory; rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, kwestionowanie porozumień dotyczących nieprolifracji; zaostrzenie konfliktów regionalnych, które doprowadziły do przymusowych przesiedleń i niekontrolowanych przepływów migracyjnych; napięcia związane z dostawami energii w państwach członkowskich Unii Europejskiej; rywalizacja o zasoby naturalne, zależność energetyczna i bezpieczeństwo energetyczne; rozwój przestępczości zorganizowanej na granicach i w Europie; osłabienie dążeń do rozbrojenia; zmiana klimatu;
- F. mając na uwadze, że terroryzm dżihadystów stanowi jedno z głównych wyzwań zagrażających bezpieczeństwu obywateli UE oraz że należy szybko, stanowczo i w skoordynowany sposób podjąć działania zarówno na poziomie wewnętrznym, jak i zewnętrznym;
- G. mając na uwadze, że żadne z państw członkowskich nie jest w stanie samodzielnie sprostać żadnemu z wyzwań, przed którymi stoją teraz kontynent europejski i jego bliskie otoczenie; mając na uwadze, że należy respektować i zagwarantować zasadę równości między państwami członkowskimi pod względem projektowania polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE oraz jej działań w tym obszarze; mając na uwadze, że należy respektować prerogatywy parlamentów narodowych w obszarze polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ich krajów; mając na uwadze, że ambitna, wiarygodna i skuteczna wspólna polityka zagraniczna musi być wspierana odpowiednimi zasobami finansowymi oraz terminowymi i zdecydowanymi działaniami ze strony UE; mając na uwadze, że instrumentów polityki zewnętrznej UE należy używać w sposób bardziej konsekwentny i spójny;
- H. mając na uwadze, że multilateralizm to jedyna gwarancja pokoju, bezpieczeństwa oraz zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi w wysoce spolaryzowanym środowisku międzynarodowym; mając na uwadze, że zagrożone są jego fundamenty, gdy kwestionuje się uniwersalne zasady i wartości, w tym podstawowe prawa człowieka, prawo międzynarodowe i prawo humanitarne, bądź się ich nadużywa; mając na uwadze, że multilateralizm stanowi sedno podejścia Unii Europejskiej do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zgodnie z postanowieniami TUE;
- I. mając na uwadze, że świat stoi w obliczu globalnej zmiany układu sił, przy czym głównym trendem w polityce zagranicznej jest konkurencja geopolityczna, która wymaga mechanizmów i zdolności umożliwiających szybkie, zgodne i adekwatne reakcje; mając na uwadze, że UE jest w dużej mierze nieobecna w tej światowej zmianie układu sił i konkurencji geopolitycznej ze względu na brak jedności wśród jej państw członkowskich;
- J. mając na uwadze, że dochodzące do głosu podmioty państwowe i nowe potęgi gospodarcze realizują potencjalnie destabilizujące ambicje globalne i regionalne, zagrażające pokojowi i stabilności w europejskim sąsiedztwie, co może mieć nieprzewidywalne konsekwencje nie tylko dla bezpieczeństwa europejskiego i światowego, lecz także dla pokoju; mając na uwadze, że istnieje ryzyko, że Europa znajdzie się na marginesie sfery decyzyjnej i poniesie poważne szkody spowodowane taką konkurencją; mając na uwadze, że ta światowa zmiana konfiguracji ułatwia przejmowanie władzy przez autorytarnych przywódców oraz powstawanie stosujących przemoc podmiotów niepaństwowych, a także masowych ruchów protestu;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- K. mając na uwadze, że środowisko bezpieczeństwa UE, które jest zależne od pokoju i stabilności w sąsiedztwie, jest bardziej niestabilne, nieprzewidywalne, złożone i podatne na presję z zewnątrz, która jest już wywierana w drodze wojny hybrydowej, w tym wrogiej propagandy ze strony Rosji i innych podmiotów, a także w postaci rosnącego zagrożenia ze strony radykalnych grup terrorystycznych, co uniemożliwia Unii wykonywanie swojej suwerenności i osiągnięcie strategicznej autonomii; mając na uwadze, że niestabilność i nieprzewidywalność sytuacji na granicach Unii i w jej bliskim sąsiedztwie stanowią bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa kontynentu; mając na uwadze, że bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne są ze sobą nierozdzielnie powiązane; mając na uwadze, że ta presja z zewnątrz ma wymiar zarówno fizyczny, jak i internetowy; mając na uwadze, że dezinformacja i inne formy obcej ingerencji ze strony sił zewnętrznych stanowią poważne zagrożenia dla europejskiej suwerenności oraz dla stabilności i bezpieczeństwa Unii;
- L. mając na uwadze, że nierówności społeczno-gospodarcze, represje, zmiana klimatu oraz brak partycypacyjnego włączenia to główne przyczyny światowego konfliktu; mając na uwadze, że w 2015 r. wszystkie państwa należące do ONZ przyjęły cele zrównoważonego rozwoju, zapewniające plan działania na rzecz równorzędnej, sprawiedliwej, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu współpracy globalnej;
- M. mając na uwadze, że skutki zmiany klimatu mają coraz większy wpływ na różne aspekty życia ludzkiego, a także na możliwości rozwoju, światowy ład geopolityczny i globalną stabilność; mając na uwadze, że ci, którzy dysponują mniejszymi zasobami umożliwiającymi przystosowanie się do zmiany klimatu, będą najbardziej dotknięci jej skutkami; mając na uwadze, że polityka zagraniczna UE powinna w większym stopniu skupiać się na promowaniu działań wielostronnych w drodze współpracy w konkretnych kwestiach mających związek z klimatem, w drodze budowania partnerstw strategicznych oraz pogłębiania współpracy i interakcji między państwami a podmiotami niepaństwowymi, w tym takimi, które w dużej mierze przyczyniają się do zanieczyszczenia środowiska na świecie;
- N. mając na uwadze, że na całym świecie prawa człowieka są coraz mniej szanowane; mając na uwadze, że mieszkańcy wszystkich regionów świata, nie mogąc liczyć na własne rządy, oczekują od Europy wsparcia zapewniającego poszanowanie przysługujących im praw człowieka;
- O. mając na uwadze, że polityka rozszerzenia UE jest skutecznym narzędziem polityki zagranicznej Unii; mając na uwadze, że europejska polityka sąsiedztwa jest kluczowym instrumentem w stosunkach ze wschodnimi i południowymi sąsiadami;
- P. mając na uwadze, że według szacunków ponad połowa przyrostu demograficznego na świecie do 2050 r. ma przypaść na Afrykę – całkowity przyrost na świecie ma wynieść 2,4 mld osób, z czego 1,3 mld w Afryce; mając na uwadze, że koncentracja tego przyrostu w niektórych najbardziej zagrożonych krajach w połączeniu ze skutkami zmiany klimatu doprowadzi do szeregu nowych wyzwań, które, jeśli nie zostaną bezzwłocznie podjęte, będą miały skrajnie problematyczne skutki zarówno dla tych krajów, jak i dla Unii; mając na uwadze, że według ostatniego sprawozdania Konferencji Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju (UNCTAD) w sprawie handlu i rozwoju z 2019 r. osiągnięcie celów określonych w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 wymagać będzie dodatkowych 2,5 bln USD rocznie;
- Q. mając na uwadze fiasko ważnych porozumień w sprawie kontroli zbrojeń i rozbrojenia oraz uwzględniając „powstające technologie”, takie jak cybertechnologia i broń autonomiczna, rozbrojenie, kontrola zbrojeń i nieprolifracja powinny stać się istotnym kierunkiem unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; mając na uwadze, że należy poddać przeglądowi i aktualizacji wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB⁽³⁾, tak aby kryteria były ściśle stosowane i wdrażane, oraz że niezbędne jest ustanowienie mechanizmu sankcji;

Stawką jest multilateralizm: pilnie potrzebna jest silna i zjednoczona Europa

1. przypomina, że w czasie gdy konkurujące siły w coraz większym stopniu kwestionują oparte na zasadach ład światowy, my, jako Europejczycy, musimy bronić uniwersalnych wartości, reguł i zasad – w szczególności multilateralizmu, prawa międzynarodowego, praworządności, demokracji, poszanowania praw człowieka, podstawowych wolności, wolnego i uczciwego handlu, rozwiązywania konfliktów bez uciekania się do przemocy, a także wspólnych europejskich interesów – zarówno poza UE, jak i w jej obrębie; podkreśla, że aby zachować wiarygodność jako obrońcy uniwersalnych wartości takich jak demokracja, Unia Europejska musi podejmować działania, które będą zgodne z jej własnymi zasadami;

⁽³⁾ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

2. podkreśla, że multilateralizm stanowi centralny element wysiłków UE na rzecz zapobiegania konfliktom oraz łagodzenia i rozwiązywania ich w oparciu o normy i zasady prawa międzynarodowego, Kartę Narodów Zjednoczonych oraz akt końcowy KBWE z Helsinek z 1975 r., jak też pozwala najlepiej zapewnić transnarodowy dialog polityczny, pokój i ustabilizowany porządek światowy; jest przekonany, że w związku ze znacznym pogorszeniem środowiska strategicznego – na Unii i jej państwach członkowskich spoczywa coraz większa odpowiedzialność za przyczynianie się do bezpieczeństwa międzynarodowego;

3. zauważa, że multilateralizm jest kamieniem węgielnym unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, najlepszym sposobem zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa oraz ochrony praw człowieka i dobrobytu; podkreśla, że podejście to niesie ze sobą korzyści dla ludzi w Europie i na całym świecie; dostrzega trojaki sposób do multilateralizmu oparte na następujących zasadach: przestrzeganie prawa międzynarodowego oraz zapewnienie, aby działania UE opierały się na zasadach i normach prawa międzynarodowego oraz współpracy, rozszerzenie multilateralizmu na nową globalną rzeczywistość, sprzyjające kolektywnemu podejściu i uwzględniające możliwość wykorzystania zdolności normatywnych UE, jej autonomii i wpływu w organizacjach międzynarodowych, z zachowaniem i powiększeniem ich wpływu, oraz reformowanie organizacji międzynarodowych, dostosowanie organizacji wielostronnych tak, aby realizowały swoje cele; dostrzega, że aby multilateralizm mógł być skuteczny, należy uwzględnić i rozwiązać problem nierówności sił między państwem a podmiotami niepaństwowymi; wyraża uznanie dla Unii w związku ze zdecydowanym poparciem przez nią porozumienia paryskiego, regionalnych porozumień pokojowych oraz rozbrojenia jądrowego;

4. wyraża ubolewanie z powodu stopniowego wycofywania się Stanów Zjednoczonych z multilateralnego porządku światowego, czyli przede wszystkim ich wycofania się z porozumienia paryskiego, ze wspólnego wszechstronnego planu działania (JCPOA), Rady Praw Człowieka ONZ i UNESCO, oraz z powodu decyzji USA o zawieszeniu finansowania, które przyznały Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA); popiera podtrzymanie i pełne wdrożenie przez wszystkie strony porozumienia jądrowego z Iranem jako integralnej części globalnego porządku wielostronnego i reżimu nieproliferaacji oraz jako wkładu w bezpieczeństwo regionalne na Bliskim Wschodzie; odrzuca jednostronne i eksterytorialne ponowne nałożenie sankcji przez Stany Zjednoczone po ich wycofaniu się z porozumienia jądrowego z Iranem jako poważną ingerencję w uzasadnione interesy UE w zakresie gospodarki i polityki zagranicznej; apeluje do UE i państw członkowskich o wzmocnienie jedności, zdolności odstraszenia i odporności na sankcje wtórne ze strony państw trzecich, a także o gotowość do przyjęcia środków zaradczych wobec każdego kraju naruszającego uzasadnione europejskie interesy przez sankcje wtórne;

5. wyraża ubolewanie, że partnerstwo transatlantyckie stoi w obliczu licznych wyzwań i zakłóceń, uważa jednak, że nadal jest ono niezbędne dla bezpieczeństwa i dobrobytu po obu stronach Atlantyku; ubolewa nad stopniowym wycofywaniem się USA z wielostronnego i opartego na zasadach ładu światowego;

6. ponownie apeluje do państw członkowskich o wsparcie reformy składu i funkcjonowania Rady Bezpieczeństwa; podkreśla, że UE zobowiązała się do wzmocnienia roli ONZ na arenie międzynarodowej;

7. apeluje o silniejszą, zjednoczoną, skuteczną, proaktywną i bardziej strategiczną Unię Europejską, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że właśnie rozpoczął się nowy europejski cykl polityczny oraz że polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Unii ulega zmianom; uważa, że żadne pojedyncze państwo członkowskie UE nie jest w stanie samo skutecznie reagować na dzisiejsze globalne wyzwania; podkreśla potrzebę współpracy europejskiej mającej na celu wywieranie wpływu na sytuację na świecie, co wymaga wspólnego podejścia i nie byłoby możliwe, gdyby UE była podzielona; wzywa UE do wzmocnienia starań na rzecz ochrony interesów i wartości, a zarazem do występowania w charakterze wiarygodnego partnera międzynarodowego; uważa, że ważne jest wzmocnienie własnej skuteczności UE oraz jej uprawnień w zakresie egzekwowania na szczeblu międzynarodowym, i apeluje do instytucji unijnych, by były zorientowane na obywatela i działały w interesie ludzi; podkreśla, że UE powinna komunikować cele polityki, określać priorytety i cele angażujące przeciętnego obywatela, ukierunkowane na ludzi, nie na proces, zapewniające konkretne rezultaty i nieprowadzące do wzrostu biurokracji; wzywa UE do pogłębienia dialogu z rządami i podmiotami pozarządowymi z państw trzecich w związku z opracowywaniem propozycji politycznych mających wymiar międzynarodowy, aby umożliwić UE przemawianie jednym głosem;

8. powtarza, że pilnie potrzebne jest wzmocnienie odporności i niezależności UE poprzez wzmocnienie WPZiB zaangażowanej na rzecz pokoju, bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego, praw człowieka, sprawiedliwości społecznej, podstawowych wolności i praworządności w UE i na świecie; podkreśla, że wiarygodność UE na świecie zależy od podtrzymywania i przestrzegania tych zasad; uważa, że taka wzmocniona WPZiB powinna być bardziej spójna i obejmować nie tylko tradycyjną miękką siłę, lecz również silną wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony, skuteczną politykę sankcji i transgraniczną współpracę antyterrorystyczną; ponawia swój apel o szybkie przyjęcie unijnego mechanizmu sankcji za naruszenia praw człowieka (czyli unijnej wersji tzw. „ustawy Magnickiego”), umożliwiającego stosowanie ukierunkowanych sankcji wobec osób będących współsprawcami poważnych naruszeń praw człowieka;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

9. uważa, że Unia Europejska powinna stać się wiarygodnym i skutecznym światowym podmiotem, tak aby mogła wziąć na siebie w odpowiedzialny i konkretny sposób proaktywną i wyrazistą rolę globalnego lidera na scenie międzynarodowej oraz uwolnić swój polityczny potencjał refleksji i działania w charakterze siły geopolitycznej wywierającej znaczący wpływ, zarazem broniąc celów artykułu 21 TUE, swoich uniwersalnych reguł i zasad, swoich wspólnych wartości, poczynając od pokoju i praw człowieka, oraz interesów i promując je na świecie, a jednocześnie pomagając w rozwiązywaniu konfliktów na całym świecie i kształtując globalny ład; ponownie zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia strategicznej autonomii UE, w szczególności usprawnionego procesu decyzyjnego, potencjału i odpowiednich zdolności obronnych, co zostało uznane w globalnej strategii UE oraz potwierdzone w czerwcu 2018 r. przez 28 szefów państw lub rządów – strategicznej autonomii, która zmierza do promowania dysponującej większymi zdolnościami, niezależnej UE w czasach nasilającej się konkurencji geopolitycznej;

10. w pełni popiera decyzję przewodniczącej Komisji dotyczącą przekształcenia organu wykonawczego UE w „Komisję działającą w sposób geopolityczny”, skupiającą się na budowie statusu podmiotu wiarygodnego w działaniach zewnętrznych, który będzie systematycznie uwzględniał kwestie związane z działaniami zewnętrznymi; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do koordynowania wymiaru zewnętrznego działań Komisji oraz do zapewnienia silniejszego powiązania między wewnętrznymi i zewnętrznymi aspektami naszych polityk; podkreśla, że od Komisji działającej w sposób geopolityczny oczekiwano by zatem, aby przyjęła raczej proaktywne niż reasywne podejście do spraw światowych i aby zapewniła, by mandat ten został odzwierciedlony w kolejnych wieloletnich ramach finansowych; uważa w związku z tym, że Unia Europejska powinna dążyć do tego, aby stać się podmiotem bardziej asertywnym, bez uszczerbku dla jej statusu siły normatywnej; podkreśla, że Komisja działająca w sposób geopolityczny powinna dążyć do zabezpieczenia swoich interesów z pełnym poszanowaniem prawa międzynarodowego i własnych wartości; zaznacza, że UE powinna angażować się we współdziałanie ze wszystkimi siłami w duchu kooperacji i otwartości, zastrzegając sobie przy tym prawo do wycofania się w razie konieczności;

11. potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz globalnej strategii UE jako decydującego odejścia od doraźnego zarządzania kryzysowego na rzecz zintegrowanego podejścia do polityki zagranicznej Unii Europejskiej; uważa, że strategiczny przegląd globalnej strategii UE byłby na czasie i potrzebny, zwłaszcza w świetle niektórych głębokich zmian geopolitycznych, które miały miejsce od jej przyjęcia (rozbieżności polityczne na osi atlantyckiej, wyłonienie się nowych, bardziej asertywnych sił, takich jak Chiny, zaostrzenie się kryzysu klimatycznego itd.), z których wszystkie mają poważne konsekwencje dla celów Unii w dziedzinie polityki zagranicznej i ogólnej polityki bezpieczeństwa; w związku z tym apeluje do wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o rozpoczęcie procesu powszechnych pluralistycznych konsultacji, które zaczną się od państw członkowskich i czołowych ekspertów w dziedzinie polityki zagranicznej UE wywodzących się spoza instytucji unijnych, lecz obejmą także organizacje społeczeństwa obywatelskiego;

12. uważa, że Unia powinna w większym stopniu oprzeć się na instrumentach dotyczących handlu i rozwoju, takich jak umowy dwustronne i umowy o wolnym handlu zawierane z państwami trzecimi, poprzez uzależnienie ratyfikacji umowy od przyjęcia porozumienia paryskiego i podstawowych europejskich wartości;

13. uważa ponadto, że UE, aby utrzymać swoją wiarygodność na zewnątrz, powinna uczynić klauzule dotyczące praw człowieka istotnym elementem porozumień z państwami trzecimi, traktując je warunkowo i stosując w razie konieczności;

14. uważa, że Unia Europejska musi być w stanie szybciej i skuteczniej reagować na kryzysy, przy użyciu wszystkich posiadanych narzędzi dyplomatycznych i ekonomicznych, oraz przewidzieć więcej misji cywilnych i wojskowych w ramach WPBiO; przypomina, że w tym celu powinna kłaść większy nacisk na zapobieganie konfliktom na wczesnym etapie przez uwzględnianie podstawowych przyczyn niestabilności i tworzenie instrumentów pozwalających na radzenie sobie z nimi; przypomina w związku z tym o potrzebie znacznego wzmocnienia zasobów budżetowych UE w kolejnych WRF oraz co najmniej podwojenia funduszy przeznaczonych na zapobieganie konfliktom, budowanie pokoju i mediacje; przypomina o fundamentalnej roli UE pod względem wspierania demokracji w europejskim sąsiedztwie, zwłaszcza przez programy wsparcia w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji;

15. podkreśla, że Unia Europejska musi przejść od podejścia reasywne do antycypacyjnego i połączyć siły ze swoimi strategicznymi partnerami o podobnym nastawieniu, zwłaszcza NATO i krajami wschodzącymi, aby bronić opartego na zasadach ładu światowego, którego fundamentem jest prawo międzynarodowe i humanitarne oraz traktaty wielostronne; przypomina, że unijna WPZiB opiera się na partnerstwie i multilateralizmie, co pomaga jednoczyć odpowiednie siły regionalne i krajowe; podkreśla pilną potrzebę rozważenia nowych elastycznych form współpracy w ramach sojuszy, zwłaszcza w wymiarze monitorowania i kontroli przepływów technologicznych, handlowych i inwestycyjnych, oraz znalezienia innowacyjnych i inkluzywnych mechanizmów współpracy przez rozwijanie inteligentnego multilateralizmu; apeluje o wspólne wysiłki na rzecz zreformowania organizacji wielostronnych tak, aby realizowały swoje cele;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

16. opowiada się za polityką zagraniczną UE, która zjednoczy instytucje unijne i państwa członkowskie w poparciu dla wspólnej i silnej polityki zagranicznej na szczeblu UE i w ten sposób zwiększy wiarygodność UE; popiera pomysł, by taka polityka zdecydowanie wspierała kluczową rolę wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa / wiceprzewodniczącego Komisji; zachęca do tworzenia doraźnych koalicji państw członkowskich, które przyczyniają się do zwiększania elastyczności i szybkości reakcji działań zewnętrznych Unii, przy jednoczesnym zmniejszeniu presji powstającej w związku z koniecznością osiągnięcia konsensusu między państwami członkowskimi; podkreśla potrzebę ponownego ustanowienia form ściślejszej współpracy między wiceprzewodniczącym Komisji / wysokim przedstawicielem Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa a ministrami spraw zagranicznych, z upoważnieniem tych ostatnich do występowania w imieniu UE w celu wzmacniania spójności i legitymacji demokratycznej UE; apeluje o UE lepiej komunikującą swoją wizję oraz cele WPZiB obywatelom w całej Unii Europejskiej;

17. apeluje o większą solidarność i wzmożoną koordynację między UE a jej państwami członkowskimi; przypomina o potrzebie zapewnienia wzajemnej spójności różnych dziedzin polityki zewnętrznej Unii oraz spójności tej polityki z innymi strategiami politycznymi obejmującymi wymiar zewnętrzny, a także koordynowania ich z międzynarodowymi partnerami; uważa, że współpraca między państwami członkowskimi jest niezbędna do ochrony demokracji, wspólnych wartości, wolności i standardów społecznych i środowiskowych UE; podkreśla potrzebę poszerzenia współpracy między państwami członkowskimi, krajami partnerskimi i organizacjami międzynarodowymi; przypomina o znaczeniu art. 24 ust. 3 TUE, w którym podkreśla się, że państwa członkowskie popierają bez zastrzeżeń politykę zewnętrzną i bezpieczeństwa Unii w duchu lojalności i wzajemnej solidarności oraz powstrzymują się od wszelkich działań, które byłyby sprzeczne z interesami Unii; podkreśla, że, jak przewiduje Traktat, Rada do Spraw Zagranicznych UE stanowi forum, na którym ministrowie krajowi przedstawiają swoje poglądy i uzgadniają politykę, oraz że po uzgodnieniu polityki państwa członkowskie całkowicie wspierają wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w jej realizacji, w tym w ramach ich własnych działań dyplomatycznych;

18. podkreśla, że Unia Europejska musi w pełni wdrożyć postanowienia przewidziane w traktacie lizbońskim i skuteczniej używać swoich istniejących instrumentów; apeluje, by Unia Europejska działała w sposób bardziej jednolity i spójny, aby usprawnić swoje procesy decyzyjne i stać się skutecznym i wiarygodnym podmiotem w działaniach zewnętrznych, w czym kluczową rolę pełni Europejska Służba Działań Zewnętrznych;

Wzmocnienie Parlamentu Europejskiego jako filaru WPZiB

19. podkreśla, że Unia Europejska będzie mogła w pełni realizować swój potencjał jedynie wówczas, gdy będzie przemawiać jednym głosem i występować zgodnie oraz gdy podejmowanie decyzji zostanie przesunięte krok po kroku ze szczebla krajowego na ponadnarodowy, przy pełnym wykorzystaniu możliwości oferowanych przez Traktaty UE, instytucje UE i ich procedury, a także przy pełnym poszanowaniu zasady pomocniczości i respektowaniu kompetencji państw członkowskich; podkreśla, że aby osiągnąć ten cel, Unia Europejska powinna użyć wszystkich możliwych środków, w tym oferowanych przez dyplomację parlamentarną;

20. powtarza w związku z tym, że przez lata Parlament rozwijał szereg instrumentów i sieci w dziedzinie działań zewnętrznych, takie jak wspólne komisje parlamentarne i komisje współpracy parlamentarnej z państwami trzecimi, a także delegacje międzyparlamentarne, delegacje ad hoc i misje obserwacji wyborów, które to instrumenty są zarówno odrębne w stosunku do instrumentów władzy wykonawczej UE, jak też mają wobec nich charakter uzupełniający; zwraca uwagę na uprawnienia nadzorcze i kontrolne wykonywane przez Parlament i podkreśla, że jego sprawozdania i rezolucje zasługują na większą uwagę; wskazuje na znaczenie zgromadzeń parlamentarnych jako przestrzeni współpracy i dialogu instytucjonalnego oraz na ich cenny wkład w działania zewnętrzne Unii Europejskiej, jak też w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; podkreśla potrzebę wspierania ich działalności i zagwarantowania prawidłowego przebiegu ich pracy;

21. podkreśla zasadniczą rolę unijnych misji obserwacji wyborów; podkreśla polityczną odpowiedzialność głównych obserwatorów, nominowanych spośród posłów do Parlamentu Europejskiego; apeluje w związku z tym o bardziej zintegrowane podejście do unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, obejmujące wymiar parlamentarny; apeluje o ściślejszą współpracę międzyinstytucjonalną przy tworzeniu strategii postępowania wobec regionów i państw trzecich, ze zwróceniem szczególnej uwagi na Bałkany Zachodnie i kraje Partnerstwa Wschodniego; przypomina o znaczeniu dyplomacji parlamentarnej i stosunków międzyparlamentarnych dla wspierania tych celów; stwierdza, że jego własna rola w WPZiB i na arenie międzynarodowej powinna zostać wzmocniona; wskazuje, że istnieje potrzeba, by UE i państwa członkowskie współpracowały nad określeniem ogólnej strategii politycznej na rzecz nowego ukierunkowania dyplomacji parlamentarnej, obejmującego bardziej zintegrowane podejście do polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, i dostosowały swój sposób działania;

22. podkreśla rolę każdej z instytucji zaangażowanych w WPZiB/WPBiO w przeglądzie jej metod pracy oraz ocenie najlepszego sposobu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Traktatów;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

23. apeluje o ulepszoną współpracę międzyinstytucjonalną zapewniającą Parlamentowi informacje w odpowiednim czasie, aby mógł on wyrazić w razie potrzeby swoją opinię, a Komisja i ESDZ mogły uwzględnić poglądy Parlamentu; apeluje o efektywne i kompleksowe udostępnianie informacji przez Komisję i ESDZ, tak aby Parlament mógł skutecznie i terminowo odgrywać swoją rolę nadzorczą, w tym w dziedzinie WPZiB; z zadowoleniem odnotowuje zobowiązanie się wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do lepszego i szybszego informowania Parlamentu o podstawowych opcjach WPZiB, angażowania go w dokonywanie wyborów w tych sprawach oraz konsultowania się z nim w tej dziedzinie;
24. apeluje o wzmocnienie roli Parlamentu w zakresie nadzoru nad działaniami zewnętrznymi UE i ich kontroli, w tym poprzez prowadzenie dalszych regularnych konsultacji z wiceprzewodniczącym Komisji / wysokim przedstawicielem Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, ESDZ i Komisją; apeluje o sfinalizowanie negocjacji w sprawie dostępu Parlamentu do szczególnie chronionych informacji Rady w dziedzinie WPZiB i WPBiO;
25. zauważa, że jeśli/gdy dojdzie do brexitu, władza wykonawcza UE powinna zapewnić parlamentarnej Komisji Spraw Zagranicznych (AFET), jako głównej komisji odpowiedzialnej za stosunki z państwami trzecimi, wszystkie niezbędne informacje umożliwiające jej nadzorowanie, w imieniu Parlamentu, procesu negocjacji zgodnie z art. 218 TFUE oraz wnoszenie w odpowiednim czasie wkładu w przyszłe porozumienia ze Zjednoczonym Królestwem, które będą wymagać zgody Parlamentu; podkreśla znaczenie przyszłej współpracy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem w dziedzinie WPZiB i WPBiO oraz dostrzega potrzebę znalezienia kreatywnych rozwiązań;
26. zwraca uwagę na starania UE na rzecz stałego dążenia do podtrzymywania i wzmocnienia wolnego i otwartego ładu międzynarodowego opartego na poszanowaniu zasady praworządności;
27. domaga się ustanowienia mechanizmu konsultacji z Komisją Spraw Zagranicznych i odpowiednimi organami przed przyjęciem strategii dotyczącej WPZiB lub komunikatu w tej sprawie ze strony Komisji i ESDZ;
28. apeluje o bardziej strategiczne podejście, większą spójność, zgodność i komplementarność, zgodnie z zapisami Traktatów, między instrumentami finansowania zewnętrznego UE a WPZiB w celu umożliwienia Unii uporania się z coraz większymi wyzwaniami w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; podkreśla, że wiarygodna i skuteczna WPZiB musi opierać się na wystarczających środkach finansowych; apeluje o udostępnienie tych środków na działania zewnętrzne UE w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 oraz o skoncentrowanie przez UE swoich zasobów na strategicznych priorytetach;
29. odnotowuje wniosek Komisji dotyczący połączenia większości istniejących instrumentów działań zewnętrznych w jeden instrument, Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR); powtarza, że połączenie instrumentów działań zewnętrznych w pojedynczy fundusz może skutkować synergiami, skutecznością i szybkością procesu decyzyjnego oraz wypłaty środków, nie powinno jednak skutkować przekierowaniem finansowania Unii przeznaczanego na nadrzędne i realizowane od dawna cele polityki zagranicznej, którymi są eliminacja ubóstwa, zrównoważony rozwój i ochrona praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje uproszczoną strukturę instrumentów działań zewnętrznych zaproponowaną w ramach ISWMR; wzywa do wprowadzenia należytych mechanizmów kontroli i równowagi, wystarczającego poziomu przejrzystości oraz strategicznego wkładu politycznego i regularnego nadzoru nad wdrożeniem ze strony Parlamentu; podkreśla znaczenie zasady zróżnicowania pomocy dla krajów sąsiedztwa w większym stopniu angażujących się w reformy europejskie, zgodnie z zasadą „więcej za więcej” i „mniej za mniej”;
30. podkreśla potrzebę wzmocnienia roli Parlamentu do celów nadzoru i kierowania w odniesieniu do wszystkich instrumentów działań zewnętrznych UE, w tym do Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej na lata 2021–2027 (IPA III); zwraca uwagę na rolę Instrumentu na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju (IcSP), w szczególności we wspieraniu pokoju i stabilności na całym świecie; oczekuje terminowego przyjęcia instrumentów na okres po 2020 r., w tym Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, co umożliwi uniknięcie niepotrzebnych niedopasowań poziomu płynności;
31. uważa, że zapobieganie konfliktom, budowanie pokoju i mediacja, a także pokojowe rozstrzygnięcie przedłużających się konfliktów, zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie UE, powinny być priorytetem w nadchodzących latach; podkreśla, że to podejście zapewniłoby wysoką europejską wartość dodaną pod względem politycznym, społecznym, gospodarczym i bezpieczeństwa; przypomina, że działania w zakresie zapobiegania konfliktom i mediacji w konfliktach pomagają potwierdzać obecność i wiarygodność Unii na arenie międzynarodowej i że należy je realizować w ramach całościowego podejścia łączącego kwestie bezpieczeństwa, dyplomacji i rozwoju; przypomina, że konieczna jest konsolidacja Unii Europejskiej jako wpływowego podmiotu o charakterze globalnym oraz inwestowanie w zapobieganie konfliktom

Środa, 15 stycznia 2020 r.

i mediacje w konfliktach; wzywa UE, aby nadal priorytetowo traktowała zapobieganie konfliktom i mediację w konfliktach; podkreśla cenny wkład Parlamentu w dziedzinie rozwiązywania konfliktów i wkładu w mediacje, dialog i promowanie wartości demokracji, praworządności, poszanowania mniejszości i praw podstawowych, zwłaszcza w krajach Bałkanów Zachodnich, Partnerstwa Wschodniego i południowego sąsiedztwa oraz wzywa do dalszego rozwoju współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie mediacji; z zadowoleniem przyjmuje większą rolę UE w rozwiązywaniu konfliktów i budowaniu zaufania w ramach istniejących uzgodnionych formatów i zasad negocjacyjnych lub wspieraniu ich;

32. przypomina o znaczeniu zdecydowanej europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS), w ramach której UE zobowiązuje się do wspólnego realizowania interesów społecznych, politycznych i gospodarczych z krajami partnerskimi ze wschodu i południa; podkreśla strategiczną rolę, jaką Unia może odegrać w ramach EPS w celu wzmocnienia odporności partnerów UE jako kluczowego priorytetu w stawianiu czoła zagrożeniom i presji, których doświadczają; dostrzega, że aby być silnym podmiotem globalnym, Unia Europejska musi być istotnym podmiotem w sąsiedztwie;

33. przypomina, że nowoczesne demokracje wymagają w pełni funkcjonujących organów ustawodawczych i w związku z tym podkreśla znaczenie wspierania pracy parlamentów zarówno na Bałkanach Zachodnich, jak i w sąsiedztwie;

34. dostrzega znaczenie stabilności wschodniego sąsiedztwa dla stabilności Unii oraz potencjał UE pod względem stymulowania przekształceń w sąsiednich regionach i krajach; ponownie wyraża poparcie dla Partnerstwa Wschodniego, które w 2019 r. obchodziło swoje dziesięciolecie; podkreśla jednak, że aby odnosiło ono większe sukcesy, potrzebne są nowe inicjatywy i zobowiązania z obu stron (tzn. ze strony UE i jej partnerów); zachęca do rozwoju jeszcze bliższych stosunków z państwami Partnerstwa Wschodniego; w tym ukierunkowanych strategii na rzecz Ukrainy, Gruzji i Mołdawii i podkreśla znaczenie uwzględnienia takich idei jak strategia trójki 2030 oraz pomysłów zgłaszanych przez trzy najbardziej zaawansowane kraje partnerstwa wschodniego stowarzyszone z UE; zaznacza, że podejście to powinno być oparte na zasadzie „więcej za więcej” i „mniej za mniej”, realizowanej przez instytucje UE oraz koalicję państw członkowskich o podobnym nastawieniu (tzw. proces europejskiej trójki), z akcentem na konkretne projekty programy odpowiadające najlepszym praktykom z zakresu procesu berlińskiego oraz integracji Europejskiego Obszaru Gospodarczego; uważa, że sukces przekształceń w krajach Partnerstwa Wschodniego, zwłaszcza w państwach stowarzyszonych z UE, którymi są Ukraina, Mołdawia i Gruzja, może przynieść pozytywne rezultaty, co może mieć również wpływ na społeczeństwo sąsiadujące z nimi Rosji;

35. przypomina i podkreśla, że współpraca z krajami Partnerstwa Wschodniego i innymi krajami sąsiedztwa UE powinna być dla WPBiZ priorytetem z uwagi na fakt, że rozwój i demokratyzacja tych krajów leżą w żywotnym interesie UE; apeluje do Komisji i do ESDZ, aby nadal wzmacniały powiązania gospodarcze i w zakresie łączności oraz wykorzystywały umowy handlowe i stowarzyszeniowe, dostęp do jednolitego rynku i zacieśnione kontakty międzyludzkie, w tym poprzez ułatwienia wizowe i liberalizację reżimu wizowego pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów; podkreśla, że powyższe środki mogłyby stanowić zachętę do stymulowania reform demokratycznych i przyjmowania europejskich zasad i norm;

36. potwierdza zaangażowanie UE na rzecz wspierania suwerenności, integralności terytorialnej i politycznej niezależności Ukrainy oraz wszystkich państw Partnerstwa Wschodniego w ich granicach uznanych przez społeczność międzynarodową, zgodnie z prawem, normami i zasadami międzynarodowymi w celu zwiększenia wsparcia dla osób dotkniętych konfliktami, osób wewnątrznie przesiedlonych i uchodźców i w celu przeciwdziałania próbom destabilizacji podejmowanym przez państwa trzecie, w szczególności przez Rosję; odrzuca używanie siły lub groźby użycia siły do rozwiązywania konfliktów; ponownie wyraża przekonanie, że obecne konflikty we wszystkich krajach Partnerstwa Wschodniego powinny zostać rozstrzygnięte zgodnie z normami i zasadami prawa międzynarodowego; w pełni podtrzymuje politykę nieuznawania bezprawnej aneksji Krymu; zdecydowanie podkreśla znaczenie proaktywnej postawy opartej na prawie międzynarodowym wobec przedłużających się konfliktów we wschodnim sąsiedztwie; potępia ponadto dalszą militaryzację na okupowanych terytoriach gruzińskich Abchazji i Regionu Cchinwali/Osetii Południowej oraz wzywa Rosję do wypełnienia zobowiązań na mocy prawa międzynarodowego; podkreśla, że po upływie ponad dekady od zakończenia rosyjskiej agresji w Gruzji i wejścia w życie zawieszenia broni uzgodnionego przy pośrednictwie UE Rosjanie nadal w sposób rażąco naruszają niektóre z własnych warunków, a proces borderyzacji granicy postępuje; apeluje o wzmocnienie mandatu i widoczności Misji Obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji (EUMM); zwraca się do Federacji Rosyjskiej, jako do władzy okupacyjnej, o honorowanie jej zobowiązań międzynarodowych oraz o zapewnienie EUMM swobodnego dostępu do regionów okupowanych;

37. z zadowoleniem przyjmuje potwierdzenie przez przewodniczącą Komisji europejskiej perspektywy Bałkanów Zachodnich i podkreśla swoje zaangażowanie na rzecz rozszerzenia, które pozostaje kluczowym kierunkiem polityki i jest siłą napędową UE; powtarza, że stanowisko UE w sprawie rozszerzenia musi być ambitne i wiarygodne;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

38. apeluje o wiarygodną strategię rozszerzenia UE na Bałkanach Zachodnich, opartą na spełnieniu ścisłych i sprawiedliwych warunków zgodnie z kryteriami kopenhaskimi; ze względów związanych z polityką zagraniczną strategia ta pozostaje ważnym narzędziem promowania bezpieczeństwa poprzez zwiększanie odporności krajów w regionie mającym dla UE znaczenie strategiczne;

39. powtarza, że poza ogólną WPZiB celem polityki UE w odniesieniu do Bałkanów Zachodnich jest prowadzenie ich w działaniach zmierzających do przystąpienia do Unii; podkreśla, że ten proces rozszerzenia oparty jest na zasługach i zależy od poszanowania przez te kraje kryteriów kopenhaskich, zasad demokracji, respektowania podstawowych wolności, praw człowieka i mniejszości, praworządności oraz ich indywidualnych osiągnięć pod względem spełniania wymaganych kryteriów;

40. podkreśla wagę trwającego procesu reform, wywierającego wpływ na transformację w krajach partnerskich; potwierdza swoje zobowiązanie na rzecz wsparcia zorientowanych na UE reform i projektów, w szczególności skupiających się na dalszym wzmacnianiu praworządności i dobrego rządzenia, ochronie praw podstawowych oraz promowaniu pojednania, stosunków dobrosąsiedzkich i współpracy regionalnej; z ubolewaniem odnotowuje spowolnienie tego procesu;

Wzmocnienie WPZiB w celu stawienia czoła zagrożeniom globalnym

41. apeluje o wzmocnienie zdolności UE i państw członkowskich do autonomicznego działania w obszarze bezpieczeństwa i obrony; podkreśla, że skuteczne i bliskie partnerstwo z organizacjami partnerskimi, takimi jak ONZ czy NATO, oraz innymi instytucjami międzynarodowymi, takimi jak Unia Afrykańska i OBWE, jest ważniejsza niż kiedykolwiek wcześniej; podkreśla, że NATO jest dla UE kluczowym partnerem w dziedzinie bezpieczeństwa; podkreśla znaczenie ścisłej współpracy z NATO we wszystkich kwestiach związanych z obronnością oraz w stawianiu czoła wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa, przed którymi stoi UE i jej sąsiedztwo, w szczególności w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym;

42. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki UE na rzecz wzmocnienia europejskiego bezpieczeństwa i obronności, służące lepszej ochronie Unii i jej obywateli oraz wnoszeniu wkładu w pokój i stabilność w sąsiedztwie i poza nim zgodnie ze wspólną deklaracją w sprawie współpracy między UE a NATO z dnia 10 lipca 2018 r.;

43. podkreśla rolę NATO jako istotnego filaru bezpieczeństwa europejskiego i z zadowoleniem przyjmuje trwający proces rozszerzenia NATO, przyczyniający się do stabilności i dobrobytu Europy;

44. jest zdania, że głosowanie większością kwalifikowaną może poprawić skuteczność unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz przyspieszyć proces decyzyjny; apeluje do Rady o regularne korzystanie z tego rodzaju głosowania w przypadkach przewidzianych w art. 31 ust. 2 TUE oraz apeluje do Rady Europejskiej o podjęcie tej inicjatywy dzięki wykorzystaniu klauzuli pomostowej zawartej w art. 31 ust. 3 TUE; zachęca Radę, aby rozważyła stosowanie tego rodzaju głosowania również w innych obszarach WPZiB;

45. wyraża poparcie dla europejskiej debaty na temat nowych formatów, takich jak Europejska Rada Bezpieczeństwa, w pełnym dialogu i współpracy z państwami członkowskimi, oraz na temat środków ściślejszej współpracy w obrębie UE i organów międzynarodowych w celu usprawnienia procesu decyzyjnego w dziedzinie bezpieczeństwa;

46. z zadowoleniem przyjmuje decyzję przewodniczącej Komisji, aby w ciągu pięciu lat zbudować prawdziwą i funkcjonującą Europejską Unię Obrony i apeluje o przejrzystą wymianę informacji z Parlamentem i państwami członkowskimi w celu ustanowienia unii obrony; uważa, że w tym kontekście UE powinna optymalnie wykorzystać już istniejące mechanizmy i instrumenty, takie jak stała współpraca strukturalna (PESCO) mobilność wojskowa i Europejski Fundusz Obronny (EFO), które mają na celu poprawę zdolności krajowych i europejskich oraz wsparcie poprawy efektywności europejskiego przemysłu obronnego; apeluje o utworzenie mechanizmu demokratycznej kontroli parlamentarnej w odniesieniu do wszystkich nowych instrumentów w dziedzinie obronności;

47. podkreśla potrzebę zapewnienia ciągłej oceny stałej współpracy strukturalnej (PESCO) oraz Europejskiego Funduszu Obronnego i ich zdolności do wnoszenia wkładu w realizację celów WPZiB, zapewnienia odpowiednich środków zgodnie z zobowiązaniami w ramach PESCO oraz skutecznego i spójnego wdrażania decyzji UE, w tym poprzez bardziej zintegrowaną europejską bazę technologiczno-przemysłową sektora obronnego (EDTIB), tak by zagwarantować, że Unia pozostanie otwarta na współpracę;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

48. przypomina, że art. 20 ust. 2 TUE zawierający przepisy dotyczące wzmocnionej współpracy oferuje państwom członkowskim dodatkowe możliwości osiągnięcia postępów w dziedzinie WPZiB i dlatego należy go wykorzystywać;

49. przypomina, że zmiana klimatu wpływa na wszystkie aspekty życia ludzkiego, w tym zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów i przemocy; podkreśla, że w polityce zagranicznej Unii należy uwzględnić kwestie bezpieczeństwa klimatu oraz gotowość do egzekwowania globalnego zarządzania środowiskiem;

50. podkreśla, że UE powinna rozwijać zdolności w zakresie monitorowania zagrożeń związanych ze zmianą klimatu, co powinno obejmować politykę uwrażliwiania na konflikty i zapobiegania kryzysom; dostrzega w tym kontekście, że powiązanie środków z zakresu przystosowania się do zmiany klimatu i budowania pokoju pomaga w zapobieganiu konfliktom; podkreśla potrzebę opracowania kompleksowego i antycypacyjnego podejścia do zmiany klimatu; apeluje do UE i jej państw członkowskich o wykazanie dużej ambicji na międzynarodowej konferencji klimatycznej i wywiązanie się z podjętych zobowiązań; podkreśla wartość polityki klimatycznej pod tym względem;

51. zwraca uwagę na potrzebę opracowania kompleksowego podejścia do zmiany i bezpieczeństwa klimatu zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju, w szczególności z celami nr 13 i 1, a także na potrzebę zapewnienia sprawiedliwego i wystarczającego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu na mocy porozumienia paryskiego oraz przeznaczenia na takie działania większych środków finansowych w ramach obecnego Instrumentu na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju i przyszłego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR);

52. podkreśla rosnące geopolityczne znaczenie Arktyki i jego wpływ na sytuację pod względem bezpieczeństwa w UE i na świecie; apeluje do UE o pracę nad spójniejszą polityką wewnętrzną i zewnętrzną UE, strategią dotyczącą Arktyki i konkretnym planem działania na rzecz zaangażowania UE w Arktyce, z uwzględnieniem także aspektu bezpieczeństwa i geostrategicznego; odnotowuje zdolność UE do przyczyniania się do rozwiązywania potencjalnych problemów dotyczących bezpieczeństwa i wymiaru geostrategicznego;

53. apeluje o silniejsze poparcie strategii Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskiego ze względu na coraz większe wyzwania dotyczące wolności żeglugi, zarówno na świecie, jak i w sąsiedztwie; domaga się stałego poszanowania wolności żeglugi oraz ukierunkowania środków na deeskalację i zapobieganie konfliktom oraz incydentom zbrojnym;

54. wyraża ubolewanie w związku narastaniem napięć i powtarzającymi się naruszeniami prawa morza oraz międzynarodowego prawa morskiego w wielu ze światowych węzłów żeglugowych, takich jak Morze Południowochińskie, cieśnina Ormuz, Zatoka Adenijska, Zatoka Gwinejska; przypomina o niestabilnej sytuacji na Morzu Azowskim; odnotowuje, że wiele z tych napięć miewa często charakter geopolityczny;

55. apeluje do UE o podjęcie aktywnych środków oraz o rozważenie środków ograniczających w reakcji na poważne naruszenia wolności żeglugi i międzynarodowego prawa morskiego;

56. przypomina, że skuteczne międzynarodowe reżimy kontroli broni, rozbrojenia i nieprolifracji stanowią kamień węgielny bezpieczeństwa światowego i europejskiego; zauważa, że nieodpowiedzialne transfery broni do państw trzecich poddają w wątpliwość i osłabiają WPZiB, w szczególności starania UE na rzecz pokoju, stabilności i zrównoważonego rozwoju; domaga się ścisłej zgodności z ośmioma kryteriami przedstawionymi we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB w sprawie kontroli wywozu sprzętu wojskowego oraz wzywa do ustanowienia mechanizmu monitorowania i kontroli na szczeblu UE w tym zakresie; podkreśla potrzebę dysponowania skutecznym i wydajnym przemysłem obronnym finansowanym ze środków pochodzących z podatków oraz wspierania przez UE bardziej zintegrowanego rynku wewnętrznego produktów obronnych, a także skoordynowanej polityki wspierania badań i rozwoju w dziedzinie obronności; wzywa państwa członkowskie UE, aby uczyniły kwestię wielostronnego rozbrojenia jądrowego priorytetem unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; jest zdania, że UE musi kontynuować starania zmierzające do utrzymania porozumienia jądrowego z Iranem; apeluje do wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o wykorzystanie wszystkich znajdujących się w jego dyspozycji środków politycznych i dyplomatycznych w celu utrzymania wspólnego wszechstronnego planu działania (JCPOA) i nowego układu o ograniczeniu broni strategicznych (nowy START) oraz o wprowadzenie w życie spójnej i wiarygodnej strategii na rzecz negocjacji wielostronnych w sprawie środków w zakresie regionalnej deeskalacji i budowania zaufania w Zatoce Perskiej, angażującej wszystkie podmioty w regionie; podkreśla, że zdolność UE do utrzymywania kontaktów dyplomatycznych ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami to ważny atut, który należy w tym celu w pełni wykorzystać;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

57. apeluje do państw członkowskich o pełne przestrzeganie wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB w sprawie kontroli wywozu broni, do ścisłego wypełniania zobowiązań wynikających ze wspólnego stanowiska, w szczególności kryterium czwartego w sprawie pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionie, w odniesieniu do ich polityki dotyczącej wywozu broni do Turcji oraz o nałożenie embarga na broń na Turcję w związku z jej bezprawną inwazją na północy Syrii oraz jej bezprawnymi działaniami we wschodnim regionie basenu Morza Śródziemnego, a zwłaszcza jej inwazją w wyłącznej strefie ekonomicznej i na wodach terytorialnych Republiki Cypryjskiej; ponownie wyraża przekonanie, że wspólne stanowisko należy poddać przeglądowi i aktualizacji, tak aby kryteria były ściśle stosowane i wdrażane i aby niezbędne było ustanowienie mechanizmu sankcji; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do priorytetowego traktowania tej sprawy;

58. apeluje do wiceprzewodniczącego komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o wspieranie wielowymiarowej strategii współpracy międzyregionalnej z Ameryką Łacińską i Karaibami w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, o wspieranie wspólnej obrony porządku wielostronnego, wzmocnienia współpracy w walce z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną, walki ze zmianą klimatu i jej skutkami dla stabilności społecznej, politycznej i gospodarczej, a także o promowanie dialogu jako narzędzia umożliwiającego znalezienie wypracowanych w toku negocjacji, pokojowych rozwiązań konfliktów politycznych, których jesteśmy świadkami;

59. apeluje o rozważenie możliwości utworzenia nowego forum współpracy wielostronnej wśród sojuszników zachodnich, tj. UE, USA, Japonii, Kanady, Korei Południowej, Australii i Nowej Zelandii, w oparciu o spuściznę Komitetu Koordynacyjnego Wielostronnej Kontroli Eksportu; podkreśla, że zakres obowiązków nowego forum powinien obejmować monitorowanie i kontrolę eksportu technologii i przepływów handlowych do państw bandyckich oraz newralgicznych inwestycji w takich państwach;

60. podkreśla, że pogłębienie istotnych stosunków z Azją Wschodnią i Południowo-Wschodnią ma zasadnicze znaczenie dla opartej na zasadach, kompleksowej i zrównoważonej strategii UE dotyczącej łączenia Europy i Azji; popiera w związku z tym zrównoważoność, podejście oparte na zasadach i WRF jako instrument o decydującym znaczeniu;

61. odnotowuje rozbudowę zaplecza wojskowego w regionie i wzywa wszystkie zainteresowane strony do poszanowania wolności żeglugi, do rozwiązywania sporów za pomocą środków pokojowych oraz do powstrzymania się od działań jednostronnych zmierzających do zmiany status quo, w tym na Morzu Wschodniocihńskim i Południowocihńskim oraz w Cieśninie Tajwańskiej; wyraża obawę, że ingerencje zagraniczne ze strony reżimów autokratycznych w związku z nadchodzącymi wyborami powszechnymi, dokonywane z wykorzystaniem dezinformacji i cyberataków, zagrażają demokracjom Azji oraz stabilności regionu; ponownie wyraża poparcie dla znaczącego członkostwa Tajwanu w organizacjach międzynarodowych oraz uczestnictwa w wykorzystywanych przez nie mechanizmach i prowadzonych przez nie działaniach;

62. podkreśla, że Komisja powinna włączyć strategię w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego do wysiłków UE na rzecz cyfryzacji i promować tę inicjatywę we wszystkich państwach członkowskich w ramach zdecydowanego zaangażowania politycznego i gospodarczego na rzecz innowacji cyfrowych;

63. apeluje do wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji i państw członkowskich o wzmocnienie wysiłków zmierzających do stawienia czoła zagrożeniom cybernetycznym i hybrydowym będących kombinacją niejednoznacznych postaw poprzez wzmocnienie cyberobrony UE i jej państw członkowskich oraz ich odporności na zagrożenia hybrydowe, a także poprzez budowę cyberodporności infrastruktury krytycznej; apeluje w związku z tym o rozwijanie kompleksowych wspólnych zdolności i metod w zakresie analizowania ryzyka i podatności; podkreśla, że skuteczne uporanie się z tymi wyzwaniami wymaga lepszej koordynacji; przypomina, że komunikacja strategiczna i dyplomacja publiczna powinny wzmacniać wpływy geopolityczne UE i jej ogólny wizerunek na świecie, a także chronić jej interesy;

64. podkreśla, że zagraniczna ingerencja w sprawy UE stanowi poważne zagrożenie dla jej bezpieczeństwa i stabilności; zdecydowanie popiera wzmocnienie zdolności Unii Europejskiej w dziedzinie komunikacji strategicznej; wzywa w związku z tym o dalsze wsparcie dla trzech grup zadaniowych ds. komunikacji strategicznej (Wschód, Południe i Bałkany Zachodnie); wzywa o większe wsparcie dla zespołu ds. komunikacji strategicznej ESDZ, gdyż odgrywa on istotną rolę, poprzez przekształcenie go w pełnoprawną jednostkę w ramach ESDZ, odpowiedzialną za sąsiedztwo wschodnie i południowe, przy zapewnieniu odpowiedniego personelu i stosownych środków budżetowych, ewentualnie za pomocą dodatkowej specjalnej linii budżetowej;

65. apeluje do państw członkowskich o wzmocnienie ich zdolności oraz zachęca do współpracy i wymiany informacji w celu uniemożliwienia podmiotom państwowym i niepaństwowym z państw trzecich dokonywania wrogich ingerencji w procesy decyzyjne UE i państw członkowskich; jest zdania, że do osiągnięcia tego celu mogłyby przyczynić się zwiększone zdolności Unii Europejskiej w dziedzinie komunikacji strategicznej;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

66. podkreśla, że ingerencja w wybory to część szerszej strategii wojny hybrydowej i że w związku z tym reakcja na nią pozostaje zasadniczą kwestią polityki bezpieczeństwa i zagranicznej; apeluje do wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji i państw członkowskich o opracowanie kompleksowej strategii zwalczania zagranicznych ingerencji w wyborach oraz dezinformacji w krajowych i europejskich procesach demokratycznych, których źródłem jest m.in. popierana przez państwo propaganda rosyjska;

67. odnotowuje, że Rosja jest głównym źródłem hybrydowych i konwencjonalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa UE i jej państw członkowskich oraz aktywnie dąży do osłabienia europejskiej jedności, niezależności, uniwersalnych wartości i norm międzynarodowych; stwierdza, że chociaż przy obecnym przywództwie w Moskwie nie można spodziewać się zmiany w agresywnej polityce, w bardziej odległej przyszłości możliwe są w tym kraju zmiany w kierunku większej demokratyzacji i europeizacji; apeluje w związku z tym o wzmożenie starań o wzmocnienie odporności UE i jej państw członkowskich oraz o opracowanie długoterminowej strategii UE wobec Rosji, opartej na trzech filarach: odstraszania, powstrzymywania i transformacji;

68. apeluje do Rady o uzupełnienie zestawu narzędzi UE w dziedzinie praw człowieka i polityki zagranicznej o reżim sankcji w rodzaju globalnej ustawy Magnickiego, umożliwiający jej zamrażanie aktywów i nakładanie zakazów wydawania wiz dla osób zaangażowanych w poważne naruszenia praw człowieka;

69. podkreśla potrzebę korzystania przez UE z jej przewagi konkurencyjnej, tak aby mogła szybko zdobyć strategiczną pozycję w międzynarodowym wyścigu powstających technologii, informatyki, obronności, energii odnawialnej, wdrażaniu sieci 5G i we Wspólnym Przedsięwzięciu w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali; podkreśla potrzebę autonomicznego, niezawodnego i opłacalnego dostępu UE do przestrzeni kosmicznej, dzięki czemu UE uniknie uzależnienia od gigantów technologicznych i cyfrowych z państw trzecich; zaznacza, że rozwój niezawodnej technologii sztucznej inteligencji ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia strategicznej autonomii Europy, zwłaszcza w zakresie podejmowania decyzji i zdolności; w związku z tym wzywa Unię do utrzymania i zwiększenia inwestycji w tej dziedzinie;

70. uznaje zasadniczą rolę misji cywilnych i wojskowych prowadzonych w ramach WPBiO, którym należy zapewnić niezbędne zasoby ludzkie i materialne w celu utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom, zwiększenia bezpieczeństwa międzynarodowego oraz wzmocnienia europejskiej tożsamości i autonomii strategicznej UE; wyraża ubolewanie z powodu osłabienia skuteczności tych misji i operacji w ramach WPBiO poprzez utrzymujące się wady strukturalne, znaczne różnicowanie pod względem wkładów państw członkowskich oraz ograniczenia ich mandatów;

71. uważa, że UE nie wykorzystała jeszcze odpowiednio swoich bogatych zasobów w dziedzinie WPBiO; apeluje do wiceprzewodniczącego Komisji/ wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji i państw członkowskich o wzmocnienie wysiłków w dziedzinie współpracy dotyczącej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w celu wzmocnienia cywilnych i wojskowych misji w dziedzinie WPBiO, poprawienia ich zdolności operacyjnej przez zwiększenie elastyczności, podniesienia ich efektywności i skuteczności w terenie oraz zapewnienia, aby ich mandaty były szersze, bardziej dopracowane i jasne; uważa, że nowe instrumenty takie jak Europejski Instrument na rzecz Pokoju mogłyby wzmocnić solidarność i usprawnić podział obciążenia między państwami członkowskimi pod względem wnoszenia wkładu w operacje WPBiO, a także mogłyby bardziej ogólnie pomóc w zwiększeniu skuteczności działań zewnętrznych UE;

72. przypomina, że inkluzywne podejście do zapobiegania konfliktom, ich łagodzenia i rozstrzygania ma podstawowe znaczenie dla długoterminowej skuteczności; przypomina, że szanse na pomyślne rozwiązanie konfliktu rosną, gdy podczas całego procesu przestrzega się parytetu płci i zasady równouprawnienia; apeluje o większe zaangażowanie kobiet w takie misje, także na stanowiskach kierowniczych, w tym w przestrzeni decyzyjnej i negocjacyjnej; zaznacza, że aspekt płci powinien być bardziej systematycznie uwzględniany w misjach i operacjach WPBiO oraz apeluje o aktywne wnoszenie wkładu we wdrażanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz uzupełniających ją rezolucji w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, a także rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2250 (2015) w sprawie młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa; w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia strukturalnego włączenia kobiet, młodzieży, obrońców praw człowieka, mniejszości religijnych, etnicznych i innych mniejszości do wszystkich jej działań związanych z zarządzaniem konfliktami;

73. apeluje o skuteczne uwzględnianie równouprawnienia płci i praw mniejszości w strategicznych i operacyjnych aspektach działań zewnętrznych UE, co mogłoby obejmować ukierunkowane programowanie w nowym instrumencie finansowym ISWMR; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie wiceprzewodniczącego Komisji/ wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, zgodnie z którym przed wygaśnięciem jego mandatu 40 % stanowisk kierowniczych i stanowisk szefów delegatury ma być obsadzonych przez kobiety; apeluje do ESDZ o przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu aktualnych informacji o stopniu wdrożenia tego zobowiązania;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

74. podkreśla, że zagrożenie terroryzmem utrzymuje się zarówno w Europie, jak i poza nią; zdecydowanie uważa, że walka z terroryzmem powinna pozostać dla UE priorytetem w nadchodzących latach; wzywa nową Komisję Europejską do przedstawienia planu przeciwdziałania terroryzmowi;

75. podkreśla znaczenie wzmocnienia i zagwarantowania współpracy w zakresie wywiadu w UE, zważywszy na to, że terroryzm stanowi zagrożenie dla kluczowych wartości europejskich i naszego bezpieczeństwa oraz wymaga wielowymiarowego podejścia obejmującego służby graniczne, policyjne, sądownicze i wywiadowcze wszystkich państw członkowskich, a także państw trzecich;

o

o o

76. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwom członkowskim.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0009

Realizacja wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za 2018 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne (2019/2135(INI))

(2021/C 270/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 20 grudnia 2013 r., 26 czerwca 2015 r., 15 grudnia 2016 r., 22 czerwca 2017 r., 28 czerwca 2018 r., 14 grudnia 2018 r. oraz 20 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony z 25 listopada 2013 r., 18 listopada 2014 r., 18 maja 2015 r., 27 czerwca 2016 r., 14 listopada 2016 r., 18 maja 2017 r., 17 lipca 2017 r., 25 czerwca 2018 r. oraz 17 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa – globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony 28 czerwca 2016 r. przez wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącą Komisji (wysoka przedstawiciel / wiceprzewodnicząca Komisji),
- uwzględniając wspólne oświadczenia przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji oraz sekretarza generalnego NATO z 8 lipca 2016 r. i 10 lipca 2018 r.,
- uwzględniając wspólny zestaw 42 wniosków zatwierdzony 6 grudnia 2016 r. przez Radę Unii Europejskiej i Radę Północnoatlantycką oraz sprawozdania z postępów z 14 czerwca i 5 grudnia 2017 r. dotyczące wdrażania tych wniosków, a także nowy zestaw 32 wniosków zatwierdzony przez obie rady 5 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając dokument otwierający debatę na temat przyszłości europejskiej obronności z 7 czerwca 2017 r. (COM(2017)0315),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2013 r. w sprawie struktur wojskowych UE: stan obecny i przyszłe perspektywy ⁽¹⁾,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych oraz Akt końcowy z Helsinek z 1 sierpnia 1975 r. przyjęty przez Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2017 r. w sprawie strategii kosmicznej dla Europy ⁽²⁾,
- uwzględniając swoje zalecenia dla Rady, Komisji i ESDZ, z 15 listopada 2017 r., w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 144.

⁽²⁾ Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 11.

⁽³⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 130.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 18.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie skutków konstytucyjnych, prawnych i instytucjonalnych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – możliwości oferowane przez Traktat z Lizbony ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie mandatu do rozmów trójstronnych dotyczących projektu budżetu na rok 2018 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie mobilności wojskowej ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 z dnia 18 lipca 2018 r. ustanawiające Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 18 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Obronny ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa) ⁽¹⁰⁾, z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽¹¹⁾ oraz z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽¹²⁾,
- uwzględniając dokument pt. „Plan realizacji globalnej strategii w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony”, przedstawiony 14 listopada 2016 r. przez wysoką przedstawiciel / wiceprzewodniczącą Komisji,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie stosunków między UE a NATO ⁽¹³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. „Europejski plan działań w sektorze obrony” (COM(2016)0950),
- uwzględniając nowy pakiet dotyczący obronności, zaprezentowany 7 czerwca 2017 r. przez Komisję w komunikacie prasowym pt. „Europa, która broni – Komisja rozpoczyna debatę na temat tworzenia Unii bezpieczeństwa i obrony”,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ⁽¹⁴⁾, z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ⁽¹⁵⁾ oraz z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając fakt, że Rosja dopuściła się nielegalnej inwazji oraz aneksji Krymu,
- uwzględniając układ o całkowitej likwidacji pocisków raketowych pośredniego zasięgu (układ INF), powtarzające się naruszenia tego układu ze strony Rosji, w tym rozwijanie i rozmieszczanie naziemnych systemów pocisków manewrujących 9M729 oraz wycofanie się USA i Rosji z tego układu,
- uwzględniając naruszenie przez Rosję przestrzeni powietrznej i granic morskich państw członkowskich,

⁽⁵⁾ Dz.U. C 263 z 25.7.2018, s. 125.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 253.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0498.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 200 z 7.8.2018, s. 30.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0430.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 50.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 36.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0514.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0257.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 89.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 47.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0513.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- uwzględniając coraz większą obecność gospodarczą i wojskową Chin w krajach śródziemnomorskich i afrykańskich,
- uwzględniając zagrożenie terroryzmem wewnętrznym i zewnętrznym, głównie ze strony grup takich jak ISIS i Al-Kaida,
- uwzględniając nowe technologie, takie jak sztuczna inteligencja, zdolności kosmiczne i komputery kwantowe, które stwarzają nowe możliwości dla ludzkości, ale również stawiają polityce obronnej i zagranicznej nowe wyzwania, wymagające jasnej strategii i konsensusu między sojusznikami,
- uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 24 czerwca 2014 r. w sprawie C-658/11, Parlament Europejski, popierany przez Komisję Europejską, przeciwko Radzie Unii Europejskiej ⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając Plan działania na rzecz mobilności wojskowej UE opublikowany 28 marca 2018 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia strategicznego partnerstwa ONZ–UE w zakresie operacji pokojowych i zarządzania kryzysowego: priorytety na lata 2019–2021, przyjęte w dniu 18 września 2018 r.,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0052/2019),

Długotrwałe niepewna i nieprzewidywalna sytuacja w zakresie bezpieczeństwa

1. odnotowuje trwale pogarszanie się środowiska bezpieczeństwa Unii, która stoi w obliczu wielu wyzwań mających bezpośredni lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo państw członkowskich i ich obywateli – są to: konflikty zbrojne i niestabilne państwa na kontynencie europejskim i w jego pobliżu powodujące masowe wysiedlenia ludności i łamanie praw człowieka ułatwane przez międzynarodowe sieci przestępczości zorganizowanej, terroryzm dżihadystyczny, ataki cybernetyczne, zagrożenia hybrydowe i walka przeciwko krajom europejskim, osłabienie dążeń do rozbrojenia i międzynarodowych systemów kontroli zbrojeń, rosnące zagrożenia dla zasobów naturalnych, brak bezpieczeństwa energetycznego i zmiana klimatu;
2. uważa, że brak stabilności i nieprzewidywalność na granicach Unii i w jej bezpośrednim sąsiedztwie (Afryka Północna, Bliski Wschód, Kaukaz, Bałkany, wschodnia część Morza Śródziemnego, rosyjska agresja przeciwko Ukrainie i Gruzji itp.), jak również w jej dalszym sąsiedztwie (Sahel, Róg Afryki itp.) stanowią zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa kontynentu; podkreśla nierozzerwalny związek między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym; uznaje, że aktywne zaangażowanie w sąsiedztwie leży w interesie Unii Europejskiej;
3. stwierdza, że niektórzy globalni gracze (Stany Zjednoczone, Chiny, Rosja), ale także coraz liczniejsi gracze regionalni (Turcja, Iran, Arabia Saudyjska itp.) chcą zaznaczyć swoją pozycję przez jednostronne stanowiska dyplomatyczne, grę sojuszy, działania destabilizujące o charakterze głównie hybrydowym i rozwijanie potencjału militarnego;
4. podkreśla rosnące znaczenie geopolityczne Arktyki i jej wpływ na bezpieczeństwo w UE i na świecie; wzywa UE do wypracowania spójniejszej polityki wewnętrznej i zewnętrznej, strategii dotyczącej Arktyki oraz konkretnego planu działania w sprawie zaangażowania UE w Arktyce, z uwzględnieniem również kwestii bezpieczeństwa i aspektu geostrategicznego; zauważa, że UE może przyczynić się do rozwiązywania potencjalnych wyzwań geostrategicznych i dotyczących bezpieczeństwa;
5. wyraża poważne zaniepokojenie ogólnie destabilizującym zachowaniem Turcji, w tym jej nielegalną działalnością w cypryjskiej wyłącznej strefie ekonomicznej (w.s.e.) i na szelfie kontynentalnym, naruszającą prawo międzynarodowe i stosunki dobrosąsiedzkie oraz zagrażającą pokojowi i stabilności w już i tak niestabilnym regionie;

⁽¹⁷⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości (wielka izba) z dnia 24 czerwca 2014 r., *Komisja Europejska przeciwko Radzie Unii Europejskiej*, C-658/11, ECLI:EU:C:2014:2025.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

6. ubolewa, że w tej sytuacji niektórzy z tych graczy celowo omijają lub próbują zniszczyć wielostronne mechanizmy, zasady określone w Karcie Narodów Zjednoczonych i odnośne przepisy prawa międzynarodowego niezbędne do utrzymania pokoju; zauważa, że mogą oni stać się bezpośrednim zagrożeniem dla bezpieczeństwa UE i narazić na szwank stosunki dwustronne między UE a krajami partnerskimi;
7. podkreśla znaczenie wielostronnych negocjacji między UE a zainteresowanymi stronami, mających przeciwdziałać groźbie rozprzestrzeniania broni jądrowej; wzywa ponadto do poparcia nowego układu, który zastąpi układ INF, oraz odnowienia Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (NPT) w 2020 r.;
8. podkreśla, że zacieśnienie stosunków z Azją Wschodnią i Południowo-Wschodnią ma zasadnicze znaczenie dla opartej na zasadach, kompleksowej i zrównoważonej strategii UE na rzecz konektywności; odnotowuje rozwój militarny w regionie i wzywa wszystkie zaangażowane strony do poszanowania wolności żeglugi, rozwiązywania sporów w sposób pokojowy oraz powstrzymania się od jednostronnych działań mających na celu zmianę status quo, w tym na Morzu Wschodniochińskim i Południowochińskim oraz w Cieśninie Tajwańskiej; wyraża zaniepokojenie w związku z zagranicznymi ingerencjami reżimów autokratycznych, polegającymi na dezinformacji i atakach cybernetycznych wymierzonych w przebieg zbliżających się wyborów parlamentarnych, co zagraża demokracjom azjatyckim i stabilności w regionie; ponownie podkreśla poparcie dla członkostwa Tajwanu w organizacjach, mechanizmach i działaniach międzynarodowych;
9. jest zaniepokojony prowadzonymi przez Rosję działaniami i polityką, które nadal destabilizują i zmieniają środowisko bezpieczeństwa; podkreśla, że wciąż trwa okupacja wschodniej Ukrainy przez Rosję, nie wdrożono porozumień mińskich, nie zaprzestano też nielegalnej aneksji i militaryzacji Krymu i Donbasu; wyraża zaniepokojenie trwającymi zamrożonymi konfliktami utrzymywanymi przez Rosję w Europie (w Mołdawii i Gruzji); podkreśla, że należy przemawiać jednym głosem w sprawie polityki UE w tych sprawach;
10. nadal potępia rosyjską interwencję wojskową i nielegalną aneksję Półwyspu Krymskiego; popiera niepodległość, suwerenność i integralność terytorialną Ukrainy;
11. ponownie podkreśla znaczenie spójności polityki UE w razie okupacji lub aneksji terytorium;
12. stwierdza, że Unia zbyt wolno reaguje i dostosowuje się politycznie, dyplomatycznie i militarnie do nowych kryzysów i nowego kontekstu międzynarodowego; uważa, że w tej szczególnej dziedzinie, jaką jest obronność, niewystarczające inwestycje, brak zdolności i interoperacyjności, a także i przede wszystkim polityczna niechęć do wdrożenia solidnych postanowień traktatów europejskich oraz rozliczne formy współpracy między państwami członkowskimi osłabiają zdolność Unii do odgrywania decydującej roli w kryzysach zewnętrznych i urzeczywistnienia jej pełnego potencjału; uznaje i podkreśla ponadto, że żaden kraj nie jest w stanie samodzielnie stawić czoła wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa na kontynencie europejskim i w jego najbliższym otoczeniu; zwraca się do Rady Europejskiej, by uznała głosowanie większością kwalifikowaną w Radzie w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) za priorytet polityczny, zawsze gdy pozwala na to TUE; wzywa państwa członkowskie do opracowania skutecznego zintegrowanego podejścia do kryzysów i konfliktów, łączącego w jak najlepszy i najbardziej wyważony sposób środki cywilne i wojskowe; uważa, że zdolność Unii do odpowiedniego reagowania na pojawiające się kryzysy i konflikty zależy również od szybkości podejmowania decyzji; zauważa, że ukierunkowane środki ograniczające mogą być skutecznymi narzędziami, ale podkreśla, że nie powinny one być wymierzone w niewinnych ludzi i powinny być zgodne z zasadami określonymi w Karcie Narodów Zjednoczonych i we wspólnej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB);
13. z zadowoleniem przyjmuje uznanie wspólnych interesów w zakresie bezpieczeństwa oraz rosnącą wolę polityczną państw członkowskich UE oraz pozostałych krajów i instytucji europejskich, by podejmować wspólne działania na rzecz bezpieczeństwa przez zapewnienie sobie większej liczby środków, które pozwolą działać z większym wyprzedzeniem, szybciej, skuteczniej i bardziej niezależnie; zauważa, że tylko dzięki kolektywnemu podejściu UE może urosnąć w siłę i wziąć na siebie większą odpowiedzialność za własne bezpieczeństwo i obronę;
14. podkreśla, że z tymi wyzwaniami najlepiej mierzyć się wspólnie, a nie w pojedynkę przez dany kraj; uważa, że UE musi bezwzględnie reagować na te wyzwania szybko, konsekwentnie i skutecznie oraz mówić jednym głosem i w porozumieniu z sojusznikami, partnerami i innymi organizacjami międzynarodowymi;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

15. jest przekonany, że zdolność Unii do reakcji na wyzwania związane z bezpieczeństwem opiera się przede wszystkim na określeniu i wzmocnieniu jej autonomii strategicznej, zdolności i umiejętności współpracy w partnerstwie strategicznym z innymi podmiotami;

16. podkreśla, że partnerstwo strategiczne między UE i NATO ma zasadnicze znaczenie dla podejmowania wyzwań w dziedzinie bezpieczeństwa stojących przed UE i jej sąsiedztwem; zaznacza, że strategiczna autonomia UE nie stanowi wyzwania dla NATO i nie podważa obecnej architektury bezpieczeństwa w Europie; podkreśla, że silniejsza Europa wzmocnia NATO i umożliwia UE podjęcie wraz z NATO większej liczby globalnych wyzwań;

17. z zadowoleniem przyjmuje osiągnięcia ostatnich pięciu lat we wzmocnianiu WPBiO oraz wzywa Radę i Komisję, by dalej rozwijały zdolności Unii do działania w charakterze globalnego partnera, który reprezentuje interesy obywateli europejskich i działa jako pozytywna siła w stosunkach międzynarodowych;

18. z zadowoleniem przyjmuje i popiera operację Atlantic Resolve i wzmocnioną wysuniętą obecność NATO na kontynencie europejskim oraz uznaje znaczenie sił NATO dla powstrzymania dalszej rosyjskiej agresji i zapewnienia kluczowego wsparcia w razie konfliktu;

19. uznaje europejskie zaangażowanie i wsparcie dla misji Resolute Support w Afganistanie; uznaje ponadto znaczenie tej misji dla stabilności i bezpieczeństwa Afganistanu i całego regionu;

Potrzeba rozwijania i wzmocnienia europejskiej autonomii strategicznej

20. zauważa, że ambitny cel uzyskania europejskiej autonomii strategicznej sformułowano po raz pierwszy w konkluzjach Rady Europejskiej z 19 i 20 grudnia 2013 r., a uznano po raz pierwszy w globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, przedstawionej 28 czerwca 2016 r. przez wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącą Komisji (wysoką przedstawiciel / wiceprzewodniczącą Komisji), oraz że w strategii tej uznano europejską autonomię strategiczną za cel długoterminowy i wezwano do stopniowej synchronizacji i wzajemnego dostosowania krajowych cykli planowania obronnego i praktyk w zakresie rozwoju zdolności;

21. uważa, że europejska autonomia strategiczna opiera się na zdolności Unii do zwiększenia jej swobody oceny niezależnej zdolności operacyjnej złożonej z sił zbrojnych, na których można polegać, zdolności jej przemysłu do produkowania sprzętu niezbędnego jej oddziałom oraz politycznej zdolności do podejmowania decyzji, gdy wymagają tego okoliczności, i że odzwierciedla ona cel, jakim jest przyjęcie większej odpowiedzialności za bezpieczeństwo europejskie w celu obrony wspólnych interesów i wartości – z partnerami, gdy jest to możliwe, i samodzielnie, gdy jest to konieczne; podkreśla, że bezpieczeństwo energetyczne jest ważnym elementem autonomii strategicznej; jest głęboko przekonany, że europejska autonomia strategiczna powinna obejmować zdolność do rozmieszczenia sił wojskowych na peryferiach UE;

22. uważa zatem, że europejska autonomia strategiczna opiera się w pierwszej kolejności na zdolności Unii do oceny sytuacji kryzysowej i podejmowania autonomicznych decyzji, co z kolei wymaga niezależnego i skutecznego procesu decyzyjnego, dostępności środków oceny oraz swobody analizy i działania; uważa również, że europejska autonomia strategiczna opiera się na zdolności Unii do działania samodzielnie, gdy w grę wchodzi jej interesy (w teatrach działań operacyjnych uznawanych za priorytetowe przez państwa członkowskie UE), lub z wykorzystaniem istniejących form współpracy; podkreśla, że europejska autonomia strategiczna wpisuje się w wielostronne ramy uwzględniające zobowiązania w ramach ONZ i uzupełniające oraz wzmocniające sojusze i partnerstwa, do których należy większość państw członkowskich UE; podkreśla, że autonomia strategiczna nie oznacza, że Unia będzie systematycznie – zawsze i wszędzie – działała samodzielnie;

23. jest zdania, że potwierdzenie europejskiej autonomii strategicznej wymaga kompleksowej WPZiB wspieranej przez europejską współpracę obronną w dziedzinie technologii, zdolności, przemysłu i działalności operacyjnej; uważa, że tylko konkretna i elastyczna współpraca oparta na pragmatycznych inicjatywach pozwoli stopniowo przezwyciężać trudności, stworzyć prawdziwie wspólną kulturę współpracy strategicznej i wypracować wspólne odpowiedzi dostosowane do głównych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i obrony UE;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

24. podkreśla, że aby poprawić autonomię strategiczną UE, państwa członkowskie muszą zwiększyć swoje wydatki na obronę, które powinny docelowo osiągnąć 2 % PKB; uważa, że zwiększenie inwestycji w bezpieczeństwo i obronę to pilna sprawa dla państw członkowskich i UE, a solidarność i współpraca w dziedzinie obronności powinna stać się normą;

25. podkreśla, że osiągnięcie autonomii strategicznej będzie realne tylko wtedy, gdy państwa członkowskie wykażą wolę polityczną, spójność i solidarność, co oznacza w szczególności nabywanie w pierwszej kolejności sprzętu europejskiego, jeżeli rzeczywiście spełnia najwyższe normy, jest dostępny i konkurencyjny, aby jednocześnie uzyskać wzajemny dostęp do wysoce chronionych rynków zbrojeniowych;

26. stwierdza ponownie, że ambitne dążenie do osiągnięcia europejskiej autonomii strategicznej jest uzasadnione i konieczne, i że musi ono pozostać priorytetowym celem WPZiB i europejskiej polityki obronnej; podkreśla, że jej wdrażanie w wymiarze praktycznym i operacyjnym jest wspólnym obowiązkiem UE i jej państw członkowskich;

Rzeczywiste postępy wymagające ugruntowania w celu osiągnięcia europejskiej autonomii strategicznej

27. uważa, że europejska autonomia strategiczna musi przybrać konkretną formę w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa, a także w dziedzinie przemysłu, zdolności (wspólne programy, inwestycje w technologie obronne) i działań operacyjnych (finansowanie operacji, budowanie potencjału partnerów oraz zdolność planowania i prowadzenia misji);

28. uważa, że należy prowadzić restrykcyjną politykę wywozu wszystkich rodzajów broni, w tym produktów podwójnego zastosowania; wzywa państwa członkowskie do przestrzegania Kodeksu postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia; ponownie podkreśla, że wszystkie państwa członkowskie powinny ściśle stosować się do zasad ze wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r.⁽¹⁸⁾ w sprawie wywozu uzbrojenia, w tym zdecydowanie stosować drugie kryterium, dotyczące poszanowania praw człowieka w kraju przeznaczenia;

Misje i operacje WPBiO

29. uważa, że obrona Europy opiera się w dużej mierze na zdolności Unii i politycznej woli państw członkowskich do wiarygodnej interwencji wojskowej w zewnętrznych teatrach działań operacyjnych; uważa, że Unia dysponuje znacznymi zasobami ludzkimi, finansowymi, technicznymi i wojskowymi, co daje jej wyjątkowe możliwości prowadzenia operacji wojskowych i cywilnych oraz szybkiego i wyprzedzającego reagowania na przyszłe wyzwania związane z bezpieczeństwem, na przykład poprzez aktywne misje pokojowe;

30. podkreśla, że od czasu przyjęcia globalnej strategii UE w 2016 r. wzrost liczby konfliktów regionalnych i lokalnych, w tym w nieodległym sąsiedztwie UE, stwarza wiele wyzwań dla bezpieczeństwa Unii, ponieważ konflikty te często wywołują efekty zewnętrzne; uważa w związku z tym, że Unia powinna aktywniej zarządzać kryzysami, rozwiązywać konflikty i utrzymywać pokój, w miarę możliwości w porozumieniu z innymi organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi, takimi jak ONZ i Unia Afrykańska, zgodnie z jej zaangażowaniem na rzecz multilateralizmu, ale także samodzielnie, gdy wymaga tego sytuacja;

31. zachęca Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa członkowskie, by bardziej dalekowzrocznie planowały i rozwijały zdolności oraz by przewidywały przyszłe zapotrzebowanie na stanowczą reakcję UE na kryzysy i konflikty;

32. zauważa, że UE jest dziś obecna na trzech kontynentach, na których rozmieszczonych jest 16 misji cywilnych lub wojskowych (10 misji cywilnych i sześć wojskowych, w tym trzy misje z mandatem wykonawczym i trzy misje bez mandatu wykonawczego); uznaje wkład tych misji w utrzymanie pokoju, międzynarodowego bezpieczeństwa i stabilności; podkreśla, że ich realizacji musi towarzyszyć reforma wybranych instrumentów zapisanych w traktacie lizbońskim i wprowadzonych w ostatnich latach, by zwiększyć skuteczność misji i bezpieczeństwo obywateli UE; popiera cel, jakim jest zwiększenie skuteczności misji WPBiO przez osiągnięcie 70 % udziału personelu oddelegowanego, i wzywa państwa członkowskie, by zwiększyły swój wkład w misje;

⁽¹⁸⁾ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

Środa, 15 stycznia 2020 r.

33. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w kontrolę misji i operacji WPBiO oraz zachęca go do opracowania kolejnych sprawozdań specjalnych dotyczących innych misji i operacji;

34. zachęca państwa członkowskie i struktury europejskie do utrzymania wysokiego poziomu i priorytetowego charakteru zaangażowania w Afryce; z zadowoleniem przyjmuje zatem decyzję Rady z lipca 2018 r. o przedłużeniu o dwa lata mandatu szkoleniowej misji wojskowej Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej (EUTM RCA) oraz gotowość Rady do rozpoczęcia misji cywilnej mającej uzupełnić komponent wojskowy; zauważa, że te ostatnie działania są pozytywną oznaką ponownego zaangażowania ze strony państw członkowskich, lecz podkreśla, że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa i praw człowieka w tym kraju jest nadal bardzo problematyczna;

35. podkreśla ogólne zaangażowanie Unii na rzecz Sahelu i Rogu Afryki za pośrednictwem sześciu misji: cywilnych (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somalia) i wojskowych (EUTM Mali, EUTM Somalia, Atalanta); z zadowoleniem przyjmuje i popiera starania na rzecz regionalizacji funkcjonowania misji cywilnych w regionie Sahelu podjęte w obliczu wyzwań w zakresie bezpieczeństwa wykraczających poza granice państw, w których rozmieszczone są misje europejskie; ponadto z zadowoleniem przyjmuje wsparcie UE dla operacji Grupy Pięciu na rzecz Sahelu; w tym kontekście krytykuje fakt, że ESDZ nie ustanowiła żadnych odpowiednich wskaźników do monitorowania wyników misji EUCAP Niger i EUCAP Mali oraz że monitorowanie i ocena działań misji były niewystarczające i nie uwzględniały ich skutków;

36. jest głęboko zaniepokojony dziesiątkami przypadków bardzo poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych przez malijskie siły bezpieczeństwa, które zostały zbadane i zgłoszone przez Wszechstronną Zintegrowaną Misję Stabilizacyjną ONZ w Mali (MINUSMA); naruszenia te na mocy prawa humanitarnego mogą okazać się zbrodniami wojennymi; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego do dopilnowania, aby partnerzy UE ściśle przestrzegali międzynarodowego prawa humanitarnego i przepisów dotyczących praw człowieka, a także prawnie wiążących rozporządzeń UE, oraz aby te przypadki zostały niezwłocznie osądzone przez wymiar sprawiedliwości; wzywa ESDZ do pilnego informowania Parlamentu o takich przypadkach;

37. jest zaniepokojony pogarszającą się sytuacją w Burkinie Faso i skutkami geopolitycznymi dla regionu Sahelu i dla Zachodu, które mogą uzasadnić rozmieszczenie misji cywilnej lub wojskowej w celu poprawy zarządzania sektorem bezpieczeństwa, poszanowania praw człowieka i przywrócenia zaufania publicznego do sił bezpieczeństwa;

38. ponownie podkreśla strategiczne znaczenie Bałkanów Zachodnich dla bezpieczeństwa i stabilności UE; podkreśla potrzebę zwiększenia zaangażowania, integracji i koordynacji UE w tym regionie, w tym na mocy mandatu unijnej misji WPBiO; przypomina, że polityka UE wobec Bałkanów Zachodnich ma na celu dostosowanie krajów tego regionu do dorobku prawnego UE i wspieranie ich w dążeniu do członkostwa, co pozwoli na lepsze zarządzanie pokojem i stabilnością w całej Europie;

39. ponownie podkreśla strategiczne znaczenie Europy Wschodniej i Bałkanów Zachodnich dla stabilności i bezpieczeństwa UE oraz podkreśla konieczność ukierunkowania i zwiększenia politycznego zaangażowania UE w tych regionach, w tym przez przyznanie silnego mandatu unijnym misjom WPBiO;

40. podkreśla kluczową rolę operacji EUFOR ALTHEA w Bośni i Hercegowinie dla osiągnięcia i utrzymania pokoju i bezpieczeństwa w kraju i w regionie; z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z października 2019 r., w których wyrażono poparcie dla dalszej obecności europejskich sił zbrojnych w Bośni i Hercegowinie;

41. wzywa do szybkiego i skutecznego wdrożenia umowy w sprawie misji cywilnych, przyjętej w listopadzie 2018 r. przez Radę i państwa członkowskie, mającej na celu wzmocnienie zasobów cywilnych misji WPBiO, by osiągnąć uzgodniony poziom zatrudnienia i by misje stały się bardziej elastyczne i operacyjne, co zapewni skuteczność i wiarygodność działań Unii w terenie; wzywa państwa członkowskie do rzetelnego przeglądu rocznego, który pomoże podsumować postępy we wdrażaniu umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO i może wspierać dalszą profesjonalizację cywilnego wymiaru WPBiO po 2023 r., w tym środki zapewniające odpowiedzialność wszystkich zaangażowanych podmiotów za osiągnięcia misji; wzywa państwa członkowskie, by jak najszybciej przetestowały w terenie – w projekcie pilotażowym – nową koncepcję wyspecjalizowanych zespołów jako sposobu na udostępnienie wyspecjalizowanych zdolności przez ograniczony czas i uzupełnienie dotychczasowych braków, oraz by oceniły wnioski z tych pierwszych doświadczeń wdrożeniowych;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

42. podkreśla, że obecnie działa 10 cywilnych misji WPBiO, o wysokiej wartości dodanej dla pokoju i bezpieczeństwa, rozmieszczonych w sąsiedztwie UE, a konkretnie w Afryce i na Bliskim Wschodzie, w regionie Bałkanów Zachodnich i w Europie Wschodniej;
43. podkreśla, że wdrożenie umowy o cywilnym wymiarze WPBiO nie powinno być ostatnim etapem wzmocnienia cywilnego wymiaru WPBiO;
44. odnotowuje jednak, że skuteczność misji i operacji WPBiO utrudniają utrzymujące się słabości strukturalne oraz rosnąca niechęć państw członkowskich i instytucji europejskich do wzmocnienia tych misji i operacji, zarówno pod względem zasobów ludzkich, jak i mandatu misji, i wzywa do wypracowania wspólnego europejskiego rozwiązania, by przezwyciężyć te przeszkody; zauważa, że operacje wojskowe WPBiO w coraz większym stopniu polegają na szkoleniu sił zbrojnych (EUTM), bez żadnego wymiaru wykonawczego, i zauważa, że chociaż personel EUTM wykonuje wartościową pracę, to jednak szkolenie ma swoje ograniczenia, a brak uzbrojenia sprawia, że utworzone jednostki nie mogą należycie funkcjonować i nie są w stanie powstrzymać zbrojnych rebelii i rozprzestrzeniania się terroryzmu dżihadystów;
45. ubolewa, że konieczność wykazania się wspólną wolą polityczną oznacza, że procesy decyzyjne i wdrożeniowe przebiegają w bardzo różnym tempie; przypomina, że bardzo niewiele operacji wojskowych uzyskało ostatnio mandat wykonawczy, ponieważ procesy decyzyjne nie były wystarczające wobec braku woli politycznej, i w związku z tym wzywa państwa członkowskie do wykazania w obliczu kryzysu wystarczającej woli politycznej, aby aktywnie wykorzystywać struktury i procedury WPBiO do szybszego, bardziej elastycznego i spójniejszego rozmieszczania misji; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do wyjaśnienia Parlamentowi nowego instrumentu zarządzania kryzysowego, jakim są minimisje na mocy art. 28 TUE;
46. podkreśla brak elastyczności w procedurach administracyjnych i budżetowych, co poważnie utrudnia pracę personelu wysłanego w teren;
47. podkreśla potrzebę regularnej oceny misji i operacji w celu poprawy ich skuteczności; wzywa ESDZ i Komisję do tworzenia mandatów, budżetów i zasad użycia sił oraz procedur operacyjnych odpowiadających potrzebom operacji oraz do zaplanowania strategii wyjścia; wzywa w związku z tym do bardziej regularnej wymiany informacji i konsultacji z właściwymi komisjami parlamentarnymi przed misjami, w ich trakcie i po ich zakończeniu, oraz zachęca te komisje, by wysyłały swoje misje i delegacje głównie na obszary, gdzie prowadzone są misje i operacje WPBiO; nalega, aby Parlament Europejski – obok parlamentów narodowych – odgrywał większą rolę w WPBiO w celu zagwarantowania parlamentarnego nadzoru nad WPBiO i jej budżetem;
48. podkreśla znaczenie organizowania i przeprowadzania wspólnych szkoleń i ćwiczeń dla europejskich sił zbrojnych, a także równoległych i skoordynowanych ćwiczeń UE a NATO, a tym samym wspierania interoperacyjności organizacyjnej, proceduralnej i technicznej oraz mobilności wojskowej, z myślą o maksymalizacji gotowości do misji, zapewnieniu komplementarności, unikaniu zbędnego powielania działań oraz reagowaniu na szeroki zakres zagrożeń, zarówno konwencjonalnych, jak i niekonwencjonalnych; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje europejską inicjatywę wymiany młodych oficerów (wojskowy Erasmus – EMILYO) prowadzoną przez Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony i mającą umożliwić krajowym instytucjom kształcenia i szkolenia wojskowego skorzystanie z ilościowej i jakościowej wymiany wiedzy i know-how; z zadowoleniem przyjmuje uznanie faktu, że bez kobiet nie ma bezpieczeństwa, i podkreśla znaczenie udziału kobiet w negocjacjach i misjach;
49. podkreśla, że brak sprzętu jest powtarzającym się problemem napotykanym przez siły zbrojne w państwach, w których prowadzone są misje UE, co stanowi przeszkodę dla powodzenia misji szkoleniowych; zauważa trudności związane z zapewnieniem odpowiedniego sprzętu w rozsądnych ramach czasowych, zwłaszcza z powodu uciążliwości procedur zamówień publicznych; jest zdania, że osiągnięcie pozytywnych wyników w wymiarze szkolenia i doradztwa dla armii państw trzecich nie będzie w ostatecznym rozrachunku możliwe bez wsparcia tych starań za pomocą użytecznych i skoordynowanych programów dostarczania sprzętu; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę „Budowanie zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju” (CBSD), która przyniosła w 2017 r. przegląd Instrumentu na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju (ICSP+) umożliwiający finansowanie działań szkoleniowych oraz zapewnianie siłom zbrojnym państw trzecich nieśmiercionośnego sprzętu wojskowego; odnotowuje, że do tej pory przyjęto trzy takie projekty w Mali, Republice Środkowoafrykańskiej i Burkinie Faso; podkreśla duże zapotrzebowanie lokalnej ludności na wsparcie w dziedzinie szkoleń i zaopatrzenia w sprzęt;
50. apeluje, by UE zajęła się nieustannymi i rosnącymi zagrożeniami dla ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego oraz by powstrzymała przemyt dóbr kultury, zwłaszcza w strefach konfliktów; zauważa, że pozbawianie poszczególnych społeczeństw ich dziedzictwa kulturowego i korzeni historycznych sprawia, że są one bardziej narażone na radykalizację i bardziej podatne na światowe ideologie dżihadu; wzywa UE do opracowania szerokiej strategii przeciwdziałania takim zagrożeniom;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

51. ubolewa nad problemem formowania sił zbrojnych, zwłaszcza przy uruchamianiu misji wojskowych; podkreśla, że misja EUTM Somalia ma trudności ze zgromadzeniem niezbędnych sił; zwraca uwagę, że 4 czerwca 2019 r., na ostatniej konferencji generalnej w sprawie formowania sił zbrojnych, wspomniano o możliwym niepowodzeniu misji z powodu braku kadr; zauważa, że w trwające operacje wojskowe Unii angażuje się średnio zaledwie dziesiątka państw członkowskich; podkreśla, że kompetencje, profesjonalizm i zaangażowanie kadr w terenie mają kluczowe znaczenie dla powodzenia misji; wzywa państwa członkowskie do większego zaangażowania na rzecz jakości kadr wysyłanych na misje i do zwiększenia wskaźnika obsadzenia stanowisk przydzielonych na misje;

52. wzywa Radę do wyjaśnienia, dlaczego niektóre misje są utrzymywane, mimo że osiągnięto już w pewnym stopniu wojskowy lub cywilny cel misji; uważa, że należy przeprowadzić ocenę wszystkich bieżących misji w celu ustalenia, które z nich są nadal zasadne, i jest zdania, że Unia powinna skoncentrować starania na tych misjach, które mają największą wartość dodaną; popiera ustanowienie i przestrzeganie obiektywnych kryteriów umożliwiających wymierne określenie tej wartości dodanej i podjęcie decyzji o kontynuacji misji;

53. przyjmuje do wiadomości decyzję z 26 września 2019 r. o przedłużeniu o sześć miesięcy, do 31 marca 2020 r., operacji morskiej Unii Europejskiej na Morzu Śródziemnym (EUNAVFOR MED SOPHIA); głęboko ubolewa, że nadal nie rozmieszczono sił marynarki wojennej; podkreśla pilną potrzebę osiągnięcia porozumienia między państwami członkowskimi i wzywa do przywrócenia działań marynarki wojennej i pełnego wykonania mandatu;

54. uważa, że kwestia finansowania misji i operacji WPBiO ma zasadnicze znaczenie dla trwałości tej polityki; podkreśla, że należy zmienić mechanizm ATHENA tak, by zwiększyć skuteczność mechanizmu finansowania operacji wojskowych i misji WPBiO; w związku z tym popiera wspieraną przez Komisję propozycję wysokiej przedstawiciel / wiceprzewodniczącej Komisji dotyczącą utworzenia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, który częściowo pokrywałby koszty działań obronnych Unii, w szczególności wspólne koszty operacji wojskowych WPBiO oraz operacji zwiększania zdolności wojskowych u partnerów; wyraża nadzieję, że państwa członkowskie szybko osiągną porozumienie w celu wdrożenia tego narzędzia; podkreśla, że przepisy finansowe UE muszą być bardziej elastyczne, by mogła ona lepiej reagować na kryzysy i łatwiej wdrażać postanowienia traktatu lizbońskiego; apeluje do państw członkowskich i Komisji o rozważenie możliwości wprowadzenia elastycznego mechanizmu, który pomoże państwom członkowskim chcącym uczestniczyć w danej misji WPBiO w pokryciu związanych z tym kosztów, co ułatwi im podjęcie decyzji o rozpoczęciu lub zasileniu misji; zauważa, że narzędzie to byłoby w pełni zgodne z celami dotyczącymi autonomii strategicznej Unii w dziedzinie działań operacyjnych;

55. wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do regularnego konsultowania się z Parlamentem Europejskim w sprawie wszystkich aspektów i zasadniczych wyborów dotyczących wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony; uważa w związku z tym, że należy z wyprzedzeniem konsultować się z Parlamentem w sprawie strategicznego planowania misji w ramach WPBiO, zmiany ich mandatu i możliwości ich zakończenia;

56. popiera utworzenie Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych (MPCC) dla misji wykonawczych, umożliwiającej prowadzenie wszystkich operacji wojskowych WPBiO; wzywa do ściślejszej współpracy między MPCC a cywilnym potencjałem planowania i prowadzenia operacji; zwraca uwagę na problem rekrutacji i zapewnienia zasobów, który należy rozwiązać, aby MPCC była w pełni skuteczna; zwraca się do ESDZ, aby MPCC przestała być jednostką wirtualną z wielozadaniowymi stanowiskami i stała się solidną jednostką cywilno-wojskową zdolną do planowania i prowadzenia całego spektrum działań operacyjnych przewidzianych w art. 43 ust. 1 TUE;

57. stwierdza fiasko inicjatywy dotyczącej grup bojowych UE – które od czasu ich utworzenia w 2007 r. nie zostały nigdy rozmieszczone, a inicjatywa była jedynie środkiem do przekształcenia europejskich sił zbrojnych – w szczególności z powodu niechęci państw członkowskich oraz złożonego charakteru wdrażania i finansowania grup bojowych, co stoi w sprzeczności z pierwotnie zakładanym celem, jakim jest szybkość i skuteczność działania; jest zdania, że system grup bojowych UE powinien zostać zrestrukturyzowany, dalej rozwijany politycznie i wyposażony w skuteczne finansowanie, aby stał się funkcjonalny, użyteczny, szybki i wydajny; wzywa do ponownej oceny i nadania nowego impetu projektowi grup bojowych na podstawie dotychczasowych doświadczeń;

58. zauważa, że klauzula wzajemnej pomocy (art. 42 ust. 7 TUE), w szczególności w odpowiedzi na atak zbrojny na terytorium państwa członkowskiego, na którą dotąd powołano się tylko jeden raz, świadczy o solidarności między państwami członkowskimi; zauważa jednak, że warunki uruchomienia tego artykułu oraz zasady udzielania niezbędnej pomocy nigdy nie zostały jasno określone; wzywa do opracowania precyzyjnych wytycznych w celu zapewnienia jasno określonych ram uruchomienia i bardziej operacyjnego wdrażania tego instrumentu w przyszłości, do dalszej dyskusji na temat doświadczenia w powoływaniu się na tę klauzulę oraz do wspólnych wysiłków na rzecz sprecyzowania jego zakresu;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

59. przypomina, że klauzula solidarności (art. 222 TFUE) zapewnia również Unii i państwom członkowskim możliwość udzielenia pomocy państwu członkowskiemu, które padło ofiarą ataku terrorystycznego, klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej przez człowieka; przypomina, że w strategii Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego z 2013 r. stwierdzono, że „szczególnie poważny incydent lub atak w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego może stanowić wystarczającą podstawę do tego, by państwo członkowskie powołało się na klauzulę solidarności UE”, czyli na art. 222 TFUE; przypomina, że decyzja Rady 2014/415/UE w sprawie uzgodnień dotyczących stosowania przez Unię klauzuli solidarności stanowi, że klauzula ta wymaga od Unii mobilizacji wszystkich dostępnych jej instrumentów, w tym struktur WPBiO; wzywa państwa członkowskie do rozważenia możliwości uruchomienia klauzuli solidarności w przyszłości;

60. wyraża przekonanie, że wdrażaniu misji i operacji WPBiO muszą towarzyszyć elastyczne instrumenty, aby zwiększać zdolność Unii i jej państw członkowskich do podejmowania zobowiązań mających zagwarantować europejską autonomię strategiczną służącą stabilności kontynentu europejskiego; podkreśla w tym kontekście skuteczność modułowych, wszechstronnych i prawdziwie operacyjnych struktur dowodzenia, takich jak Korpus Europejski (Eurokorpus); zauważa, że misje tych jednostek z powodzeniem rozszerzyły i zróżnicowały swój zakres: w latach 2015–2018 Korpus Europejski został rozmieszczony czterokrotnie w ramach unijnych misji szkoleniowych w Mali i Republice Środkowoafrykańskiej (EUTM Mali i EUTM RCA); wzywa państwa członkowskie i Komisję do pójścia za tym przykładem elastycznej współpracy operacyjnej, która już dowiodła swojej przydatności i skuteczności;

61. oczekuje, że Unia będzie skutecznie wykorzystywać wszystkie istniejące instrumenty polityki WPZiB i WPBiO w dziedzinie dyplomacji, współpracy, rozwoju, pomocy humanitarnej, zarządzania konfliktami i utrzymywania pokoju; przypomina, że instrumenty wojskowe i cywilne WPBiO w żadnym wypadku nie mogą być jedynym rozwiązaniem problemów związanych z bezpieczeństwem i że zawsze należy stosować kompleksowe podejście; uważa, że tylko wykorzystanie wszystkich tych instrumentów w oparciu o takie kompleksowe podejście zapewni elastyczność niezbędną do skutecznego osiągnięcia najbardziej ambitnych celów w dziedzinie bezpieczeństwa;

62. przypomina, że szanse na pomyślne rozwiązanie konfliktu rosną, gdy podczas całego procesu przestrzega się parytetu płci i zasady równouprawnienia; wzywa do zwiększenia udziału kobiet i częstszego obsadzania ich na stanowiskach kierowniczych w takich misjach, do bardziej systematycznego włączania problematyki płci do misji WPBiO, a także do aktywnego udziału we wdrażaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa; wzywa ESDZ i państwa członkowskie do podjęcia ambitnych kroków w celu zwiększenia reprezentacji kobiet w gronie międzynarodowych ekspertów na wszystkich szczeblach misji i operacji WPBiO, w miarę możliwości przez specjalny plan działania, ukierunkowane zachęty i planowanie karier dla kobiet lub mechanizmy rekrutacji zapewniające ich lepszą reprezentację;

63. wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do regularnego konsultowania się z Parlamentem Europejskim w pilnych sprawach związanych z wdrażaniem WPBiO; uważa, że wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący Komisji lub odpowiedni urzędnik ESDZ sprawujący bezpośredni nadzór nad strukturami dowodzenia WPBiO i zaangażowany w projektowanie, realizację i ocenę bieżących operacji cywilnych i wojskowych powinien niezwłocznie informować Parlament o istotnych zmianach w strukturach wszelkich takich operacji, zwłaszcza w odniesieniu do ich ogólnego charakteru, mandatu, czasu trwania lub wcześniejszego zakończenia;

64. podkreśla rosnącą i niezbędną rolę kobiet w misjach pokojowych oraz w polityce bezpieczeństwa i obrony, i zachęca wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do prowadzenia dialogu z Parlamentem Europejskim na temat instrumentów i działań, jakie należy podjąć;

65. podkreśla potrzebę dalszego rozwijania parlamentarnego i demokratycznego charakteru i wymiaru WPBiO; uważa, że skuteczna WPBiO, dostosowana do wyzwań związanych z bezpieczeństwem w XXI wieku, musi iść w parze z silną kontrolą parlamentarną i wysokimi standardami przejrzystości zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE; jest zdania, że wzmocnienie wymiaru parlamentarnego WPBiO odpowiada wysokiemu zapotrzebowaniu obywateli UE na bezpieczeństwo, pokój i ściślejszą współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony między państwami członkowskimi;

Zdolności i przemysł

66. podkreśla, że osiągnięcie europejskiej autonomii strategicznej bezwzględnie zależy od zwiększenia potencjału państw członkowskich i ich budżetów przeznaczonych na obronność, a także od wzmocnienia bazy przemysłowej i technologicznej w dziedzinie obronności europejskiej;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

67. zauważa, że przemysł obronny i kosmiczny stoi w obliczu bezprecedensowej konkurencji światowej i poważnych wyzwań technologicznych związanych z pojawieniem się zaawansowanych technologii (robotyka, sztuczna inteligencja, technologie cybernetyczne itp.);

68. z zadowoleniem przyjmuje odwrócenie wcześniejszej tendencji do cięć w budżetach na obronność; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do inteligentnego inwestowania tych zwiększonych środków w programy oparte na współpracy; uważa, że należy wspierać tę tendencję i zachęcać do niej na szczeblu UE; zachęca państwa członkowskie do zwiększenia wydatków na obronę do 2 % PKB;

69. z zadowoleniem przyjmuje niedawne starania podjęte przez instytucje i państwa członkowskie UE w związku z opublikowaniem globalnej strategii UE, służące nadaniu nowego impetu dotychczas wirtualnym instrumentom WPBiO i pełnemu wdrożeniu postanowień traktatu lizbońskiego; podkreśla, że te obiecujące i ambitne plany muszą teraz zostać skonsolidowane, a następnie należy podjąć konkretne działania, aby plany te skutecznie przyczyniły się do bezpieczeństwa kontynentu europejskiego i jego bezpośredniego sąsiedztwa;

70. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji z 2 maja 2018 r., aby w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) utworzyć linię budżetową w wysokości 13 mld EUR przeznaczoną na współpracę w dziedzinie obronności, wspierającą wspólne badania w dziedzinie obrony i budowanie potencjału; zwraca uwagę, że wniosek ten, stanowiący wyraz bezprecedensowego zaangażowania Komisji, nadal wymaga jednomyślnej zgody państw członkowskich w następnych wieloletnich ramach finansowych, a następnie Parlamentu Europejskiego;

71. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji z czerwca 2017 r. dotyczący utworzenia Europejskiego Funduszu Obronnego (EFO), którego celem ma być koordynacja, uzupełnienie i zwiększenie krajowych inwestycji w badania w dziedzinie obrony, zachęcanie do współpracy między państwami członkowskimi na rzecz rozwoju najnowocześniejszych i interoperacyjnych technologii i sprzętu obronnego oraz wspieranie innowacyjnego i konkurencyjnego europejskiego przemysłu obronnego, w tym MŚP prowadzących działalność transgraniczną; zauważa, że wniosek ten jest pierwszą inicjatywą, w której fundusze wspólnotowe są wykorzystywane do bezpośredniego wspierania wspólnych projektów obronnych UE; uznaje, że inicjatywa ta to istotny krok naprzód w budowaniu tzw. „Europy obrony” zarówno pod względem politycznym, jak i przemysłowym; zauważa, że EFO mógłby wносить wkład w finansowanie badań i rozwoju na potrzeby projektów strukturalnych, takich jak przyszły europejski system walki powietrznej, europejski czołg przyszłości, ciężki samolot transportowy czy europejska obrona przeciwrakietowa, a także małe i średnie projekty służące opracowaniu innowacyjnych, przyszłościowych rozwiązań w zakresie obrony; z zadowoleniem odnosi się do programu prac na 2019 r. obejmującego działania przygotowawcze i zakładającego przeznaczenie 25 mln EUR na badania nad dominacją wdmową i przyszłymi przełomowymi technologiami w dziedzinie obronności, czyli nad dwoma obszarami, które są niezbędne do utrzymania niezależności technologicznej Europy w perspektywie długoterminowej; z zadowoleniem odnosi się również do przyjęcia przez Komisję w marcu 2019 r. pierwszego programu EDIDP (Europejski program rozwoju przemysłu obronnego), który przewiduje współfinansowanie wspólnego rozwijania zdolności obronnych w latach 2019–2020 w wysokości 500 mln EUR, oraz do opublikowania dziewięciu zaproszeń do składania wniosków na rok 2019, w tym odnośnie do systemu Eurodrone, który stanowi niezbędny element strategicznej autonomii Europy; podkreśla, że po 2020 r. ogłoszonych zostanie 12 innych zaproszeń do składania wniosków obejmujących tematy priorytetowe we wszystkich dziedzinach (powietrze, ląd, morze, cyberprzestrzeń i przestrzeń kosmiczna); odnotowuje związek między decyzjami o zakupie podejmowanymi obecnie przez państwa członkowskie a perspektywami współpracy przemysłowej i technologicznej w ramach EFO;

72. z zadowoleniem przyjmuje skuteczne wdrożenie stałej współpracy strukturalnej (PESCO) jako istotny krok w stronę bliższej współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; podkreśla, że przepis ten, wprowadzony w traktacie lizbońskim z 2009 r. (art. 46 Traktatu o Unii Europejskiej), jest prawnie wiążący i zawiera szereg ambitnych zobowiązań, umożliwiających zainteresowanym państwom europejskim przystępowanie do wspólnych projektów obronnych; uznaje rolę, jaką stała współpraca strukturalna może odegrać w kształtowaniu europejskiego popytu; zauważa, że znaczna liczba projektów kwalifikujących się do programu EDIDP jest opracowywana w ramach PESCO i będzie mogła również skorzystać z wyższych stawek dotacji; popiera pełną spójność między projektami PESCO i EFO;

73. podkreśla potrzebę zachowania spójności między PESCO, skoordynowanym rocznym przeglądem w zakresie obronności (CARD) rozpoczętym w 2017 r. i EFO w celu wzmocnienia zdolności obronnych państw europejskich i optymalizacji ich wydatków budżetowych w tej dziedzinie; ponownie krytykuje fakt, że do tej pory z rozważań polityczno-obronnych nie wyprowadzono strategicznego uzasadnienia działań; wzywa w związku z tym Radę i Komisję, aby wspólnie z Parlamentem Europejskim opracowały unijną białą księgę w sprawie bezpieczeństwa i obrony jako porozumienie międzyinstytucjonalne oraz dokument strategiczny w sprawie przemysłu obronnego na lata 2021–2027; podkreśla, że nowe projekty muszą być elementem planu rozwoju zdolności (CDP), który umożliwi zacieśnienie współpracy między państwami członkowskimi w celu zmniejszenia dysproporcji w zdolnościach dzięki pracom Europejskiej Agencji Obrony; uważa, że CARD powinien skutecznie przyczyniać się do harmonizacji oraz komplementarności inwestycji i zdolności krajowych sił zbrojnych, gwarantując tym samym strategiczną i operacyjną autonomię Unii oraz umożliwiając państwom członkowskim skuteczniejsze inwestowanie w obronność;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

74. z zadowoleniem odnotowuje pełną koordynację między planem rozwoju zdolności wprowadzonym przez Europejską Agencję Obrony a dotychczas wdrożonym planowaniem zdolności, co pokazuje istnienie znacznej interoperacyjności między armiami państw członkowskich UE będących członkami NATO;

75. podkreśla znaczenie mobilności wojskowej; z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji, by w następnych WRF przeznaczyć 6,5 mld EUR na projekty dotyczące mobilności wojskowej; podkreśla znaczenie postępów w zakresie mobilności wojskowej w służbie zarówno Unii Europejskiej, jak i NATO; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt ten jest częścią PESCO; podkreśla, że mobilność wojskowa niesie ze sobą dwa wyzwania, tj. usprawnienie procedur i rozbudowę infrastruktury; przypomina, że zbiorowe bezpieczeństwo i obrona państw członkowskich UE oraz ich zdolność do interweniowania w sytuacjach kryzysowych za granicą są zasadniczo uzależnione od zdolności do swobodnego i szybkiego przemieszczania wojsk sojusznicych i personelu cywilnego zajmującego się zarządzaniem kryzysowym, a także wyposażenia wojskowego i sprzętu na terytorium każdego z państw członkowskich i poza granicami Unii; podkreśla, że mobilność wojskowa jest instrumentem strategicznym, który pozwoli UE skutecznie dbać o własne interesy w zakresie bezpieczeństwa i obrony, jako uzupełnienie działań w innych organizacjach, takich jak NATO;

76. wyraża zdziwienie powolnym tempem rozpoczęcia 34 projektów PESCO i opóźnieniami w uruchamianiu trzeciej fali 13 projektów (na chwilę obecną żaden z nich nie został zrealizowany), i podkreśla potrzebę wyznaczenia konkretnych terminów realizacji projektów i przedstawienia z większą przejrzystością, jakie będą ich produkty końcowe; zauważa, że tylko cztery projekty osiągną swoją początkową zdolność operacyjną w 2019 r.; zwraca uwagę na brak ambicji i rozmachu niektórych projektów – w których nie zajęto się sprawą zmniejszania najbardziej widocznych dysproporcji w zdolnościach – zwłaszcza projektów z pierwszej fali, które dotyczą zasadniczo zdolności i obejmują jak największą liczbę państw członkowskich; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do niezwłocznego poinformowania Parlamentu Europejskiego, jakie projekty PESCO mają zostać zakończone wcześniej i z jakich powodów; zauważa, że pożądany udział w projektach PESCO nie może wpływać negatywnie na wysoki poziom ambicji uczestniczących państw członkowskich; uważa, że włączenie państw trzecich i podmiotów z państw trzecich w PESCO musi odbywać się na znanych od początku rygorystycznych warunkach, w oparciu o utrwaloną i skuteczną wzajemność; zwraca w związku z tym uwagę na prawa Parlamentu Europejskiego wynikające z wyroku w sprawie C-658/11; zachęca państwa do przedkładania projektów o strategicznym wymiarze europejskim, a przez to do wzmacniania europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) w celu bezpośredniego reagowania na potrzeby europejskich armii;

77. wzywa Radę do przyjęcia stanowiska Parlamentu Europejskiego w sprawie art. 5 przyszłego rozporządzenia dotyczącego Europejskiego Funduszu Obronnego; podkreśla potrzebę niezwłocznego sfinalizowania EFO; przypomina, że instrument ten nie został jeszcze ostatecznie zatwierdzony, a w kwietniu 2019 r. zostało zawarte jedynie częściowe porozumienie polityczne; podkreśla znaczenie podtrzymania stanowiska Parlamentu Europejskiego w sprawie kwoty EFO, otwartości na państwa trzecie oraz ustanowienia odpowiedniej polityki własności intelektualnej w kontekście bezpieczeństwa i obrony w celu ochrony wyników badań; przypomina, że europejski rynek obrony jest nadzwyczaj otwarty dla dostawców z państw trzecich; potwierdza, że nie można w żadnym razie utożsamiać EFO z jakimkolwiek instrumentem protekcyjnym; wzywa państwa sojusznice Unii Europejskiej do rozważenia wzajemnego otwarcia ich rynków obrony; przypomina w związku z tym wysoce newralgiczny i strategiczny charakter badań w dziedzinie obronności, zarówno w odniesieniu do konkurencyjności przemysłowej, jak i do strategicznej autonomii Unii; wzywa do odpowiedniego uwzględnienia pierwszych wniosków z wdrażania EDIDP (w szczególności w odniesieniu do stosowania odstępstw dla kwalifikujących się podmiotów), z wdrażania projektu pilotażowego i z realizacji działań przygotowawczych UE z zakresu badań w dziedzinie obronności; apeluje o pełne włączenie państw członkowskich do procesu decyzyjnego – ponieważ są one odbiorcami końcowymi przemysłu obronnego – aby zagwarantować, by programy odpowiadały potrzebom strategicznym WPBiO i państw członkowskich; uważa, że sukces EFO będzie zależał od jego zdolności do uwzględnienia szczególnych uwarunkowań obronnych uczestniczących w nim państw, udzielania wsparcia na zdalny do rozmieszczenia sprzęt wojskowy i zagwarantowania wystarczających środków budżetowych, przy jednoczesnym unikaniu powielania kompetencji przemysłowych, uzupełnianiu krajowych inwestycji w obronność i niekomplikowaniu nadmiernie programów współpracy, które powinny służyć standaryzacji i interoperacyjności wspólnego dla całej UE uzbrojenia i sprzętu wojskowego; uważa, że rozwój europejskiego przemysłu obronnego dzięki uregulowaniu dostępu podmiotów kontrolowanych przez strony trzecie w stosunku do Unii Europejskiej do projektów finansowanych przez EFO jest w pełni zgodny z europejskimi ambicjami dotyczącymi autonomii strategicznej i nie narusza interesów UE i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony;

78. wyraża nadzieję, że decyzje w sprawie udziału stron trzecich w projektach PESCO w żadnym wypadku nie będą miały wpływu na warunki uzgodnione w ramach negocjacji w sprawie EFO i EDIDP, ponieważ finansowanie tych programów podkreśla europejską wartość dodaną;

79. podkreśla strategiczny wymiar sektora kosmicznego dla Europy, uważa, że ambitna polityka kosmiczna może skutecznie przyczynić się do poprawy WPBiO, i zwraca uwagę na potrzebę poczynienia postępów w rozwoju technologii mających zastosowania zarówno cywilne, jak i wojskowe, które mogą zagwarantować europejską autonomię strategiczną; z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie w kolejnych wieloletnich ramach finansowych wniosku Komisji dotyczącego

Środa, 15 stycznia 2020 r.

rozporządzenia ustanawiającego program kosmiczny Unii i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, które mają stymulować przywództwo Unii w dziedzinie przestrzeni kosmicznej; ponawia propozycję, by na program przeznaczyc kwotę 16,9 mld EUR; z zadowoleniem przyjmuje postępy w wymiarze usług satelitarnych UE (Galileo, Copernicus, EGNOS); podkreśla konieczność dysponowania odpowiednimi środkami satelitarnymi w dziedzinach obrazowania satelitarnego, gromadzenia informacji, łączności i orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej dla zachowania autonomii decyzyjnej i operacyjnej UE; podkreśla, że UE musi mieć autonomiczny dostęp do przestrzeni kosmicznej; uważa, że usługi kosmiczne muszą być w pełni operacyjne, aby wspierać misje i operacje WPBiO w zakresie obrazowania satelitarnego o wysokiej rozdzielczości; podkreśla znaczenie finansowania, za pośrednictwem EFO, projektów przemysłowych o wymiarze kosmicznym, w których Unia może uzyskać rzeczywistą wartość dodaną;

80. podkreśla, że łączność satelitarna jest niezbędnym elementem obrony, bezpieczeństwa, pomocy humanitarnej, reagowania kryzysowego i kontaktów dyplomatycznych oraz kluczowym elementem misji cywilnych i operacji wojskowych; z zadowoleniem przyjmuje nową inicjatywę w zakresie rządowej łączności satelitarnej (GOVSATCOM), która znacznie przyczyni się do wzmocnienia autonomii strategicznej Unii dzięki zapewnieniu państwom członkowskim dostępu do bezpiecznej łączności satelitarnej;

81. wzywa do pilnej analizy możliwości wykorzystania do celów cywilnych zdolności Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej w dziedzinie danych geoprzestrzennych; stwierdza, że potencjał satelitarny UE powinien być wykorzystany nie tylko na potrzeby bezpieczeństwa, ale również do wspierania działań monitorujących UE i państw członkowskich w obszarach migracji, rolnictwa, gospodarki leśnej, poszukiwania zasobów naturalnych, bezpieczeństwa granic, stanu gór lodowych i wielu innych;

82. zwraca uwagę na podatność infrastruktury kosmicznej na ingerencję lub ataki, a także na szereg innych zagrożeń, w tym zderzenia ze śmieciami kosmicznymi lub innymi satelitami; przypomina, że należy zabezpieczyć kluczową infrastrukturę i środki łączności oraz tworzyć odporne technologie; uważa, że trzeba lepiej radzić sobie z pojawiającymi się zagrożeniami w sektorze kosmicznym, i z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w ramach programu kosmicznego mający na celu wzmocnienie istniejących środków obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych;

83. podkreśla, że obecnie coraz więcej mocarstw dysponuje zdolnościami wojskowymi w przestrzeni kosmicznej; przypomina o zakazie militaryzacji przestrzeni kosmicznej ustanowionym przez prawo międzynarodowe; zauważa jednak, że niektóre mocarstwa zerwały z tą wizją, złożyły projekt przepisów mających na celu utworzenie pełnoprawnych sił zbrojnych specjalizujących się w kontroli przestrzeni kosmicznej i obecnie definiują przestrzeń kosmiczną jako obszar konfliktu zbrojnego; uważa, że Unia musi potępić tę tendencję do militaryzacji przestrzeni kosmicznej, a także wdrażanie strategii odstraszenia w przestrzeni kosmicznej mającej dotkliwie uderzać w zdolności kosmiczne przeciwnika, gdyż uznaje te zjawiska za charakterystyczną cechę sytuacji niestabilności strategicznej;

84. uważa, że przyszła Dyrekcja Generalna ds. Przemysłu Obronnego i Przestrzeni Kosmicznej w Komisji Europejskiej powinna przeanalizować synergie między europejskimi programami kosmicznymi a europejskim planem działań w sektorze obrony z listopada 2016 r. w celu zapewnienia ogólnej spójności w tej strategicznej dziedzinie;

85. jest przekonany, że w żywotnym interesie Unii leży stworzenie bezpiecznego i otwartego środowiska morskiego, które umożliwi swobodną wymianę handlową towarów i przepływ osób; podkreśla, że swoboda żeglugi jest bardzo istotna i nie można jej podważać; zauważa, że większość strategicznych aktywów, krytycznej infrastruktury i zdolności znajduje się pod kontrolą państw członkowskich oraz że gotowość państw członkowskich do zacieśniania współpracy ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa europejskiego; ponownie potwierdza pełnią przez UE rolę gwaranta globalnego bezpieczeństwa morskiego oraz podkreśla znaczenie rozwijania odpowiednich zdolności wojskowych i cywilnych; w związku z tym z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia w czerwcu 2018 r. zmienionego planu działania w ramach strategii UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego;

86. uważa, że UE i państwa członkowskie stoją w obliczu bezprecedensowego zagrożenia w formie ataków cybernetycznych, a także cyberprzestępczości i terroryzmu, ze strony zarówno podmiotów państwowych, jak i niepaństwowych; podkreśla, że cyberincydenty bardzo często mają wymiar transgraniczny i dlatego dotyczą więcej niż jednego państwa członkowskiego UE; jest zdania, że charakter ataków cybernetycznych sprawia, że stanowią one zagrożenie wymagające reakcji na szczeblu UE, w tym wspólnych zdolności w zakresie wsparcia analitycznego; zachęca państwa członkowskie do zapewniania sobie wzajemnej pomocy w przypadku ataku cybernetycznego na którekolwiek z nich;

87. uznaje, że jest to bardzo ważne, aby UE i NATO nie tylko kontynuowały, ale także zwiększały wymianę danych wywiadowczych, by umożliwić formalne przypisywanie odpowiedzialności za cyberataki, a tym samym umożliwić nakładanie restrykcyjnych sankcji na osoby odpowiedzialne za cyberataki; uważa, że UE i NATO powinny nadal aktywnie współdziałać w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i cyberobrony dzięki uczestnictwu w ćwiczeniach w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i wspólnych szkoleniach;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

88. wzywa do zapewnienia stabilnego źródła finansowania dla grupy zadaniowej ESDZ ds. komunikacji strategicznej z uwzględnieniem znacznych przydziałów dla grupy zadaniowej East StratCom;

89. wzywa ESDZ i Radę do wzmocnienia wysiłków na rzecz zwiększenia cyberbezpieczeństwa, w szczególności w przypadku misji WPBiO, m.in. przez podjęcie działań na szczeblu UE i państw członkowskich na rzecz łagodzenia zagrożeń dla WPBiO, np. przez budowanie odporności z wykorzystaniem kształcenia, szkoleń i ćwiczeń, a także usprawnianie kształcenia i szkolenia w dziedzinie cyberobrony w UE;

90. z zadowoleniem przyjmuje starania na rzecz wzmocnienia zdolności UE w zakresie zwalczania tzw. zagrożeń hybrydowych, które są kombinacją niejednoznacznych postaw, bezpośrednich i pośrednich nacisków oraz połączenia potencjału wojskowego i pozamilitarnego oraz stanowią ogniwo przejściowe między wewnętrznymi i zewnętrznymi wyzwaniem w zakresie bezpieczeństwa, przed którymi stoi UE; odnotowuje toczące się debaty na temat uruchomienia klauzuli o wzajemnej pomocy w związku z zagrożeniami hybrydowymi w celu zapewnienia UE skutecznej wspólnej reakcji;

91. uznaje rosnące znaczenie zdolności w zakresie cyberwywiadu i zautomatyzowanej działalności wywiadowczej; podkreśla, że stanowią one zagrożenie dla państw członkowskich i instytucji UE; wzywa wszystkie instytucje UE i państwa członkowskie do dalszego ulepszania cybertechnologii i zautomatyzowanej technologii; ponadto zachęca do współpracy w zakresie tych osiągnięć technologicznych;

92. dostrzega coraz większą rolę sztucznej inteligencji (SI) w dziedzinie obronności europejskiej; odnotowuje w szczególności liczne zastosowania wojskowe wynikające z wykorzystywania sztucznej inteligencji w zarządzaniu środowiskiem operacyjnym i stymulowaniu go, wspomaganie podejmowania decyzji, wykrywaniu zagrożeń i przetwarzaniu danych wywiadowczych; podkreśla, że rozwój godnej zaufania sztucznej inteligencji w dziedzinie obronności jest niezbędny do zapewnienia europejskiej autonomii strategicznej w zakresie zdolności i działalności operacyjnej; wzywa Unię do wspierania i zwiększania inwestycji w tej dziedzinie, a w szczególności inwestycji w technologie przełomowe, za pośrednictwem istniejących instrumentów (Europejski Fundusz Obronny, Europejska Rada ds. Innowacji, przyszły program „Horyzont Europa”, program „Cyfrowa Europa”); wzywa Unię do aktywnego uczestnictwa w globalnych regulacjach dotyczących systemów śmiertelności broni autonomicznej;

93. zauważa, że powstające technologie stosowane w systemach uzbrojenia, w tym sztuczna inteligencja, muszą być rozwijane i stosowane zgodnie z zasadami odpowiedzialnej innowacji i zasadami etycznymi, takimi jak rozliczalność i zgodność z prawem międzynarodowym; podkreśla, że ze względu na wysoce kontrowersyjną koncepcję w pełni autonomicznych systemów uzbrojenia UE musi zbadać możliwości, jakie daje sztuczna inteligencja, a jednocześnie zagwarantować pełne poszanowanie praw człowieka i prawa międzynarodowego;

94. zauważa, że – jak wynika ze sprawozdania Europolu z 2019 r. dotyczącego sytuacji i tendencji w dziedzinie terroryzmu w UE – w 2018 r. zaobserwowano ogólny wzrost propagandy terrorystycznej, liczby podręczników dla terrorystów i zagrożeń terrorystycznych powiązanych z bronią chemiczną, biologiczną, radiologiczną i jądrową (CBRJ), a przeszkody w zdobywaniu wiedzy na temat użycia broni CBRJ są coraz mniejsze; podkreśla w związku z tym potrzebę zwiększenia bezpieczeństwa w obszarze CBRJ w Europie;

95. zwraca uwagę, że nowe zdolności stworzą jednostkom w terenie nowe możliwości współpracy w immersyjnej przestrzeni cyfrowej i ochrony w czasie zbliżonym do rzeczywistego, zwłaszcza przy połączeniu technologii 5G z innymi innowacjami, takimi jak chmura obliczeniowa do celów obrony i systemy obrony przed bronią hipersoniczną;

96. podkreśla, że ponieważ ryzyko rozprzestrzeniania i użycia broni chemicznej stanowi poważne zagrożenie dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, UE musi nadal silnie i konsekwentnie wspierać politycznie i finansowo Organizację ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) w wykonywaniu jej mandatu i musi zwiększyć swoją odporność na zagrożenia hybrydowe oraz zagrożenia CBRJ;

97. stwierdza, że współpraca w dziedzinie zdolności jest dopiero w początkowym stadium, zatem UE i jej państwa członkowskie nie mogą jeszcze korzystać z konkretnych rezultatów trwałej i pogłębionej współpracy; jest przekonany, że operacyjne wdrażanie ambicji europejskich jest zobowiązaniem długofalowym i opiera się na stałej woli politycznej państw członkowskich; podkreśla potrzebę elastycznych form współpracy realizowanych za pomocą dynamicznych i modułowych instrumentów, które ułatwiają zbliżenie kultur strategicznych oraz interoperacyjność między partnerami działającymi na zasadzie dobrowolności i dysponującymi odpowiednimi zdolnościami; zachęca do spontanicznych form współpracy lub mechanizmów wzajemności, takich jak EATC (Europejskie Dowództwo Transportu Lotniczego), które już dowiodło swojej skuteczności, i popiera jego rozszerzenie na inne dziedziny (śmigłowce, pomoc medyczna);

Środa, 15 stycznia 2020 r.

98. podkreśla konieczność włączania problematyki płci do unijnych działań WPBiO, biorąc pod uwagę rolę kobiet podczas wojen, procesów stabilizowania sytuacji pokonfliktowych i budowania pokoju; podkreśla konieczność rozwiązania problemu przemocy ze względu na płęć będącej narzędziem prowadzenia wojny w regionach objętych konfliktami; podkreśla, że kobiety dotkliwiej niż mężczyźni odczuwają negatywne skutki wojny; wzywa UE i jej międzynarodowych partnerów do aktywnego angażowania kobiet w procesy pokojowe i stabilizacyjne, a także do zajęcia się ich szczególnymi potrzebami w zakresie bezpieczeństwa;

99. zwraca uwagę, że coraz ważniejsze staje się bezpieczeństwo przestrzeni kosmicznej i rośnie znaczenie satelitów; podkreśla znaczenie Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej i zwraca się do tej agencji o przeanalizowanie i dotyczącego bezpieczeństwa satelitów UE i państw członkowskich lub podatności tych satelitów na śmieci kosmiczne, cyberatak i bezpośredni atak raketowy oraz o przedstawienie sprawozdania na ten temat;

Współpraca w dziedzinie obrony i partnerstwa w ramach WPBiO

100. podkreśla, że ambitny cel dotyczący europejskiej autonomii strategicznej opiera się na zdolności Europejczyków do działania w obronie swoich interesów, czy to samodzielnie, czy też – najlepiej – w ramach współpracy instytucjonalnej (NATO, Organizacja Narodów Zjednoczonych);

101. uważa multilateralizm za kluczową wartość dla bezpieczeństwa i obrony, i podkreśla, że UE stanie się skutecznym i wiarygodnym podmiotem bezpieczeństwa tylko wtedy, gdy jej działania będą oparte na trwałej współpracy i partnerstwach strategicznych z krajami i organizacjami, które podzielają wartości Unii; z zadowoleniem przyjmuje również wkład partnerów WPBiO w misje i operacje Unii;

102. podkreśla, że partnerstwa i współpraca z państwami i organizacjami, które podzielają wartości UE, przyczyniają się do skuteczniejszej WPBiO; z zadowoleniem przyjmuje wkład partnerów WPBiO w bieżące misje i operacje UE przyczyniające się do poprawy pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionach;

103. podkreśla, że po brexicie Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo będą nadal miały takie samo strategiczne otoczenie i będą ich dotyczyć takie same zagrożenia dla pokoju i bezpieczeństwa, i uważa za niezbędne utrzymanie silnej, bliskiej i uprzywilejowanej współpracy w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa między Unią a Zjednoczonym Królestwem po jego wystąpieniu z UE; podkreśla, że prowadzenie działań we współpracy ze Zjednoczonym Królestwem umożliwi Unii dysponowanie zdolnościami na najwyższym poziomie, zarówno w dziedzinie samych zdolności, jak i działalności operacyjnej; uważa, że współpraca w dziedzinie obronności z systematycznym wykluczaniem Brytyjczyków nie ma najmniejszego uzasadnienia; proponuje zawarcie ze Zjednoczonym Królestwem traktatu o obronności i bezpieczeństwie, który umożliwi temu krajowi uczestnictwo, w miarę możliwości, w instrumentach Unii;

104. zwraca uwagę na zasadniczą rolę NATO w obronie zbiorowej, wyraźnie uznaną w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; jest przekonany, że partnerstwo strategiczne między UE i NATO ma zasadnicze znaczenie dla sprostania wyzwaniom w dziedzinie bezpieczeństwa, przed którymi stoi Europa i jej sąsiedztwo; jest zdania, że współpraca między UE a NATO musi mieć charakter uzupełniający i przebiegać w duchu pełnego poszanowania specyfiki i ról każdego z tych podmiotów oraz nadal w pełni przestrzegać zasad inkluzywności i wzajemności oraz autonomii decyzyjnej obu organizacji, zwłaszcza gdy w grę wchodzi wspólne interesy lub interesy UE; z zadowoleniem przyjmuje współpracę między UE a NATO w ćwiczeniach Defender-Europe 20 i uważa, że jest to prawdziwa okazja do przetestowania zdolności Europy do reagowania na akt agresji, ale także do zbadania rozwoju i usprawnień w zakresie przekraczania granic i mobilności wojskowej;

105. zwraca uwagę na znaczenie partnerstwa między Unią a ONZ w rozwiązywaniu konfliktów międzynarodowych i w działaniach na rzecz budowania pokoju; zachęca obydwie podmioty do jeszcze większej koordynacji ich starań na obszarach, na których prowadzą one duże misje cywilne i wojskowe, aby unikać powielania działań i zoptymalizować synergie;

106. podkreśla znaczenie współpracy między Unią a innymi instytucjami międzynarodowymi, w szczególności Unią Afrykańską i Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE); uważa, że Unia powinna również zintensyfikować dialog i zacieśnić współpracę z państwami trzecimi, które dzielą jej wartości i priorytety strategiczne, oraz z organizacjami regionalnymi i subregionalnymi;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

107. popiera, równolegle ze współpracą i partnerstwami instytucjonalnymi, łączenie różnych form współpracy, które są elastyczne, wieloaspektowe, otwarte, a jednocześnie operacyjne, ambitne i wymagające, w ramach struktur UE, NATO i ONZ oraz poza nimi, gdyż te formy współpracy mogą ułatwić wspólną realizację zobowiązań w prowadzonych operacjach, a tym samym wzmocnić operacyjne cele Unii; podkreśla w związku z tym, że przykłady współpracy, takie jak europejska inicjatywa interwencyjna, Nordycka Współpraca Obronna (NORDEF), Grupa Wyszehradzka czy też rosnąca integracja sił zbrojnych Niemiec i Niderlandów, wpisują się w to podejście zmierzające do intensyfikacji współpracy wojskowej między państwami członkowskimi;

108. uznaje, że stabilność polityczna i gospodarcza, a także zdolności wojskowe i współpraca w Afryce Subsaharyjskiej mają kluczowe znaczenie dla powstrzymania wzrostu aktywności dżihadystów, wygaszenia kryzysów migracyjnych oraz walki z rozprzestrzenianiem się i wpływem ekstremizmu;

109. uznaje i wspiera misję pomocy granicznej Unii Europejskiej w Libii (EUBAM), która pomaga w przejściu do demokracji, zapewnia usługi szkoleniowe i doradcze w zakresie bezpieczeństwa granic i pracuje nad rozwojem bezpieczeństwa granic libijskich na lądzie, w powietrzu i na morzu;

110. wzywa UE do utrzymania zobowiązań podjętych na czwartym szczycie UE–Afryka w odniesieniu do wspierania stabilności gospodarczej i politycznej oraz zdolności afrykańskich sił reagowania;

111. zachęca państwa członkowskie do kontynuowania współpracy z Unią Afrykańską i dalszego wywiązywania się z podjętych zobowiązań;

112. uznaje rosnącą wartość polityczną, gospodarczą i środowiskową, wartość w zakresie bezpieczeństwa i wartość strategiczną koła podbiegunowego, i wzywa państwa członkowskie do kontynuowania współpracy z Radą Arktyczną we wszystkich kwestiach będących przedmiotem zainteresowania UE oraz do sformułowania kompleksowej strategii dla tego regionu;

Ramy instytucjonalne

113. uważa, że postępy w dziedzinie obronności europejskiej otwierają drogę do istotnych zmian strukturalnych; odnotowuje zapowiedź utworzenia w Komisji Europejskiej Dyrekcji Generalnej ds. Obrony i Przestrzeni Kosmicznej działającej pod nadzorem komisarza ds. rynku wewnętrznego; wyraża zadowolenie, że ta nowa dyrekcja generalna będzie odpowiedzialna za wspieranie, koordynowanie i uzupełnianie działań państw członkowskich w dziedzinie obronności europejskiej i tym samym przyczyni się do wzmocnienia europejskiej autonomii strategicznej; przyjmuje do wiadomości opis jej pięciu głównych zadań (wdrożenie i kontrola EFO, stworzenie otwartego i konkurencyjnego europejskiego rynku sprzętu obronnego, wdrożenie planu działania na rzecz mobilności wojskowej, wzmocnienie silnego i innowacyjnego przemysłu kosmicznego, wdrożenie przyszłego programu kosmicznego), wzywa jednak Komisję do bardziej szczegółowego wyjaśnienia roli i zakresu zadań nowej DG; zachęca Komisję do przedstawienia planu, w którym określi, w jaki sposób będzie koordynować swoje prace z pracami innych struktur polityki obronnej mającymi inny zakres obowiązków (Europejska Agencja Obrony, ESDZ itp.), aby maksymalnie zwiększyć skuteczność wykorzystania dostępnych zasobów i zapewnić skuteczną współpracę;

114. zobowiązuje się do zapewnienia ścisłego parlamentarnego monitorowania i kontroli misji, instrumentów i inicjatyw opracowanych w dziedzinie obronności europejskiej; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącą Komisji oraz Radę i poszczególne zainteresowane struktury europejskie do regularnego informowania Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony o wykonywaniu ich mandatu;

115. wzywa do opracowania europejskiej strategii obronnej jako niezbędnego uzupełnienia strategii globalnej na rok 2016, co zapewni wytyczne i ramy programowania, które są niezbędne do skutecznego wdrażania nowych instrumentów i środków;

116. podkreśla, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie poparcia obywateli UE dla ambicji politycznych unijnej polityki obronnej, choć należy uszanować tradycję neutralności wojskowej charakteryzującą niektóre państwa członkowskie; zaznacza, że według ostatnich badań opinii publicznej trzy czwarte obywateli UE opowiada się za zacieśnieniem współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, a tym samym popiera wspólną politykę obrony i bezpieczeństwa państw członkowskich, oraz że odsetek ten od 2004 r. utrzymuje się na poziomie powyżej 70 %;

117. wzywa, by stopniowo zmierzać do wspólnej polityki obrony (art. 42 ust. 2 TUE) i ostatecznie do wspólnej obrony, a jednocześnie bardziej skupić się na zapobieganiu konfliktom i rozwiązywaniu ich, w tym przez zwiększenie zasobów finansowych, administracyjnych i kadrowych przeznaczonych na mediacje, dialog, pojednanie, budowanie pokoju i natychmiastowe reagowanie kryzysowe;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

118. uważa, że biała księga UE w sprawie bezpieczeństwa i obrony stanowiłaby istotne narzędzie strategiczne umożliwiające usprawnienie zarządzania polityką obronną UE i że stopniowo określając ramy Europejskiej Unii Obrony, zapewniłaby strategiczne, długoterminowe planowanie i umożliwiłaby stopniową synchronizację cykli obronnych w państwach członkowskich; wzywa Radę i wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do opracowania takiego narzędzia i do uwzględnienia w nim m.in. planowania wieloletnich ram finansowych (WRF), a tym w celu zapewnienia spójności między planem wdrażania globalnej strategii Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa i obrony, skoordynowanym rocznym przeglądem w zakresie obronności (CARD) i stałą współpracą strukturalną (PESCO);

119. przypomina, że art. 44 TUE przewiduje dodatkową elastyczność i wprowadza możliwość powierzenia realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym grupie państw członkowskich, które wykonywałyby te zadania w imieniu UE i pod kontrolą polityczną oraz nadzorem strategicznym Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa, a także ESDZ;

120. podkreśla, że podczas zbliżającej się konferencji w sprawie przyszłości Europy należy zastanowić się nad przyszłą Europejską Unią Obrony, a w szczególności nad potrzebą utworzenia europejskich sił interwencyjnych mających na tyle skuteczne zdolności obronne, aby angażować się w utrzymywanie pokoju i zapobieganie konfliktom oraz wzmacniać bezpieczeństwo międzynarodowe zgodnie z Kartą ONZ i zadaniami określonymi w art. 43 ust. 1 TUE;

121. ostrzega przed mnogością podmiotów instytucjonalnych i nakładaniem się działań w unijnym środowisku obronnym; wzywa wszystkie zainteresowane strony, by zastanowiły się, jak usprawnić te działania, aby były bardziej zrozumiałe dla obywateli, bardziej logiczne i spójne z perspektywy instytucjonalnej, a także skuteczniej realizowane;

122. wzywa do zastanowienia się nad rolą, jaką Europejska Agencja Obrony powinna odgrywać w stopniowym kształtowaniu wspólnej polityki obronnej UE;

o

o o

123. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, komisarz ds. rynku wewnętrznego, Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącemu Komisji, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, sekretarzowi generalnemu NATO, agencjom Unii Europejskiej działającym w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, bezpieczeństwa i obrony, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0010

Stanowisko Parlamentu Europejskiego dotyczące konferencji w sprawie przyszłości Europy**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie stanowiska Parlamentu Europejskiego dotyczącego konferencji w sprawie przyszłości Europy (2019/2990(RSP))**

(2021/C 270/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej w oparciu o potencjał Traktatu z Lizbony ⁽¹⁾, z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie ewentualnych zmian i dostosowań w obecnej strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej ⁽²⁾, z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro ⁽³⁾ oraz z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie stanu debaty na temat przyszłości Europy ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając propozycję nominowanej przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen z dnia 16 lipca 2019 r. w ramach wytycznych politycznych dla następnej Komisji Europejskiej na lata 2019-2024 oraz organizację konferencji w sprawie przyszłości Europy (zwanej dalej „konferencją”),
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie ogólnego podejścia do konferencji,
 - uwzględniając pisemną opinię Komisji Spraw Konstytucyjnych z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie organizacji konferencji,
 - uwzględniając wynik posiedzenia grupy roboczej Konferencji Przewodniczących ds. konferencji w sprawie przyszłości Europy z dnia 19 grudnia 2019 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wzrost frekwencji wyborczej podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. świadczy o rosnącym zaangażowaniu obywateli i zainteresowaniu procesem integracji europejskiej, a także o tym, że oczekują oni od Europy zajęcia się obecnymi i przyszłymi wyzwaniami;
- B. mając na uwadze, że należy rozwiązać zarówno wyzwania wewnętrzne, jak i zewnętrzne, przed którymi stoi Europa, a także nowe wyzwania społeczne i ponadnarodowe, których nie przewidziano w pełni za czasów podpisania traktatu lizbońskiego; mając na uwadze, że liczba poważnych kryzysów nękających Unię wskazuje na konieczność reform w wielu obszarach zarządzania;
- C. mając na uwadze, że od czasu utworzenia Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w 1957 r. zasada integracji europejskiej, potwierdzona następnie przez wszystkich szefów państw i rządów, a także przez wszystkie parlamenty narodowe państw członkowskich podczas każdej rundy stopniowej integracji i zmian traktatów, za każdym razem owocowała „coraz ściślejszym związkiem między narodami Europy”;
- D. mając na uwadze, że zainteresowane strony są zgodne co do tego, iż mandat konferencji powinien trwać dwa lata, a prace najlepiej rozpocząć w Dniu Europy, czyli 9 maja 2020 r. (70. rocznica deklaracji Schumana), z myślą o ich zakończeniu do lata 2022 r.;

⁽¹⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 215.

⁽²⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 201.

⁽³⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 235.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0098.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- E. mając na uwadze, że prace konferencji powinny być okazją do ścisłego zaangażowania obywateli UE zgodnie z ideą polityki oddolnej, w której głos obywateli się liczy i stanowi wkład do debaty na temat przyszłości Europy;
- F. mając na uwadze, że Parlament Europejski jest jedyną instytucją UE bezpośrednio wybieraną przez obywateli, dlatego powinien odgrywać wiodącą rolę w tym procesie;

Cel i zakres konferencji

1. z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący konferencji i uważa, że 10 lat po wejściu w życie traktatu lizbońskiego nadszedł odpowiedni czas, by ponownie stworzyć obywatelom UE okazję do solidnej debaty na temat przyszłości Europy i Unii, w której chcielibyśmy wszyscy żyć;
2. uważa, że konferencja stanowi okazję do określenia mocnych stron Unii i obszarów wymagających poprawy, aby zwiększyć zdolność Unii do działania i nadania jej bardziej demokratycznego charakteru; uważa, że celem konferencji powinno być przyjęcie podejścia oddolnego do bezpośredniego angażowania obywateli w konstruktywny dialog, a także jest zdania, że w dłuższej perspektywie należy utworzyć stały mechanizm angażowania obywateli w rozważania nad przyszłością Europy;
3. jest zdania, że przed rozpoczęciem konferencji należy rozpocząć etap słuchania, aby obywatele z całej Unii Europejskiej mogli podzielić się swoimi pomysłami, sugestiami i zaproponować własną wizję tego, co oznacza dla nich Europa; proponuje, by metodologie stosowane do gromadzenia i przetwarzania informacji od obywateli były jednolite i spójne we wszystkich państwach członkowskich i na szczelbu UE;
4. uważa, że udział obywateli w konferencji powinien być zorganizowany w taki sposób, aby odzwierciedlać różnorodność naszych społeczeństw; uważa, że konsultacje powinny być organizowane z wykorzystaniem najbardziej skutecznych, innowacyjnych i odpowiednich platform, obejmujących narzędzia internetowe, i obejmować wszystkie zakątki UE, tak aby każdy obywatel mógł zabrać głos podczas prac konferencji; uważa, że zapewnienie uczestnictwa młodzieży będzie miało zasadnicze znaczenie dla długotrwałych skutków konferencji;
5. podkreśla, że konferencja powinna mieć otwarty i przejrzysty charakter oparty na inkluzywnym, wyważonym i uczestniczącym podejściu do obywateli i zainteresowanych stron; podkreśla, że zaangażowanie obywateli, zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego i wielu zainteresowanych stron na szczelbu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym powinno być kluczowym elementem tej innowacyjnej formuły;
6. proponuje, aby konferencją zarządzał szereg podmiotów o określonych/doraźnych obowiązkach, obejmujących organy instytucjonalne i gwarantujących bezpośredni udział obywateli;
7. proponuje, aby sesja plenarna konferencji umożliwiła stworzenie otwartego forum dyskusji poszczególnych uczestników, bez określonego z góry wyniku, z uwzględnieniem wkładu agor obywatelskich i bez ograniczania zakresu do wcześniej określonych obszarów polityki lub metod integracji; sugeruje, że można by jedynie określić wstępnie zdefiniowane, ale niewyczerpujące priorytety polityczne, takie jak:
 - wartości europejskie, prawa podstawowe i wolności,
 - demokratyczne i instytucjonalne aspekty UE,
 - wyzwania środowiskowe i kryzys klimatyczny,
 - sprawiedliwość społeczna i równość,
 - gospodarka i zatrudnienie, w tym kwestia podatków,
 - transformacja cyfrowa,
 - bezpieczeństwo i rola UE na arenie międzynarodowej;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

podkreśla, że jest to niewyczerpujący zestaw strategii politycznych, który może służyć konferencji za wytyczne; proponuje, aby do wsparcia planowania programu i debat w ramach konferencji wykorzystać specjalne badania Eurobarometru;

8. uważa, że konferencja powinna skorzystać z inicjatyw podjętych przed wyborami w 2019 r.; uważa, że aby odpowiednio wcześniej przygotować się do następnych wyborów do Parlamentu Europejskiego, które odbędą się w 2024 r., podczas konferencji należy zająć się takimi kwestiami, jak system czołowych kandydatów i listy międzynarodowe, z uwzględnieniem istniejących terminów i przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych narzędzi międzyinstytucjonalnych, politycznych i ustawodawczych;

Organizacja i skład konferencji oraz zarządzanie jej przebiegiem

9. proponuje, aby konferencja składała się z szeregu podmiotów o różnym zakresie obowiązków, takich jak: zgromadzenie plenarne konferencji, agory obywatelskie, agory młodzieżowe, komitet sterujący oraz wykonawcza rada koordynacyjna; domaga się, aby wszystkie organy na każdym szczeblu konferencji były zrównoważone pod względem płci;

10. proponuje, aby w trakcie całej konferencji odbyło się kilka obywatelskich agor tematycznych odzwierciedlających priorytety polityczne oraz by w ich skład wchodziło maksymalnie 200 – 300 obywateli (co najmniej 3 osoby z każdego państwa członkowskiego); dokładną liczbę należy obliczyć zgodnie z zasadą degresywnej proporcjonalności; podkreśla, że agory te powinny się odbywać w różnych miejscach w całej Unii i muszą być reprezentatywne (pod względem geograficznym, płci, wieku, statusu społeczno-ekonomicznego i/lub poziomu wykształcenia);

11. proponuje ponadto, aby wyboru uczestniczących obywateli spośród wszystkich obywateli UE dokonywały losowo niezależne instytucje w państwach członkowskich zgodnie z wyżej wymienionymi kryteriami oraz aby kryteria te zostały określone w celu zagwarantowania, że wybrani politycy, wysocy rangą przedstawiciele rządów i przedstawiciele interesów zawodowych nie będą mogli uczestniczyć w agorach obywatelskich; wzywa do tego, by w agorach obywatelskich uczestniczyli różni uczestnicy w różnych miejscach, przy czym każda z poszczególnych agor tematycznych musi składać się z tych samych uczestników na każdym z posiedzeń, aby zapewnić spójność i jednolitość; nalega, by każda tematyczna agora obywatelska odbyła co najmniej dwa posiedzenia, aby zapewnić wkład na zgromadzenie plenarne konferencji i uzyskać ogólne informacje zwrotne dotyczące obrad na innym posiedzeniu w formacie dialogu; podkreśla, że agory obywatelskie powinny dążyć do osiągnięcia porozumienia w drodze konsensusu, a tam, gdzie nie jest to możliwe, można wyrazić opinię mniejszości;

12. proponuje, aby oprócz agory obywatelskiej odbyły się co najmniej dwie agory młodzieżowe: jedna na początku konferencji, a druga pod koniec, ponieważ młodzi ludzie zasługują na własne forum, a młode pokolenia są przyszłością Europy, i to na nich każda decyzja podjęta dzisiaj w sprawie przyszłego ukierunkowania UE będzie miała największy wpływ; wnosi, by wiek uczestników ustalić na 16–25 lat oraz by wybór, zakres, status i metody prac opierały się na tych samych kryteriach, co w przypadku agory obywatelskiej;

13. zwraca się o podjęcie środków mających na celu zapewnienie wszystkim obywatelom (w tym młodym ludziom) uczestniczącym w procesie konferencji wsparcia w zakresie zwrotu kosztów podróży i zakwaterowania oraz, w stosownych przypadkach, uzyskania zatwierdzonego urlopu w miejscu pracy, a także zwrotu kosztów socjalnych (np. utrata dochodu, opieka dzienna i specjalne uregulowania dla osób niepełnosprawnych);

14. apeluje, aby skład zgromadzenia plenarnego konferencji był następujący:

— Parlament Europejski reprezentujący obywateli Unii, liczący 135 członków,

— Rada reprezentująca państwa członkowskie, licząca 27 członków,

— parlamenty krajowe, liczące od dwóch do czterech członków z parlamentu każdego państwa członkowskiego,

— Komisja Europejska, reprezentowana przez trzech właściwych komisarzy,

Środa, 15 stycznia 2020 r.

- Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów, każdy liczący czterech członków,
- partnerzy społeczni na szczeblu UE – dwóch przedstawicieli organizacji pracodawców i dwóch przedstawicieli związków zawodowych;

15. podkreśla, że w celu zapewnienia informacji zwrotnych przedstawiciele tematycznych agor obywatelskich i młodzieżowych zostaną zaproszeni na zgromadzenie plenarne konferencji, aby przedstawili i przedyskutowali swoje wnioski, tak by mogły one zostać uwzględnione podczas obrad zgromadzenia plenarnego konferencji;

16. nalega, aby Rada była reprezentowana na szczeblu ministerialnym oraz aby przedstawiciele Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych zapewнили zrównoważoną reprezentację polityczną odzwierciedlającą ich różnorodność; podkreśla, że strony instytucjonalne konferencji będą uczestniczyć w niej jako równorzędni partnerzy i że zapewniona zostanie ścisła parytetowość między Parlamentem Europejskim z jednej strony, a Radą i parlamentami krajowymi z drugiej strony; nalega, by dążyć do osiągnięcia konsensusu w sprawie zaleceń przedstawionych na zgromadzeniu plenarnym konferencji lub, co najmniej, by zalecenia te odzwierciedlały poglądy większości przedstawicieli każdej z trzech instytucji UE oraz parlamentów krajowych;

17. proponuje, aby konferencja odbywała się podczas sesji plenarnej w Parlamencie Europejskim co najmniej dwa razy w ciągu półrocza; sugeruje, by na pierwszym posiedzeniu zgromadzenia plenarnego konferencji przyjąć plan prac oraz by po każdym posiedzeniu zgromadzenia plenarnego konferencji udostępnić uczestnikom konferencji i opinii publicznej sprawozdanie plenarne zawierające wnioski i sprawozdania grup roboczych; jest zdania, że wnioski końcowe należy przyjąć na ostatnim posiedzeniu zgromadzenia plenarnego konferencji, podsumowującym wyniki całego procesu konferencji;

18. podkreśla potrzebę zapewnienia wsparcia poprzez sesje przygotowawcze oraz ze strony uznanych i doświadczonych organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych ekspertów; uznaje znaczenie wiedzy fachowej organizacji pozarządowych, uniwersytetów, ośrodków badawczych i ośrodków analitycznych w całej Europie i zachęca je do wspierania procesu konferencji na różnych szczeblach oraz do udzielania wsparcia różnym organom;

19. uważa, że w ramach konferencji należy poszukiwać sposobów zaangażowania przedstawicieli krajów kandydujących do UE w dyskusje na temat przyszłości Europy;

20. jest zdania, że należy zapewnić objęcie patronatem na wysokim szczeblu ze strony trzech głównych instytucji UE, a mianowicie przez przewodniczących Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Komisji Europejskiej; uważa, że ten patronat na wysokim szczeblu powinien gwarantować proces konferencji oraz zapewnić nadzór nad nim, a także go zainicjować;

21. jest zdania, że w celu zapewnienia skutecznego kierowania całym procesem i wszystkimi zainteresowanymi organami należy powołać komitet sterujący i wykonawczą radę koordynacyjną;

22. proponuje, aby komitet sterujący składał się z:

- przedstawicieli Parlamentu (wszystkie reprezentowane grupy polityczne, a także przedstawiciel Komisji Spraw Konstytucyjnych i przedstawiciel Prezydium Parlamentu Europejskiego),
- przedstawicieli Rady (prezydencje UE),
- przedstawicieli Komisji (trzech właściwych komisarzy);

wnosi, by skład komitetu sterującego zapewniał równowagę polityczną i instytucjonalną oraz by wszystkie części składowe komitetu sterującego miały jednakową wagę;

23. jest zdania, że komitet sterujący powinien być odpowiedzialny za przygotowanie posiedzeń zgromadzenia plenarnego konferencji (sporządzanie porządków obrad, sprawozdań z posiedzeń plenarnych i wniosków), jak również agor obywatelskich i młodzieżowych oraz nadzór nad działaniami i organizacją procesu konferencji;

24. proponuje ponadto, by w skład wykonawczej rady koordynacyjnej wchodziły trzy główne instytucje UE pod kierownictwem Parlamentu; nalega, by członkowie wykonawczej rady koordynacyjnej wchodziłi w skład komitetu sterującego; zaleca, by rada była odpowiedzialna za codzienne zarządzanie procesem konferencji, w szczególności za praktyczną organizację konferencji, grupy robocze, agory obywatelskie i wszelkie inne inicjatywy określone przez komitet sterujący;

Środa, 15 stycznia 2020 r.

25. proponuje, aby proces konferencji był wspierany przez sekretariat, którego członkowie powinni pochodzić z trzech głównych instytucji UE;

Komunikacja w kontekście procesu konferencji i memorandum politycznego

26. jest zdania, że komunikacja z obywatelami, udział obywateli w procesie konferencji oraz prace i wyniki konferencji mają ogromne znaczenie; podkreśla, że wszystkie istniejące i nowe narzędzia komunikacji w zakresie udziału cyfrowego i fizycznego powinny być skoordynowane między trzema instytucjami, poczynając od istniejących zasobów Parlamentu i biur kontaktowych Parlamentu Europejskiego, tak aby obywatele mogli na bieżąco śledzić proces konferencji w trakcie jego trwania i śledzić jego przebieg po rozpoczęciu sesji plenarnych oraz agor obywatelskich i młodzieżowych;

27. uważa, że wszystkie posiedzenia konferencji (w tym posiedzenia plenarne oraz agora obywatelska i młodzieżowa) powinny być transmitowane w internecie i otwarte dla publiczności; nalega, by wszystkie dokumenty dotyczące konferencji były publikowane, w tym uwagi zainteresowanych stron, oraz by wszystkie prace odbywały się w językach urzędowych Unii;

28. jest zdania, że proces konferencji, jej koncepcja, struktura, ramy czasowe i zakres powinny zostać uzgodnione wspólnie przez Parlament, Komisję i Radę w protokole ustaleń;

Wyniki

29. apeluje, aby w ramach konferencji opracowano konkretne zalecenia, które będą musiały zostać uwzględnione przez instytucje i przekształcone w działania w celu spełnienia oczekiwań obywateli i zainteresowanych stron po dwuletnim procesie i debatach;

30. apeluje o ogólne zobowiązanie się wszystkich uczestników konferencji do zapewnienia odpowiednich działań następczych w związku z jej wynikami, zgodnie z ich rolą i kompetencjami;

31. zobowiązuje się do niezwłocznego podjęcia rzeczywistych działań następczych po konferencji, w postaci wniosków legislacyjnych, inicjowania zmiany traktatu lub w inny sposób; wzywa pozostałe dwie instytucje do podjęcia takiego samego zobowiązania;

o

o o

32. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącej Komisji, przewodniczącemu Rady Europejskiej oraz urzędującej prezydencji Rady.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0011

Burundi, w szczególności wolność słowa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie Burundi, w szczególności wolności słowa (2020/2502(RSP))

(2021/C 270/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając poprzednie rezolucje w sprawie Burundi, w szczególności rezolucje z 9 lipca 2015 r. ⁽¹⁾, 17 grudnia 2015 r. ⁽²⁾, 19 stycznia 2017 r. ⁽³⁾, 6 lipca 2017 r. ⁽⁴⁾ oraz 5 lipca 2018 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję Komisji z 30 października 2019 r. w sprawie finansowania rocznego programu działań na 2019 r. w Republice Burundi;
- uwzględniając oświadczenie Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 29 listopada 2019 r. wydane w imieniu UE w sprawie przyłączenia się niektórych państw trzecich do decyzji o sankcjach w związku z sytuacją w Burundi,
- uwzględniając sprawozdania Sekretarza Generalnego ONZ z 23 lutego 2017 r., 25 stycznia 2018 r. i z 24 października 2019 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając sprawozdanie komisji śledczej ds. Burundi Rady Praw Człowieka ONZ z września 2019 r.,
- uwzględniając pismo z 9 grudnia 2019 r. podpisane przez 39 posłów do Parlamentu Europejskiego z apelem o uwolnienie dziennikarzy pracujących dla burundyjskiego serwisu informacyjnego Iwacu,
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącego Komisji z 10 grudnia 2019 r. złożone w imieniu UE w Dniu Praw Człowieka,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2248 z 12 listopada 2015 r. oraz nr 2303 z 29 lipca 2016 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając sprawozdanie komisji śledczej ONZ ds. Burundi przedstawione 15 czerwca 2017 r. Radzie Praw Człowieka ONZ,
- uwzględniając komunikat prasowy Rady Bezpieczeństwa ONZ z 13 marca 2017 r. w sprawie sytuacji w Burundi,
- uwzględniając sprawozdanie jednostki ONZ ds. niezależnego dochodzenia w sprawie Burundi (UNIIB) opublikowane 20 września 2016 r.,
- uwzględniając Porozumienie z Aruszy na rzecz pokoju i pojednania w Burundi (porozumienie z Aruszy) z 28 sierpnia 2000 r.,
- uwzględniając oświadczenie w sprawie Burundi przyjęte podczas szczytu Unii Afrykańskiej 13 czerwca 2015 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 137.

⁽²⁾ Dz.U. C 399 z 24.11.2017, s. 190.

⁽³⁾ Dz.U. C 242 z 10.7.2018, s. 10.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 146.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0305.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ 36/19 z 29 września 2017 r. w sprawie odnowienia mandatu komisji śledczej ds. Burundi,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2015/1755 z 1 października 2015 r.⁽⁶⁾ oraz decyzje Rady (WPZiB) 2015/1763 z 1 października 2015 r.⁽⁷⁾, (WPZiB) 2016/1745 z 29 września 2016 r.⁽⁸⁾ i (WPZiB) 2019/1788 z 24 października 2019 r.⁽⁹⁾ w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Burundi,
 - uwzględniając wydane w imieniu Unii Europejskiej oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącego Komisji z 8 maja 2018 r. w sprawie sytuacji w Burundi przed referendum konstytucyjnym,
 - uwzględniając Umowę o partnerstwie zawartą między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu 23 czerwca 2000 r. (umowa z Kotonu),
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów przyjętą 27 czerwca 1981 r., która weszła w życie 21 października 1986 r. i którą ratyfikowało Burundi;
 - uwzględniając decyzję Rady (UE) 2016/394 z dnia 14 marca 2016 r. w sprawie zakończenia procedury konsultacji z Republiką Burundi na mocy art. 96 Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając sekcję ogólnosiwiatowego raportu organizacji Human Rights Watch z 2019 r. dotyczącą sytuacji w Burundi,
 - uwzględniając światowy ranking wolności prasy z 2019 r. przygotowany przez Reporterów bez Granic,
 - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wybory prezydenckie w Burundi w 2015 r. wywołały niepokoje społeczne, zostały zbojkotowane przez opozycję, a misja obserwacji wyborów w Burundi z ramienia Organizacji Narodów Zjednoczonych stwierdziła poważne trudności w skutecznym wykonywaniu prawa do głosowania;
- B. mając na uwadze, że niezależne stacje radiowe są blokowane, a dziesiątki dziennikarzy nadal nie może wrócić z dobrowolnego wygnania, natomiast ci, którzy pozostali w kraju, mają problemy ze swobodnym wykonywaniem działalności, często z powodu nękania przez siły bezpieczeństwa, które wspiera oficjalna propaganda stygmatyzująca niepodporządkowane media jako wrogów narodu;
- C. mając na uwadze, że sytuacja w Burundi jest nadal niepokojąca, pojawia się wiele doniesień o naruszaniu podstawowych swobód obywatelskich i politycznych, a rosnące ceny mają wpływ na prawa gospodarcze i społeczno-kulturalne, takie jak prawo do odpowiedniego poziomu życia, prawo do nauki, prawo do odpowiedniego wyżywienia oraz do wolności od głodu, prawa kobiet i prawo do pracy oraz prawa związkowe;
- D. mając na uwadze, że impas na drodze do znalezienia politycznego rozwiązania w ramach dialogu poważnie zagraża wyborom zaplanowanym na maj 2020 r.; mając na uwadze, że wybory te mogą umocnić autorytaryzm w Burundi wobec braku konstruktywnego dialogu politycznego; mając na uwadze, że utrzymuje się niepewność co do udziału wszystkich zainteresowanych stron w tym procesie, w sytuacji kurczącej się przestrzeni politycznej i wobec konieczności stworzenia warunków sprzyjających pokojowym, przejrzystym i wiarygodnym wyborom;

⁽⁶⁾ Dz.U. L 257 z 2.10.2015, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 257 z 2.10.2015, s. 37.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 264 z 30.9.2016, s. 29.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 272 z 25.10.2019, s. 147.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 73 z 18.3.2016, s. 90.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- E. mając na uwadze, że w sprawozdaniu z 4 września 2019 r. komisja śledcza ds. Burundi Rady Praw Człowieka ONZ zwróciła uwagę, że na kilka miesięcy przed tegorocznymi wyborami prezydenckimi i parlamentarnymi obawy i groźby towarzyszą tym, którzy sprzeciwiają się rządzącej partii CNDD-FDD, a wobec narastającego napięcia przed majowymi wyborami władze lokalne i ciesząc się złą sławą młodzieżówka partii rządzącej (Imbonerakure) nadal dopuszcza się przemocy na tle politycznym i poważnych naruszeń praw człowieka; mając na uwadze, że pomimo wielokrotnych próśb komisji śledczej rząd Burundi odmawia współpracy;
- F. mając na uwadze, że Biuro ONZ ds. Praw Człowieka w Burundi, które współpracowało z rządem Burundi w sprawie zaprowadzenia pokoju, reformy sektora bezpieczeństwa, reformy wymiaru sprawiedliwości i przyczyniło się do budowania potencjału instytucjonalnego i społeczeństwa obywatelskiego w zakresie praw człowieka, zostało zamknięte w marcu 2019 r. pod naciskiem rządu Burundi, który już w październiku 2016 r. zawiesił wszelką współpracę z tym biurem;
- G. mając na uwadze, że według szacunków Banku Światowego w 2019 r. wzrost gospodarczy w Burundi wyniósł 1,8 %, w porównaniu z 1,7 % w 2018 r.; mając na uwadze, że ogólny budżet państwa na lata 2019–2020 wykazuje deficyt w wysokości 189,3 mld BIF (14,26 %) w porównaniu z deficytem w wysokości 163,5 mld BIF za ten sam okres w latach 2018–2019; mając na uwadze, że według UNHCR na dzień 30 września 2019 r. w sąsiednich państwach schroniło się 369 517 uchodźców z Burundi; mając na uwadze, że od września 2017 r. 78 tys. uchodźców dobrowolnie wróciło do Burundi; mając na uwadze, że na dzień 28 lutego 2019 r. 130 562 mieszkańców Burundi zostało wewnętrznie przesiedlonych;
- H. mając na uwadze, że Reporterzy bez Granic sklasyfikowali Burundi na 159. miejscu wśród 180 krajów w światowym rankingu wolności prasy w 2019 r.; mając na uwadze, że wolność słowa i wolność wypowiedzi mają kluczowe znaczenie dla wolnych i świadomych wyborów; mając na uwadze, że wolne, niezależne i bezstronne dziennikarstwo to konsekwencja podstawowego prawa człowieka do wolności słowa; mając na uwadze, że kontrolowane przez państwo tradycyjne media, takie jak radio i prasa, pozostają głównym źródłem informacji; mając na uwadze, że lepsze umiejętności korzystania z mediów i dostęp do internetu i mediów społecznościowych są niezbędne, aby umożliwić dostęp do informacji, ustabilizować sytuację społeczną i polityczną oraz podtrzymywać dialog, a tym samym zagwarantować wolne, świadome i sprawiedliwe wybory;
- I. mając na uwadze, że Burundi jest jednym z najuboższych krajów na świecie, gdzie 74,7 % ludności żyje w ubóstwie, i zajmuje 185. miejsce na 189 według wskaźnika rozwoju społecznego; mając na uwadze, że ponad 50 % ludności Burundi cierpi z powodu chronicznego niedoboru żywności i prawie połowa ludności jest w wieku poniżej 15 lat, a w samym 2019 r. ponad osiem milionów osób zaraziło się malarią i 3 tys. z nich zmarło; mając na uwadze, że ubóstwo, słabe usługi socjalne, wysoka stopa bezrobocia wśród młodzieży oraz brak perspektyw w dalszym ciągu prowadzą w tym kraju do wybuchów przemocy;
- J. mając na uwadze, że 27 września 2018 r. Krajowa Rada Bezpieczeństwa Burundi na trzy miesiące zawiesiła działalność międzynarodowych organizacji pozarządowych, poważnie utrudniając działalność około 130 z nich, mimo że dostarczały pomoc ratującą życie;
- K. mając na uwadze, że 18 lipca 2019 r. rząd przyjął dwa dekrety, na mocy których powołano międzyresortowy komitet monitorujący i oceniający międzynarodowe organizacje pozarządowe działające w Burundi;
- L. mając na uwadze, że od czasu zamknięcia 28 lutego 2019 r. Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (OHCHR) w Burundi rząd nie zobowiązał się do prowadzenia jakiejkolwiek formy współpracy z biurem; mając na uwadze, że COIB jest obecnie jedynym niezależnym międzynarodowym mechanizmem badającym przypadki naruszenia praw człowieka i nadużycia popełnione w Burundi;
- M. mając na uwadze, że władze Burundi nadal w całości i systematycznie odrzucają wyniki prac komisji śledczej ONZ ds. Burundi oraz odmawiają jej wstępu do kraju, gdyż uznają ją za politycznie stronniczą bez przedstawienia jakichkolwiek dowodów na poparcie tych oskarżeń;
- N. mając na uwadze, że w październiku 2017 r. Burundi wycofało się ze statutu rzymskiego ustanawiającego Międzynarodowy Trybunał Karny; mając na uwadze, że pomimo apeli wspólnoty międzynarodowej o ponowne przystąpienie do statutu rzymskiego rząd Burundi nie podjął żadnych działań;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- O. mając na uwadze, że Tanzania i Burundi podpisały w 2019 r. umowę o dobrowolnym lub przymusowym powrocie (do 31 grudnia 2019 r.) do kraju pochodzenia 180 tys. uchodźców burundyjskich przebywających w Tanzanii; mając na uwadze, że w sierpniu 2019 r. agencja UNHCR informowała, że warunki w Burundi nie sprzyjają wspieraniu powrotów, ponieważ osoby powracające padają główną ofiarą naruszeń praw człowieka;
- P. mając na uwadze, że 30 grudnia 2019 r. prokurator Burundi wystąpił o wydanie wyroku piętnastu lat więzienia wobec czterech dziennikarzy pracujących dla Iwacu Press Group (Christine Kamikazi, Agnès Ndirubusa, Térénce Mpozenzi i Egide Harerimana) i ich kierowcy Adolphe'a Masabarakizy, którzy zostali aresztowani 22 października 2019 r. w gminie Musigati, w prowincji Bubanza, gdy relacjonowali starcia rebeliantów z siłami rządowymi w północno-zachodnim Burundi, a oskarżono ich o współudział w działaniach zagrażających bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa;
- Q. mając na uwadze, że 22 lipca 2016 r. zaginął reporter Jean Bigirimana pracujący dla serwisu informacyjnego Iwacu, którego – według doniesień – po raz ostatni widziano w areszcie kierowanym przez członków krajowych służb wywiadowczych w Muramvya, 45 km na wschód od stolicy Bużumbura; mając na uwadze, że władze Burundi nigdy nie wspomniały o jego zaginięciu;
- R. mając na uwadze, że 13 października 2015 r. zamordowano dziennikarza Christophe'a Nkebazahiziego, jego żonę i dwójkę dzieci w ich domu w Bużumburze; mając na uwadze, że władze nie poczyniły rzeczywistych wysiłków, aby przeprowadzić śledztwo w sprawie tej brutalnej zbrodni i postawić sprawców przed sądem;
- S. mając na uwadze, że art. 31 konstytucji Burundi gwarantuje wolność słowa, w tym wolność prasy, mając na uwadze, że Burundi jest również stroną Afrykańskiej karty praw człowieka i ludów, która gwarantuje prawo każdego Burundyjczyka do otrzymywania i rozpowszechniania informacji; mając na uwadze, że rząd Burundi odpowiada za propagowanie i ochronę wolności słowa i prawa zrzeszania się zapisanych w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych, którego Burundi jest stroną;
- T. mając na uwadze, że w ostatnich latach znacznie ograniczono swobody społeczeństwa obywatelskiego i mediów, a wielu działaczy społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych dziennikarzy nadal przebywa na wygnaniu; mając na uwadze, że wielu działaczom, którzy pozostali w Burundi, grozi zastraszanie, zatrzymanie lub procesy oparte na sfginowanych zarzutach;
- U. mając na uwadze, że rząd i członkowie młodzieżówki partii rządzącej (Imbonerakure) zorganizowali krajową kampanię na rzecz pobierania „dobrowolnych” składek od ludności w celu sfinansowania wyborów w 2020 r.; mając na uwadze, że w sprawozdaniu organizacji Human Rights Watch z 6 grudnia 2019 r. stwierdzono, że w tym celu członkowie Imbonerakure i lokalni przedstawiciele administracji rządowej często stosowali przemoc i groźby, ograniczali prawo do przemieszczania się oraz dostęp do usług publicznych, a osoby, które nie stosowały się do tego, bito;
- V. mając na uwadze, że działaczkę na rzecz praw człowieka Germain Rukuki, będącą członkinią stowarzyszenia Action by Christians for the Abolition of Torture (ACAT), skazano w kwietniu 2019 r. na 32 lata więzienia pod zarzutem buntu i działań zagrażających bezpieczeństwu państwa, udziału w ruchu powstańczym i ataków na szefa państwa; mając na uwadze, że w sierpniu 2018 r. działacza Nestora Nibitangę, będącego obserwatorem z ramienia Stowarzyszenia na rzecz Ochrony Praw Człowieka i Osób Zatrzymanych (APRODH), skazano na pięć lat więzienia za działania zagrażające bezpieczeństwu państwa;
- W. mając na uwadze, że BBC i Głosowi Ameryki zakazano nadawania w Burundi w maju 2019 r., kiedy ich licencje zawieszono, początkowo na sześć miesięcy, o czym informował wówczas Komitet Ochrony Dziennikarzy; mając na uwadze, że 29 marca 2019 r. organ ds. regulacji mediów w Burundi (Krajowa Rada ds. Komunikacji) ogłosił, że wycofał licencję BBC i przedłużył zawieszenie licencji Głosu Ameryki; mając na uwadze, że Krajowa Rada ds. Komunikacji zabroniła również dziennikarzom pracującym w Burundi „bezpośredniego lub niebezpośredniego przekazywania informacji, które mogłyby być nadawane” przez BBC lub Głos Ameryki;
- X. mając na uwadze, że 24 października 2019 r. Rada przedłużyła do 24 października 2020 r. obowiązywanie unijnych sankcji wobec Burundi;
- Y. mając na uwadze, że środki te obejmują zakaz podróży i zamrożenie aktywów i są skierowane przeciwko konkretnym osobom, których działania uznano za podważające demokrację lub utrudniające znalezienie politycznego rozwiązania kryzysu w Burundi;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

Z. mając na uwadze, że wysiłki Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej zmierzające do wypracowania polubownego rozwiązania kryzysu politycznego wywołanego decyzją prezydenta z 2015 r. o kandydowaniu na trzecią kadencję utknęły w martwym punkcie; mając na uwadze, że prezydent Pierre Nkurunziza wielokrotnie podkreślał, że nie będzie ubiegał się o kolejną kadencję, lecz partia rządząca musi jeszcze wyznaczyć kandydata w kolejnych wyborach prezydenckich;

1. zdecydowanie potępia obecne ograniczenia wolności słowa w Burundi, w tym większe ograniczenia wolności publicznych, a także zakrojone na szeroką skalę naruszenia praw człowieka, zastraszanie i arbitralne aresztowania dziennikarzy oraz zakazy nadawania, które wzmocniły atmosferę strachu w burundyjskich mediach, zwiększyły ograniczenia w zakresie sprawozdawczości i uniemożliwiły należyte informowanie, zwłaszcza w okresie poprzedzającym wybory w 2020 r.;

2. nadal wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją w zakresie praw człowieka w Burundi, która uniemożliwia wszelkie inicjatywy na rzecz pojednania, pokoju i sprawiedliwości, a w szczególności dalszym uciekaniem się do arbitralnych aresztowań i egzekucji pozasądowych;

3. zdecydowanie potępia ciągłe pogarszanie się sytuacji w zakresie praw człowieka w tym kraju, w szczególności w odniesieniu do rzeczywistych i podejrzewanych zwolenników opozycji, w tym Burundyjczyków wracających z zagranicy; przypomina, że Burundi jest związane klauzulą praw człowieka zawartą w umowie z Kotonu; wzywa władze Burundi, aby natychmiast zaprzęstały represji i utrzymały w mocy zobowiązania tego kraju dotyczące praw człowieka, w tym zobowiązania zapisane w Afrykańskiej karcie praw człowieka i ludów, Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych oraz innych mechanizmach międzynarodowych ratyfikowanych przez rząd Burundi;

4. przypomina rządowi Burundi, że warunki przeprowadzania pluralistycznych, wiarygodnych, pokojowych i przejrzystych wyborów obejmują prawo do wolności słowa, dostępu do informacji, wolności pracy, wolności mediów i istnienia wolnego obszaru, w którym obrońcy praw człowieka mogą wypowiadać się bez zastraszania lub obawy przed represjami; w związku z tym wzywa władze Burundi, aby zniosły środki ograniczające lub utrudniające pracę społeczeństwa obywatelskiego oraz ograniczające dostęp do niezależnych tradycyjnych i nowoczesnych mediów i ich wolność;

5. wzywa władze Burundi do wycofania zarzutów oraz niezwłocznego i bezwarunkowego uwolnienia niedawno uwięzionych dziennikarzy serwisu Iwacu oraz innych osób aresztowanych za korzystanie z przysługujących im praw podstawowych;

6. podkreśla kluczową rolę społeczeństwa obywatelskiego i dziennikarzy w społeczeństwie demokratycznym, zwłaszcza w kontekście zbliżających się wyborów, oraz wzywa władze Burundi do położenia kresu zastraszaniu, prześladowaniom i arbitralnym aresztowaniom dziennikarzy, działaczy na rzecz praw człowieka i członków opozycji; ponadto wzywa władze, aby zezwoliły działaczom na rzecz praw człowieka i dziennikarzom na swobodne prowadzenie zgodnych z prawem działań śledczych dotyczących naruszeń praw człowieka i na informowanie o nich;

7. z ogromnym zaniepokojeniem odnotowuje rosnącą liczbę osób wewnętrznie przesiedlonych z Burundi i krajów sąsiadujących; wzywa UE do zwiększenia wsparcia finansowego i innych działań humanitarnych na rzecz Burundyjczyków, którzy zostali przesiedleni wewnętrznie bądź są uchodźcami;

8. wzywa władze Burundi do położenia kresu wykorzystywaniu obywateli i do zadbania o to, by żadnemu obywatelowi nie odmawiano dostępu do dóbr i usług publicznych takich jak opieka zdrowotna, żywność, woda i edukacja, a także do umożliwienia organizacjom humanitarnym niezależnego działania i świadczenia pomocy w oparciu o obowiązek zaspokojenia najpilniejszych potrzeb;

9. podkreśla, że aby umożliwić wiarygodne wybory, konieczna jest znaczna poprawa sytuacji politycznej i sytuacji w zakresie praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do podstawowych wolności, takich jak wolność słowa, wolność prasy oraz wolność zrzeszania się i zgromadzeń, a także postępy w procesie pojednania; wzywa rząd Burundi do dopilnowania, by dochodzenia w sprawie naruszeń tych praw prowadzono w sposób bezstronny, a sprawcy byli sądzeni w procesach spełniających normy międzynarodowe;

10. wzywa władze do przeprowadzenia dokładnych i przejrzystych dochodzeń w celu pociągnięcia do odpowiedzialności, w uczciwych i wiarygodnych procesach, wszystkich domniemyanych sprawców zabójstw, zaginięć, wymuszeń, pobić, arbitralnych aresztowań, gróźb, prześladowań lub innych rodzajów nadużyć; wyraża poważne obawy co do utrzymującej się bezkarności sprawców naruszeń praw człowieka popełnionych przez Imbonerakure; wzywa władze Burundi do wszczęcia niezależnego śledztwa w sprawie dziennikarzy: Jeana Bigirimany, zaginionego od 22 lipca 2016 r., i Christophe'a Nkezahaziego, zamordowanego wraz z żoną i dwojgiem dzieci 13 października 2015 r.;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

11. uznaje kluczową rolę regionu w trwałym rozwiązaniu kryzysu politycznego w Burundi, a w szczególności Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej i Unii Afrykańskiej, oraz podkreśla potrzebę bardziej aktywnego podejścia i wzmoczonych wysiłków, aby położyć kres kryzysowi i chronić ludność burundyjską, a tym samym uniknąć dalszej eskalacji sytuacji w regionie; wzywa Unię Afrykańską do pilnego wysłania do Burundi obserwatorów ds. praw człowieka i zapewnienia im nieskrępowanego dostępu do kraju w celu realizacji ich mandatu;

12. wyraża ubolewanie z powodu impasu w realizacji porozumienia z Aruszy i apeluje do gwarantów porozumienia, aby dążyli do pojednania; wyraża swoje zaangażowanie na rzecz dialogu wewnątrzburundyjskiego; wzywa wysokiego przedstawiciela/wiceprzewodniczącego do wspierania Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej w ułatwianiu dialogu wewnątrzburundyjskiego; wzywa wszystkich uczestników dialogu wewnątrzburundyjskiego do konstruktywnej współpracy i umożliwienia swobodnego uczestnictwa opozycji, obrońcom praw człowieka i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego;

13. wzywa Burundi do powrotu do idei spotkań wspólnoty regionalnej i międzynarodowej w celu uzgodnienia kompromisu w sprawie wdrażania istniejących decyzji na szczeblu ONZ i UA, a mianowicie: wdrożenia rezolucji nr 2303; podpisania protokołu ustaleń z obserwatorami UA; wznowienia współpracy z OHCHR;

14. ubolewa, że Burundi uparcie odmawia współpracy z komisją śledczą ONZ oraz zgody na wznowienie działalności lokalnego biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka;

15. wzywa ONZ, aby kontynuowała niezależne dochodzenia w sprawie wszystkich domniemanych przypadków naruszeń praw człowieka i prawa humanitarnego, w tym naruszeń popełnionych przez podmioty państwowe i młodzieżówkę Imbonerakure, i aby odpowiednio ścigała sprawców; podkreśla, że przestępców i zabójców należy pociągnąć do odpowiedzialności bez względu na to, do jakiej grupy należą, a ofiarom poważnych naruszeń praw człowieka w Burundi należy zapewnić odpowiednie zadośćuczynienie;

16. wzywa państwa członkowskie UE do zapewnienia elastycznego i bezpośredniego wsparcia finansowego dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji medialnych, w tym organizacji kobiet, które w dalszym ciągu działają na miejscu, ale również tym na uchodźstwie, zwłaszcza tym, które działają na rzecz propagowania i ochrony praw politycznych, obywatelskich, gospodarczych, społecznych i medialnych;

17. wzywa UE i dyplomatów z państw członkowskich UE w Burundi do zapewnienia pełnego wdrożenia wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka, w szczególności poprzez udział w przesłuchaniach sądowych wszystkich dziennikarzy, więźniów politycznych i obrońców praw człowieka w Burundi, zwłaszcza dziennikarzy Iwacu, a także poprzez odwiedzanie obrońców praw człowieka, aktywistów i dziennikarzy przebywających w więzieniach;

18. wzywa do rozszerzenia ukierunkowanych sankcji UE i apeluje do Rady Bezpieczeństwa ONZ o wprowadzenie własnych ukierunkowanych sankcji, w tym zakazu podróżowania i zamrożenia aktywów, wobec osób odpowiedzialnych za trwające poważne naruszenia praw człowieka w Burundi; wzywa wiceprzewodniczącego/wysokiego przedstawiciela do pilnego przygotowania rozszerzonej listy nazwisk osób odpowiedzialnych za planowanie, organizację i realizację czynów stanowiących naruszenia praw człowieka, aby dodać te osoby do wykazu urzędników burundyjskich już objętych sankcjami UE;

19. głęboko ubolewa, że Burundi nie podjęło żadnych działań w celu ponownego przystąpienia do statutu rzymskiego; wzywa rząd Burundi do natychmiastowego rozpoczęcia takiej procedury; wzywa UE do wspierania wszelkich wysiłków Międzynarodowego Trybunału Karnego w ramach dochodzenia w sprawie zbrodni popełnionych w Burundi i wysiłków mających na celu postawienie sprawców przed sądem;

20. ubolewa nad ciągłym niedofinansowaniem burundyjskiego kryzysu uchodźczego, co ma poważny wpływ na bezpieczeństwo i sytuację uchodźców; wzywa społeczność międzynarodową i organizacje humanitarne do zwiększenia pomocy dla wszystkich, którzy są obecnie uchodźcami lub zostali wysiedleni na skutek konfliktu; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zgodnie z zaleceniami komisji śledczej ONZ ds. Burundi przyznały status uchodźcy azyłantom z Burundi oraz aby uważnie śledziły sytuację w Burundi w związku z wyborami w 2020 r.;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

21. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami o zwiększonej presji na uchodźców z Burundi, aby wrócili do domu przed wyborami w 2020 r.; wzywa rządy w regionie do dopilnowania, by powrót uchodźców był dobrowolny, opierał się na świadomej decyzji i przebiegał z dbałością o bezpieczeństwo i godność; przypomina, że zdaniem UNHCR warunki bezpiecznego, godnego i dobrowolnego powrotu nie zostały spełnione;
 22. wzywa rząd Burundi, aby zezwolił przeciwnikom politycznym, którzy przebywają na wygnaniu, na powrót i swobodne prowadzenie kampanii bez zastraszania, aresztowania ani przemocy, a także aby zezwolił obserwatorom zewnętrznym na obserwowanie przygotowań do wyborów oraz procesu głosowania i liczenia głosów;
 23. przypomina, że pluralistyczny dialog polityczny, prowadzony w ramach mediacji międzynarodowej i z poszanowaniem porozumienia z Aruszy oraz konstytucji Burundi, pozostaje jedynym sposobem na zapewnienie trwałego pokoju w Burundi; w związku z tym, wzywa Wspólnotę Wschodnioafrykańską, która jest kluczowym uczestnikiem dialogu wewnątrzburundyjskiego, do podjęcia odpowiednich działań w celu zdecydowanego i niezwłocznego zaangażowania rządu Burundi w pluralistyczny dialog na rzecz pokojowego i trwałego rozwiązania obecnego kryzysu;
 24. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, prezydentowi Republiki Burundi, przewodniczącemu burundyjskiego parlamentu, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE oraz Unii Afrykańskiej i jej instytucjom.
-

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0012

Nigeria, w szczególności niedawne ataki terrorystyczne**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie Nigerii, w szczególności niedawnych ataków terrorystycznych (2020/2503(RSP))**

(2021/C 270/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Nigerii, z których ostatnia to rezolucja z 18 stycznia 2018 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Sekretarza Generalnego ONZ z 24 grudnia 2019 r. w sprawie Nigerii,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego wysłannika ds. propagowania wolności religii i przekonań poza granicami Unii Europejskiej z 25 listopada 2019 r.,
- uwzględniając oświadczenie dotyczące wizyty w Nigerii złożone 2 września 2019 r. na zakończenie wizyty w tym kraju przez specjalną sprawozdawczynię ONZ ds. pozasądowych, doraźnych i arbitralnych egzekucji,
- uwzględniając oświadczenie prasowe Rady Bezpieczeństwa ONZ z 31 lipca 2019 r. w sprawie aktów terroryzmu w północno-wschodniej Nigerii,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel z 29 lipca 2018 r. w sprawie ataku terrorystycznego Boko Haram w Borno w północno-wschodniej Nigerii,
- uwzględniając sekcję ogólnościowego raportu organizacji Human Rights Watch z 2019 r. dotyczącą Nigerii,
- uwzględniając uwagi podsumowujące Komisji Praw Człowieka z 29 sierpnia 2019 r. dotyczące Nigerii, wobec braku drugiego sprawozdania okresowego,
- uwzględniając Deklarację ONZ w sprawie eliminacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji opartych na religii lub przekonaniach,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań z 2013 r.,
- uwzględniając przyznanie w 2005 r. Nagrody Parlamentu Europejskiego im. Sacharowa za wolność myśli obrończyni praw człowieka Hauwie Ibrahim,
- uwzględniając światowy indeks terroryzmu z 2019 r.,
- uwzględniając pismo w sprawie ograniczania działań humanitarnych w północno-wschodniej Nigerii, skierowane do wiceprzewodniczącego/wysokiego przedstawiciela oraz komisarza ds. pomocy humanitarnej i zarządzania kryzysowego przez przewodniczącego Komisji Rozwoju,
- uwzględniając konstytucję Federalnej Republiki Nigerii, a w szczególności zawarte w rozdziale IV postanowienia dotyczące ochrony wolności wyznania oraz prawa do wolności myśli, sumienia i religii,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z 1989 r. ratyfikowaną przez Nigerię w kwietniu 1991 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 458 z 19.12.2018, s. 43.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW), przyjętą przez ONZ w 1979 r.,
 - uwzględniając umowę z Kotonu,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa w Nigerii znacznie się pogorszyła w ostatnich latach, co stwarza poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego; mając na uwadze, że naruszenia praw człowieka i masowe zabójstwa są powszechne, zwłaszcza w północno-wschodniej części kraju; mając na uwadze, że od 2009 r. w rewolcie wznieconej przez Boko Haram w Nigerii śmierć poniosło ponad 36 000 osób;
- B. mając na uwadze, że w kraju tym trwa od 10 lat regionalny konflikt zbrojny; mając na uwadze, że brutalny ekstremizm i w szczególności działalność terrorystyczna nasilają się wraz rosnącą siłą i wpływami ugrupowań dżihadystycznych, takich jak Boko Haram i Państwo Islamskie w Afryce Zachodniej (ISWAP); mając na uwadze, że od 2009 r. Boko Haram z rosnącą regularnością przeprowadza ataki na policję i wojsko, polityków, szkoły, budynki religijne, instytucje publiczne i ludność cywilną Nigerii; mając na uwadze, że zdecydowana większość ofiar to muzułmanie;
- C. mając na uwadze, że Nigeria zajmuje trzecie miejsce – za Irakiem i Afganistanem – wśród 163 państw w światowym indeksie terroryzmu, co plasuje ją na trzeciej pozycji w wykazie państw najbardziej dotkniętych terroryzmem;
- D. mając na uwadze, że sytuację w zakresie bezpieczeństwa pogorszyła eskalacja przemocy na tle religijnym i etnicznym w niektórych częściach kraju, w tym konflikt w rolniczym regionie środkowej Nigerii (tzw. Middle Belt), gdzie rolnicy i wędrowni pasterze walczą o ziemię i zasoby wodne;
- E. mając na uwadze, że według doniesień ISWAP przetrzymuje obecnie dziesiątki zakładników, w tym przywódców chrześcijańskich, członków sił bezpieczeństwa i pracowników organizacji humanitarnych;
- F. mając na uwadze, że ludność Nigerii, najliczniejsza w Afryce, dzieli się niemal po równo na muzułmanów i chrześcijan; mając na uwadze, że w kraju tym zamieszkuje największa w regionie wspólnota chrześcijańska, licząca niemal 30 mln osób mieszkających w północnej Nigerii; mając na uwadze, że wraz z rozprzestrzenianiem się radykalnego islamu historyczna rywalizacja między w przeważającej mierze muzułmańską północą i chrześcijańskim południem dramatycznie się nasiliła;
- G. mając na uwadze, że w nagraniu wideo opublikowanym 26 grudnia 2019 r. ISWAP przyznało się do egzekucji 11 osób; mając na uwadze, że ugrupowanie to stwierdziło, iż wszystkie te osoby były chrześcijanami, a atak stanowił odwet za śmierć przywódcy IS w Syrii Abu Bakra al-Baghdadięgo;
- H. mając na uwadze, że zabójstwa te to element serii aktów terrorystycznych, obejmującej atak 24 grudnia 2019 r. na wioskę chrześcijańską w pobliżu Chibok, którego skutkiem była śmierć siedmiu mieszkańców wsi i porwanie nastoletniej dziewczynki, zabicie trzech cywilów na obrzeżach Bui 23 grudnia 2019 r., a także zabójstwo siedmiu cywilów w Nganzai 22 grudnia 2019 r.;
- I. mając na uwadze, że według Humanitarian Aid Relief Trust od 2015 r. ponad 6 000 chrześcijan zostało zamordowanych przez ugrupowania dżihadystyczne lub zginęło z powodu polityki „twoja ziemia lub twoja krew” prowadzonej przez bojowników Fulani; mając na uwadze, że w państwach szariatu chrześcijanie są stale narażeni na dyskryminację i często uznaje się ich za obywateli drugiej kategorii;
- J. mając na uwadze, że choć prezydent Muhammada Buhari potępił zabójstwa i zaapelował, by nie tworzyć podziałów ludności z powodów wyznaniowych, ataki przeprowadzono z całkowitą bezkarnością, a sprawcy rzadko są pociągani do odpowiedzialności; mając na uwadze, że w raporcie Amnesty International wykazano umyślne zaniedbania ze strony nigeryjskich sił bezpieczeństwa w związku ze śmiertelnymi atakami na społeczności rolników;
- K. mając na uwadze, że według doniesień organizacji Human Rights Watch nigeryjskie siły zbrojne zatrzymały – często na podstawie nielicznych dowodów lub bez dowodów – ponad 3 600 dzieci, z których połowa to dziewczęta, podejrzewanych o udział w zbrojnych ugrupowaniach islamistycznych i niepaństwowych; mając na uwadze, że wielu zatrzymanych doświadczyło nadużyć, w tym przemocy seksualnej, i zmarło w areszcie w wyniku chorób, głodu, odwodnienia lub ran postrzałowych; mając na uwadze, że wojsko systematycznie odmawia wstępu do ośrodków przetrzymywania, co pozwoliłoby sprawdzić, w jakich warunkach przebywają dzieci;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- L. mając na uwadze, że sytuacja dziewcząt i kobiet w Nigerii jest szczególnie trudna z uwagi na powszechne praktyki dyskryminacyjne, ograniczony dostęp do usług zdrowotnych i edukacji, powszechne okaleczanie żeńskich narządów płciowych i małżeństwa dzieci;
- M. mając na uwadze, że Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) orzekł, iż istnieją uzasadnione powody, by sądzić, że w rozumieniu art. 7 statutu rzymskiego organizacja Boko Haram i nigeryjskie siły bezpieczeństwa dopuściły się w Nigerii zbrodni przeciwko ludzkości, w tym morderstw i prześladowania; mając na uwadze, że w sprawozdaniu z 2019 r. na temat wstępnych badań MTK stwierdził, że pomimo szeregu kroków podjętych przez władze nigeryjskie w celu ustalenia odpowiedzialności karnej domniemyanych sprawców, działania dochodzeniowe lub prokuratorskie podjęte do tej pory wobec członków Boko Haram i nigeryjskich sił bezpieczeństwa wydają się ograniczone zarówno pod względem zakresu, jak i dogłębności;
- N. mając na uwadze, że od 2015 r. rząd jest krytykowany za to, iż nie radzi sobie z rewoltą islamistyczną w całym kraju; mając na uwadze, że wojsko i policja Nigerii stoją w obliczu licznych zagrożeń bezpieczeństwa i są najwyraźniej nadmiernie przeciążone i niezdolne do opanowania jednoczesnych kryzysów bezpieczeństwa;
- O. mając na uwadze, że od czasu utworzenia w 2015 r. wielonarodowa wspólna grupa zadaniowa wyparła ugrupowania terrorystyczne z wielu obszarów znajdujących się pod ich kontrolą, jednak region ten nadal pozostaje wysoce niestabilny; mając na uwadze, że niedawne wycofanie 1 200 żołnierzy czadyjskich, które zbiegło się z nasileniem przemocy w regionie północno-wschodnim, wywołało niepokój wśród ludności; mając na uwadze, że po wycofaniu żołnierzy setki nigeryjskich cywilów osiedlonych w okolicy uciekły w obawie przed nowymi atakami džihadystów;
- P. mając na uwadze, że w październiku 2019 r. UE, Republika Federalna Niemiec i Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS) rozpoczęły projekt dotyczący architektury i operacji w zakresie pokoju i bezpieczeństwa (EPSAO); mając na uwadze, że celem projektu jest wzmocnienie mechanizmów i zdolności ECOWAS do opanowania konfliktu i udzielanie wsparcia w warunkach panujących po zakończeniu konfliktu w Afryce Zachodniej;
- Q. mając na uwadze, że według Biura ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (OCHA) sytuacja w Nigerii spowodowała bezprecedensowy kryzys humanitarny i doprowadziła do przesiedlenia ponad 2 mln osób na północnym wschodzie kraju; mając na uwadze, że według Human Rights Watch większość osób wewnętrznie przesiedlonych nie może korzystać z przysługującym im podstawowych praw do pożywienia, mieszkania, edukacji, zdrowia, ochrony przed krzywdą, a także prawa do swobodnego przemieszczania się; mając na uwadze, że UE przeznaczyła 28,3 mln EUR na pomoc humanitarną w tym kraju; mając na uwadze, że obecne fundusze w niedostatecznym stopniu zaspokajają zapotrzebowanie na pomoc humanitarną;
- R. mając na uwadze, że według sekcji ogólnoswiatowego raportu organizacji Human Rights Watch z 2019 r. dotyczącej Nigerii ponad 35 000 osób wewnętrznie przesiedlonych powróciło w 2018 r. do społeczności na północnym wschodzie mimo obaw co do bezpieczeństwa i braku podstawowych artykułów pierwszej potrzeby, w tym żywienia i schronienia;
- S. mając na uwadze, że niemal połowa ludności Nigerii żyje w skrajnym ubóstwie; mając na uwadze, że według szacunków ponad 7 mln Nigeryjczyków pilnie potrzebuje pomocy ratującej życie;
- T. mając na uwadze, że tysiące Nigeryjczyków ryzykują życie na szlakach migracyjnych do UE w nadziei na bezpieczne życie w lepszych warunkach ekonomicznych i socjalnych;
- U. mając na uwadze, że w wyniku porwań i zabójstw wielu pracowników organizacji humanitarnych skurczyła się przestrzeń na działania humanitarne w tym kraju; mając na uwadze, że w 2019 r. zginęło ośmiu pracowników organizacji humanitarnych, a w sumie od 2011 r. w konflikcie straciło życie 26; mając na uwadze, że zagrożenia bezpieczeństwa często utrudniają dostarczanie pomocy i spowodowały wycofanie się wielu organizacji humanitarnych;
- V. mając ponadto na uwadze, że rząd zawiesił szereg międzynarodowych agencji pomocowych i organizacji charytatywnych, twierdząc, że zajmowały się one się praniem pieniędzy dla ugrupowań islamistycznych; mając na uwadze, że we wrześniu 2019 r. nigeryjskie siły zbrojne bez uprzedzenia zażądały zamknięcia organizacji Action Against Hunger i Mercy Corps, pozbawiając pomocy 400 000 osób;
- W. mając na uwadze, że zgodnie z art. 8 umowy z Kotonu UE prowadzi regularny dialog polityczny z Nigerią dotyczący praw człowieka i zasad demokracji, w tym na temat dyskryminacji na tle etnicznym, religijnym i rasowym;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

1. ubolewa z powodu ataków terrorystycznych, do których doszło w tym kraju; ponownie wyraża zaniepokojenie przedłużającym się kryzysem w Nigerii i niestabilną sytuacją w zakresie bezpieczeństwa na północnym wschodzie kraju oraz zdecydowanie potępia powtarzające się łamanie praw człowieka oraz prawa międzynarodowego i humanitarnego, motywowane względami religijnymi i etnicznymi;
2. potępia w szczególności niedawne nasilenie przemocy wobec niektórych grup etnicznych i religijnych, w tym ataki na instytucje wyznaniowe i wiernych;
3. składa kondolencje rodzinom ofiar i solidaryzuje się z Nigeryjczykami, którzy już od ponad dziesięciu lat ponoszą konsekwencje terroryzmu szerzącego się w regionie;
4. wzywa władze Nigerii, by zagwarantowały poszanowanie praw człowieka w tym kraju oraz chroniły cywilów przed terroryzmem i przemocą; podkreśla, że działania te trzeba prowadzić przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i zasad praworządności, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami tego kraju;
5. uważa każdą formę eksterminacji istot ludzkich i każdą formę czystek etnicznych za barbarzyństwo i zbrodnię przeciwko ludzkości; wzywa rząd Nigerii, aby zajął się głębokimi przyczynami przemocy przez zagwarantowanie wszystkim obywatelom równych praw i przepisów o niedyskryminacji; podkreśla w związku z tym, że trzeba dalej wspierać dialog międzyreligijny i pokojowe współistnienie obywateli bez względu na wyznanie, przy udziale wszystkich zainteresowanych stron, w tym Nigeryjskiej Rady Międzywyznaniowej;
6. przypomina, że na skutki konfliktu, terroryzmu i przemocy w tym kraju najbardziej narażone są kobiety i dzieci; ubolewa, że ugrupowania terrorystyczne coraz częściej rekrutują dzieci i wykorzystują je jako dzieci-żołnierzy lub zamachowców samobójców;
7. jest głęboko zaniepokojony doniesieniami o złym traktowaniu dzieci przetrzymywanych w obiektach wojskowych; wzywa władze Nigerii, by zezwoliły ONZ na wstęp do wojskowych obiektów przetrzymywania, podpisały formalny protokół przekazania, by zapewnić szybkie przekazanie dzieci zatrzymanych przez wojsko właściwym organom ds. ochrony dzieci, i położyły kres przetrzymywaniu dzieci przez wojsko; podkreśla, że reakcję na terroryzm, a także wymiar sprawiedliwości i egzekwowanie prawa należy dostosować tak, by chronić prawa najsłabszych grup mieszkańców, w tym dzieci;
8. przypomina władzom Nigerii, że mają obowiązek chronić prawa dzieci oraz zapewnić ochronę i opiekę tym, które odczuły skutki terroryzmu lub konfliktu, w tym przez zapewnienie im dostępu do edukacji; przypomina ponadto, że edukacja i możliwości rozwoju gospodarczego to potężne narzędzia walki z radykalizacją, i wzywa partnerów międzynarodowych, by w ramach strategii antyterrorystycznej w tym regionie wspierali łatwo dostępną edukację wysokiej jakości;
9. jest głęboko zaniepokojony, że Nigeryjki wciąż padają ofiarą dyskryminacji, przemocy, wykorzystywania seksualnego i gwałtów; wzywa Nigerię do pełnego wdrożenia CEDAW; apeluje o większe wsparcie dla ofiar powszechnej przemocy seksualnej i uwarunkowanej płcią, w tym o wsparcie psychologiczne;
10. podkreśla, że walka z bezkarnością ma podstawowe znaczenie dla stabilności kraju i budowania trwałego pokoju; w związku z tym wzywa władze nigeryjskie, by niezwłocznie i z zachowaniem przejrzystości przeprowadziły rzetelne dochodzenia w celu postawienia sprawców przed sądem i pociągnięcia ich do odpowiedzialności; apeluje ponadto o poprawę potencjału i niezawisłości nigeryjskiego sądownictwa, co pomoże skutecznie wykorzystać sądy karne do zwalczania przemocy, terroryzmu i korupcji;
11. wyraża ubolewanie z powodu braku postępów w walce z Boko Haram i ISWAP oraz z powodu coraz częstszych i poważniejszych zamachów samobójczych i bezpośrednich ataków na pozycje wojskowe; przypomina, że prezydent Nigerii Muhammadu Buhari został ponownie wybrany w 2019 r., gdyż obiecywał, że pokona brutalny ekstremizm propagowany przez Boko Haram i inne ugrupowania terrorystyczne, i wzywa prezydenta do spełnienia tych obietnic;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

12. popiera cele projektu dotyczącego architektury i operacji w zakresie pokoju i bezpieczeństwa, realizowanego przez UE i ECOWAS; zachęca państwa członkowskie, by zdecydowanie poparły pomoc w budowaniu zdolności i rozwiązywaniu konfliktów w Afryce Zachodniej;
13. potwierdza swoje poparcie dla regionalnej wielonarodowej wspólnej grupy zadaniowej oraz pochwała jej wysiłki na rzecz skutecznej walki z terroryzmem i przywrócenia stabilności w regionie jeziora Czad; przypomina, że terroryzm nie zna granic, i wzywa kraje regionu, by dalej koordynowały swoje starania o bezpieczeństwo w całym regionie;
14. zachęca do dalszego reformowania sektora bezpieczeństwa w Nigerii, by zwiększyć zdolności podmiotów krajowych i regionalnych do zwalczania terroryzmu; apeluje do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państw członkowskich o dalszą unijną pomoc techniczną w tej dziedzinie;
15. przestrzega, że nie należy wykorzystywać konfliktu między rolnikami a pasterzami do szerzenia nienawiści religijnej; wzywa rząd Nigerii do wdrożenia krajowego planu transformacji hodowli, by chronić interesy zarówno rolników, jak i pasterzy; uważa, że potrzebne są dalsze działania, np. udoskonalenie mechanizmów mediacji, rozwiązywania konfliktów, pojednania i budowania pokoju;
16. podkreśla współzależność rozwoju, demokracji, praw człowieka, dobrych rządów i bezpieczeństwa w Nigerii; uważa, że same działania wojskowe nie wystarczą do skutecznego zwalczania terroryzmu; wzywa rząd Nigerii do opracowania całościowej strategii likwidacji pierwotnych przyczyn terroryzmu przez podejście zapobiegawcze, polegające na eliminowaniu atrakcyjności ideologii terrorystycznej, zmniejszaniu możliwości rekrutacji i radykalizacji oraz odcięciu finansowania, a także na wspieraniu i finansowaniu społecznościowych programów realizowanych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego;
17. wzywa UE, Unię Afrykańską i społeczność międzynarodową, by zwiększyły wsparcie dla walki z terroryzmem w Nigerii oraz dalej udzielały pomocy politycznej i w dziedzinie bezpieczeństwa w kraju i w całym regionie;
18. wyraża głębokie zaniepokojenie wpływem stanu bezpieczeństwa w tym kraju na skuteczność pomocy humanitarnej i rozwojowej; wzywa UE do kontynuowania działań humanitarnych i rozwojowych nie tylko w Nigerii, ale również w całym regionie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE obiecała w 2019 r. przeznaczyć dodatkowe 50 mln EUR na wsparcie odbudowy i odporności w Nigerii;
19. dostrzega presję, jaką są dla Nigerii i krajów sąsiednich przesiedlenia w regionie; apeluje o większe wsparcie i koordynację działań darczyńców na rzecz przesiedleńców w Nigerii, w tym o dodatkowe środki finansowe od społeczności międzynarodowej; przypomina, że funduszy rozwojowych nie należy przeznaczać na inne cele niż ich cel pierwotny, jakim jest eliminacja ubóstwa we wszystkich postaciach;
20. potępia wszelkie ataki na personel lub obiekty pomocy humanitarnej oraz wzywa do działań mających zapewnić bezpieczeństwo pracownikom organizacji humanitarnych i bezpieczne otoczenie organizacjom humanitarnym, by mogły one wykonywać swoją podstawową pracę;
21. jest głęboko zaniepokojony szybko zaostrzającą się zmianą klimatu i jej wpływem na życie i źródła utrzymania, zwłaszcza w regionie Middle Belt; powtarza, że trzeba znaleźć długoterminowe rozwiązania, by chronić zasoby naturalne i zapewnić dostęp do nich; przypomina, że walka z klimatycznym stanem zagrożenia ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia stabilności gospodarczej i pokoju w regionie;
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, wiceprzewodniczącemu Komisji i wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, prezydentowi i parlamentowi Nigerii, Unii Afrykańskiej, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE i Parlamentowi Panafrykańskiemu.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0013

Sytuacja w Wenezueli po nielegalnym wyborze nowych władz i prezydium Zgromadzenia Narodowego (przewrót w parlamencie)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli po nielegalnym wyborze nowego przewodniczącego i prezydium Zgromadzenia Narodowego (parlamentarnym zamachu stanu) (2020/2507(RSP))

(2021/C 270/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Wenezueli, w szczególności rezolucję z dnia 31 stycznia 2019 r. ⁽¹⁾, w której uznano Juana Guaidó za tymczasowego prezydenta Wenezueli,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Wenezueli, w szczególności jego oświadczenie w imieniu UE z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie najnowszych wydarzeń w Zgromadzeniu Narodowym, a także oświadczenie jego rzecznika z dnia 5 stycznia 2020 r. w sprawie wydarzeń w Zgromadzeniu Narodowym Wenezueli,
- uwzględniając oświadczenie międzynarodowej grupy kontaktowej ds. Wenezueli z dnia 9 stycznia 2020 r.,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2019/1893 z dnia 11 listopada 2019 r. zmieniającą decyzję (WPZiB) 2017/2074 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Wenezueli ⁽²⁾, na mocy której przedłużono do 14 listopada 2020 r. stosowanie obowiązujących obecnie ukierunkowanych środków ograniczających,
- uwzględniając oświadczenie Sekretariatu Generalnego Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) z dnia 5 stycznia 2020 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli oraz rezolucję Stałej Rady OPA z dnia 10 stycznia 2020 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w Wenezueli,
- uwzględniając oświadczenie Grupy z Limy z dnia 5 stycznia 2020 r.,
- uwzględniając konstytucję Wenezueli,
- uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego,
- uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE, jej państwa członkowskie oraz Parlament Europejski powtarzają, że Zgromadzenie Narodowe jest jedynym prawomocnym i demokratycznie wybranym organem w Wenezueli; mając na uwadze, że zgodnie z art. 194 konstytucji Wenezueli Zgromadzenie Narodowe wybiera spośród swoich członków jednego przewodniczącego i prezydium wykonawcze na okres jednego roku;
- B. mając na uwadze, że w styczniu 2019 r. Juan Guaidó został wybrany na przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, a następnie zaprzysiężony na tymczasowego prezydenta Wenezueli zgodnie z art. 233 konstytucji tego kraju; mając na uwadze, że został on uznany za tymczasowego prezydenta Wenezueli przez ponad 50 państw, w tym 25 państw członkowskich UE, a także przez samą UE;
- C. mając na uwadze, że wydarzenia towarzyszące planowanemu wyborowi przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Wenezueli w dniu 5 stycznia 2020 r. stanowiły parlamentarny zamach stanu zaplanowany przez nielegalny reżim Nicolása Maduro i że doszło wówczas do poważnych nieprawidłowości oraz aktów wymierzonych w demokratyczne i konstytucyjne funkcjonowanie Zgromadzenia Narodowego;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0061.

⁽²⁾ Dz.U. L 291 z 12.11.2019, s. 42.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- D. mając na uwadze, że siły zbrojne brutalnie uniemożliwiły przewodniczącemu Zgromadzenia Narodowego Juanowi Guaidó przewodniczenie posiedzeniu, a niektórym parlamentarzystom, jak również prasie nie pozwolono na wstęp do budynku Zgromadzenia Narodowego;
- E. mając na uwadze, że próba mianowania Luisa Parry przewodniczącym nowego prezydium sprzyjającego Nicolásowi Maduro jest nieważna, ponieważ posiedzenie nie zostało oficjalnie otwarte, nikt mu nie przewodniczył, nie stwierdzono kworum i nie zweryfikowano formalnego głosowania imiennego, jak wymagają art. 7, 8 i 11 regulaminu Zgromadzenia Narodowego i art. 221 konstytucji Wenezueli;
- F. mając na uwadze, że kilka godzin później w sytuacji przymusowej zdecydowana większość parlamentarzystów odbyła posiedzenie nadzwyczajne w siedzibie gazety „El Nacional”, zgodnie z konstytucją Wenezueli i regulaminem Zgromadzenia Narodowego, które umożliwiają przeprowadzenie posiedzenia poza siedzibą ustawodawczą; mając na uwadze, że 100 spośród 167 parlamentarzystów, spełniając wymogi dotyczące kworum i głosowania imiennego określone w art. 221 konstytucji Wenezueli, zagłosowało za ponownym wyborem Juana Guaidó i jego prezydium na ostatni rok kadencji 2015–2020;
- G. mając na uwadze, że podczas oficjalnego posiedzenia Zgromadzenia Narodowego, które odbyło się 7 stycznia 2020 r., Juan Guaidó został zaprzysiężony na przewodniczącego, mimo że siły lojalne wobec reżimu Nicolása Maduro próbowały nie dopuścić do posiedzenia, między innymi przez utrudnianie wejścia do budynku i odcięcie w nim prądu;
- H. mając na uwadze, że członkowie Zgromadzenia Narodowego muszą być w stanie wykonywać swój mandat parlamentarny otrzymany od obywateli wenezuelskich w atmosferze wolnej od zastraszania i działań odwetowych;
- I. mając na uwadze, że wybory prezydenckie, które odbyły się 20 maja 2018 r., przeprowadzono niezgodnie z minimalnymi międzynarodowymi standardami wiarygodnego procesu wyborczego; mając na uwadze, że UE wraz z innymi organizacjami regionalnymi i państwami demokratycznymi nie uznała ani tych wyborów, ani władz powołanych w wyniku tego bezprawnego procesu;
- J. mając na uwadze, że utrzymujące się działania przeciwko członkom Zgromadzenia Narodowego – w tym nękanie i zastraszanie 59 posłów przez nielegalne grupy i przez organy bezpieczeństwa, 29 arbitralnych zatrzymań i 27 wymuszonych wyjazdów z kraju, a także tortury i wymuszone zaginięcia – utrudniają Zgromadzeniu Narodowemu wykonywanie jego zadań konstytucyjnych;
- K. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie praw człowieka, praworządności i demokracji w Wenezueli poważnie się pogarsza od kilku lat, a zwłaszcza od czasu dojścia do władzy Nicolása Maduro w następstwie zakwestionowanych wyborów w 2013 r.; mając na uwadze, że w kraju zdecydowanie pogłębia się kryzys polityczny, gospodarczy, instytucjonalny i społeczny oraz wielowymiarowy kryzys humanitarny;
1. uznaje i popiera Juana Guaidó jako prawowitego przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego i prawowitego tymczasowego prezydenta Boliwariańskiej Republiki Wenezueli wybranego w wyniku przejrzystego i demokratycznego głosowania zgodnie z art. 233 konstytucji Wenezueli;
 2. zdecydowanie potępia próbę parlamentarnego zamachu stanu podjętą przez reżim Nicolása Maduro i jego sojuszników, a także starania zmierzające do uniemożliwienia Zgromadzeniu Narodowemu – jedynemu prawowitemu demokratycznemu organowi Wenezueli – prawidłowego wykonywania mandatu konstytucyjnego udzielonego mu przez Wenezuelczyków;
 3. wyraża ubolewanie w związku z tymi poważnymi naruszeniami, które są niezgodne z właściwą procedurą wyboru przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego i stanowią kolejny krok w pogłębiającym się kryzysie wenezuelskim; zdecydowanie sprzeciwia się naruszeniom demokratycznego, konstytucyjnego i przejrzystego funkcjonowania Zgromadzenia Narodowego, a także ciągłym aktom zastraszania, przekupstwu, wymuszeniom, przemocy, torturom i wymuszonym zaginięciom oraz arbitralnym decyzjom przeciwko jego członkom;
 4. ponownie wyraża pełne poparcie dla Zgromadzenia Narodowego, które jest jedynym prawomocnie wybranym i organem demokratycznym w Wenezueli i którego uprawnienia – w tym prerogatywy i bezpieczeństwo jego członków – należy respektować; podkreśla, że pokojowe rozwiązanie polityczne można wypracować jedynie przy pełnym poszanowaniu prerogatyw konstytucyjnych Zgromadzenia Narodowego;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

5. przypomina, że UE jest gotowa wspierać prawdziwy proces prowadzący do pokojowego i demokratycznego rozwiązania kryzysu na podstawie planu działania przyjętego przez Zgromadzenie Narodowe Wenezueli; podkreśla, że wcześniejsze próby zażegnania kryzysu na drodze negocjacji i dialogu nie przyniosły wymiernych rezultatów; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) do kontynuowania prac za pośrednictwem międzynarodowej grupy kontaktowej;
 6. przypomina, że poszanowanie instytucji i zasad demokratycznych oraz przestrzeganie praworządności stanowią niezbędne warunki do znalezienia pokojowego i trwałego rozwiązania kryzysu w Wenezueli z korzyścią dla ludności tego kraju;
 7. wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do zaostrzenia reakcji UE z myślą o przywróceniu demokracji w Wenezueli, w tym przez przedłużenie ukierunkowanych sankcji wobec osób odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka i represje oraz objęcie tymi sankcjami członków ich rodzin; popiera oświadczenie UE w tej sprawie;
 8. wzywa te państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do uznania prawowitego mandatu prezydenta Guaidó i z zadowoleniem przyjmuje uznanie go przez Wysokiego Przedstawiciela za jedyny organ demokratyczny uznany przez UE; w związku z tym domaga się uznania przedstawicieli politycznych mianowanych przez Juana Guaidó;
 9. zwraca się o wysłanie misji informacyjnej do kraju w celu dokonania oceny sytuacji;
 10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, prawowitemu tymczasowemu prezydentowi Boliwariańskiej Republiki Wenezueli i przewodniczącemu Zgromadzenia Narodowego Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, rządowi i parlamentowi Grupy z Limy, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich.
-

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0014

Wysłuchania w toku prowadzone na mocy art. 7 ust. 1 TUE w sprawie Polski i Węgier**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie trwających wysłuchań na mocy art. 7 ust. 1 TUE dotyczących Polski i Węgier (2020/2513(RSP))**

(2021/C 270/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2018 r. w sprawie wniosku wzywającego Radę do stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia ⁽¹⁾,
- uwzględniając uzasadniony wniosek Komisji z dnia 20 grudnia 2017 r., złożony zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE, w sprawie praworządności w Polsce: wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie stwierdzenia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Rzeczpospolitą Polską zasady praworządności (COM(2017)0835),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie decyzji Komisji o zastosowaniu art. 7 ust. 1 TUE w związku z sytuacją w Polsce ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie penalizacji edukacji seksualnej w Polsce ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie dyskryminacji osób LGBTI i nawoływania do nienawiści do nich w sferze publicznej, w tym stref wolnych od LGBTI ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej w 2017 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii ustanowienia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich ⁽⁷⁾,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 66.

⁽²⁾ Dz.U. C 129 z 5.4.2019, s. 13.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0058.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0101.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0032.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0349.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- uwzględniając standardowy tryb wysłuchań, o którym mowa w art. 7 ust. 1 TUE, zatwierdzony przez Radę 18 lipca 2019 r.,
 - uwzględniając przyjęcie przez polski Sejm w dniu 20 grudnia 2019 r. projektu zmiany ustawy o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającego do nich szereg poprawek; uwzględniając wniosek polskiego Senatu do Komisji Weneckiej o wydanie w trybie pilnym opinii o ww. projekcie;
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, jak określono w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i co znalazło wyraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz zostało zapisane w międzynarodowych traktatach dotyczących praw człowieka; mając na uwadze, że te wartości, wspólne państwom członkowskim i dobrowolnie przyjęte przez wszystkie państwa członkowskie, stanowią podstawę praw, z których korzystają osoby mieszkające w Unii;
- B. mając na uwadze, że każde wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez państwo członkowskie wartości zapisanych w art. 2 TUE nie dotyczy wyłącznie tego państwa członkowskiego, w którym występuje ryzyko, lecz wywiera również wpływ na pozostałe państwa członkowskie, na ich wzajemne zaufanie, a także na charakter samej Unii i prawa podstawowe obywateli przysługujące im na mocy prawa Unii;
- C. mając na uwadze, że art. 7 ust. 1 TUE stanowi etap prewencyjny, na którym Unia ma możliwość interwencji w przypadku wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wspólnych wartości; mając na uwadze, że takie działanie prewencyjne przewiduje dialog z danym państwem członkowskim i ma na celu uniknięcie ewentualnego nałożenia sankcji;
- D. mając na uwadze, że Komisja i Parlament uruchomiły art. 7 ust. 1 TUE odpowiednio wobec Polski i Węgier po stwierdzeniu wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wartości, na których opiera się Unia;
- E. mając na uwadze, że Rada zorganizowała dotychczas trzy wysłuchania Polski i dwa wysłuchania Węgier na forum Rady do Spraw Ogólnych;
- F. mając na uwadze, że 11 grudnia 2019 r. prezydencja fińska na podstawie art. 339 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i art. 6 ust. 1 regulaminu wewnętrznego Rady dotyczącego poufności posiedzeń zwróciła się o pisemne wyjaśnienie dotyczące naruszenia przepisów zarzucanego urzędnikowi publicznemu z delegacji węgierskiej;
1. odnotowuje wysłuchania zorganizowane przez Radę na mocy art. 7 ust. 1 TUE w reakcji na zagrożenie dla wspólnych wartości europejskich w Polsce i na Węgrzech; z zaniepokojeniem zauważa, że wysłuchania nie są organizowane w sposób regularny, uporządkowany i otwarty; wzywa prezydentkę chorwacką i inne przyszłe prezydencje do regularnego organizowania wysłuchań; podkreśla, że wysłuchania muszą być obiektywne, oparte na faktach i przejrzyste oraz że zainteresowane państwa członkowskie muszą współpracować w dobrej wierze na wszystkich etapach tego procesu, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy zapisaną w art. 4 ust. 3 TUE; zaleca, aby w następstwie wysłuchań Rada kierowała do zainteresowanych państw członkowskich konkretne zalecenia, jak zapisano w art. 7 ust. 1 TUE, oraz by wskazywała terminy wykonania tych zaleceń; zwraca uwagę, że wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi można przywrócić tylko wtedy, gdy zagwarantowane zostanie poszanowanie wartości zapisanych w art. 2 TUE, i wzywa Radę do działania w tym kierunku; wzywa państwa członkowskie do respektowania zasady pierwszeństwa prawa UE;
 2. wyraża głębokie zaniepokojenie, że standardowy tryb wysłuchań, o którym mowa w art. 7 ust. 1 TUE, nie zapewnia Parlamentowi takiego samego traktowania jak Komisji i jednej trzeciej państw członkowskich, jeśli chodzi o przedstawienie uzasadnionego wniosku; przypomina, że art. 7 ust. 1 TUE przewiduje równe prawa i równy status proceduralny jednej trzeciej państw członkowskich, Parlamentu i Komisji w odniesieniu do uruchomienia procedury; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki prezydencji fińskiej zmierzające do nawiązania nieformalnego dialogu z Parlamentem, uważa, że nieformalny dialog nie może zastąpić formalnego przedstawienia uzasadnionego wniosku w Radzie; z naciskiem podkreśla, że Parlament nadal czeka na zaproszenie na formalne posiedzenie Rady w oparciu o prawo inicjatywy i zasadę lojalnej współpracy między instytucjami zapisaną w art. 4 ust. 3 TUE; ponownie wzywa Radę do niezwłocznego i pełnego informowania Parlamentu na wszystkich etapach procedury;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

3. wyraża ubolewanie, że w wyniku wysłuchań zainteresowane dwa państwa członkowskie nie poczyniły jeszcze znaczących postępów na drodze do eliminacji wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia wartości, o których mowa w art. 2 TUE; zauważa z zaniepokojeniem, że sprawozdania i oświadczenia Komisji oraz organów międzynarodowych, takich jak ONZ, OBWE i Rada Europy, wskazują na pogorszenie sytuacji zarówno w Polsce, jak i na Węgrzech od czasu uruchomienia art. 7 ust. 1 TUE; podkreśla, że brak skutecznego wykorzystania przez Radę art. 7 TUE nadal podważa integralność wspólnych wartości europejskich, wzajemne zaufanie i wiarygodność Unii jako całości; przypomina swoje stanowisko w sprawie decyzji Komisji o zastosowaniu art. 7 ust. 1 TUE w związku z sytuacją w Polsce oraz swój wniosek wzywający Radę do stwierdzenia, zgodnie z art. 7 ust. 1 TUE, istnienia wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez Węgry wartości, na których opiera się Unia; w związku z tym wzywa Radę do zadbania o to, by podczas wysłuchań na mocy art. 7 ust. 1 TUE odniesiono się również do nowych wydarzeń i oceniono ryzyko naruszenia niezależności sądownictwa, wolności słowa, w tym wolności mediów, wolności sztuk i nauk, wolności zrzeszania się i prawa do równego traktowania; apeluje do Komisji o wykorzystanie w pełni dostępnych narzędzi, w szczególności przyspieszonych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przed Trybunałem Sprawiedliwości i wniosków o zastosowanie środków tymczasowych, aby wyeliminować wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez Polskę i Węgry wartości, na których opiera się Unia;
 4. zauważa, że uzasadniony wniosek Komisji dotyczący praworządności w Polsce ma ograniczony zakres; apeluje do Rady, aby w związku z obecnymi wysłuchaniami zbadała, w jaki sposób zająć się zarzutami dotyczącymi naruszeń praw podstawowych w Polsce;
 5. jest zdania, że przebieg ostatnich wysłuchań prowadzonych na mocy art. 7 ust. 1 TUE ponownie uwypukla pilną potrzebę wprowadzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych (DRF), zaproponowanego przez Parlament, w formie międzyinstytucjonalnego porozumienia przewidującego coroczny niezależny, oparty na dowodach i niedyskryminacyjny przegląd oceniający na równych prawach przestrzeganie przez wszystkie państwa członkowskie UE wartości określonych w art. 2 TUE oraz zaleceń dla poszczególnych krajów, po czym następowalaby debata międzyparlamentarna i stały cykl polityczny DRF w ramach instytucji UE; w związku z tym wzywa Komisję i Radę do niezwłocznego rozpoczęcia negocjacji z Parlamentem w sprawie porozumienia międzyinstytucjonalnego zgodnie z art. 295 TFUE; ponownie podkreśla, że mechanizm ten musi uzupełniać i wzmacniać, a nie zastępować, toczące się i przyszłe postępowania na mocy art. 7 TUE;
 6. przypomina swoje stanowisko w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich oraz wzywa Radę do jak najszybszego rozpoczęcia negocjacji międzyinstytucjonalnych;
 7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i Radzie, prezydentowi, rządowi i parlamentowi Polski oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Węgier, jak również rządowi i parlamentowi państw członkowskich.
-

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0015

Konferencja Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (COP15) – Kunming (2020)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15. posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej (2019/2824(RSP))

(2021/C 270/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wyniki śródkresowego przeglądu europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej oraz swoją rezolucję z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie śródkresowego przeglądu europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie „Planu działania na rzecz przyrody, ludzi i gospodarki” ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2018 r. w sprawie 14. posiedzenia Konferencji Stron (COP14) Konwencji o różnorodności biologicznej ⁽³⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 20 maja 2015 r. pt. „Stan przyrody w Unii Europejskiej. Sprawozdanie na temat stanu typów siedlisk i gatunków objętych dyrektywą ptasią i siedliskową oraz tendencji w tym zakresie w latach 2007–2012 wymagane na podstawie art. 17 dyrektywy siedliskowej oraz art. 12 dyrektywy ptasiej” (COM(2015)0219),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego ⁽⁴⁾ (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej),
- uwzględniając dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki wodnej ⁽⁵⁾ (ramowa dyrektywa wodna),
- uwzględniając sprawozdanie Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES) dotyczące globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych z 31 maja 2019 r.,
- uwzględniając Czerwoną księgę zagrożonych gatunków Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody,
- uwzględniając kartę z Metzu w sprawie różnorodności biologicznej z 6 maja 2019 r.,
- uwzględniając Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz cele zrównoważonego rozwoju, a także dokument Komisji otwierający debatę zatytułowany „W kierunku zrównoważonej Europy 2030”, wydany 30 stycznia 2019 r. (COM(2019)0022),
- uwzględniając sprawozdania specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) dotyczące zmiany klimatu, pustynnienia, degradacji gleby, zrównoważonego gospodarowania gruntami, bezpieczeństwa żywnościowego oraz przepływów gazów cieplarnianych w ekosystemach lądowych, jak również jego sprawozdanie specjalne z 25 września 2019 r. na temat stanu oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie, a także sprawozdanie specjalne IPCC pt. „Global Warming of 1,5 °C” [Globalne ocieplenie o 1,5 °C], jego piąte sprawozdanie oceniające oraz sprawozdanie podsumowujące z września 2018 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 2.

⁽²⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 38.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0431.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z 23 lipca 2019 r. pt. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów” (COM(2019)0352) oraz komunikat Komisji z 20 września 2013 r. pt. „Nowa strategia leśna UE na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego” (COM(2013)0659),
 - uwzględniając sprawozdanie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa z 2019 r. na temat stanu różnorodności biologicznej na świecie wobec potrzeb związanych z żywnością i rolnictwem,
 - uwzględniając oświadczenie wydane 15 października 2019 r. przez Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka na posiedzeniu Trzeciego Komitetu Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku,
 - uwzględniając pekiński apel o ochronę różnorodności biologicznej i działania w dziedzinie zmiany klimatu z 6 listopada 2019 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska z 4 grudnia 2019 r. pt. „Środowisko Europy – Stan i prognozy na 2020 r.” (SOER 2020),
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając pytania do Komisji i do Rady w sprawie 15. posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o różnorodności biologicznej, które odbędzie się w 2020 r. w mieście Kunming w Chinach (O-000044/2019 oraz O-000043/2019),
- A. mając na uwadze, że strategiczny plan na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020 opracowano, by pilnie podjąć skuteczne działania mające powstrzymać utratę różnorodności biologicznej i zagwarantować, że do 2020 r. ekosystemy staną się odporne i będą nadal zapewniać podstawowe usługi, zabezpieczając i chroniąc tym samym różnorodne formy życia na naszej planecie oraz przyczyniając się do dobrostanu ludzi i eliminacji ubóstwa;
- B. mając na uwadze, że wizja różnorodności biologicznej na 2050 r. („wizja na 2050 r.”) przyjęta na mocy Konwencji o różnorodności biologicznej to życie w zgodzie z naturą oraz że wizja ta zakłada, iż do 2050 r. ludzkość zacznie cenić, chronić, przywracać i z rozumą wykorzystywać różnorodność biologiczną, by zachować usługi ekosystemowe, dbać o zdrową planetę i zapewniać korzyści niezbędne wszystkim ludziom oraz przyszłym pokoleniom;
- C. mając na uwadze, że wizja na 2050 r. przyjęta na mocy CBD obejmuje pięć celów ogólnych, które stanowią też ramy celów z Aichi na 2020 r. dotyczących różnorodności biologicznej: a) usuwanie przyczyn utraty różnorodności biologicznej przez uwzględnianie jej na szczeblu rządowym i w życiu społecznym; b) zmniejszenie bezpośredniej presji na różnorodność biologiczną i propagowanie zrównoważonego wykorzystywania zasobów; c) poprawa stanu różnorodności biologicznej dzięki ochronie ekosystemów, gatunków i różnorodności genetycznej; d) zwiększenie korzyści płynących dla wszystkich z różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych; e) lepsze wdrażanie przez planowanie oparte na uczestnictwie, zarządzanie wiedzą i budowanie zdolności;
- D. mając na uwadze, że w sprawozdaniu IPBES dotyczącym oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych na świecie podkreślono, iż obecne negatywne tendencje w różnorodności biologicznej i ekosystemach zaszkodzą dążeniu do osiągnięcia 80 % poddanych ocenie celów zrównoważonego rozwoju związanych z ubóstwem, głodem, zdrowiem, wodą, miastami, klimatem, oceanami oraz ziemią; mając na uwadze, że według prognoz zjawiska te uderzą głównie i najpoważniej w ludy tubylcze i wiele najuboższych społeczności na świecie; mając zatem na uwadze, że utratę i degradację różnorodności biologicznej należy uważać nie tylko za kwestię środowiskową, lecz także rozwojową, gospodarczą, społeczną i moralną;
- E. mając na uwadze, że stosowanie ogromnych ilości herbicydów o szerokim spektrum działania, takich jak glifosat, jest bezpośrednią przyczyną masowej utraty różnorodności biologicznej;
- F. mając na uwadze, że według IPCC i IPBES nie można trwale rozwiązać problemu zmiany klimatu, nie stosując bardziej zdecydowanie spójnych i skutecznych rozwiązań opartych na zasobach przyrody;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- G. mając na uwadze, że zmianę klimatu uznaje się za przyczynę wzrostu liczby ekstremalnych zjawisk pogodowych, które powodują klęski żywiołowe na całym świecie, w tym pożary lasów;
- H. mając na uwadze, że protokół z Nagoi o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania zawiera przejrzyste przepisy dotyczące sprawiedliwego i równego podziału korzyści z wykorzystania zasobów genetycznych i powiązanej z nimi tradycyjnej wiedzy;
- I. mając na uwadze, że unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej do 2020 r. ma na celu powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji usług ekosystemowych w UE oraz na świecie do 2020 r.;
- J. mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie przyjęły Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i towarzyszące jej 17 celów zrównoważonego rozwoju, i są w pełni zobowiązane do ich wdrażania;
- K. mając na uwadze, że w swoich wytycznych politycznych na kadencję 2019–2024 Komisja stwierdziła, iż jej ambicją jest, by UE współpracowała z partnerami na świecie w zahamowaniu utraty różnorodności biologicznej w ciągu najbliższych pięciu lat;
- L. mając na uwadze, że lasy są niezbędne ludziom na całym świecie jako źródło utrzymania oraz że pokrywają zaledwie 30 % powierzchni lądów, a zawierają w sobie 80 % różnorodności biologicznej;
- M. mając na uwadze, że zmiana klimatu zagraża siedliskom i gatunkom, o czym świadczy śmierć przeważającej części Wielkiej Rafy Koralowej, a także ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak wielki pożar australijskiego buszu, w wyniku którego zginęło ponad miliard zwierząt; mając na uwadze, że ochrona przyrody i powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej mają kluczowe znaczenie dla łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej;
- N. mając na uwadze, że przekroczono cztery z dziewięciu poziomów krytycznych dla planety, określonych przez Stockholm Resilience Centre;

Uwagi ogólne

1. z niepokojem zauważa, że w globalnej ocenie IPBES w sprawie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych wyraźnie podkreślono skalę kryzysu ekologicznego oraz potrzebę pilnych i skoordynowanych starań o dogłębną transformację, ponieważ przyroda niszczy na świecie w skali niespotykanej dotąd w historii ludzkości, rośnie też tempo wymierania gatunków – około miliona gatunków zwierząt i roślin jest zagrożonych wyginięciem, co ma poważne konsekwencje dla ludzi na całym świecie i będzie miało wpływ na życie przyszłych pokoleń;
2. wyraża głębokie zaniepokojenie, że zmiana klimatu na lądzie stanowi dodatkowe obciążenie dla różnorodności biologicznej, o czym wspomniano w sprawozdaniu specjalnym IPCC z 8 sierpnia 2019 r.; wyraża głębokie zaniepokojenie spadkiem liczebności ssaków morskich i stad ryb oraz dramatycznym zanikaniem raf koralowych, co udokumentowano w sprawozdaniu specjalnym IPCC z 24 września 2019 r., a w sprawozdaniu specjalnym IPCC w sprawie globalnego ocieplenia o 1,5 °C przewidziano zniknięcie ponad 99 % z nich w razie, gdyby temperatura wzrosła o 2 %;
3. wyraża poważne zaniepokojenie po opublikowaniu sprawozdania IPCC dotyczącego oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie, gdyż zgodnie z tym sprawozdaniem zmiana klimatu należy do głównych bezpośrednich przyczyn utraty różnorodności biologicznej, oraz podkreśla, że według prognoz negatywny wpływ zmiany klimatu na różnorodność biologiczną, ekosystemy, oceany i bezpieczeństwo żywnościowe będzie w nadchodzących dziesięcioleciach coraz większy; podkreśla, że IPCC ostrzega również, iż na stan oceanów i ekosystemów morskich wpływają obecnie: globalne ocieplenie, zanieczyszczenia, nadmierne wykorzystanie różnorodności biologicznej mórz, podnoszący się poziom mórz, zakwaszenie, odtlenienie, fale upałów na morzu, bezprecedensowe topnienie lodowców i lodu morskiego, erozja wybrzeży oraz częstsze klęski żywiołowe, które wpływają na ekosystemy morskie i przybrzeżne, gdyż zmieniają ich funkcjonowanie i przyspieszają kurczenie się populacji ssaków morskich i łowisk, a ponadto prowadzą do dramatycznego zanikania raf koralowych i lasów namorzynowych; przypomina, że oceany mają pomagać złagodzić skutki zmiany klimatu i przystosować się do nich; apeluje zatem do UE o wpisanie oceanów wysoko na liście priorytetów strategii ochrony różnorodności biologicznej oraz wzywa wszystkie strony CBD („Strony”) do uznania oceanów za wspólne dobro ludzkości i opracowania nowego podejścia, w którym indywidualna i zbiorowa odpowiedzialność będzie zdecydowanie przeważać nad tradycyjnymi zasadami wolności morza pełnego i własności oceanów, by zapewnić ich ochronę;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

4. uważa, że stoimy wobec stanu zagrożenia dla środowiska, który wymaga stanowczych działań w Europie i na świecie; apeluje do Komisji, by uznała ochronę i odtwarzanie przyrody, wraz ze zmianą klimatu, za najwyższy priorytet Europejskiego Zielonego Ładu;
5. wyraża zaniepokojenie, że cele z Aichi na rok 2020 dotyczące różnorodności biologicznej nie zostaną osiągnięte, jeśli utrata różnorodności biologicznej będzie dalej postępować w obecnym tempie, i apeluje do wszystkich Stron o pilne wzmoczone wysiłki; ubolewa, że UE nie zmierza do osiągnięcia swojego głównego celu, jakim jest powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji ekosystemów do 2020 r.; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zobowiązały się niezwłocznie podjąć znaczne i obowiązkowe dodatkowe starania o ochronę i odtworzenie różnorodności biologicznej, by osiągnąć cele UE i przyczynić się do osiągnięcia celów z Aichi;
6. przypomina, że różnorodność biologiczna i prawidłowo funkcjonujące ekosystemy, w tym oceany, które pochłaniają ponad 25 % emisji CO₂ i są głównym dostarczycielem tlenu, mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów porozumienia paryskiego oraz zwiększenia odporności UE na zmianę klimatu i jej zdolności do przystosowania się do tej zmiany; odnotowuje z ubolewaniem, że tylko 7 % powierzchni oceanów jest objęte formalną ochroną; przypomina, że należy opracować i wdrażać rozwiązania oparte na zasobach przyrody, by zachować różnorodność biologiczną, a jednocześnie łagodzić zmianę klimatu i dostosowywać się do niej, zwłaszcza dzięki pochłanianiu dwutlenku węgla; apeluje zatem o poprawę spójności i synergii między trzema konwencjami z Rio ⁽⁶⁾ oraz o lepsze powiązanie ich z agendą ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030; wzywa Komisję, by w pełni włączyła różnorodność biologiczną do polityki klimatycznej;
7. przyjmuje z zadowoleniem pekiński apel o ochronę różnorodności biologicznej i działania w dziedzinie zmiany klimatu z 6 listopada 2019 r.;
8. podkreśla, że należy zawsze unikać kompromisów między ochroną klimatu a ochroną różnorodności biologicznej, zwłaszcza w sektorze biogospodarki, który może odegrać centralną rolę w przechodzeniu na gospodarkę neutralną dla klimatu, jeżeli nie będzie zagrażał jakości ekosystemów; wyraża zaniepokojenie, że w ostatnich dyskusjach politycznych nie zajęto się wystarczająco tymi kompromisami; wzywa Komisję i wszystkie zainteresowane strony do opracowania spójnego podejścia, by stworzyć naprawdę zrównoważoną biogospodarkę zasadzającą się na ochronie przyrody i innych rozwiązaniach ekosystemowych, gdyż takie podejście przyniesie najlepsze rezultaty zarówno pod względem klimatu, jak i różnorodności biologicznej;
9. podkreśla, że różnorodność biologiczna jest nie tylko niezbędna do produkcji żywności, paliw i leków, lecz wraz z prawidłowo funkcjonującym środowiskiem naturalnym jest też potrzebna do długoterminowego rozwoju gospodarczego;
10. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania zapisane przez Ursulę von der Leyen w wytycznych politycznych dla Komisji na kadencję 2019–2024 i w piśmie z 10 września 2019 r. zawierającym opis zadań komisarza ds. środowiska i oceanów, by w ciągu pierwszych 100 dni urzędowania przedstawić ambitną strategię ochrony różnorodności biologicznej do 2030 r. jako element Europejskiego Zielonego Ładu, a także zapis, że UE powinna odegrać pierwszoplanową rolę na Konferencji Stron CBD w 2020 r., podobnie jak na konferencji paryskiej w sprawie zmiany klimatu w 2015 r.; podkreśla, że nowa Komisja powinna potraktować tę kwestię priorytetowo, a UE powinna przed COP15 podsycać światowe ambicje w dziedzinie różnorodności biologicznej; wzywa Komisję, by wobec światowego kryzysu różnorodności biologicznej, o którym mowa w niedawno opublikowanym sprawozdaniu IPBES, przyjęła nowe podejście, odeszła od dobrowolnych zobowiązań i zaproponowała ambitną i sprzyjającą włączeniu społecznemu strategię ochrony różnorodności biologicznej na rok 2030, obejmującą prawnie wiążące cele dla UE i jej państw członkowskich, w tym konkretne cele dotyczące ochrony oraz co najmniej 30 % powierzchni lądów i mórz oraz odtworzenia na szczeblu Unii co najmniej 30 % zdegradowanych ekosystemów do 2030 r.;
11. uważa, że w tej nowej strategii należy zwrócić szczególną uwagę na odtworzenie ekosystemów, siedlisk i gatunków, zwłaszcza dzięki badaniom naukowym i innowacjom, by wspierać wdrażanie zielonej gospodarki we wszystkich sektorach, co ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów dotyczących różnorodności biologicznej;
12. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zaapelowały o przyjęcie przez COP15 przepisów o analizie sytuacji, ocenie technologii i monitorowaniu nowych rozwiązań technologicznych, w tym w dziedzinie biologii syntetycznej;

⁽⁶⁾ Konwencja o różnorodności biologicznej, Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia oraz Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

13. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zaapelowały o przyjęcie na COP15 globalnego moratorium na uwalnianie organizmów z mechanizmem nadpisywania genu, w tym na eksperymenty w terenie, by zapobiec przedwczesnemu wprowadzaniu tych nowych technologii i przestrzegać zasady ostrożności zapisanej w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w CBD;

14. podkreśla, że ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej na świecie należy do najważniejszych wyzwań, leży w strategicznym interesie UE i wymaga najwyższej uwagi ze strony polityków; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by aktywnie współpracowały z państwami trzecimi – zwłaszcza za pomocą instrumentów działań zewnętrznych, takich jak Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – w propagowaniu i wyznaczaniu celów dotyczących środków ochrony, zachowania i odtwarzania różnorodności biologicznej oraz sprawowania rządów, zwłaszcza jeśli chodzi o umowy wielostronne i umowy handlowe, a także środki dotyczące niezgodności; apeluje zatem do Komisji, by do wszystkich przyszłych umów handlowych włączyła wiążące i możliwe do wyegzekwowania rozdziały o handlu i zrównoważonym rozwoju;

15. przypomina, że zajął już stanowisko, zgodnie z którym 45 % środków ISWMR należy przeznaczyć na inwestycje służące osiągnięciu celów klimatycznych, zarządzaniu środowiskiem i jego ochronie, różnorodności biologicznej oraz walce z pustynnieniem;

16. podkreśla, że należy stworzyć kompletne wielopoziomowe podejście w sprawowaniu rządów, obejmujące ochronę, zachowanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych oraz korzystanie z nich w sposób zrównoważony; wzywa UE i państwa członkowskie, by nadal zdecydowanie angażowały się w dalsze umacnianie CBD i odegrały pierwszoplanową rolę w przygotowaniu ram na okres po 2020 r., a zwłaszcza w przygotowaniach do COP15, by zobowiązały się dążyć do celu w obszarze różnorodności biologicznej, który odpowiadałby celowi zakładającemu ograniczenie wzrostu temperatury na świecie do maksimum 1,5 °C, zapisanemu w paryskim porozumieniu klimatycznym, a także by z zachowaniem przejrzystości nakreśliły wizje i priorytety globalnych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.;

17. przypomina, że utrzymanie różnorodności biologicznej i ekosystemów ma z natury charakter synergiczny i jest kluczowe dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ; podkreśla, że należy naprawdę włączyć przyrodę i różnorodność biologiczną do głównego nurtu polityki przez wyznaczenie celów dotyczących różnorodności biologicznej we wszystkich sektorach, zmienić model gospodarczy na bardziej zrównoważony, uwzględniający ślad środowiskowy UE, oraz zwiększyć spójność polityki ochrony środowiska w całej wewnętrznej i zewnętrznej polityce UE, w tym w dziedzinie rolnictwa, rybołówstwa, energii ze źródeł odnawialnych, transportu, handlu i w WRF na lata 2021–2027, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do odpowiednich działań; uważa, że trzeba zacieśnić współpracę między wszystkimi sektorami, by lepiej uwzględnić ochronę, zachowanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej; podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na cykl życia towarów, od projektowania po konsumpcję, by chronić zasoby naturalne i różnorodność biologiczną, a także uwzględnić skumulowane oddziaływanie, w tym oddziaływanie transportu;

18. uważa, że w długoterminowym podejściu strategicznym należy koniecznie zająć się głównymi przyczynami utraty różnorodności biologicznej, a także pilnie wskazać i zabezpieczyć – na podstawie wrażliwości danego obszaru, występowania zagrożonych gatunków, luk w wiedzy lub skutecznego zarządzania, jak również występowania gatunków pospolitych o podstawowym znaczeniu dla procesów ekologicznych – miejsca najbardziej krytyczne i strategiczne dla różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych oraz najlepiej zachowane ekosystemy, a ponadto ograniczyć utratę różnorodności biologicznej oraz negatywny wpływ na terytoria i środki do życia społeczności tubylczych i lokalnych;

19. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by na COP15 dążyły do wprowadzenia wymogu uzyskania dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody ludności tubylczej i miejscowych społeczności przed wprowadzeniem jakichkolwiek technologii mogących wpływać na ich tradycyjną wiedzę, innowacje, praktyki, źródła utrzymania i wykorzystanie gruntów, zasoby i wodę; podkreśla, że musi się to odbywać przed wprowadzeniem jakiegokolwiek technologii, w sposób partycypacyjny, z udziałem wszystkich społeczności, na które technologia ta może mieć wpływ;

20. powtarza, że chociaż odtwarzanie ma ogromne znaczenie, to jest wciąż niemal zupełnie ignorowane przez państwa członkowskie UE w kontekście wyzwania z Bonn;

21. podkreśla, że stan zagrożenia klimatycznego i skutki masowej utraty różnorodności biologicznej to poważne zagrożenia dla praw człowieka; przypomina, że podstawowe prawa człowieka do życia, zdrowia, żywności i bezpiecznej wody są zagrożone bez prawidłowo funkcjonującego środowiska; apeluje do Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ), by pracowały nad unijną strategią ochrony prawa do prawidłowo funkcjonującego środowiska, w ścisłej współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (Biuro OHCHR), które zainicjowało ostatnio wspólną strategię w powiązaniu z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP);

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

Wdrażanie Konwencji i strategicznego planu na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020

22. z zadowoleniem przyjmuje decyzję podjętą na COP14 w Egipcie, w której wezwano strony, aby m.in. znacznie przyspieszyły wdrażanie strategicznego planu na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020 i rozważyły przeprowadzenie krajowej oceny różnorodności biologicznej oraz funkcji i usług ekosystemowych; uważa za niezwykle ważne wzmożenie starań o realizację obecnego strategicznego planu na rzecz różnorodności biologicznej na lata 2011–2020, skupienie się na osiągnięciu celów z Aichi dotyczących różnorodności biologicznej i wykonaniu protokołu z Nagoi o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania oraz opracowanie ambitnego planu strategicznego na okres po 2020 r. i mechanizmu wdrożenia, formalnie obejmującego władze lokalne i regionalne i nawiązującego do wizji na 2050 r., by uwzględnić nowe wyzwania w obszarze różnorodności biologicznej zgodnie z agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju na 2030 r.;

23. zauważa z niepokojem, że z przeprowadzonych przez UE ocen⁽⁷⁾ stanu ochrony gatunków i rodzajów siedlisk objętych ochroną wynika, iż zaledwie 7 % gatunków morskich i 9 % morskich typów siedlisk objętych jest właściwą ochroną, zaś 27 % ocen gatunków i 66 % ocen rodzajów siedlisk wskazuje na niewłaściwy stan ochrony; podkreśla ponadto, że zgodnie z tymi ocenami w przypadku 48 % gatunków zwierząt i roślin morskich o znanej tendencji liczebności populacji w ciągu ostatnich lat odnotowywano nieprzerwany spadek liczebności, co oznacza większe ryzyko wymarcia monitorowanych gatunków;

Światowe ramy różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.

24. z zadowoleniem przyjmuje uzyskane na COP14 postępy w całościowym i partycypacyjnym procesie opracowywania światowych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.; popiera kartę z Metzu w sprawie różnorodności biologicznej, przyjętą przez grupę G7;

25. podkreśla, że trzeba zwiększyć ambicje i włączający charakter światowych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 r. oraz poprawić ich funkcjonowanie; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by doskonalily mechanizmy wdrożenia CBD, aktywnie uczestniczyły w opracowywaniu – na podstawie wspólnych norm – ambitnych, prawnie wiążących celów, szczegółowych harmonogramów, jasnych wskaźników efektywności, instrumentów śledzenia oraz mechanizmów wzajemnej oceny i zgłaszania, najlepiej we współpracy z samorządami terytorialnymi, by zapewnić pełną przejrzystość i rozliczalność Stron oraz ogólną skuteczność kolejnego strategicznego planu na rzecz różnorodności biologicznej;

26. podkreśla, że międzynarodowe ramy w formie wiążących prawnie umów są konieczne do ochrony różnorodności biologicznej na świecie, powstrzymania jej obecnego zaniku oraz przywrócenia wszystkich jej aspektów; uważa, że ramy tego typu muszą zasadzać się na konkretnych, mierzalnych, wymiernych, ambitnych, realistycznych, sektorowych i określonych w czasie celach i zdecydowanych zobowiązaniach, obejmujących poprawione krajowe strategie na rzecz różnorodności biologicznej oraz plany działań i inne odpowiednie instrumenty, np. plany działania na szczeblu niższym niż krajowy, zobowiązania finansowe oraz lepsze gwarancje zwiększania zdolności, jak również pięcioletni mechanizm monitorowania i przeglądu, z naciskiem na stawianie coraz ambitniejszych celów; podkreśla, że dobry proces monitorowania wymaga regularnej sprawozdawczości Stron oraz ujednoliconego gromadzenia i opracowywania porównywalnych i spójnych danych i wskaźników;

27. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by zaapelowały o włączenie do światowych ram różnorodności biologicznej na okres po roku 2020 – jako jej najważniejszych filarów – zasady ostrożności, podejścia opartego na poszanowaniu praw oraz oceny sytuacji, a w przypadku wprowadzania nowych technologii – ich oceny i monitorowania;

28. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by wspierały sformułowanie nowego globalnego celu dotyczącego odwrócenia trendu utraty różnorodności biologicznej do 2030 r., umożliwienia przyrodzie regeneracji z korzyścią dla wszystkich, ochrony różnorodności biologicznej, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, walki z pustynnieniem i degradacją gleby oraz bezpieczeństwa żywnościowego; wzywa UE, by w negocjacjach zachęcała do zwiększenia poziomu ambicji i potencjalnie zaapelowała, by do 2050 r. chronić połowę planety; jest zdania, że ramy na okres po 2020 r. powinny obejmować jednoznaczny cel, by do 2030 r. na całym świecie chronić co najmniej 30 % obszarów naturalnych, oraz cel odtworzenia co najmniej 30 % zniszczonych ekosystemów, które odtworzyć można, UE natomiast powinna wyznaczyć sobie podobny cel na własnym poziomie;

(7) „The Regional Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services for Europe and Central Asia” [Regionalne sprawozdanie z oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych w Europie i Azji Środkowej] https://ipbes.net/sites/default/files/2018_eca_full_report_book_v5_pages_0.pdf

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

29. podkreśla, że międzynarodowe działania i porozumienia zostaną wykonane tylko wtedy, gdy aktywnie zaangażują się w nie wszystkie zainteresowane strony; wzywa do utworzenia koalicji zainteresowanych stron z sektora prywatnego i publicznego, by opracować globalne ramy różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.; zwraca uwagę na użyteczność „agendy rozwiązań” opracowanej na mocy porozumienia paryskiego z myślą o przygotowaniu pozytywnej agendy dla wszystkich zainteresowanych stron, których dotyczy UNFCCC, oraz apeluje o włączenie podobnych działań do ram na okres po 2020 r.;

30. podkreśla, że trzeba zminimalizować czas, jaki upłynie od przyjęcia światowych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 r. do ujęcia ich w krajowych celach w zakresie różnorodności biologicznej i w planach działania na szczeblu niższym niż krajowy, by uniknąć opóźnień w podejmowaniu konkretnych działań mających powstrzymać utratę różnorodności biologicznej;

Unijna strategia na rzecz różnorodności biologicznej do roku 2030

31. wzywa Komisję do opracowania strategii dotyczącej głównych przyczyn utraty różnorodności biologicznej, zarówno w UE, jak i na świecie;

32. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły spójność strategii „od pola do stołu” i ambitnego celu „zero zanieczyszczeń” ze wspólną polityką rolną na okres po 2020 r., zwłaszcza z myślą o mniejszym zużyciu pestycydów;

33. apeluje do Komisji i Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) o włączenie komponentów dotyczących ochrony różnorodności biologicznej do instrumentów finansowych, by uniknąć niekorzystnych skutków dla różnorodności biologicznej; zachęca EBI do aktualizacji jego norm środowiskowych i społecznych zgodnie z postanowieniami strategii UE na rzecz ochrony różnorodności biologicznej do 2030 r.;

34. apeluje o ogólnounijny, prawnie wiążący cel dotyczący odtworzenia do 2030 r. zdegradowanych siedlisk, w tym lasów naturalnych, torfowisk, równin zalewowych, terenów podmokłych, różnorodnych biologicznie obszarów trawiastych, stref przybrzeżnych i obszarów morskich; ubolewa, że strategia ochrony różnorodności biologicznej do 2020 r. nie umożliwiła osiągnięcia celu, jakim było odtworzenie 15 % zdegradowanych ekosystemów;

35. apeluje do Komisji i EBI, by włączyły ochronę różnorodności biologicznej do swoich działań zewnętrznych, zwłaszcza do instrumentu finansowania zewnętrznego, gdyż żadne fundusze ani programy finansowe UE nie powinny przyczyniać się do utraty różnorodności biologicznej netto;

36. jest zdania, że globalne ambicje UE muszą być spójne z działaniami wewnętrznymi prowadzonymi przez nią na podstawie strategii ochrony różnorodności biologicznej na 2030 r.;

37. wzywa Komisję, by uznała zmniejszanie globalnego śladu środowiskowego UE za ważny punkt strategii ochrony różnorodności biologicznej na 2030 r., co pozwoli uniknąć niespójności między działaniami wewnętrznymi a działaniami na arenie międzynarodowej;

Względy ekonomiczne i finansowanie

38. z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte na COP14 porozumienie 196 rządów o zwiększeniu inwestycji w przyrodę i ludzi do 2020 r. i w latach kolejnych; podkreśla, że wzrost gospodarczy może sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi tylko pod warunkiem, że pod żadnym względem nie będzie prowadził do utraty różnorodności biologicznej ani zdolności przyrody do służenia dobrostanowi ludzi;

39. podkreśla konieczność odpowiedniego i wystarczającego finansowania różnorodności biologicznej; apeluje o włączenie do przyszłych WRF działań na rzecz poprawy różnorodności biologicznej i uodparniania na klimat oraz o włączenie różnorodności biologicznej do wszystkich obszarów polityki, by uzyskać istotne i pozytywne postępy w realizacji wizji na rok 2050; wzywa Komisję i Radę, by określiły zestaw jasnych celów dotyczących uwzględnienia różnorodności biologicznej w WRF na poziomie co najmniej 10 %, jako uzupełnienie celu dotyczącego wydatków na działania na rzecz klimatu; podkreśla ponadto, że należy opracować przejrzystszą, pełniejszą i bardziej rygorystyczną metodykę śledzenia wydatków dotyczących różnorodności biologicznej i klimatu; ponawia swoje apele, by co najmniej podwoić obecne finansowanie programu LIFE; wzywa także do stopniowego wycofania szkodliwych dotacji oraz do spójności między wszystkimi funduszami i programami UE, by żadne wydatki z budżetu UE nie przyczyniały się do utraty różnorodności biologicznej;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

40. podkreśla, że uwzględnianiu aspektu różnorodności biologicznej towarzyszyć musi gromadzenie danych; zauważa z zaniepokojeniem, że na badania podstawowe, w tym taksonomię, która ma w tym względzie kluczowe znaczenie, przeznaczona jest zbyt mała zasób, niedostateczne jest też finansowanie polityki i badań; apeluje o odpowiednie finansowanie ze środków programu „Horyzont Europa” projektów z zakresu badań podstawowych i budowania zdolności oraz o wykorzystanie na ten cel komponentu wsparcia technicznego z innych funduszy UE;

41. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wspierały tworzenie dodatkowych międzynarodowych mechanizmów ochrony różnorodności biologicznej powiązanych z CBD, a jednocześnie robiły, co w ich mocy, by włączać aspekt różnorodności biologicznej do działań istniejących funduszy; zauważa, że działalność gospodarcza może być poważną przyczyną utraty różnorodności biologicznej na świecie i utraty kapitału naturalnego; dlatego też wzywa przedsiębiorstwa i organizacje finansowe, by wyznaczały sobie ambitne cele i w istotnej mierze przyczyniały się do ochrony różnorodności biologicznej, także przez uwzględnianie jej w ich działalności, oraz by informowały o tych działaniach, a także podkreśla, że należy w tym obszarze przyciągać prywatne inicjatywy finansowe; wyraża ubolewanie z powodu niespójności zbiorów danych o przepływach finansowych na rzecz różnorodności biologicznej pochodzących z krajowych i międzynarodowych źródeł publicznych i prywatnych, co jest zagrożeniem dla systemów monitorowania i raportowania oraz negatywnie wpływa na wszelkie potencjalne reformy; apeluje zatem do Komisji, państw członkowskich i EBI, by opracowały spójne normy dotyczące zbiorów danych o przepływach finansowych na rzecz różnorodności biologicznej; podkreśla, że przyszły plan zrównoważonych finansów musi pomóc uczestnikom rynku finansowego zrozumieć zagrożenia związane z utratą różnorodności biologicznej przez włączenie różnorodności biologicznej do wymogów dotyczących ujawniania informacji finansowych;

42. podkreśla, że potrzeba większych inwestycji, w tym w rozwiązania oparte na zasobach przyrody i powiązane inicjatywy, które przyniosą dodatkowe korzyści dla różnorodności biologicznej i działań związanych z klimatem, co z kolei zmniejszy wpływ zmiany klimatu na różnorodność biologiczną, a jednocześnie potrzeba wycofywania inwestycji szkodliwych dla środowiska; przypomina, że większą inwestycję realizowanych na podstawie porozumienia paryskiego ma służyć zachowaniu i odtwarzaniu różnorodności biologicznej; ubolewa jednak, że choć istnieje potencjał naturalnych rozwiązań dotyczących klimatu, to na działania służące pochłanianiu dwutlenku węgla w glebie przeznaczono zaledwie ok. 2,5 % łącznego budżetu na łagodzenie zmiany klimatu; apeluje, by większą część unijnych i międzynarodowych środków finansowych na działania związane z klimatem przeznaczyć na ochronę i odtwarzanie naturalnych ekosystemów, co przyniesie korzyści zarówno pod względem różnorodności biologicznej, jak i łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej;

43. z zadowoleniem przyjmuje decyzję grupy EBI, że dostosuje ona całą swoją działalność finansową do celów porozumienia paryskiego i przeznaczy co najmniej 50 % środków finansowych EBI na działania związane z klimatem; apeluje do EBI, by dalej zwiększała wsparcie ochrony i zachowania różnorodności biologicznej z puli dostępnych mu środków finansowych; wzywa Komisję do współpracy z państwami członkowskimi i sektorem finansowym w dostosowywaniu ich działań do porozumienia paryskiego i zapewnianiu ochrony klimatu i różnorodności biologicznej w transakcjach finansowych i inwestycjach na szczeblu unijnym i wyższym;

44. zwraca uwagę, że takie organizacje międzynarodowe jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska i OECD są zgodne, iż opodatkowanie środowiskowe to zasadnicze narzędzie w podejmowaniu wyzwań środowiskowych, takich jak utrata różnorodności biologicznej; z zadowoleniem przyjmuje takie inicjatywy jak Green Fiscal Policy Network [Sieć Zielonej Polityki Fiskalnej] Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska i MFW, ułatwiające dzielenie się wiedzą i dialog o ekologicznych reformach podatkowych; zwraca uwagę na cel z Aichi nr 3 i potrzebę pozytywnych zachęt do ochrony i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej oraz na cel zrównoważonego rozwoju nr 15 i potrzebę zgromadzenia i znacznego zwiększenia środków finansowych ze wszystkich źródeł, by chronić i w zrównoważony sposób wykorzystywać różnorodność biologiczną i ekosystemy; podkreśla w związku z tym potencjał sprawiedliwego opodatkowania środowiskowego zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, które może zmniejszyć szkody dla środowiska i dać środki finansowe na ochronę przyrody; apeluje do UE i jej państw członkowskich o takie zmodyfikowanie ich systemów podatkowych, by zwiększyć wykorzystanie opodatkowania środowiskowego;

45. odnotowuje z zaniepokojeniem, że tylko 8,3 % łącznych zobowiązań finansowych ma związek z odwracaniem zanikania różnorodności biologicznej i że jest to najniższy odsetek od 2015 r., mimo że tempo wymierania gatunków jest bezprecedensowe i wciąż przyspiesza; apeluje do Komisji o zwiększenie przydzielonych zasobów, by zapewnić długofalową i spójną ochronę różnorodności biologicznej w całej UE; podkreśla, że w przyszłych WRF potrzebna jest solidna metodyka śledzenia różnorodności biologicznej, by uniknąć ryzyka przeszacowania działań w tej dziedzinie;

Leśnictwo, rolnictwo, rybołówstwo i gleby

46. zaznacza, że rolnictwo i rybołówstwo, zdrowe gleby i zachowanie różnorodności biologicznej są ze sobą ściśle powiązane; zwraca uwagę na negatywny wpływ rolnictwa i rybołówstwa niezgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju na różnorodność biologiczną; podkreśla jednak, że zrównoważone rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo mogą zmniejszyć negatywny wpływ na gatunki, siedliska i ekosystemy, a także złagodzić skutki zmiany klimatu;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

47. dlatego też wzywa UE i Strony, by podjęły zdecydowane zobowiązania na rzecz zrównoważonych systemów żywnościowych, rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa, m.in. by przyjęły wymogi i strategie dotyczące zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i substancji biogennej, mniejszego zużycia pestycydów oraz ochrony gleby, siedlisk i gatunków zapewniających najważniejsze usługi ekosystemowe, np. zapylanie, a także większej selektywności, by zmniejszyć skumulowany wpływ na ekosystemy morskie i przybrzeżne i przyczynić się do odbudowy stad ryb na obszarach wrażliwych i cechujących się przełowieniem; wzywa Komisję, by w zbliżającym się przeglądzie dyrektywy UE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów (2009/128/WE) uwzględniła unijne wiążące cele zmniejszenia zużycia pestycydów, a zarówno do Komisji, jak i do państw członkowskich i władz regionalnych apeluje, by bezpośrednio wspierały rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo w stosowaniu zrównoważonych praktyk i ekoprogramów;

48. apeluje do Komisji i państw członkowskich, by wspierały finansowo praktyki rolnicze i leśnicze zgodne z celami w dziedzinie różnorodności biologicznej, np. integrowaną ochronę roślin i gospodarkę substancjami biogennej, rolnictwo ekologiczne, praktyki agroekologiczne, praktyki ochrony gleby i wody, rolnictwo konserwujące, system rolno-leśny, leśnictwo połączone z hodowlą zwierząt, zarządzanie nawadnianiem, drobne lub łączone systemy oraz praktyki poprawiające dobrostan zwierząt;

49. przypomina, że zgodnie z komunikatem Komisji pt. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów” lasy to niezbędny system podtrzymujący życie na naszej planecie, pokrywający 30 % powierzchni lądów i będący źródłem 80 % zasobów różnorodności biologicznej; podkreśla, że wylesianie należy do głównych przyczyn utraty różnorodności biologicznej, a emisje powodowane przez wylesianie, użytkowanie gruntów, zmianę tego użytkowania i leśnictwo to jedna z istotnych przyczyn zmiany klimatu; wyraża zaniepokojenie wpływem konsumpcji w UE na wylesianie, ponieważ UE jest konsumentem końcowym 10 % produktów powiązanych z wylesianiem; wzywa Komisję, by przyjęła jednolitą definicję pojęcia „niepowodujący wylesiania”;

50. wzywa Komisję, by zaproponowała kompletny zestaw środków (w tym przepisów) mających zmniejszyć ślad węglowy unijnej konsumpcji i jej wpływ na użytkowanie gruntów dzięki zasadom należytej staranności, by zapewnić zrównoważone i niepowodujące wylesiania łańcuchy dostaw produktów wprowadzanych na rynek UE, a także by opracowała plan działania dotyczący oleju palmowego; jest zdania, że walka UE z wylesianiem powinna być ukierunkowana na jego główne przyczyny, takie jak produkcja oleju palmowego, soi, wołowiny i kakao; zwraca się do Komisji, by jak najszybciej wycofała biopaliwa wykorzystywane w UE, a z dużym prawdopodobieństwem powodujące pośrednie zmiany sposobu użytkowania gruntów;

51. podkreśla, że polityka leśna musi być spójna, musi przeciwdziałać w równym stopniu utracie różnorodności biologicznej i skutkom zmiany klimatu oraz zwiększać ilość naturalnych pochłaniaczy dwutlenku węgla w UE, a jednocześnie chronić, zachowywać i zwiększać różnorodność biologiczną;

52. podkreśla, że żadne efekty substytucji produktów leśnych nie zrekompensują utraty starych i pierwotnych lasów, które uznaje się za niemożliwe do zastąpienia⁽⁸⁾, dlatego powinny być chronione z wykorzystaniem instrumentów prawnych i zachęt, ukierunkowanych na złożoność, konektywność i reprezentatywność tych obszarów;

53. wskazuje, że według dokumentu „World Population Prospects” z czerwca 2019 r. [prognozy liczby ludności na świecie, wydane przez ONZ] w ciągu najbliższych 30 lat liczba mieszkańców świata wzrośnie o dwa miliardy, co zwiększy wpływ użytkowania gruntów i mórz na różnorodność biologiczną i pochłanianie dwutlenku węgla; zauważa, że postępująca utrata różnorodności biologicznej zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu i zapewnieniu prawidłowego odżywiania; wzywa Strony, by w programach bezpieczeństwa żywnościowego i poprawy odżywiania propagowały zrównoważone wykorzystywanie różnorodności biologicznej, a jednocześnie dążyły do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem celu nr 2 (zero głodu);

Obszary miejskie

54. zauważa, że zanieczyszczenia, rozrost obszarów miejskich, uszczelnianie gleby i niszczenie siedlisk to główne przyczyny zanikania różnorodności biologicznej; przypomina, że według sprawozdania IPBES dotyczącego globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych od 1992 r. powierzchnia obszarów miejskich podwoiła się, a mieszkają na nich dwie trzecie obywateli Unii; wzywa do lepszej oceny roli obszarów miejskich i miast w ochronie różnorodności biologicznej oraz do większego zaangażowania miast i władz lokalnych w kształtowanie polityki ochrony i zachowania różnorodności biologicznej oraz usług ekosystemowych, a także w monitorowanie, raportowanie i weryfikację;

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z 23 lipca 2019 r. w sprawie zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów (COM(2019)0352).

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

55. podkreśla, że nie docenia się potencjału miast w ochronie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych; przypomina, że zwiększanie korzyści z różnorodności biologicznej, usług ekosystemowych i miejskiej infrastruktury zielonej w miastach i na obszarach podmiejskich poprawia zdrowie ludzi; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wspierały włączanie i dalsze integrowanie różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemowych do projektów, polityki i planowania urbanistycznego, a jednocześnie do zmniejszania emisji dwutlenku węgla i lepszego dostosowania do zmiany klimatu;

56. zauważa, że obszary miejskie mogą spowodować totalne zmiany w różnorodności biologicznej w UE; podkreśla, że zanieczyszczenie tworzywami sztucznymi i zanieczyszczenie wody to główne przyczyny utraty różnorodności biologicznej; w związku z nowym planem działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym uważa, że silna gospodarka o obiegu zamkniętym może odegrać zasadniczą rolę w staraniach UE o odtworzenie różnorodności biologicznej;

57. ubolewa, że tworzywa sztuczne i zanieczyszczenia pochodzące na przykład ze stacji uzdatniania wody, produktów farmakologicznych i niezrównoważonych praktyk rolniczych, takich jak intensywne stosowanie substancji biogennych, powodują poważne szkody w ekosystemach oceanicznych;

Obszary chronione w UE

58. wzywa do przeprowadzenia dogłębnej analizy wszystkich obszarów chronionych w UE, w tym obszarów Natura 2000, oraz do poprawy tych obszarów, lepszych połączeń między nimi i rozszerzenia ich; podkreśla, że potrzebna jest standardowa metoda zliczania obszarów chronionych oraz jednoznaczna definicja „obszaru chronionego” w UE; podkreśla, że według ostatniego sprawozdania IPCC dotyczącego oceanów i kriosfery w zmieniającym się klimacie należy szczególnie ocenić przybrzeżne i morskie obszary chronione w UE, znacznie zwiększyć ich powierzchnię i poprawić zarządzanie nimi; apeluje o rozszerzenie morskich obszarów chronionych w UE, by obejmowały większą powierzchnię otwartego morza; podkreśla, że dla zapobiegania utracie różnorodności biologicznej kluczowe znaczenie ma nie tylko ilość, ale też jakość obszarów chronionych, dlatego należy położyć większy akcent na dobre i zrównoważone zarządzanie nimi;

59. wzywa Komisję, by dalej wszczyniała postępowania sądowe, gdy stwierdzi, że przepisy UE o ochronie przyrody nie są przestrzegane; zwraca uwagę, że procedury dotyczące naruszenia prawa ochrony środowiska powinny być bardziej wydajne, gdyż szkody dla środowiska mogą być nieodwracalne; podkreśla, że należy pilnie zapewnić właściwe egzekwowanie dyrektyw dotyczących przyrody i z zachowaniem przejrzystości podejmować działania w związku ze skargami dotyczącymi naruszeń;

60. zauważa, że słabo wdrożone przepisy o ochronie środowiska mogą potencjalnie tworzyć otoczenie wrogie dla czynników i obrońców przyrody oraz bezpośrednio lub pośrednio zagrażać ich życiu; podkreśla, że UE powinna zdecydowanie potępić zabójstwa czynników i obrońców środowiska;

61. podkreśla, że zielona infrastruktura zapewnia usługi ekosystemowe wspierające różnorodność biologiczną, na przykład przez zwiększenie liczby korytarzy ekologicznych w środowisku miejskim;

Innowacje, badania i edukacja

62. przypomina o znaczeniu innowacji oraz działalności badawczo-rozwojowej dla osiągnięcia celów wizji na 2050 r.; podkreśla, że należy wspierać obywatelskie badania i naukę, by pogłębiać wiedzę, zwłaszcza o oceanach, których większość nie jest dotąd zbadana; wzywa Komisję i Radę, by w kolejnych WRF zwiększyły przydział budżetowy na program „Horyzont Europa” do 120 mld EUR, z przeznaczeniem w szczególności na klaster dotyczący zasobów naturalnych (zarówno na badania podstawowe, jak i stosowane), oraz by zainicjowały w programie „Horyzont Europa” misję ochrony i odtwarzania różnorodności biologicznej; wzywa Strony, by skupiły się zwłaszcza na powiązaniach między ochroną różnorodności biologicznej a korzyściami dla zdrowia ludzkiego i dobrobytem gospodarczym oraz by skoordynowały środki zbierania danych;

63. wzywa Komisję, by wspierała dalsze badania nad wpływem użytkowania gruntów i zmian w tym użytkowaniu – w tym wylesiania i wytwarzania bioenergii – na emisję gazów cieplarnianych oraz by uwzględniała wyniki tych badań w kształtowaniu polityki;

64. zauważa, że według danych przytoczonych w europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym, przyjętej 16 stycznia 2018 r., w oceanach świata znajduje się już 150 mln ton tworzyw sztucznych, a ilość ta może się podwoić do 2030 r., co zagrazi ponad 660 gatunkom i zaszkodzi środowisku; apeluje do Komisji o inicjatywy przewodnie mające przeciwdziałać zanieczyszczeniu tworzywami sztucznymi i jego wpływowi na różnorodność biologiczną; zwraca uwagę na szczególny przypadek mikrodrobin plastiku, które stanowią ponad 80 % zbieranych odpadów morskich i zagrażają różnorodności biologicznej mórz; przyjmuje zatem z zadowoleniem

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

zobowiązanie Ursuli von der Leyen do walki z odpadami z tworzyw sztucznych przez opanowanie problemu mikrodrobin plastiku; podkreśla, że potrzeba podejścia zgodnego z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym, z akcentem na badania naukowe i innowacje przynoszące zrównoważone produkty;

65. podkreśla znaczenie edukacji dla zwiększania świadomości na temat różnorodności biologicznej i ochrony środowiska; zauważa, że edukacyjne morskie obszary chronione to istotne i wydajne narzędzie podnoszenia świadomości społecznej i zwiększania ochrony;

Budowanie zdolności, świadomość społeczna i zaangażowanie wszystkich podmiotów

66. podkreśla, że budowanie zdolności i podnoszenie świadomości mają kluczowe znaczenie dla pomyślnej realizacji działań i lepszego zrozumienia, jak ważna jest różnorodność biologiczna; dlatego z zadowoleniem przyjmuje decyzję COP14, w której zaapelowano do stron, innych rządów i darczyńców o środki finansowe na budowanie zdolności, pomoc techniczną i transfer technologii, jeżeli są w stanie takie środki przekazać;

67. podkreśla, że trzeba udzielać wyczerpujących informacji i dążyć do większego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i obywateli z różnych grup wiekowych, by osiągnąć cele przyjęte przez UE i fora ogólnosiatawe;

68. wzywa Strony, by promowały publiczną świadomość i zaangażowanie wielu zainteresowanych stron w tworzenie dostosowanych do potrzeb rozwiązań dla lokalnych społeczności i ludów tubylczych, by sprzyjać zrównoważonemu użytkowaniu gruntów z myślą o większej różnorodności biologicznej, a tym samym w pełni szanować regionalne różnice w krajobrazach i siedliskach;

69. z zadowoleniem przyjmuje zamiar aktywnego stosowania podejścia uwzględniającego udział wielu zainteresowanych stron, co ma zasadnicze znaczenie, by cenić, chronić, zachowywać i przywracać różnorodność biologiczną oraz korzystać z niej w zrównoważony sposób, a także podkreśla, że większe zaangażowanie różnych szczebli sprawowania rządów, sektorów i podmiotów prywatnych oraz współpraca między nimi pozwoli uwzględnić różnorodność biologiczną w innych dziedzinach polityki; uważa, że kluczowe znaczenie ma włączenie w te działania przedsiębiorstw i organizacji finansowych, dlatego z zadowoleniem przyjmuje starania Komisji, by włączyć sektor prywatny w ochronę różnorodności biologicznej, zwłaszcza na forum unijnej Platformy Biznes i Różnorodność; z tego punktu widzenia z zadowoleniem przyjmuje takie inicjatywy sektora prywatnego jak koalicja „One Planet Business for Biodiversity” zawiązana na Szczycie na rzecz Działań Klimatycznych ONZ w Nowym Jorku;

70. apeluje do Komisji, by rozważyła przyjęcie ujednocionej metodyki obliczania śladu ekologicznego przedsiębiorstw UE i ich wpływu na różnorodność biologiczną;

71. uważa, że społeczeństwa wymagają całkowitej transformacji, by przeciwdziałać zmianie klimatu, degradacji środowiska i utracie różnorodności biologicznej; podkreśla, że należy przestrzegać zasady sprawiedliwej transformacji, by zapewnić integracyjność i równość w tym procesie;

72. zauważa, że świadomość społeczna i dostęp do pełnych i łatwo zrozumiałych informacji umożliwiają konsumentom świadome zakupy i wspierają zrównoważoną konsumpcję, dlatego apeluje, by znalazły się one w całościowym zestawie środków, dotyczących zwłaszcza wyrobów, których produkcja wiąże się z wylesianiem, niszczeniem ekosystemów oraz łamaniem praw człowieka; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by poprawiły identyfikowalność i kontrolę produktów w całym łańcuchach wartości i dostaw, co da także pełną przejrzystość konsumentom;

73. podkreśla, że trzeba udoskonalić oznakowania ekologiczne i certyfikaty potwierdzające przeciwdziałanie wylesianiu;

74. z zadowoleniem przyjmuje posiedzenie Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody, które odbędzie się w 2020 r. w Marsylii; zachęca Komisję, by jednoznacznie informowała na tym forum, że popiera zobowiązania do ochrony różnorodności biologicznej;

o

o o

75. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0016

Sprawozdanie roczne z działalności Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2018**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich – sprawozdanie roczne za 2018 r. (2019/2134(INI))**

(2021/C 270/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2018 r.,
 - uwzględniając art. 15, art. 24 akapit trzeci i art. 228 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 11, 41, 42 i 43 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karty”),
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
 - uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego 94/262/EWWiS, WE, Euratom z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich ⁽¹⁾,
 - uwzględniając Europejski kodeks dobrej praktyki administracyjnej przyjęty przez Parlament w dniu 6 września 2001 r.,
 - uwzględniając umowę ramową w sprawie współpracy, zawartą pomiędzy Parlamentem a Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich w dniu 15 marca 2006 r., która weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2006 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie dochodzenia strategicznego OI/2/2017 Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego przejrzystości podczas dyskusji ustawodawczych w organach przygotowawczych Rady UE ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie wyniku działalności Komisji Petycji w roku 2018 ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,
 - uwzględniając art. 54 oraz art. 232 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Spraw Konstytucyjnych,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A9-0032/2019),
- A. mając na uwadze, że sprawozdanie roczne z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2018 r. zostało oficjalnie przedłożone przewodniczącemu Parlamentu w dniu 2 października 2019 r., zaś w dniu 4 września 2019 r. w Brukseli rzecznik Emily O'Reilly przedstawiła je Komisji Petycji;
- B. mając na uwadze, że na mocy art. 24 i 228 TFUE Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uprawniony jest do przyjmowania skarg dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego funkcje sądowe;
- C. mając na uwadze, że art. 10 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, iż „każdy obywatel ma prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii” oraz że „decyzje są podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 4.5.1994, s. 15.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0045.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0114.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- D. mając na uwadze, że art. 15 TFUE stanowi, że „w celu wspierania dobrych rządów i zapewnienia uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego, instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii działają z jak największym poszanowaniem zasady otwartości” oraz że „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii”;
- E. mając na uwadze, że art. 41 ust. 1 Karty stanowi, że „każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii”;
- F. mając na uwadze, że art. 43 Karty stanowi, że „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim ma prawo zwracać się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w przypadkach niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe”;
- G. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik wszczął 490 dochodzeń, w tym 482 na podstawie skarg, a 8 z inicjatywy własnej, oraz zamknął 545 dochodzeń (534 na podstawie skarg, a 11 z inicjatywy własnej); mając na uwadze, że większość dochodzeń dotyczyła Komisji (285 dochodzeń, tj. 58,2 %), druga z kolei liczba dochodzeń dotyczyła agencji UE (43 dochodzenia, tj. 8,8 %), a pozostałe dochodzenia rozkładały się następująco: Parlament (30 dochodzeń, tj. 6,1 %), Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO) (23 dochodzenia, tj. 4,7 %), Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) (23 dochodzenia, tj. 4,7 %), Europejski Bank Inwestycyjny (16 dochodzeń, tj. 3,3 %), Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) (14 dochodzeń, tj. 2,8 %) i inne instytucje (56 dochodzeń, tj. 11,4 %);
- H. mając na uwadze, że główne trzy zastrzeżenia będące przedmiotem dochodzeń zamkniętych przez Rzecznika w 2018 r. dotyczyły: przejrzystości, rozliczalności oraz publicznego dostępu do informacji i dokumentów (24,6 %), kultury sprawowania służby publicznej (19,8 %) i właściwego korzystania z uprawnień dyskrecyjnych (16,1 %); inne zastrzeżenia obejmowały przestrzeganie praw proceduralnych, takich jak prawo do bycia wysłuchanym, przestrzeganie praw podstawowych, rekrutację, kwestie etyczne, udział obywateli w procesie decyzyjnym UE, w tym w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, należyte zarządzanie finansami w ramach unijnych przetargów, dotacji i zamówień oraz rekrutacji, a także właściwe zarządzanie kwestiami kadrowymi UE;
- I. mając na uwadze, że wskaźnik przestrzegania przez Komisję Europejską zaleceń Rzecznika dotyczących dobrej administracji, który w 2018 r. wynosi 76 %, wykazuje stały spadek – w 2016 r. wynosił bowiem 82 %, a w 2017 r. 77 %;
- J. mając na uwadze, że w 2018 r. o pomoc do Rzecznika zwróciło się 17 996 obywateli; mając na uwadze, że 14 596 osobom udzielono pomocy za pośrednictwem interaktywnego przewodnika na portalu Rzecznika; mając na uwadze, że 1 220 wniosków zostało przekazanych dalej w celu uzyskania informacji; mając na uwadze, że Rzecznik rozpatrzył 2 180 skarg;
- K. mając na uwadze, że w ramach swojej pracy strategicznej w 2018 r. biuro Rzecznika wszczęło pięć nowych dochodzeń strategicznych: w sprawie traktowania osób z niepełnosprawnościami we wspólnym systemie ubezpieczenia chorobowego, w sprawie dostępności stron internetowych Komisji dla osób z niepełnosprawnościami, w sprawie działań Europejskiej Agencji Leków (EMA) poprzedzających złożenie wniosku, w sprawie reagowania przez Komisję na problem „drzwi obrotowych” w przypadku pracowników UE oraz w sprawie rozliczalności prac ustawodawczych Rady; mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik podjął 10 inicjatyw strategicznych, m.in. w sprawach takich jak używanie języków w służbie cywilnej UE, polityka przeciwdziałania molestowaniu w służbie cywilnej UE oraz ochrona dzieci migrujących;
- L. mając na uwadze, że Rzecznik powinien odgrywać kluczową rolę w zapewnianiu większej otwartości i rozliczalności procesu ustawodawczego względem obywateli, tak aby umożliwić im korzystanie z prawa do udziału w życiu demokratycznym Unii, a tym samym zwiększyć ich zaangażowanie i zaufanie;
- M. mając na uwadze, że Rzecznik powinien odgrywać kluczową rolę w dbaniu o rozliczalność instytucji UE oraz o maksymalną przejrzystość i bezstronność unijnych procesów administracyjnych i decyzyjnych, aby chronić prawa obywateli, a tym samym zwiększyć ich zaufanie, zaangażowanie i udział w życiu demokratycznym Unii;
- N. mając na uwadze, że głównym priorytetem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jest zapewnienie pełnego poszanowania praw obywateli;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- O. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik uruchomił nową stronę internetową, ze zmienionym, przyjaznym dla użytkowników interfejsem dla potencjalnych skarżących; mając na uwadze, że stosowana przez Rzecznika przyspieszona procedura rozpatrywania skarg dotyczących publicznego dostępu do dokumentów odzwierciedla zobowiązanie Rzecznika, by w ciągu 40 dni udzielać pomocy i przedstawiać – w 24 językach urzędowych – decyzje osobom zwracającym się o pomoc; mając na uwadze, że ta nowa inicjatywa stanowi element strategii służącej poprawie skuteczności biura Rzecznika;
- P. mając na uwadze, że w wyniku dochodzenia strategicznego OI/2/2017/TE Rzecznik stwierdził, że w Radzie brakuje przejrzystości pod względem publicznego dostępu do jej dokumentów ustawodawczych, a także pod względem obecnych praktyk w procesie decyzyjnym – szczególnie na etapie przygotowawczym na szczeblu Komitetu Stałych Przedstawicieli (Coreper) i grup roboczych; mając na uwadze, że w dniu 16 maja 2018 r. – w związku z brakiem gotowości Rady do wdrożenia zaleceń Rzecznika – Rzecznik przedłożył Parlamentowi sprawozdanie specjalne OI/2/2017/TE w sprawie przejrzystości procesu legislacyjnego w Radzie; mając na uwadze, że dnia 17 stycznia 2019 r., Parlament przyjął sprawozdanie w sprawie dochodzenia strategicznego Rzecznika, w którym w pełni poparto zalecenia Rzecznika; mając na uwadze, że prezydencja fińska zadeklarowała swoje zaangażowanie na rzecz zwiększenia otwartości i przejrzystości ustawodawczej w Radzie;
- Q. mając na uwadze, że w dniu 12 lutego 2019 r. Parlament zatwierdził projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego ustanawiającego przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) i uchylającego decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom⁽⁴⁾, w której to kwestii spoczywa na nim główna odpowiedzialność ustawodawcza; mając na uwadze, że to nowe rozporządzenie oczekuje na zatwierdzenie przez Radę;
- R. mając na uwadze, że większa otwartość i przejrzystość w odniesieniu do stanowisk zajmowanych przez rządy państw członkowskich w Radzie zwiększy zaufanie do UE oraz zmniejszy eurosceptycyzm i populizm;
- S. mając na uwadze, że większa przejrzystość w procesie podejmowania decyzji w rozmowach trójstronnych zwiększy zaufanie obywateli do instytucji unijnych;
- T. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik wprowadził strategiczną inicjatywę przeciwdziałania molestowaniu, przewidującą kontrolę polityki przeciwdziałania molestowaniu stosowanej przez administrację UE; mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik postanowił zwrócić się do 26 instytucji i agencji UE z prośbą o szczegółowe informacje dotyczące tej polityki i sposobu jej realizacji;
- U. mając na uwadze, że w 2018 r. Rzecznik wszczął dochodzenie w sprawie dyskryminacji ze względu na płeć i problemów związanych z równością szans w Europejskim Banku Inwestycyjnym (EBI); mając na uwadze, że EBI zastosował się do zaleceń i sugestii Rzecznika dotyczących równości szans i parytetu płci;
- V. mając na uwadze, że Rzecznik stanowi część unijnych struktur ramowych wynikających z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, których zadaniem jest ochrona, wspieranie i monitorowanie wdrażania tej konwencji na szczeblu instytucji UE;
- W. mając na uwadze, że w marcu 2018 r. odbyła się konferencja z udziałem Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich i Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, a jednym z głównych punktów obrad był sposób, w jaki rzecznicy mogliby zacieśnić współpracę;
1. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie roczne za 2018 r. przedstawione przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;
 2. gratuluje Emily O'Reilly doskonałej pracy i konstruktywnych działań na rzecz poprawy jakości administracji UE oraz poprawy dostępności i jakości usług oferowanych obywatelom przez tę administrację;
 3. podkreśla znaczenie przejrzystości i publicznego dostępu do dokumentów będących w posiadaniu Rady; podkreśla, że wysoki poziom przejrzystości procesu ustawodawczego ma kluczowe znaczenie dla umożliwienia obywatelom, mediom i zainteresowanym stronom rozliczania wybranych przez nich przedstawicieli i rządów; docenia wartościową rolę, jaką Rzecznik odgrywa w utrzymywaniu kontaktów i prowadzeniu mediacji między instytucjami UE a obywatelami; uważa, że Rada musi dokonać przeglądu swojej polityki poufności; zaznacza, że Rzecznik dąży do zapewnienia większej rozliczalności unijnego procesu ustawodawczego wobec obywateli;

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0080.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

4. podkreśla potrzebę i znaczenie aktywniejszego udziału obywateli w podejmowaniu decyzji, a ponadto potrzebę większej przejrzystości w sposobie funkcjonowania administracji, co stanowi sposób na wzmocnienie legitymacji demokratycznej instytucji Unii w celu przywrócenia zaufania;
5. apeluje do Rzecznika o zapewnienie większej przejrzystości w procesie podejmowania decyzji w rozmowach trójstronnych;
6. podkreśla, że przywrócenie zaufania obywateli do instytucji Unii jest głównym przedmiotem troski Parlamentu Europejskiego i ma ogromne znaczenie społeczno-polityczne i etyczne;
7. podkreśla potrzebę poprawy i wzmocnienia dialogu społecznego, jak również dialogu między organami, instytucjami i obywatelami Unii;
8. w pełni popiera zalecenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dla Rady i apeluje do Rady, aby przyjęła wszelkie środki niezbędne do jak najszybszego wdrożenia tych zaleceń;
9. zachęca Rzecznika do udzielenia instytucjom UE dalszych wskazówek dotyczących lepszej komunikacji z obywatelami we wszystkich językach urzędowych UE; apeluje do Rzecznika o udzielenie instytucjom wskazówek dotyczących tego, jak powinny rozwijać swoją politykę językową, aby zapewnić tworzenie odpowiednich treści i informacji w jak największej liczbie języków;
10. z zadowoleniem przyjmuje strategię Rzecznika mającą na celu zwiększenie wpływu i rozpoznawalności działań Rzecznika z punktu widzenia obywateli UE;
11. z zadowoleniem przyjmuje zmianę wyglądu strony internetowej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, która to zmiana zwiększyła funkcjonalność i czytelność tego narzędzia dla obywateli;
12. domaga się, by Rada, jako współustawodawca, dostosowała swoje metody pracy do standardów demokracji parlamentarnej, jak przewidziano w Traktatach, zamiast pełnić funkcję forum dyplomatycznego, która nie była funkcją zamierzoną; przypomina, że w wyniku dochodzenia strategicznego OI/2/2017/TE Rzecznik stwierdził, że praktyki Rady pod względem przejrzystości stanowią przypadek niewłaściwego administrowania; apeluje do Rady o bezzwłoczne wdrożenie zaleceń Rzecznika wynikających ze wspomnianego dochodzenia strategicznego, w tym zaleceń przedstawionych przez Parlament we własnym sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania specjalnego; zachęca Rzecznika do dalszego śledzenia postępów związanych ze wspomnianym dochodzeniem strategicznym;
13. ponawia wezwanie do aktualizacji przepisów UE dotyczących dostępu do dokumentów oraz postuluje przegląd rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji⁽⁵⁾, aby ułatwić Rzecznikowi prowadzenie działań w zakresie kontroli przyznawania dostępu do dokumentów Parlamentu, Rady i Komisji; uważa za godne ubolewania, iż Rada zablokowała przegląd rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, i apeluje do Rady o wznowienie dyskusji w oparciu o stanowisko przyjęte przez Parlament w drugim czytaniu zgodnie z rezolucją z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie impasu w kwestii przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001⁽⁶⁾;
14. ponawia apel o dokonanie przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, ponieważ jest ono mocno przestarzałe i nie odzwierciedla już aktualnej sytuacji prawnej i praktyk instytucjonalnych stosowanych przez instytucje, urzędy, organy i jednostki organizacyjne UE;
15. z zadowoleniem przyjmuje oficjalne uruchomienie przyspieszonej procedury w odniesieniu do dochodzeń w sprawie dostępu do dokumentów i dostrzega pozytywny skutek, jaki ma to dla wnoszących skargi;

⁽⁵⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0271.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

16. zdecydowanie podkreśla znaczenie, jakie dla Rzecznika ma dalsze ścisłe monitorowanie przejrzystości działań Komisji i prowadzenie dochodzeń strategicznych w tym zakresie; zdaje sobie sprawę z faktu, że zjawisko „drzwi obrotowych” nadal istnieje, w szczególności wśród wysokich rangą urzędników instytucji; apeluje do Rzecznika o dalsze monitorowanie wdrażania zmienionych przepisów Komisji wprowadzonych we wrześniu 2018 r. w wyniku postępowania wszczętego przez Rzecznika z własnej inicjatywy i dotyczących problemu „drzwi obrotowych”;

17. zwraca uwagę, że kwestia konfliktu interesów ma szerszy zakres niż tylko przypadki „drzwi obrotowych”, i podkreśla, że należy opracować kolejne przepisy i bardziej rygorystyczne kryteria, aby móc zdecydowanie zagwarantować podejmowanie decyzji i tworzenie ustawodawstwa w interesie ogółu;

18. przypomina, że zasady jawności, otwartości i przejrzystości są nieodłącznym elementem procesu legislacyjnego UE, umożliwiającym obywatelom poznanie uwarunkowań leżących u podstaw działań legislacyjnych, a tym samym zapewniającym skuteczne korzystanie z przysługujących im praw demokratycznych⁽⁷⁾ ^{3b}; dostrzega potrzebę przejrzystości w procesie decyzyjnym UE; popiera postępy służb trzech instytucji w tworzeniu wspólnego portalu legislacyjnego, który ma stanowić przyjazną dla użytkowników niebędących specjalistami ścieżkę dostępu do informacji o toczących się procedurach ustawodawczych;

19. popiera publikowanie ostatecznych wersji dokumentów dotyczących rozmów trójstronnych; podkreśla, że wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie De Capitani (T-540/15) z marca 2018 r. stanowi, że poglądy instytucji odzwierciedlone w dokumentach „czterokolumnowych” nie podlegają ogólnemu domniemaniu nieujawniania; zauważa, że sensytywność tematyki dokumentów dotyczących rozmów trójstronnych nie została sama w sobie uznana za wystarczającą podstawę, by odmawiać obywatelom dostępu do nich; uważa, że aby osiągnąć przejrzystość rozmów trójstronnych, wszystkie trzy instytucje powinny wnieść swój wkład; uznaje, że powszechne prawo dostępu do dokumentów instytucji Unii jest chronionym i niezbywalnym prawem każdego obywatela UE bezpośrednio wynikającym z zasady demokracji oraz podstawowego prawa wolności słowa, co wymaga ustanowienia odnośnego obowiązku Unii w zakresie przestrzegania tego prawa i rozliczalności; podkreśla potrzebę dalszego wspierania właściwych instytucji służących przejrzystości, takich jak urząd Rzecznika, tak aby Unia wywiązywała się z obowiązku, o którym mowa powyżej;

20. powtarza, że należy zapewnić rzetelność Europejskiego Banku Centralnego (EBC) i jego niezależność od prywatnych interesów finansowych; podkreśla, że członkowie jego Zarządu nie mogą być jednocześnie członkami forów lub innych organizacji, w skład których wchodzi przedstawiciele kadry kierowniczej banków nadzorowanych przez EBC, ani nie mogą uczestniczyć w forach, które nie są otwarte dla obywateli; z zadowoleniem opinię Rzecznika z dnia 5 lipca 2018 r.;

21. z żalem zauważa, że EBC jeszcze nie przyjął i nie stosuje zalecanych minimalnych zasad rozliczalności; uważa, że niezapewnienie przejrzystości działań EBC może doprowadzić do zakwestionowania jego niezależności od prywatnych interesów finansowych;

22. popiera zalecenia Rzecznika z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie uczestnictwa prezesa Europejskiego Banku Centralnego i członków jego organów decyzyjnych w Grupie Trzydziestu oraz apeluje do EBC o zmianę odnośnych przepisów w celu zapewnienia konkretnego wdrożenia najwyższych standardów etyki i rozliczalności;

23. wzywa Komisję, aby na etapie nieformalnego dialogu z państwami członkowskimi zapewniła wysoki poziom przejrzystości oraz dostęp do dokumentów i informacji dotyczących procedur EU Pilot i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w szczególności związanych z otrzymanymi petycjami, a także pełny dostęp – przy wykorzystaniu odpowiednich środków – do już zakończonych postępowań EU Pilot i postępowań w sprawie uchybienia; wzywa Komisję, aby przyjęła odmienne podejście w odniesieniu do dochodzeń w sprawie naruszeń prawa UE i by wszczynała postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które nie będą wyłącznie oparte na mechanizmie EU Pilot;

24. podkreśla znaczenie środków przyjętych w celu zwiększenia przejrzystości decyzji podejmowanych w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; przypomina, że w 2014 r. Komisja utworzyła na stronie internetowej „Europa” scentralizowaną platformę zawierającą wyczerpujące informacje na temat uchybień; zaznacza, że w sprawozdaniach rocznych z kontroli stosowania prawa UE Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i obywatelom informacje o postępowaniach w ramach mechanizmu EU Pilot i postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

(7) Sprawy połączone C-39/05 i C-52/05 P, Królestwo Szwecji i Maurizio Turco przeciwko Radzie Unii Europejskiej, Zb.Orz. 2008 I-04723.

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

25. w pełni popiera zaangażowanie Rzecznika na rzecz poprawy przejrzystości lobbingu w UE; popiera zobowiązanie Komisji do wdrożenia zmienionych przepisów horyzontalnych dotyczących grup ekspertów, w tym w odniesieniu do przejrzystości i konfliktu interesów; podkreśla, iż ważne jest, by osoby i organizacje reprezentujące interesy prywatne były rejestrowane w rejestrze służącym przejrzystości, tak by można było dokonywać nominacji zgodnie z przepisami horyzontalnymi;
26. podkreśla konieczność zawarcia porozumienia trójstronnego między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, które stanowiłoby krok naprzód w kierunku wzmocnienia obowiązujących przepisów dotyczących lobbingu i usunięcia luk prawnych; uważa jednak, że instytucje nie powinny na tym poprzestawać, lecz powinny nadal dążyć do przyjęcia środków ustawodawczych wiążących dla wszystkich instytucji i jednostek organizacyjnych UE;
27. podkreśla znaczenie bezpłatnego, w pełni zrozumiałego i łatwo dostępnego mechanizmu udostępniania obywatelom wszystkich informacji na temat wpływu lobbystów, a także poprawy dokładności danych w unijnym rejestrze służącym przejrzystości; podkreśla, że należy zapewnić pełną przejrzystość finansowania wszystkich przedstawicieli grup interesu, i wzywa do zawieszania wszelkich organizacji łamiących zasady dotyczące efektu „drzwi obrotowych”;
28. podkreśla potrzebę przyjęcia aktu prawnego w celu nadania rejestrowi służącemu przejrzystości w pełni obowiązkowego i prawnie wiążącego charakteru dla wszystkich instytucji i jednostek organizacyjnych UE oraz stron trzecich, a tym samym w celu zapewnienia pełnej przejrzystości działalności lobbingsowej; zachęca instytucje UE do rozważenia, jakie praktyczne rozwiązania mogłyby doprowadzić do szybkiego zawarcia skutecznego porozumienia;
29. wyraża ubolewanie, że dyskryminacja ze względu na płeć i reprezentacja płci nadal stanowią problematyczne kwestie w instytucjach europejskich; z zaniepokojeniem przyjmuje do wiadomości ustalenia w sprawie 366/2017/AMF i zdecydowanie wzywa EBI do pełnego przestrzegania zaleceń Rzecznika w celu osiągnięcia zrównoważonej reprezentacji obydwu płci na stanowiskach kierowniczych;
30. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenie przeprowadzone przez Rzecznika w 2018 r. w sprawie procedury mianowania byłego sekretarza generalnego Komisji i przyjmuje do wiadomości poczynione w jego ramach ustalenia dotyczące czterech przypadków niewłaściwego administrowania; wyraża ubolewanie, że pomimo iż Parlament poparł zalecenia Rzecznika, poprzednia Komisja nie zdołała zastosować się do nich; odnotowuje ze szczególnym niepokojem, że Komisja nie wprowadziła specjalnej procedury mianowania, i domaga się, by nowa Komisja to uczyniła, a tym samym zapewniła stosowanie najwyższych standardów przejrzystości, etyki i praworządności;
31. z zaniepokojeniem odnotowuje malejący wskaźnik przypadków wdrażania przez Komisję zaleceń, sugestii i rozwiązań przedstawianych przez Rzecznika; wzywa Komisję, aby okazała większe zaangażowanie w wyjaśnianie wszystkich przypadków niewłaściwego administrowania, jakie Rzecznik wskazał w jej działalności;
32. apeluje do Rzecznika o monitorowanie wdrażania przepisów nowego Regulaminu Parlamentu Europejskiego dotyczących wysłuchań kandydatów na komisarzy, w szczególności przepisów zawartych w art. 2 załącznika VII w odniesieniu do rozpatrywania interesów finansowych, w duchu przejrzystości i obiektywizmu;
33. przyjmuje do wiadomości wnioski Komisji z dnia 31 stycznia 2018 r. dotyczący nowego kodeksu postępowania członków Komisji Europejskiej; uważa, że konieczne jest dalsze wzmocnienie przepisów kodeksu;
34. ponownie podkreśla i jest w pełni przekonany, że we wszystkich instytucjach UE należy stosować rygorystyczne zasady i standardy etyczne, aby zagwarantować poszanowanie zobowiązania do godziwego zachowania;
35. zdecydowanie uważa, że przejrzystość jest podstawowym elementem praworządności i że należy jej przestrzegać w całym procesie legislacyjnym, gdyż wpływa ona na faktyczne urzeczywistnienie prawa do głosowania i prawa do kandydowania w wyborach oraz szeregu innych praw (tj. prawa do wolności wypowiedzi i wolności słowa oraz wolności otrzymywania informacji); jest zdania, że budowanie aktywnego obywatelstwa UE wymaga możliwości nadzorowania, kontroli i oceny tego procesu przez opinię publiczną oraz możliwości ewentualnego zakwestionowania jego wyniku; podkreśla, że przyczyniłoby się to do upowszechniania wśród obywateli znajomości podstawowych koncepcji procesu legislacyjnego i sprzyjałoby ich udziałowi w życiu demokratycznym Unii;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

36. wyraża zadowolenie, że Rzecznik podejmuje stałe działania na rzecz wywierania wpływu na zmiany zachodzące w instytucjach UE poprzez udział w konsultacjach społecznych dotyczących obszarów działalności Rzecznika; z zadowoleniem przyjmuje sugestie Rzecznika dotyczące zwiększenia przejrzystości unijnego modelu oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, w tym zalecenia, aby Europejska Agencja Bezpieczeństwa Żywności publikowała porządki obrad i protokoły posiedzeń związanych z oceną ryzyka;
37. zachęca Rzecznika do dalszego prowadzenia dochodzenia z własnej inicjatywy w sprawie przejrzystości stosunków między EMA a firmami farmaceutycznymi składającymi wnioski poprzedzające złożenie wniosku o pozwolenie na dopuszczenie do obrotu, a także do dalszego prowadzenia konsultacji społecznych, które trwały do stycznia 2019 r.;
38. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenie Rzecznika w sprawie sprawozdań Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) dotyczących bezpieczeństwa, w wyniku którego agencja zmieniła swoją praktykę, tak by osoby zgłaszające zastrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa otrzymywały informacje zwrotne;
39. wzywa Rzecznika do dalszego monitorowania zgodności wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego (JSIS) z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; wzywa Komisję do aktualizacji tekstu ogólnych przepisów wykonawczych regulujących funkcjonowanie wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego w odniesieniu do kosztów leczenia osób niepełnosprawnych lub osób cierpiących na poważną chorobę oraz wydatków związanych z racjonalnymi usprawnieniami w miejscu pracy takich osób; wzywa Rzecznika do zapewnienia pełnego wdrożenia Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych przez całą administrację Unii Europejskiej;
40. z zadowoleniem przyjmuje praktyczne zalecenia Rzecznika dotyczące dostępności w Europejskim Urzędzie Doboru Kadr (EPSO) procedur selekcji przeznaczonych dla kandydatów słabowidzących; wzywa Rzecznika do monitorowania pełnego przestrzegania przez EPSO wymogów dostępności w odniesieniu do procedur selekcji online; wzywa Rzecznika do podjęcia działań następczych w związku z jego propozycjami dotyczącymi technologii wspomagających podczas testów komputerowych odbywających się na całym świecie;
41. wspiera Rzecznika w uwrażliwianiu instytucji UE na wprowadzenie bardziej zdecydowanej polityki przeciwdziałania molestowaniu;
42. popiera inicjatywę Rzecznika na rzecz podjęcia działań następczych związanych z ruchem #MeToo i wzywa do dalszego monitorowania polityki przeciwdziałania molestowaniu przyjętej przez administrację UE;
43. popiera starania Rzecznika mające na celu ułatwianie obywatelom udziału w kształtowaniu polityki UE; zwraca się do Rzecznika o dalsze monitorowanie stosowania narzędzia, jakim jest Europejska Inicjatywa Obywatelska (EIO), w tym monitorowanie wdrażania zmienionego rozporządzenia w sprawie EIO;
44. zwraca uwagę, że od momentu utworzenia urzędu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jego rola zmieniała się z biegiem czasu – od zapobiegania niewłaściwemu administrowaniu do promowania dobrego administrowania; uważa, że logiczną konsekwencją tej tendencji jest podejmowanie dalszych starań na rzecz aktywnego i terminowego promowania lepszej administracji i najlepszych praktyk administracyjnych;
45. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Rzecznika dotyczącą przyznawania Nagrody za dobrą administrację w uznaniu działań podejmowanych przez służbę cywilną UE w celu wypracowania innowacyjnych sposobów wdrażania polityki przyjaznej obywatelom;
46. przypomina swój wieloletni apel o przekształcenie obecnego Kodeksu dobrego postępowania administracyjnego w rozporządzenie odpowiednio wiążące dla wszystkich unijnych instytucji oraz jednostek organizacyjnych;
47. przypomina o zaangażowaniu Rzecznika na rzecz wysokiego poziomu przejrzystości po stronie UE podczas negocjacji nad umową dotyczącą wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

48. zachęca Rzecznika do dalszej współpracy z krajowymi rzecznikami praw obywatelskich za pośrednictwem europejskiej sieci rzeczników; podkreśla potrzebę dalszego rozwijania takiej współpracy między krajowymi rzecznikami praw obywatelskich;
 49. przypomina, że nowy projekt Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, który został niedawno przyjęty przez Parlament, przewiduje trzyletni okres karencji, zanim poseł do Parlamentu Europejskiego będzie mógł ubiegać się o urząd Rzecznika;
 50. podkreśla, że kluczowe jest utrzymanie niezależności i integralności Rzecznika oraz zadbanie o to, aby urząd ten był sprawowany przez osoby wolne od oczywistych powiązań partyjno-politycznych i konfliktów interesów oraz przez osoby o nienagannej postawie etycznej;
 51. wyraża uznanie dla doskonałej i owocnej współpracy Rzecznika i jego zespołu z Komisją Petycji;
 52. docenia doskonałą współpracę z Rzecznikiem w trakcie sprawowania urzędu i zachęca przyszłego Rzecznika do takiej współpracy i dialogu strukturalnego z Komisją Petycji w celu dalszej poprawy jakości administracji UE oraz dostępności i jakości usług oferowanych przez nią naszym obywatelom;
 53. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji oraz sprawozdania Komisji Petycji Radzie, Komisji, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rzecznikom praw obywatelskich lub odpowiadającym im organom w państwach członkowskich.
-

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0017

Institucje i organy unii gospodarczej i walutowej: zapobieganie konfliktom interesów związanym z zatrudnianiem byłych urzędników instytucji publicznych**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie instytucji i organów unii gospodarczej i walutowej: zapobieganie konfliktom interesów związanym z zatrudnianiem byłych urzędników instytucji publicznych (2019/2950(RSP))**

(2021/C 270/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 298 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie nr 31 (EWG), 11 (EWEA) ustalające regulamin pracowniczy urzędników i regulamin mający zastosowanie do pozostałych pracowników Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (regulamin pracowniczy), w szczególności art. 11 lit. a), art. 12, 16 i 17 tego rozporządzenia⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie absolutorium za rok 2009: wyniki, zarządzanie finansami i kontrola agencji UE⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 15/2012 zatytułowane „Zarządzanie konfliktami interesów w wybranych agencjach UE”⁽³⁾,
- uwzględniając decyzję Komisji z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie działalności i zadań zewnętrznych oraz działalności zawodowej po opuszczeniu służby (C(2018)4048),
- uwzględniając komunikat prasowy Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) z dnia 17 września 2019 r. w sprawie oświadczenia Adama Farkasa o rezygnacji ze stanowiska dyrektora wykonawczego EUNB ze skutkiem od dnia 31 stycznia 2020 r.⁽⁴⁾,
- uwzględniając pytanie do Komisji w sprawie nominacji dyrektora wykonawczego EUNB Adama Farkasa na stanowisko dyrektora generalnego Stowarzyszenia Rynków Finansowych w Europie (AFME) (O-000031/2019 – B9-0054/2019) oraz odpowiedzi udzielone przez Komisję w dniu 24 października 2019 r.⁽⁵⁾,
- uwzględniając odpowiedzi udzielone przez przewodniczącego EUNB podczas wysłuchania zorganizowanego przez Komisję Gospodarczą i Monetarną w dniu 4 listopada 2019 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) z dnia 23 sierpnia 2010 r. pt. „Zatrudnianie byłych urzędników instytucji publicznych: dobre praktyki w zakresie zapobiegania konfliktom interesów”⁽⁶⁾,
- uwzględniając dokument roboczy Transparency International 06/2010 zatytułowany „Uregulowanie prawne efektu »drzwi obrotowych«”⁽⁷⁾,
- uwzględniając projekt zaleceń Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w ramach dochodzenia w sprawie skargi 775/2010/ANA przeciwko Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA)⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. 45 z 14.6.1962, s. 1385.

⁽²⁾ Dz.U. L 250 z 27.9.2011, s. 268.

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1210_11/NEWS1210_11_EN.PDF

⁽⁴⁾ <https://eba.europa.eu/adam-farkas-steps-down-as-eba-executive-director>

⁽⁵⁾ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2019-000031_PL.html

⁽⁶⁾ https://read.oecd-ilibrary.org/governance/post-public-employment_9789264056701-en#page7

⁽⁷⁾ https://www.transparency.org/whatwedo/publication/working_paper_06_2010_regulating_the_revolving_door

⁽⁸⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/11089>

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- uwzględniając pismo Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do dyrektora Europejskiej Agencji Chemikaliów z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie wdrażania art. 16 regulaminu pracowniczego UE ⁽⁹⁾,
 - uwzględniając pismo Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do dyrektora EUNB z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie wdrażania art. 16 regulaminu pracowniczego UE ⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie publikowania informacji o byłych pracownikach wyższego szczebla w celu egzekwowania jednorocznego zakazu lobbingu i rzecznictwa: SI/2/2017/NF ⁽¹¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego ustanawiającego przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) ⁽¹²⁾,
 - uwzględniając wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej (2019–2024) ⁽¹³⁾,
 - uwzględniając pytanie do Komisji w sprawie instytucji i organów unii gospodarczej i walutowej: zapobieganie konfliktom interesów związanym z zatrudnianiem byłych urzędników instytucji publicznych (O-000048/2019 – B9-0001/2020),
 - uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Gospodarczej i Monetarnej,
- A. mając na uwadze, że art. 298 ust. 1 TFUE stanowi, iż „wykonując swoje zadania, instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii korzystają ze wsparcia otwartej, efektywnej i niezależnej administracji europejskiej”;
- B. mając na uwadze, że art. 68 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 ⁽¹⁴⁾ stanowi, iż „do pracowników Urzędu, w tym do Dyrektora Wykonawczego i Przewodniczącego, zastosowanie mają regulamin pracowniczy, warunki zatrudnienia innych pracowników oraz zasady przyjęte wspólnie przez instytucje Unii do celów stosowania regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia”;
- C. mając na uwadze, że w szczególności art. 16 i 17 regulaminu pracowniczego określają zasady dotyczące pracowników odchodzących z instytucji, w tym przepisy dotyczące zapobiegania konfliktom interesów;
- D. mając na uwadze, że dyrektor wykonawczy EUNB przyjął nominację na stanowisko dyrektora generalnego AFME od dnia 1 lutego 2020 r. i złożył rezygnację ze stanowiska dyrektora wykonawczego EUNB ze skutkiem od dnia 31 stycznia 2020 r.;
- E. mając na uwadze, że zarząd EUNB i Rada Organów Nadzoru podjęły decyzję o zatwierdzeniu zatrudnienia dyrektora wykonawczego EUNB na stanowisku dyrektora generalnego AFME; mając na uwadze, że Rada Organów Nadzoru podjęła decyzję o zastosowaniu dość łagodnych restrykcji wobec swojego dyrektora wykonawczego, które zdaniem EUNB rozwiązują kwestię konfliktu interesów wynikającego z przyjęcia przez niego nowego stanowiska w AFME; mając na uwadze, że restrykcje te mają zastosowanie do działalności prowadzonej w trakcie służby w EUNB i po jej zakończeniu;
- F. mając na uwadze, że podczas wysłuchania przed Parlamentem Europejskim przewodniczący EUNB podkreślił trudności w egzekwowaniu restrykcji odnoszących się do takiej działalności zawodowej byłych urzędników instytucji publicznych;

⁽⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80697>

⁽¹⁰⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80699>

⁽¹¹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/report/en/110521>

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0080.

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/info/files/political-guidelines-next-commission-2019-2024-union-strives-more-my-agenda-europe_pl

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego) (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

- G. mając na uwadze, że członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla, którzy opuszczają organy nadzorcze, nie otrzymują obecnie dodatku przejściowego;
- H. mając na uwadze, że sytuacje, w których dochodzi do konfliktu interesów z uwagi na zatrudnianie byłych urzędników instytucji publicznych i efekt „drzwi obrotowych”, stanowią powtarzający się problem i zostały one przeanalizowane i ocenione przez organy międzynarodowe i unijne, w szczególności przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i Europejski Trybunał Obrachunkowy;
- I. mając na uwadze, że takie przypadki efektu „drzwi obrotowych” dają grupom interesu możliwość nagradzania organów regulacyjnych za postawę w przeszłości, co stwarza pole do szkodliwych zachęt;
1. podkreśla znaczenie otwartej, efektywnej i niezależnej administracji europejskiej w całej UE, w tym instytucji, organów i agencji unii gospodarczej i walutowej;
 2. wyraża zaniepokojenie z powodu konfliktu interesów, który powstał w związku z mianowaniem dyrektora wykonawczego EUNB na stanowisko dyrektora generalnego AFME od dnia 1 lutego 2020 r.; zauważa, że zatrudnienie tego byłego urzędnika instytucji publicznej bez okresu karencji zagraża nie tylko reputacji i niezależności EUNB, lecz wszystkim instytucjom UE i całemu projektowi europejskiemu;
 3. przypomina, że przypadki nierozwiązanych konfliktów interesów mogą uniemożliwić nie tylko egzekwowanie wysokich standardów etycznych w całej administracji europejskiej, ale i wykonywanie prawa do dobrej administracji, co zagraża równym warunkom działania wymaganym do właściwego funkcjonowania jednolitego rynku;
 4. wzywa do skutecznego i spójnego stosowania regulaminu pracowniczego, w szczególności art. 16, w celu zapobiegania konfliktom interesów, zwłaszcza – lecz nie tylko – w odniesieniu do urzędników wyższego szczebla; podkreśla, że art. 16 umożliwia instytucjom UE odrzucenie wniosku byłego urzędnika o podjęcie konkretnej pracy, jeżeli restrykcje nie są wystarczające, by chronić uzasadnione interesy instytucji; podkreśla, że w przypadku A. Farkasa można było rozważyć zakaz bezpośredniego przejścia do AFME na podstawie art. 21 ust. 3 lit. b) decyzji Komisji C(2018)4048, gdyż AFME można postrzegać jako „stronę przeciwną”;
 5. obawia się, że często niemożliwe jest egzekwowanie warunków nałożonych na działalność zawodową byłych urzędników instytucji publicznych; w związku z tym zachęca instytucje i agencje UE, aby rozwały stosowanie pełnego zakresu narzędzi udostępnionych zgodnie z art. 16 regulaminu pracowniczego;
 6. kwestionuje decyzję Rady Organów Nadzoru EUNB i zarządu EUNB umożliwiającą A. Farkasowi objęcie stanowiska dyrektora wykonawczego AFME; wzywa je do dokonania zmiany tej decyzji;
 7. zauważa, że chociaż doświadczenie w sektorze prywatnym może być cenne w pracy dla instytucji, do efektu „drzwi obrotowych” może również dojść przy zatrudnianiu w instytucjach publicznych osób pracujących wcześniej w sektorze prywatnym, gdy istnieje bezpośredni związek między byłym pracodawcą a nowym stanowiskiem w instytucji, oraz że może to zagrozić integralności instytucji UE i podważyć zaufanie obywateli do instytucji; w związku z tym podkreśla, że rodzi się potrzeba oceny sposobu, w jaki konflikty interesów mogą również wynikać z zajmowania pewnych stanowisk przed zatrudnieniem w instytucjach publicznych lub przed mianowaniem na stanowiska nadzorcze lub wykonawcze, oraz zaleca dalsze rozważenie tej kwestii;
 8. podkreśla, że sytuacje, w których dochodzi do konfliktu interesów z uwagi na zatrudnianie byłych urzędników instytucji publicznych i efekt „drzwi obrotowych”, są problemem wspólnym dla wszystkich instytucji, organów i jednostek organizacyjnych w całej UE i jej państwach członkowskich; podkreśla w związku z tym potrzebę opracowania jednolitych ram prawnych w celu skutecznego rozwiązania tych kwestii;
 9. odnotowuje pracę wykonaną na szczeblu międzynarodowym (OECD) dla zapewnienia zharmonizowanych ram zatrudniania byłych urzędników instytucji publicznych; odnotowuje prace prowadzone w tym celu na szczeblu UE przez Europejski Trybunał Obrachunkowy i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich; zauważa, że terminowe wdrożenie tych zaleceń mogłoby zapobiec podobnym problemom w przyszłości;
 10. podkreśla, że o ile doświadczenie zdobyte przez pracowników w sektorze prywatnym może być cenne dla organu regulacyjnego lub nadzorczego, organy i instytucje Unii powinny kierować się silnym etosem służby publicznej, aby jak najlepiej służyć obywatelom Europy;

Czwartek, 16 stycznia 2020 r.

11. wzywa Europejski Trybunał Obrachunkowy, aby przeprowadził kompleksową analizę podejścia organów i agencji unii gospodarczej i walutowej do zarządzania sytuacjami, w których mogłyby występować konflikty interesów; wzywa Europejski Trybunał Obrachunkowy do wskazania najlepszych praktyk;
12. wzywa Komisję, aby oceniła obecne unijne i krajowe praktyki w zakresie zatrudniania byłych urzędników instytucji publicznych z myślą o określeniu bardziej zdecydowanych środków zapobiegania konfliktom interesów pojawiających się w sytuacji, gdy urzędnicy wyższego szczebla organów UE rezygnują z zajmowanych stanowisk, aby podjąć pracę w sektorze prywatnym, lub gdy pracownicy sektora prywatnego są mianowani na stanowiska wyższego szczebla w organie UE; wzywa ponadto do uwzględnienia ustaleń Komisji przy rozpatrywaniu zharmonizowanych ram prawnych na rzecz zapobiegania konfliktom interesów przy zatrudnianiu byłych urzędników instytucji publicznych;
13. przypomina o podjętym przez Komisję na posiedzeniu plenarnym 24 października 2019 r. zobowiązaniu do dokonania przeglądu ram prawnych zatrudniania byłych urzędników instytucji publicznych; wzywa Komisję, aby w celu zapewnienia wysokich standardów etycznych wprowadziła zharmonizowane ramy prawne na rzecz zapobiegania sytuacjom konfliktu interesów przy zatrudnianiu byłych urzędników instytucji publicznych; podkreśla potrzebę dostosowania praktyki UE do standardów międzynarodowych; podkreśla, że takie same standardy powinno się stosować na szczeblu unijnym i krajowym;
14. wzywa Komisję, aby – w ramach przeglądu ram zatrudniania byłych urzędników instytucji publicznych – zdefiniowała konkretne obszary ryzyka, które mogą wymagać wzmocnienia, w tym rozszerzenie możliwości blokowania działalności zawodowej, oraz by rozważyła możliwość przedłużenia okresu karencji obowiązującego urzędników wyższego szczebla proporcjonalnie do konkretnego przypadku, w celu zapewnienia równego traktowania zgodnie z art. 15 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; podkreśla, że wymóg ujawniania ex ante informacji o konfliktach interesów, o którym mowa w art. 11 regulaminu pracowniczego, powinno się stosować w sposób gwarantujący, że potencjalne konflikty interesów kandydata zostaną ujawnione wystarczająco wcześniej przed podjęciem przez niego pracy w organie UE; podkreśla ponadto, że wszystkie organy UE powinny publikować na swoich stronach internetowych przepisy wewnętrzne dotyczące rozwiązywania konfliktów interesów oraz rozważyć zalecenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z 2017 r. dotyczące publikowania rocznych informacji wymaganych na mocy art. 16 ust. 4 regulaminu pracowniczego;
15. wzywa Komisję, aby rozszerzyła ten przegląd na konflikty interesów zaistniałe przed zatrudnieniem w instytucjach publicznych oraz by rozważyła możliwość wzmocnienia istniejących środków, takich jak obowiązkowe zbycie udziałów w przedsiębiorstwach podlegających instytucji, w której pracuje nowo mianowany urzędnik, lub mających kontakty z tą instytucją; wzywa także Komisję, aby rozważyła nowe rodzaje środków zapobiegawczych, takie jak obowiązkowe wyłączenie danego urzędnika z rozpatrywania spraw dotyczących byłego pracodawcy z sektora prywatnego;
16. uważa, że zakaz zmiany pracy w sytuacji, gdy dana osoba jest zatrudniona, a zakaz jest wystarczająco ukierunkowany i uzasadniony, nie stanowi naruszenia prawa do zatrudnienia;
17. zwraca uwagę, że w razie wprowadzenia dłuższych okresów karencji dla urzędników wyższego szczebla, którzy odchodzą z agencji, można również rozważyć możliwość przyznania im odpowiedniego dodatku przejściowego; podkreśla, że wypłacanie takich dodatków przejściowych kończy się w chwili, gdy dana osoba podejmuje nową pracę w okresie karencji;
18. wzywa Komisję, aby oceniła, czy właściwe jest, by zainteresowane agencje UE same podejmowały decyzję w sprawie egzekwowania przepisów dotyczących zapobiegania konfliktom interesów, oraz w jaki sposób można zapewnić spójne stosowanie przepisów; uważa, że w przyszłości niezależny organ ds. etyki zapowiedziany przez przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen byłby najodpowiedniejszym organem do podejmowania decyzji w zakresie konfliktów interesu dotyczących pracowników instytucji UE;
19. sugeruje wszystkim posłom do Parlamentu Europejskiego oraz wszystkim przedstawicielom Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej, aby powstrzymali się od kontaktów z obecnym dyrektorem wykonawczym, jeżeli obejmie on na okres dwóch lat stanowisko dyrektora wykonawczego AFME; wzywa służby odpowiedzialne za wydawanie stałych (brązowych) przepustek do budynków Parlamentu, aby uważnie rozpatrzyły sprawę A. Farkasa z uwzględnieniem możliwości nieprzyznania mu takiej przepustki przez ten sam okres (dwa lata) w celu uniknięcia potencjalnego konfliktu interesów;
20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu oraz Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

III

(Akty przygotowawcze)

PARLAMENT EUROPEJSKI

P9_TA(2020)0001

Skład liczbowy komisji**Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie składu liczbowego komisji stałych (2020/2512(RSO))**

(2021/C 270/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Konferencji Przewodniczących,
- uwzględniając swoją decyzję z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie uprawnień stałych komisji parlamentarnych ⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 206 Regulaminu,

1. podejmuje decyzję o następującym składzie liczbowym komisji stałych i podkomisji po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE:

- I. Komisja Spraw Zagranicznych: 71 członków,
- II. Komisja Rozwoju: 26 członków,
- III. Komisja Handlu Międzynarodowego: 43 członków,
- IV. Komisja Budżetowa: 41 członków,
- V. Komisja Kontroli Budżetowej: 30 członków;
- VI. Komisja Gospodarcza i Monetarna: 60 członków;
- VII. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych: 55 członków;
- VIII. Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności: 81 członków;
- IX. Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii: 78 członków;
- X. Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów: 45 członków;
- XI. Komisja Transportu i Turystyki: 49 członków;
- XII. Komisja Rozwoju Regionalnego: 43 członków,
- XIII. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi: 48 członków;

⁽¹⁾ Dz.U. C 482 z 23.12.2016, s. 160.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

XIV. Komisja Rybołówstwa: 28 członków;

XV. Komisja Kultury i Edukacji: 31 członków;

XVI. Komisja Prawna: 25 członków,

XVII. Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych: 68 członków;

XVIII. Komisja Spraw Konstytucyjnych: 28 członków;

XIX. Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia: 35 członków,

XX. Komisja Petycji: 35 członków,

Podkomisja Praw Człowieka: 30 członków;

Podkomisja Bezpieczeństwa i Obrony: 30 członków;

2. postanawia, odnosząc się do decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 30 czerwca 2019 r. dotyczącej składu prezydiów komisji, że prezydium komisji mogą składać się z maksymalnie czterech wiceprzewodniczących;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji do wiadomości Radzie i Komisji.
-

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0002

Protokół między UE a Islandią i Norwegią do Umowy dotyczącej kryteriów i mechanizmów określania państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w państwie członkowskim lub w Islandii lub Norwegii dotyczący dostępu do Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu między Unią Europejską a Islandią i Królestwem Norwegii do Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii dotyczącej kryteriów i mechanizmów określania państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w państwie członkowskim lub w Islandii lub Norwegii dotyczącego dostępu do Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))

(Zgoda)

(2021/C 270/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (15791/2018),
 - uwzględniając projekt Protokołu między Unią Europejską a Islandią i Królestwem Norwegii do Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii dotyczącej kryteriów i mechanizmów określania państwa właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl złożonego w państwie członkowskim lub w Islandii lub Norwegii dotyczącego dostępu do Eurodac na potrzeby ochrony porządku publicznego (15792/2018),
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 87 ust. 2 lit. a), art. 88 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C9-0155/2019),
 - uwzględniając art. 105 ust. 1 i 4 oraz art. 114 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając zalecenie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0053/2019),
1. wyraża zgodę na zawarcie protokołu;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich oraz Islandii i Królestwa Norwegii.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0003

Umowa między Unią Europejską a rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie niektórych aspektów przewozów lotniczych ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy między Unią Europejską a rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie niektórych aspektów przewozów lotniczych (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))

(Zgoda)

(2021/C 270/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (11033/2019),
 - uwzględniając projekt Umowy między Unią Europejską a rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie niektórych aspektów przewozów lotniczych (09685/2018),
 - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 100 ust. 2 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C9-0049/2019),
 - uwzględniając art. 105 ust. 1 i 4 oraz art. 114 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając zalecenie Komisji Transportu i Turystyki (A9-0041/2019),
1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Chińskiej Republiki Ludowej.

Środa, 15 stycznia 2020 r.

P9_TA(2020)0004

Wspólny system podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie projektu dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw oraz rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w zakresie współpracy administracyjnej i wymiany informacji do celów monitorowania i prawidłowego stosowania procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))

(Specjalna procedura ustawodawcza – ponowna konsultacja)

(2021/C 270/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt Rady (13952/2019),
 - uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2018)0021),
 - uwzględniając swoje stanowisko z dnia 11 września 2018 r.⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada skonsultowała się ponownie z Parlamentem (C9-0166/2019),
 - uwzględniając art. 82 i 84 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0055/2019),
1. zatwierdza projekt Rady;
 2. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
 3. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do tekstu przyjętego przez Parlament;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 203.

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL